

සිංහල අක්ෂර මාලාව

(ආරම්භය, විකාශනය, උච්චාරණයෙකුත් විග්‍රහය හා
පටිපාටිය තීපුවද විමර්ශනයෙකුත් අධ්‍යාපනයකි)

සිංහල අක්ෂර මාලාව

(ආරම්භය, විකාශනය, උච්චාරණය වලක විශ්‍රාජය සා
පට්ඡාධය තිළිබඳ විවෘතාත්මක අධ්‍යාපනයකි)

ගිතිකටුවැවේ විප්‍රල නිමි

රාජකීය පෙන්වීත, ඩී.එී. ගෙෂරව (පේරාදෙණි විශ්වවිද්‍යාලය)

සීමාපිටිත

අ/ස්. ගොඩගේ සහ සහෙරයෝ (පුද්.) සමාගම

සිංහල අක්ෂර මාලාව

පුරුම මූද්‍රණය 2014 දෙසැම්බර

© ගිනිකටුවැවේ විෂ්ව හිමි

ISBN : 978-955-30-5671-9

අක්ෂර සංයෝගනය
ගිනිකටුවැවේ විෂ්ව හිමි

පරිගණක පිටු සැකසුම
තරංගනී අලෙක්සැන්ඩර

පිටකවර නිරමාණය
අසිංක බණ්ඩාර

ප්‍රකාශනය
සිමාසහිත ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙයුරුයේ (පුද්.) සමාගම,
661/665/675, පි. ද එස්. කුලරත්න මාවත,
කොළඹ 10.

මූද්‍රණය
වතුර මූද්‍රණාලය,
69, කුමාර පෙමදේසි,
වැල්ලම්පිටිය.

“ଆପରିତେବ୍ରତୀଙ୍କୁ ନା ହୋଇ ମନୋଷ ପ୍ରଯୋଗରେ ଜ୍ଞାନମ
ବଲବଦ୍ଧି କିମ୍ବା ନାମାତ୍ମମନୁଷ୍ୟରେ ଉପରେ ଥିଲାଏବେ”

ନୂପରିତେବ୍ରତୀଙ୍କୁ କରିବନ ବୁଦ୍ଧ ପ୍ରଯୋଗରେଣି ମୈନାଵିନ୍ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ମୈନାଵି ଯୈତି କିମ୍ବା ନୋହୁକି ଯ. ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ମୁଖରେଣେ
ବଲବନ୍ ବୁଦ୍ଧ ଦେଖିବୁ ଦେଖିବୁ କିମ୍ବା ତମା କେରେଣି ବିଶ୍ଵାସ ରହିବ ବେ.

ඩිංඡල

සදරුත් විදි සියල් දැන පිවිතුරු ව

මනුසන් ගුණ කසුන් ගෙන විසිතුරු ව

මහසන් ලෙස පෙමින් සිට නිරතුරු ව

දරුසින් ගති නැණීන් ඔබ සුරගුරු ව

නිති ගුරු ගුණය ම රගත්

ගුරුපුද ලැබිය යුතු වෙත්

සුරගුරු ම වූ මහ සත්

සෙනෙවිරත් තුමෝ නිසි වෙත්

පේරාදෙණි විශ්වවිද්‍යාලයයේ සම්භාවන හාජා අංශයේ
සංස්කෘත පිළිබඳ කළීකාවාරය රෝහණ සෙනෙවිරත්න
ගුරුතුමන්ට ගුරු පඩුරක් වේවා!

උපකාරාත්‍යස්මාතිය

මෙම කෘතිය ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේදී සහාය වූවේ බොහෝ ය. නාමමාත්‍රික සටහන් කිරීමකුද ඔවුන් බලාපොරොත්තු නොවූව ද සිහිපත් කිරීම මනුෂ්‍ය ධර්මයක් ම නො.

- කුලී වැඩකින් ලැබෙන සෞච්චාවමෙන් දිව බොජුනෙන් මා සතපා, දිව සඳුවෙන් මා සැරසු තාත්තාවත්, දරුවන් වෙනුවෙන් දුක් විද, දරුවන්ට ම යමක් ලැබෙන ලෙසට පිතාමතා ම තම දිවිය අවසන් කළා හේ හැගෙන මැණියන්ටත් පිං. ජීවිතයට ගක්තිය දුන්නේ දෙමුවුපියෝ ය.
- ලොකු හාමුදුරුවන්ට (අලගල්ලේ ශ්‍රී සරණවිකර හිමි) ස්තූතියි. ඉගෙන ගැනීමට මුදල් සැපයුවූ උන්වහන්සේ ය.
- තමාට දිනන්නට නොහැකි වූ විදු ලොව දිනන්නට නිතියෙන් උපදෙස් දෙන අපේ හාමුදුරුවන්ට (පහළරත්මල්ගහවැව පියරතන හිමි) ස්තූතියි. අප වෙනුවෙන් වෙහෙසුණේ උන්වහන්සේ ය.
- මෙම ගුන්පයෙහි උපදේශකත්වය දරමින් මා ලියන දෙය වූවමනාවෙන් කියවා, ගෝලයෙකු නො හදා, ශිෂ්‍යයෙකු ම හැදීමට වෙහෙස ගනිමින් මා සඳහා වෙහෙසුණ ජේජ්ඩ් ක්‍රේකාවාර්ය මංගල කේශව දිසානායක ගුරු පියතුමන් සතු 'ඇාස්තූතිය ගරු කිරීමේ' උත්තරීතර ගණයට ස්තූතියි. අපගේ

දිවියට ආලෝකය සපයන ග්‍රේෂ්‍යතම ඇදුරුවරයාණක් එතුමෝය.

- පොතපතේ වාග්විද්‍යායෙකු නො වී, කතාබහේ වාග්විද්‍යායෙකු වෙමින්, ප්‍රස්තකාලයවලට යාමට ලිපි ලියා දුන්නා වූ ද, ජරුමන් පරිවර්තන සඳහා උදුව කළා වූ ද පේරාදෙණියේ සිංහල අධ්‍යයන අංශයේ ව සිටි ජේෂ්‍යත්ය කථිකාවාරය පාලිත ලක්ෂ්මන් තුශපිටිය ගුරු උතුමන්ට ස්තුතියි. අපට පැහැදිලි ව වාග්විද්‍යාව උගැන්වූවේ එතුමෝය.
- මෙය කියවා ඇතුළු සටහනක් ලියා දුන් පේරාදෙණියේ සිංහල අධ්‍යයන අංශයේ පත්‍රිකා දේශනී ගුණතිලක ගුරුතුමියට ස්තුතියි. විශ්වවිද්‍යාලයයේ දී එතුමිය කාටත් මවකි.
- දහසක්ත් වැඩ අස්සේ මෙම කෘතියට සාධාරණයක් ඉටු කිරීම සඳහා කෙසේ හෝ වෙළාවක් ලබා ගතිමින් මෙහි පෙරවදන ලියා දුන් මහාවාරය පී. ඩී. මිගස්කුමුර මහතුන්ට ස්තුතියි. මහාවාරයට යනු කවරක් ද යන ප්‍රශ්නයට මා සතු ව ඇති පළමු නිරවචනයන්, තීදසුනත් එතුමෝය.
- ව්‍යවමනාවෙන් පොත කියවමින්, විෂය කරුණු පිළිබඳත්, විවිධ මතවාද පිළිබඳත් අල්ලාප-සල්ලාපයෙන් සිත් සනසමින් ඉතා අගනා පසුවදනක් ලියා දුන් මහාවාරය කේ. එන්. ඩී. ධර්මදාස මහතුන්ට ස්තුතියි. ජායාරූපයකින් පවා පේරාදෙණි සරසවිය දකිනා කළ මා තුළ ඇති වන හැඟීම ධර්මදාස මහාවාරයතුමන් දැකීමෙන් ද තව මත් නොඅඩු ව ඇති වේ.
- ජීවිතයේ යම් දිනෙක සිංහල ඉගෙනීමට මා සිතා ගත්තේ නම්, ඒ මහාවාරය මත්කම්පිටියේ පක්ෂීකුණාසාර හිමියන් සිදන්සගරාව ඉගැන්වූ පළමු දිනයේ දී ය. උන්වහන්සේ කවර දාත් අපගේ ගුරු දෙවියෙකි.

- සැම දා මත් අපට පාර පෙන්වන සහ මෙහි මූල් පරිවෙශේද දෙක දෙනුන් වතාවක් බලමින් ද අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ පමණක් නො ව, ගාස්තු සහ ගාස්තු නොවන බොහෝ දේ පිළිබඳ මගේ ආකල්ප පුළුල් කළ ජ්‍යෙෂ්ඨ කාලීකාචාරය සේනාරත්න කාරියවසම් ගුරු දෙවියන්ගේ ගුරහරුකමට ස්ත්‍රිතියි. උසස් පෙළ කරන අවධියේ සිට අපට සිංහල උගැන්වුවේ එතුමෝ ය.
- මූල් පරිවෙශේද දෙක කියවමින් උපදෙස් දුන් සුමුදු නිරාග සෙනවිරත්න ගුරුතුමියත්, මෙම කාන්තියෙහි වැඩි කටයුතු විමසමින් දිරි දෙන සුනන්දා පේමසිර, නිමල් විජේසිර යන ගුරුවරුනුත් ඇතුළු පේරාදෙණි සිංහල අංශයේ සියලු ම ගුරුවරුනුගේ සුහදිලිත්වයට ස්ත්‍රිතියි. පේරාදෙණියේ දී අපට මග කියුවේ සිංහල අංශයෙහි ගුරුවරු ය.
- ඔක්ස්ංචර් විශ්වවිද්‍යාලයයේ සිට අතිශයින් දුර්ලභ වූ පොතපත ද, ගාස්තු යුදානය ද ලබා දෙමින් සහාය වූ රෝහණ සෙනෙවිරත්න ගුරුතුමන්ගේ උත්තරිතර මනුෂ්‍යත්වයට ස්ත්‍රිතියි. මා දිවියේ දුටු උගත්කමත්, මිනිසන්කමත් කැටි වුණු මිනිසුන් අතර ගෞෂ්යතමයේ එතුමෝ ය.
- මෙම කාරියයෙහි අප දිරි ගන්වමින් උපදෙස් දෙන වැලිපිටියේ ඉන්දානත්ද, අපරක්කේ සිරසුදාම්, පිටතලාවේ විමලසාර යන සුළුවත් සහාය කාලීකාචාරය හිමිවරුනුගේ සෙනෙහස් දමට ස්ත්‍රිතියි.
- ප්‍රාථින අවසාන විභාගය සඳහා සිංහල භාෂා පරිණාමය සහ වාග්විද්‍යාත්මක න්‍යායන් උගන්වමින් සිංහල භාෂා අධ්‍යයනය කෙරෙහි මා තුළ රුවීය වර්ධනය කළා වූ ද, ප්‍රින් ඇසු සැම අවස්ථාවක දී ම තාර්කික ව දැනුමෙන් මා පෙළ්පණය කළා වූ ද, මාගේ පර්යේෂණයට අදාළ බොහෝ කරුණු කෙරෙහි මිට පෙර අවධානය යොමු කරමින් ඇතැම්

කරුණු අනාවරණය කළා වූ ද මහාචාර්ය විමල් ඩී. බලගල්ලේ ගරු උතුමන්ගේ ප්‍රාථින ගාස්තු යානයට ස්ත්‍රීනියි. සිංහල භාෂා අධ්‍යායනයෙහි මා කුළ ඇති ව තිබූ රැවිය වර්ධනය කළේ එතුමෝ ය.

- අවශ්‍ය ම කරුණක් දෙකක් සඳහා දුරකථනයෙන් කතා කළ ප්‍රථම අවස්ථාවේ දී ම එතුමා පිළිබඳ මා සිතා සිටි බොහෝ දේ වැරදි බව පසක් කරමින් සද්හාවයෙන් කරුණු කියා දුන් ජේ. ඩීසානායක මහතුන්ට ස්ත්‍රීනියි. භාෂාව පිළිබඳ අප අදහස් මධ්‍යස්ථානයට ගෙනෙන්නේ එතුමෝ ය.
- ප්‍රාථින අවසාන විභාගය සඳහා අපට සිංහල භාෂා පරිණාමය උගේන්වූ අනෙක් විද්‍යාත්මක මහාචාර්ය රත්න විජේත්තුංග ගුරුණුමෝ ය. එතුමෝ ද අක්ෂර මාලාව සම්බන්ධයෙන් ඇති වූ ගැටුපු නිරාකරණය කර ගැනීමට සද්හාවයෙන් උපදෙස් දුන්නේ ය.
- පරිගණක යතුරු පුවරු මෘදුකාංග ලබා දුන් අර්ථත් තික්කසේන මහතුන්ට බොහෝ ම ස්ත්‍රීනියි. එතුමා භාෂාව සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කරන අදහස්වලින් නොදැනෙන අපුරු මිනිසේක් ඔහු තුළ වෙයි.
- බොහෝ දේ පිළිබඳ වෙනස් අපුරකින් දකිමින්, ඇතැම් විට භාෂාව පිළිබඳ මගේ ආක්ල්පවලට විරුද්ධ වෙමින්, සංයමයෙන් අනා මත ඉවසමින්, උපදෙස් දෙමින් මෙහි සේදුපත් බැලීමේ දී සහාය වූ ජේරාදෙණි සිංහල අංශයේ හිටපු සහාය කළීකාචාරයවරයෙකු වූ සමන් පෙරමුණ මහතුන්ගේ සහායට ද ස්ත්‍රීනියි. එතුමෝ අපගේ ගරු කටයුතු මිතුරෝ ය.
- හැම දා මත් මගේ ම වූ ද, මා ම වූ ද, දුමුල්ලේ සුදේව, කුඩාක්කදන්වල සුදාණරතන, ගයාන් මල්ලි යන පින්වතුන්ට ස්ත්‍රීනියි. ඔවුහු තිදෙන බැං නො කියා මේ භා සම්බන්ධ බොහෝ දේ කළහ. ඔවුහු විශ්වවිද්‍යාලයයේ දී මා ලත් උතුම මිතුරෝ ය.

- සේදුපත් බැලීම ආදි තොයෙක් කටයුතුවල දී සහාය ව සිටි සිලගම දයානන්ද, රත්නපුරේ සාසනධිජ, වතුර මධුලාල්, මහයායේ විනිත, ධනුෂේක මධුසංඛ ජයරත්න යන සූලවතුන්ට ද දිලිනි ආරියව්‍ය සූලවතියට ද ස්ත්‍රීයියි.
- ගම්පොල සාලියාල පුරාණ විභාරයේ අධිපති ගරු සිවලි හිමියේ අපට සිවුපසයෙන් උපස්ථාන කළහ. යාතින්වයක් හෝ ශිෂ්‍ය භාවයක් හෝ වේචර පරම්පරාවක් හෝ නැති ව ම අපට සැලකු උන්වහන්සේ තමාට ආවේණික වූ මිනිසත්කමක් ඇති අයෙකි. උන්වහන්සේටත් බොහෝ ම ස්ත්‍රීයියි.
- මෙම කෘතියෙහියෙහි රුප සටහන් අදිමින් පරිගණක පිටු සැකසුම් කළා වූ තරංගනී ඇලෙක්සැන්ඩර දුගේ ගරු ගොරවයටත්, කිකරුකමටත් ස්ත්‍රීයියි.
- ජ්වන තක්සිලාවේ සැබැඳු ගුරුතුමිය වූ නිලංකා සඳමාලී තෙන්නකෝන්ටත් (වුටි අම්මා) ස්ත්‍රීයියි.
- මා පමණක් තො ව, මෙවැනි කෘතියක පළ වීම අගය කරන සහ මෙය කියවන සියලු ම උගෙන් ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයේ සමාගමයේ අධිපති දේශීලංඡල සිරසුමන ගොඩගේ මහතාට භා එතුමන්ගේ කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ත්‍රී කළ යුතු ය. වෙසේසින් ම සිරසුමන ගොඩගේ මහතා සැබැඳු ම සත්පුරුෂයෙකි. භාජා ගාස්තු පිළිබඳ උනන්දුව අඩු මෙවැනි යුගයක මෙවැනි ගුන්ථයක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට ඉදිරිපත් වූ ඔවුනු සැබැඳු භාජා ප්‍රේමීනු ය.

ගේ නිකුත්වැවේ විපුල හිමි,

බෝගස්වැව පංසිල,

වහමල්ගොල්ලැව,

අනුරාධපුර.

[gkipula260@gmail.com](mailto:gvipula260@gmail.com)

071-9972260

සංකේත නිරුපණ

- අ.සං.ල.
- = අපේ සංස්කෘතික උරුමය: ප්‍රථම කාණ්ඩය.
කොළඹ: සංස්කෘතික හා ආගමික කටයුතු
ඇමානජාංගය හා මධ්‍යම සංස්කෘතික
අරමුදල, 1995.
- එ.ස.ල.
- = සෝරත නිමි, වැලිවිටියේ. (සංස්.) එළුසදැස්
ලකුණ. ගල්කිස්ස: අහය ප්‍රකාශකයේ,
1969.
- කා.ල.මි.
- = තෙන්නකේන්න්, ර. කාච් ලක්ෂණ
මිශ්මාලාව හෙවත් කවී ලකුණු මිණ
කොළඹ: ඉණසේන සහ සමාගම, 1980.
- ග.හැ.ව.පො.
- = ගණදෙවිභැල්ල සහ වදන්තිවී පොත.
මෙම ලිඛි: අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන
දෙපාර්තමේන්තුව, 1979.
- ජ.මා.හා.අ.
- = හාජා ගාස්තු අධ්‍යයන පර්ශදය. ජන මාධ්‍ය
සඳහා හාජා අත්පොත. කොළඹ: ඇස්.
ගොඩගේ සහ සහෙළරයේ, 2009.

- ඩ.අ.ගැ.** = හෙටිටිඇරවිති, ඩී.එර්. (සංස්.) බම්පියා ආවුවා ගැටපදය. පේරාදෙශීය: ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රකාශන මණ්ඩලය, 1974.
- න.ලේ.ඊ.** = තිලකසේන, අර්තන්. නව ලේකන රිතිය. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2002.
- න.සිං.අ.** = තිලකසේන, අර්තන්. නව සිංහලය නව අකුරු. කොළඹ 10: ගාස්ටි පබ්ලිජින් (ප්‍රයිටට්) ලිමිටඩ්, 2011.
- න.සිං.හෝ.වි.** = බලගල්ලේ, විමල් ජී., ජී.එස්.ඩී. සේනානායක, සුවරිත ගම්ලත්, සිර තිලකසිරි, කරුණාරත්න අමරසිංහ, නව සිංහල හෝඩිය හා විනිසු, කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2003.
- ප.තී.** = පූංචි බණ්ඩාර, වේරගම. පද නීතිය. කොළඹ: පී. කේ. සිරවර්ධන, 1988.
- ප.සි.** = ක්‍රුණාලෝක හිමි, කේදාගොඩ. (සංස්.) පයෝගසිද්ධි. කොළඹ: ශ්‍රී ලංකා සංස්කෘතික මණ්ඩලය, 1974.
- පා.භි.** = රාජුල හිමි, වරයායේ. පාණීනීය යික්ෂා: ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාලංකාර විශ්වවිද්‍යාලයේ කාස්ථීය සංග්‍රහය. කාණ්ඩ I. කැලණීය: ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාලංකාර විශ්වවිද්‍යාලය, 1972.
- පැ.ල.කි.ලි.** = විමලානනද්, තෙන්නකේන්. පැරණි

ලංකාව හා ශ්‍රී ලංකා ලිපි. කොළඹ: සීමාසහිත ඇමුණු. ගුණසේන සහ සමාගම, 1957.

- බා.වේ. = ගුණරත්න නිමි, ජී. (සංස්.) බාලාවතාර වේකා පැළියගොඩී: සත්‍ය සමුච්ච්‍ය යන්ත්‍රාලය, 1901.
- බාලාවතෝ. = ශ්‍රී ලංකා න්‍යාධන නිමි, සී.එෂ්. (සංස්.) බාලාවතෝධනය. අලුත්ගම: සද්ධිර ප්‍රකාශ යන්ත්‍රාලය, 1924.
- භා.අ.සිං.වත්. = බලගල්ලේ, විමල් ජී. භාෂා අධ්‍යයනය හා සිංහල ව්‍යවහාරය. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙරයෝ, 1995.
- භා.ස. = කරුණාතිලක, බිඛිලිවී.එස්. භාෂා සම්ක්ෂා. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙරයෝ, 2006.
- භා.සිං.වත්.ග. = රාජපක්ෂ, ආර්.එම්.ඩබ්. භාෂණ සිංහල ව්‍යුන්තන ගබඳ. කුලීනිය: සම්භාවන ප්‍රකාශන, 1993.
- ම.රු.සි.වී. = පඟ්දියාසේබර නිමි, කළුකොඳයාවේ. (සංස්.) මහාරුපසිද්ධි: වේකාසමෙතා. කොළඹ: ඇමුණු. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, 1964.
- ම.රු.සි.ස. = ධම්මරත්න නිමි, බද්ධේද්ධා. (සංස්.) මහාරුපසිද්ධිය: සන්දේහ ව්‍යාපෘති. වැලිගම: සත්මීණ යන්ත්‍රාලය, 1934.
- ම.ව. = මූද්ධදත්ත නිමි, පොල්වත්තේ. (සංස්.)

මහාචාර්ය. කොළඹ: සීමාසහිත ඇල්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, 1959.

- ම.වි.ගෙ.සිං.ව්‍ය.** = කුමාරතුංග, මුනිදාස. මහෝපාධ්‍යාය විල්හෙල්ම ගෙගරයන්ගේ සිංහල ව්‍යාකරණය. බොරලැස්ගමුව: විසිදුනු ප්‍රකාශන, 2001.
- මු.දී.** = ධම්මරතන හිමි, වැලිනොට. මුබමත්තදීපනී. (සංස්.) කොළඹ:රාජ්‍ය මූල්‍ය යන්ත්‍රාලය, බු. ව. 2454.
- මු.දී.ස.** = සන්න සහිත මුබමත්තදීපනීය. (මුල් කොළ කිහිපය විනාශ වී ඇත.)
- ව.ඩී.** = සුම්ංගල හිමි, හික්කවුවේ. වර්ණ රිතිය. කොළඹ 10: සමයවර්ධන පොත්හල සහ සමාගම, 2012.
- වා.ප්‍ර.** = කරුණාතිලක, බ්ලිලිව.එස්., රත්න විජේතුංග හා ආර්.එම.බ්ලිලිව. රාජපක්ෂ. වාග්විද්‍යා ප්‍රවේශය. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2004.
- වි.ධ.ණ.සං.** = පියරතන හිමි, වැගම, නානිරත්තන්කඩ්වර ක්‍රියාරතන හිමි, නෙළුවේ සුමනවංස හිමි, පිටිගල විෂත හිමි හා මකුරුපීපේ ධම්මානන්ද හිමි. විදෙශය්දය ධම් ගාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය: 130 වන සංවත්සරසමරු කළාපය. කොළඹ 10: විදෙශය්දය පිරිවෙනේ ආදිකිෂා සංගමය, 2003.

- වි.වා. = දි සිල්වා, සූගතපාල. විශ්‍රාතාත්මක වාග්චිද්‍යාව. කොළඹ: 5: රාජ්‍ය හාජා දෙපාර්තමේන්තුව, 1963.
- ව්‍යා.වී. = කුමාරතුංග, මුනිදාස. ව්‍යාකරණ විවරණය. කොළඹ: ඇස්. ගොඩිගේ සහ සහෝදරයේ, 2000.
- ඛබ්දානු. = දි සිල්වා, සයිමොන්. ගබ්දානුභාසනය. කොළඹ: රත්න පොත් ප්‍රකාශකයේ, 2005.
- ස.ක.අ.ගු. = එයස්, මාලිනී හා කේ.නී.ඒ. එච්මන්ඩ්. (සංස්.) සද්ධාම්ගල කරුණාරත්න අභිස්ථව ගුන්ථය. කොළඹ: පුරාචිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, 2002.
- ස.සිං.ව්‍යා. 1 = දිසානායක, ජේ.නී. සමකාලීන සිංහල ව්‍යාකරණය: 1 ව්‍යාකරණ ප්‍රවේශය. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩිගේ සහ සහෝදරයේ, 1997.
- සා.ව්‍යා. = සුමත්තිගල රත්නසාර හිමි, කහවේ. සාරස්වතාර්ථ ව්‍යාභ්‍යාව. කොළඹ: ජ්‍යාලංකාර මුද්‍රණාලය, 1957.
- සිං.අ. = කුමාරණතුංග, හේමසිරි. සිංහල අකුර. කොළඹ: ඇස්. ගොඩිගේ සහ සහෝදරයේ, 2009.
- සිං.අ.ස.වී. = ප්‍රනාත්දු, පී.රී.රී. (පරි.) තිස්ස කාරියවසම්. සිංහල අක්ෂරමාලාවේ සම්භවය හා

විකාසනය. බත්තරමුල්ල: ශ්‍රී ලංකා ජාතික ගුන්ප සංවර්ධන මණ්ඩලය, 2008.

සිං.අ.රු.වි.භා.ඇං. = පසුද්ධියායර හිමි, ඔක්කම්පිටියේ. සිංහල අක්ෂර රුප විකාසය හා භාර්තීය ආභාසය. කර්තා ප්‍රකාශන, 2007.

සිං.අ.වි. = දිසානායක, ජේ. ඩී. සිංහල අක්ෂර විවාරය. කළුබෝවිල: සුමිත ප්‍රකාශන, 2006.

සිං.අ.විනාය. = සිංහලයේ අක්ෂර විනායසය, බත්තරමුල්ල: ශ්‍රී ලංකා ජාතික ගුන්ප සංවර්ධන මණ්ඩලය, 2011.

සිං.ද.බ. = ධමමරනන හිමි, හිස්සැල්ලේ. සිංහලයේ ඉව්ච බලපෑම්. කොළඹ 10: අනුල මුද්‍රණාලය, 1963.

සිං.භා.ඉ.ණ.ල.භා. = අරුගල, රත්නසිරි. සිංහල භාෂාවේ ඉතිහාසය හා නෙ න ල ල භාවිතය. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙළදරයෝ, 2010.

සිං.භා.ලි. = බලගල්ලේ, විමල් ජී. සිංහල භාෂාධ්‍යයන ලිපි-1. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙළදරයෝ, 2004.

සිං.භා. = පෙරේරා, තියබෝර් ජී. සිංහල භාෂාව. කොළඹ: ඇම්.ඩී. ගුණසේෂ්න සහ සමාගම, 1981.

සිං.භා.ව්‍යා. = කරුණාතිලක, බිඛලිව්.එස්. සිංහල භාෂා

ව්‍යාකරණය, කොළඹ: ඇමු.චී. ගුණසේන සහ සමාගම, 2011.

- සිංහා.ව්‍යාක.** = සුමත්සාර හිමි, තිබිටුවැව. සිංහල හාජාවේ ව්‍යාකරණය. පූංචි බොරල්ල: විශේෂුරිය ගුන්ප කේන්ද්‍රය, 2007.
- සිංහා.සි.පි.** = බලගල්ලේ, විමල් ජ්. සිංහල හාජාවේ සම්භවය හා පරිණාමය. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙළරයෝ, 2006.
- සිංලේ.රි.** = සිංහල ලේඛන රිතිය, මහරගම: ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය, 2001.
- සිං.වා.මු.** = ගුණවර්ධන, බලිලිව්.එල්. සිංහල වාශ්වීද්‍යා මූලධර්ම 1. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙළරයෝ, 1990.
- සි.වි.** = පක්‍රියාසාර හිමි, ඔක්කම්පිටියෝ. සිද්ධ්‍යාස්ථාන විමුණුම. කර්තා ප්‍රකාශන, 2004.
- සි.වි.සි.** = ධර්මරාම හිමි, රත්මලානේ. (සංස්.) සිද්ධ්‍යාස්ථාන විස්තර සන්නය. කැලණීය: විද්‍යාලංකාර පිටිවෙන, 1947.
- සි.පු.බ.වී.** = ඇංනාලෝක හිමි, කොඳාගොඩ. සිද්ධ්‍යාස්ථාන සෙනෙටිරත්න. සිරි සුමංගල බාලාචාරිය විකා. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙළරයෝ, 1971.
- සි.සු.බ.වී.** = සෝජිත හිමි, බලංගොඩ. හා ආරියදාස සෙනෙටිරත්න. සිරි සුමංගල බාලාචාරිය විකා. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙළරයෝ, 1994.

- සී.කු.ගි. = පරණවිතාන, සෙනරත්න්. සිංහල කුරුවූ ගි. (පරි.) සුවරිත ගම්ලත්, කොළඹ: පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව, 2000.
- හෙ.බ.රු. = කැන්ටර්, ඔස්ට්‍රීන්. හෙල බස් රැකිල. කොළඹ: ඇමු.වී. ගුණසේෂන සහ සමාගම, 1959.
- AIC.* = Muller, Edward. *Ancient Inscriptions in Ceylon*. london trubner, 1883.
- Apr.* = Whitney, William D. *Atharva-veda pratisakhaya*. Delhi: parimal publication, 1994.
- AS.* = http://www.peterffreund.com/shiksha/apishali_shiksha.html.
- CGSL.* = Gunasekara, Abraham Mendis. *Comprehensive Grammar of the Sinhalese Language*, Colombo 07: Sri Lanka Sahitiya Mandalaya, 1962.
- EZ. Vol. I* = Wickramasinghe, D.M.D. Z. (ed.) *Epigraphia Zeylanica Vol. I*. New Delhi: Asian Educational Services, 1994.
- EZ. Vol. VII* = karunaratna, Saddhamangala. *Epigraphia Zeylanica Vol. VII*. Sri

- Lanka: Department of Government printing, 1984.
- EZ. Vol. V* = Paranavitana S. and C. E. Godakumbura. *Epigraphia Zeylanica. Vol. V.* Ceylon: Archaeology Department, 1966.
- IC. Vol. I* = Paranayitana, S. *Inscriptins of Ceylon vol. I. Inscriptins of Ceylon.* Ceylon: Department of Archaeology, 1970.
- Katan.* = Eggeling, Julius. (ed.) *Tha Katantra with the Commentary of Durgasimha.* Calcutta: Stephen Austin and Sons, 1874.
- OEP.* = Jones, Daniel. *An Outline of English Phonetics.* Cambridge: W. Heffer & Sons LTD, 1957.
- PS.* = Ghosh, Manomohan. (ed.) *Paniniya Siksa.* Calcutta: University of Colcutta, 1938.
- PAI.* = Allen. W.S. *Phonetics in Ancient India.* New York: Oxford University press, 1953.

- Rpr: Vol. ii* = Deva Sastri, Mangal. (ed.) *The Rgveda Pratisakhyā With The Commentary Of Uvata -Vol.ii.* Allahabad: The Indian press Limited, 1931.
- RPr:Bha.* = *The Rgveda Pratisakhyā With The Commentary Of Uvata Volume ii.*
- SG. Vol I* = Paranavithana, S. Sigiri *graffiti vol. I.* London: Oxford University press, 1956.
- Sgr.* = Whitney, William D. *A Sanskrit Grammar.*
- Tpr.* = Whitney, William D. (ed.) *The Taittiriya Pratisakhyā* The Taittiriya Pratisakhyā : with the commentary The Tribhashyaratna. (n.p) 1868.
- TPr.Tri.* = *The Taittiriya Pratisakhyā : with the commentary The Tribhashyaratna.* Whitney, William D. (ed.) (n.p) 1868.
- Vpr.* = Ghosal, S. N. (ed.) *Vajasaneyi Pratiskhya.* Calcutta: Indian Studies past & present, 1964.

පෙරවදන

ගිනිකටුවැවේ විප්පල හිමියන් විසින් සකසා ඇති සිංහල අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ ගුන්පය ප්‍රවීණයන්ගේ මෙන් ම ආදුනිකයන්ගේ ප්‍රයෝගනය සඳහා බෙහෙවින් උපස්ථිමිභක වන ගුන්පයක් වශයෙන් හඳුන්වා දිය නැකි ය. කතුවරයා සමග සාකච්ඡා කිරීමෙන් හා ගුන්පය විමර්ශනයෙන් හෙළි වන කරුණු අනුව එමිදරවු වනුයේ සිංහල භාෂාවේ අක්ෂර මාලාව ඉතා පූජ්‍ය වශයෙන් සාකච්ඡා කොට ඇති බවයි. ක්‍රි. පු. තෙවන සියවසේ පමණ පටන් විසින් වන සියවස දක්වා සහසුක කිහිපයක් මස්සේ වර්ධනය වෙමින් ආ සිංහල හෝඩිය මෙහි මූලික වශයෙන් සාකච්ඡා කොට ඇත. එමත්මක් නො ව, මේ අක්ෂර මාලාවට පාදක වූ සංස්කෘත හා පාලි අක්ෂර මාලාවන් ද එසේ ම එවායේ විග්‍රහන්මක ලක්ෂණ පෙන්වුම් කරන ව්‍යාකරණය හා අක්ෂර ශික්ෂාමය කරුණු ද ගිනිකටුවැවේ විප්පල හිමියන්ගේ අවධානයට යොමු වී ඇත. මෙහි දී පාණීනී ව්‍යාකරණය මෙන් ම විවිධ පාලි ව්‍යාකරණවලට අදාළ භාෂා ස්වරූප ඇසුරින් සහ එකී නිරික්ෂණ විධ ආගුරෙන් සිංහල අක්ෂර මාලාව විග්‍රහ කිරීම සඳහා අදාළ විශ්ලේෂණ විධ කතුවරයා විසින් භාවිත කරනු ලැබ ඇත.

සහසුක කිහිපයක් තුළ විකාසනය වූ සිංහල භාෂාවේ හෝඩිය අධ්‍යයනය කිරීම පහසු කටයුත්තක් නො වේ. රට හේතුව වන්නේ මෙකී භාෂාවේ ආරම්භයේ සිට වර්තමානය දක්වා

අක්ෂරවේදීන් විසින් උපයෝගී කොට ගත හැකි බොහෝ මූලාගුරුය සිංහලය සතු ව පැවතිමයි. වෙනත් කිසිදු ඉන්දු ආර්ය භාෂාවක නොමැති තරම සිංහල භාෂාවේ විවිධ අවස්ථා නිරුපණය වන ශිලා ලේඛන දහස් ගණනක් ඇත. එහෙයින් සිංහල භාෂාවේ ක්‍රමික විකාසය බොහෝ දුරට එම ලිපි ආගුරෙන් සපයා ගත හැකි ය. බොහෝ විට මෙබදු අධ්‍යයනවල දී කරුණු මතිමාත්‍ර වශයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට සිදු වන නමුත් සිංහල භාෂාව සම්බන්ධයෙන් එසේ විම අවශ්‍ය නො වේ. රට හේතුව නම් ක්‍රි. පූ. තුන් වන සියවෙස් පටන් අද දක්වා ම ලිපි ලේඛන ක්‍රූල සිංහල භාෂාවේ විවිධ නියෝජන සැහෙන තරම විපුල අයුරින් දක්නට ලැබේමයි. මේ නිසා සිංහල අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ ද ඉදිරිපත් කර ගත හැකි කරුණු බොහෝ ය. එහෙත් මෙය අතිශයින් සංකිරණ තත්ත්වයක් ගන්නේ අක්ෂර පිළිබඳ විශ්‍රාන්ත ක්‍රම පුරාතන සම්පූද්‍යයය ක්‍රූල නිලින ව පැවතිමයි. නිදුසුන් වශයෙන් සිද්ධසගරාවේ දක්වා ඇති වර්ණ මාලාව අක්ෂර විශ්‍රාන්තය පිළිබඳ රේට පෙර පැවති ආචාර්යවරුන්ගේ මත අනුව සකස් වී තිබේමයි. එසේ ම සමහර අක්ෂර ප්‍රායෝගික වශයෙන් සිංහලයට අනුළත් කර ගැනීම සහ එසේ නොකිරීම විවිධ ආකාරයෙන් පැරණි උගතුන්ගේ විවාරයට ලක් වී ඇති බව පෙනේ. නිදුසුනක් වශයෙන් ඇකාරය පිළිබඳ ව ප්‍රශ්නය දිගින් දිගට ම මතහේදයට භාෂණය වූවකි. ඉන්දු ආර්ය භාෂාවල පැවති පක්ෂ්ව ස්වරය සහ ඒ පක්ෂ්ව ස්වරය ආගුරෙන් ඇති වූ ප්‍රශ්න ඉන්දු ආර්ය භාෂාවල කේතුළුය අංගයක් ද වේ. එහෙත් සිංහලයේ ඇකාරය එකී පක්ෂ්ව ස්වර න්‍යායයෙන් පරිබාහිර ව ඇති වූවකි. අප ඇකාරය ඇතුළත් කරන විට පක්ෂ්වස්වරය අවස්වරයක් බවට පත් වේ. මේ නිසා ඇති වන ව්‍යාකුලතා බෙහෙවි. ඉන් එකක් වනුයේ ඇකාරය යනු අයන්නේ ම මාත්‍රා වංද්ධියක් හැටියට සැලකීම වන අතර තුනන බොහෝ වාග්ධේදීන්ගේ මතය වන්නේ එය මාත්‍රා වංද්ධියක් නො ව, ස්වාධීන ස්වරයක් බවයි. කෙසේ වෙනත් එනිභාසික තත්ත්වය පිරික්සා බැලීමේ දී මුල් අවධිවල ඇකාරය යම්කිසි මාත්‍රා වංද්ධියකින් යුත්ත වන්නට ඇත. මෙහි දී බොහෝ දෙනා අමතක

කරන කරුණක් නම් සිංහල භාෂාවට අදාළ මූල් ලිපිවල වෙනත් ඉන්දු ආර්ය භාෂාවල ඇති ප්‍රස්ථිර-දීර්ශ හේදය බොහෝ සෙයින් තැනි ව යාමයි. එහෙත් ඇකාරය සම්බන්ධයෙන් කිව හැකි කරුණක් නම් එය ස්වර දෙකක සංයෝගයෙන් සම්පාදිත වුවක් වන අතර එම ක්‍රියාවලියේ දී කිසියම් ව්‍යක්ෂණයක ලොජ් වීමක් වැනි කරුණක් දක්නට ලැබේමයි. එබැවින් එබදු තැන්වල භානිපුරක දීර්ශයක් වශයෙන් මූල් අවධියේ දී එය පවතින්නට ඇත. එහයින් සිද්ධ්සගරාවේ දැක්වෙන ‘මත වැඩි’ මතය සිද්ධ්සගරාවේ සමකාලීන ව පැවති ලක්ෂණයකට වඩා පුරාතන මතයක් නොවෙනස් ව ඉදිරිපත් කිරීමේ ප්‍රතිඵලයකි. කෙසේ නමුත් සිද්ධ්සගරාව ලියන අවධිය වන විට ඇකාරය ස්වාධීන ස්වරයක් වශයෙන් විකාසනය වී තිබුණි. ඒ නිසා එය ඒ යුතුයේ සිංහල හේඛියට ඇතුළත් විය යුතු ව තිබුණි. එසේ වුවත් වදන්කවී පොත තරම මැත කාලය දක්වාත් ඇකාරයට එබදු පිළිගැනීමක් සිංහල අක්ෂරමාලාව තුළ ලැබේ තැනු. එය සිංහලයේ වියතුන් අතර පැවති ස්ථීති සංරක්ෂණවාදී අදහස්වලට අනුකූල වේ.

අක්ෂර මාලා පිළිබඳ සලකන විට අක්ෂරවල පවතින හේඛික ලක්ෂණ පමණක් නො ව, අක්ෂරවල ඇති ගුහාගුහ වැනි ගුණාග ද බොහෝ විට බලපාන්නට ඇත. විශේෂයෙන් ම අක්ෂරවල ඇති මෙකි විශේෂ අංග අනුව සිද්ධ්සගරාව වැනි කෘතිවල ඇති සමහර කරුණු අක්ෂරමාලාව කෙරෙහි විශේෂයෙන් වැදගත් වේ. එය අක්ෂර මාලාවන් අධ්‍යයනය කිරීමේ දී මුහුණු දිය හැකි විශේෂ අංගයක් වේ. එය සිංහල අක්ෂර මාලාව කෙරෙහි ද පැවති බව සිද්ධ්සගරාවේ මෙන් ම හේඛියේ පැවත් ආදි අකුරැ සම්බන්ධ තිබෙන ප්‍රස්ථිර කාලීන ව්‍යුහය පද්ධතියකින් අපට දැක ගන්නට හැකි ය. මේ නිසා අක්ෂර මාලා අධ්‍යයනය පුදෙක් හේඛික වූ අක්ෂරය ඉගැනුවීම පමණක් නො ව, රේ වඩා සංකීරණ සංසිද්ධියක් බව පැහැදිලි වේ.

මෙ කානිය සම්බන්ධයෙන් සැලකීමේ දී විශේෂයෙන් අපහට පෙනී යන කරුණක් නම් ගිනිකටුවැවේ විපුල හිමියන් මේ සියලු ම අංශයන් පිළිබඳ ව මෙන් ම අක්ෂර මාලාව ප්‍රත්‍යාභාර කුම වශයෙන් සලකා බැලීම සහ එහි තිබෙන ගැටලු ආදිය පිළිබඳ ද සාකච්ඡා කොට තිබේ මයි. කතුවරයා පෙන්වා දී ඇති පරිදි අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ අධ්‍යායනය කිසියම් විධියකින් සමාජ වාග්ධිද්‍යාත්මක කාර්යයක් ද වේ. මෙහි දී මා මූලින් දැක්වූ උදාහරණවලින් ද ඒ බව සාක්ෂාත් වනු ඇත. සිදන්සගරාවේ ඉටුතිව අදියර වැනි අදියරක ඇත්තේ අක්ෂරවල ඇති මෙකි භාෂාමය වශයෙන් විශේෂිත වූ සුඛ-අසුඛ පිළිබඳ විග්‍රහයකි. අවතල වකුය වැනි වකුයක් විමසීමෙන් ඒ බව පැහැදිලි වේ. එබැවින් ඇකාරය බැහර කිරීම ඩුදේක් ප්‍රායෝගික වූ හොඨිකමය වූ කරුණු පමණක් නො ව, කිසියම් නක්ෂත්‍රය හා සම්බන්ධ ඇති වූ තත්ත්වයක් ලෙස ද සැලකිය තැකි ය.

මෙම කානියේ පළමු වන පරිවිශේෂයෙහි දී පළමුවෙන් ම අක්ෂර, වර්ණ ආදි පද සහ ඒවායේ භාවිතය විස්තර කොට ඇත. ඉන් අනතුරු ව සිංහල අක්ෂර භාවිතයේ ආරම්භය සහ විකාසනය සම්බන්ධයෙන් සාහිත්‍යමය සහ පුරාවිද්‍යාත්මක කරුණු සාකච්ඡා කොට ඇත. මෙහි දී විශේෂයෙන් ම කතුවරයාගේ අදහස වන්නේ මහින්දාගමනයට පෙර සිට ම ලාංකිකයන් අක්ෂර කළාව දැන සිටිය බවත්, මහින්දාගමනයෙන් සිදු වූයේ දැන ගෙන සිටි අක්ෂර කළාව ගලෙහි කෙටිමට භාවිත කිරීම බවත් ය. ඉන් අනතුරු ව සිංහල අක්ෂර මාලාව සංඛ්‍යාත්මක ව වර්ධනය වීම සාකච්ඡා කොට ඇත. එහි දී ක්‍රි. පු. තෙවන සියවසේ පටන් මධ්‍යකාලීන ඉන්දු ආර්ය ප්‍රාකාන්තයක් වූ සිංහලයට පාලි භාෂාවත් සංස්කෘත භාෂාවත්, පෝෂක භාෂා වශයෙන් පැවැති බව පැහැදිලි කෙරේ. ඒ අනුව අපට පෙනී යන්නේ සිංහල භාෂාව කේවල භාෂාවක් වශයෙන් සැලකීමට වඩා කතුවරයා එය සංස්කෘත පාලි යන අවශේෂ භාෂාවන් පිළිබඳ සන්දර්භය තුළ සලකා බැලීමයි. මෙම

පරිවිශේෂයේ විශේෂ කරුණක් නම් ප්‍රාකාත හෝචිය ගබඳ සංකීත තිස්සනවයකින් යුත්ත වී ඇති ආකාරය හිලා ලේඛන ආගුයෙන් පෙන්වා දීමයි. එසේ ම මෙම අක්ෂර ප්‍රමාණය ද ඉක්මවා ගොස් අද වන විට පවතින අක්ෂර ප්‍රමාණය හැටක් බව කතුවරයා පෙන්වා දෙයි. මෙහි දී අපට විශේෂයෙන් සැලකිය යුතු වන්නේ සිංහලයේ පමණක් නො ව, බොහෝ හාජාවල අක්ෂර කේත්දිය අක්ෂර මාලාව හා පර්යන්ත අක්ෂර මාලාව වශයෙන් කොටස් දෙකකින් සලකා බැලිය යුතු බවයි. කේත්දිය අක්ෂර මාලාව යනු සාමාන්‍යයෙන් යමිකිසි හාජාවක මූලික ගබඳ පිළිබඳ විග්‍රහයකි. අවශේෂ අක්ෂර මාලාව බොහෝ විට ඇති වනුයේ සංස්කෘතික බලපෑම් මතයි. ඒ අනුව එක අතකින් විසි හතක් හෝ තිහක් වන මූලික සිංහල අක්ෂර මාලාව හාවිතය තුළ අක්ෂර හැටකින් පමණ දැක්වෙන බව පැහැදිලි වේ.

දෙවන පරිවිශේෂයේ දී කතුවරයා සිද්ධ්‍යාගරා හෝචියේ සිට තුතන ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනික හෝචිය තෙක් සිංහල අක්ෂර මාලාව, අක්ෂර මාලාවක් වශයෙන් විකාසනය වීම විස්තර කොට ඇත. සිද්ධ්‍යාගරා හෝචිය ඇත්ත වශයෙන් ම සැලකිය යුත්තේ විකල්ප හෝචියක් වශයෙනි. විකල්ප වශයෙන් විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු වන්නේ මහනුවර යුගය වන විට සිංහල හාජාව වඩා සංකීරණ වූ සංස්කෘතකරණයට හාජනය වූ බවයි. ඒ බව සිංහල හාජාව අධ්‍යයනය සඳහා එවක හාවිත වූ බුද්ධගේර්ජය, සකස්කඩය වැනි ගුන්පවල සංස්කෘතය හා මිශ්‍ර වූ සිංහලයක් හාවිත වීමෙන් පැහැදිලි වේ. ඒ අනුව වදන්කවී පොතේ දී විශේෂ උත්සාහයක් වී ඇත්තේ සංස්කෘත අක්ෂර මාලාව සිංහල අක්ෂර මාලාවට ඇතුළත් කොට දැක්වීමයි. මේ කරුණු අප කතුවරයා සූක්ෂ්ම ලෙස විවරණය කොට ඇත. මෙම පරිවිශේෂයේ විශේෂ උත්සාහයක් වන්නේ ඇතැම් උගෙනෙකු පනසක් වශයෙන් විස්තර කළ “පනසක්” යන යෙදුම පනසස් එකක් බව කතුවරයා පැහැදිලි කොට දැක්වීමයි. ඒ සඳහා පාලි ව්‍යාකරණ ගුන්පවල

අන්තර්ගත මත ද යොදා ගෙන ඇත. එසේ ම අවශ්‍යෙන් හෝ වශයෙන් සාකච්ඡා කරන තැන දී මහාචාර්ය ජේ. ඩිසානායක දැක්වූ සමකාලීන හෝ බිජ සහ අර්ථත් තිලකසේන දැක්වූ ප්‍රායෝගික හෝ බිජ යන හෝ බිජවල ඇති දුර්වලතා ද කතුවරයා පෙන්වා දී ඇත.

තෙවන පරිවිෂේෂයේ දී විශේෂ අවධානය යොමු වී ඇත්තේ, අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණ මාලාවක් පරිපාලිගත කිරීමේ පදනම වන උච්චාරණාත්මක ගබඳ විචාරය හා වර්ගීකරණය සාකච්ඡා කිරීමටයි. සංස්කෘත අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ එහි ප්‍රාතිශාඛය සහ ශික්ෂා ගුන්ථවල දක්වා ඇති කරුණු අතිශයින් වැදගත් වේ. නුතන බවහිර වාශවිද්‍යාව තුළ ද ප්‍රධාන වශයෙන් හාවත කොට ඇත්තේ මෙම සංස්කෘත විග්‍රහ ක්‍රමය බව බිඳුම්හිල්ඩ් වැනි වාශවිද්‍යින් විසින් පෙන්වා දී ඇත. එකි කරුණු ද කතුවරයා මෙම ගුන්ථයේ දී උපයෝගී කොට ගෙන ඇත. තෙවන පරිවිෂේෂයේ දී අනුස්ථාරයේ සහ විසරගයේ ස්වර- ව්‍යුක්ෂ්‍යන හාවය පිළිබඳ විශේෂ වශයෙන් දීර්ඝ ව සාකච්ඡා කොට ඇත. අනුස්ථාරය සහ විසරගය ස්වර ද ව්‍යුක්ෂ්‍යන ද යන කරුණ අතැම් ප්‍රාතිශාඛය කාතියක පවා සාකච්ඡා කෙරී ඇත. මහනුවර යුගයේ දී එම දෙක ස්වර වශයෙන් පිළිගෙන ඇති බවක් වදන්ත්වී පොතෙන් දැකිය හැකි ය. මෙම ගැටුව හාජාව පිළිබඳ ආධුනිකයන් විමතියට පත් කරන්නකි. ඒ හෙයින් මෙවැනි ගැටුවක් ප්‍රාතිශාඛය, ශික්ෂා ආදි විරන්තන අධ්‍යයනවල සහ නුතන වාශවිද්‍යා අධ්‍යයනවල එන කරුණු ආගුරෙන් සාකච්ඡා කොට තිබීම වැදගත් ය.

තෙවන පරිවිෂේෂය පුරාවට ම වැඩි වශයෙන් ප්‍රාතිශාඛය සහ ශික්ෂා මත උපයෝගී කොට ගෙන ඇත. ප්‍රාතිශාඛ ශික්ෂා වැනි ගුන්ථ අධ්‍යයනය වර්තමාන සිංහල ගබඳ විචාරය සඳහා බොහෝ සයින් අද වුව ද අදාළ කර ගත හැකි බව පැහැදිලි ව පෙන්වා දිය යුතු කරුණකි. සැම හාජාවක ම ඇති වන නවීකරණ

පිළිබඳ ව ද කතුවරයා සැලකිලිමත් ව සිය කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. උච්චාරණ විධ පිළිබඳ කරන අධ්‍යයනය ද අතිශයින් වැදගත් වේ. විවිධ ගාබ්ධිකයන් සිංහල හෝඩියේ ඇති අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ දක්වා ඇති කරුණු ද කතුවරයාගේ අවධානයට ලක් වී ඇති අතර ඒවා වචා විචාරණයේ වශයෙන් යොදා ඇත. එසේ ම 'ඡ' අක්ෂරය වැනි ඒ අක්ෂර පිළිබඳ මෙන්ඩිස් ගුණසේකර වැනි ලේඛකයන් ඉදිරිපත් කොට ඇති කරුණු ද සාකච්ඡා කොට තිබීම අගය කළ යුතු කරුණකි.

සිවු වන පරිවිෂේෂයේ කේත්තීය අධ්‍යයනය වී ඇත්තේ අක්ෂර මාලාවේ පරිපාටියයි. සිංහල අක්ෂර මාලාවේ ද පවතින්නේ සංස්කෘත හා පාලි අක්ෂර මාලාවන්හි එන පරිපාටි න්‍යායයි. කවිචාරණ න්‍යාසයෙහි සංක්ෂේපයෙන් දක්වා ඇති එම කරුණු ප්‍රාතිශාසනය සහ දික්ෂා ගුන්ථ ආශ්‍යයෙන් කතුවරයා සවිස්තර ව ඉදිරිපත් කරයි. මෙහි දී විශේෂයෙන් පැසසිය යුතු කරුණ නම්, එක ම කරුණ ඒ ඒ මූලාශ්‍රයවල වෙනස් වන සහ සමාන වන අවස්ථා දැක්වීමයි. සිංහල හෝඩියේ ඇති සංවාත්-විචාරණ වැනි හේදයක් ගාස්තීය වශයෙන් අධ්‍යයනය කිරීමේ දී පැරණි අක්ෂර දික්ෂාවන්හි ඉදිරිපත් කොට ඇති කරුණු ද වැදගත් වන්නේ එකී සමහර කරුණු අප හාජාව තුළ අද දක්වා ද නොවෙනස් ව පැවතීම නිසයි. එහෙයින් බටහිර ගබා දික්ෂා ක්‍රම අනුව ම සිංහල හාජාවේ අක්ෂර මාලාව විග්‍රහ කිරීමට යාම එක්තරා අතකින් අප නොමග යවනසුදු වේ.

සිංහල අක්ෂර මාලාවට එකතු කර ගත යුතු යැයි යෝජනය මට්ටමේ පවතින අක්ෂර ඇතුළු කර ගන්නේ නම්, ඒවා යෙදිය යුත්තේ කිහිපය් තැනැක ද යන කරුණුත් කතුවරයා සාකච්ඡා කොට ඇත. කුමාරතුංග මුනිදාස සංවාත අකාරය විචාරණ අකාරයෙන් පෙර ඉදිරිපත් කළ ද මූලින් දැක්විය යුතු වන්නේ විචාරණ අකාරය බව අප කතුවරයාගේ අදහසයි. මේ පිළිබඳ මත බොහෝ සෙයින්

ගැලුම්කාරී විය හැකි ය. එවැන්නක කිහියම් නිශ්චිත මතයක් ඉදිරිපත් කිරීම අපහසු වන අතර මෙම මත ඩේද තුදෙක් අක්ෂරවල ආරම්භය සහ ඒවා උච්චාචාරණය කරන ආකාරය පමණක් නො ව, ඒවායේ භාවිතය සහ ඒවා භාෂාව තුළ පවතින ආකාරය විශේෂයෙන් ම සංඛ්‍යානමය වශයෙන් සැලකිල්ලට ගෙන කිරීම වඩා සූදුසු ය. මෙබදු සංඛ්‍යාත්මක බේමක් විශිෂ්ට විටින් විසින් ඔහුගේ සංස්කෘත භාෂාව පිළිබඳ ව්‍යාකරණ ගුන්ථයේ දී ඇත. එවැනි සංඛ්‍යාත්මක විග්‍රහයක් යම් අක්ෂරයක් භාවිත කළ යුත්තේ කිනම් ප්‍රහේදයක් වශයෙන් ද යන්නත් තීරණය කිරීමේ දී වැදගත් වේ.

අවසන් වශයෙන් කිව හැක්කේ ගිනිකටුවැවේ විපුල හිමියන්ගේ මෙම සිංහල අක්ෂර මාලාව ගුන්ථය විරන්තන සහ තුනන මත උපයෝගී කොට ගනීමින්, සිංහල අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ සූක්ෂ්ම සහ සාර්ථක යන අංශ දෙකෙන් ම කරුණු පරික්ෂා කර බැලීමටත්, එතිහාසික වශයෙන් එම කරුණු ගොනු කිරීමටත් ගත් උත්සාහයක ප්‍රතිඵලයක් බවයි. ඒ හෙයින් මෙම ගුන්ථය සිංහල අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ පමණක් නො ව, පාලි සංස්කෘත අක්ෂර මාලා පිළිබඳ අධ්‍යයනය කරන්නෙකුටත් අතිශයින් ප්‍රයෝගනවත් වේ. කතුවරයා මෙහි දී අන්තර්ගත් මත විවාරණීලි ව විවේචනය කර තිබේ ද අපගේ පැසසුමට ලක් විය යුත්තකි.

සිංහල පිළිබඳ සම්මානිත මහාචාර්ය

පී. ඩී. මේස්කුමුර,

සිංහල අධ්‍යයන අංශය,
පේරාදෙණි විශ්වවිද්‍යාලය.

හැඳින්වීම

භාෂාවක ව්‍යාකරණය යනු පද විවාරය හා වාක්‍ය විවාරය වන හේයින් ව්‍යාකරණ කාතියක් යන්නෙන් අදහස් වන්නේ ඒ පිළිබඳ විස්තර ඉදිරිපත් කෙරෙන කාතියකැයි සරල ව පැවසිය හැකි ය. එවැනි කාතියකට වෙනත් යම් විස්තරයක් අන්තර්ගත වූ සැකීන් එය ව්‍යාකරණ කාතියක් ද තොළීස් නම් වෙනත් කාතියක් ද යන ගැටුව ඇති වේ. සිංහල භාෂාධායන ඉතිහාසයේ සිද්ධ්‍යාචාරාව සම්බන්ධයෙන් දක්නට ඇත්තේ එවැනි තත්ත්වයකි. සිද්ධ්‍යාචාරාව යනු ව්‍යාකරණ කාතියක් ද තොළීස් නම් පදා බන්ධනය සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් දෙන කාතියක් ද යන විමතිය භාෂා උගතුන් අතර තව මත් ඇත.

ව්‍යාකරණමය අධ්‍යයනයක් නො වූ, වාගාලාපයක බාහිරේන්දිය ග්‍රාහ්‍ය වූ ආවිෂ්කාරය (manifestation) පිළිබඳ විවරණයක් හෙවත් ගබඳ විවාරය පිළිබඳ විවරණයක් ව්‍යාකරණ කාතියකට ප්‍රවේශ වීමෙන් කිසිවෙකු විමතියට පත් වන්නේ හෝ එය ව්‍යාකරණ කාතියක් නො වේ යැයි සිතීමට පෙළුඩීන්නේ හෝ නැත. ඒ පමණට ම ගබඳ විවාරය භාෂාවක ව්‍යාකරණය හා බද්ධ ව පවතී. එම බද්ධතාව කොතොක් ද යන් බොහෝ ව්‍යාකරණ කාතින්ගේ මුලට ගබඳ විවාරය පිළිබඳ කොටසක් එකතු වී ඇත. එයින් අදහස් වන්නේ ගබඳ/අක්ෂර පිළිබඳ අධ්‍යයනය ව්‍යාකරණ

අධ්‍යායනයට පදනම සකසන බවයි. ඒහි පදනම කොතක් ද යත් ගබා විවාර පිළිබඳ අවබෝධයක් නැත්තෙකුට ගබායෝගය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලැබිය නොහැකි ය. ගබායෝගය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලැබිය නොහැකි ය. පදකයෝගය පිළිබඳ අවබෝධයක් නැත්තෙකුට පදකයෝගය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලැබිය නොහැකි ය. මෙසේ සලකන කළ ගබා විවාරය පිළිබඳ අවබෝධයක් නැත්තෙකුට ව්‍යාකරණය ඉගෙනීම කළ නොහැකි බව ගම් වේ. ඒ හෙයින් භාෂාධියනයෙහි පදනම නම් ගබා විවාරයයි. සිංහල අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ වූ අපගේ මෙම ගාස්ත්‍රීය අධ්‍යායනය ගබා විවාරය පදනම කොට ගත්තක් වන අතර භාෂා ද්රැශනයේ ද ස්පර්ශය ලැබුවකි.

මෙවත් අධ්‍යායනයක් විෂයයෙහි අප යොමු කරවූ කරුණු කිහිපයකි. විද්‍යා හා තාක්ෂණික දියුණුවත් සමග අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ අලුත් අදහස් නිතර ඉදිරිපත් වේ. භාවිතයේ නොමැති අක්ෂර ඉවත් කිරීමටත්, අලුතෙන් අක්ෂර ප්‍රවේශ කර ගැනීමටත් ඉදිරිපත් කෙරෙන යෝජනා, ඒ අතර ප්‍රධාන වේ. මේ සම්බන්ධ ව පිළිතුරු දීමට නම් ඒ පිළිබඳ දැනුමක් අවශ්‍ය වේ. බොහෝ දෙනෙකු සාම්ප්‍රදායික ව අක්ෂර මාලාව ඉගෙන ගෙන තිබුණ ද ඒ පිළිබඳ ගැශ්‍රිතන් සිතු බවක් පෙනෙන්නට නැත. ඒ හෙයින් භාෂක සමාරයෙන් අක්ෂර මාලාව සම්බන්ධයෙන් ගාස්ත්‍රීය පදනමක් සහිත අදහස් මෙන් ම ගාස්ත්‍රීය පදනමකින් තොර අදහස් ද ඉදිරිපත් වේ. ඇතැම් විට කෙනෙකු අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ දරන ආකල්පය වැදගත් ය. එහෙන් ඔහුට/ඇයට එම අදහස ගාස්ත්‍රීය පදනමකින් පවසා ගැනීමේ හැකියාවක් හෝ කරුණු සහිත ව තර්ක කිරීමේ හැකියාවක් හෝ නැත. ඒ හෙයින් මෙහි දී මේ තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගෙන වෙවික සංස්කෘත ග්‍රන්ථවලටත්, පුරාණ පාලි කාති කිහිපයකටත්, සමඟාව්‍ය භාෂා උගතුන් කිහිප දෙනෙකුටත්

සීමා වී පැවති යුතා සම්භාරය විග්‍රහාත්මක ව හා විස්තරාත්මක ව සමාජගත කෙරේ.

සිංහල අක්ෂර මාලාව වූ කලි සාම්ප්‍රදායික අක්ෂර මාලාවක් වන හෙයින් එහි මුල්, සිංහලය කෙරෙහි දැඩි ව බලපෑ පාලි-සංස්කෘත හාජාවන්හි විය යුතු බව අපගේ අදහස වූ හෙයින් පුරාතන සාහිත්‍ය මූලාගුරුය හාවිතයෙන් සිංහල අක්ෂර මාලාවේ ව්‍යුහයේ මුල් සොයන්නට පවත්නා ගැනීණි. එහි දී 'කවචායන න්‍යාස' නමින් ප්‍රසිද්ධ මුබමත්තදීපනී' නම් කෙතියික පාලි හෝඩියේ ව්‍යුහය විස්තර කොට ඇති ලුහුවූ සටහනක් ඇති බවත්, ඒ මස්සේ වෙවැක බ්ලිඩ්විවාර කාති අධ්‍යයනය කිරීමේ දී ඔවුන් ඉතා සියුම් ලෙසින් අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ අධ්‍යයනය කොට ඇති බවත් තහවුරු විය. ඒ හෙයින් සිංහල අක්ෂර මාලාවේ පටිපාටිය සම්බන්ධයෙන් වූ මෙම අධ්‍යයනයේ පර්යේෂණ මූලාගුරුය ඇත්තේ වෙවැක සංස්කෘත, සම්භාව්‍ය සංස්කෘත සහ පාලි හාජාධ්‍යයන තුළ ය. එහෙත් සිංහලය, නුතන වාග්විද්‍යායුයන්ගේ අධ්‍යයන මගින් ද මැනවින් පෙශීමෙන් වෙමින් පවත්නා බසකි. ඒ හෙයින් මෙම පර්යේෂණයෙහි ලා නුතන වාග්විද්‍යායුයන්ගේ කාති ද ආධාර කොට ගැනේ.

මෙම අධ්‍යයනය පරිවිශේද සතරක් යටතේ කෙරී ඇත. පළමු පරිවිශේදය වෙන් වී ඇත්තේ අක්ෂර පිළිබඳ මූලික හැදින්වීමකට සහ සිංහල හාජාවේ අක්ෂර ප්‍රමාණය තීරණය කර ගැනීමට ය. එහි දී සිංහල ලේඛනයේ ආරම්භයන්, ආරම්භයේ සිට නුතනය තෙක් අක්ෂර සංඛ්‍යාව වර්ධනය වී ඇති ආකාරයන් සාකච්ඡා කරනු ලැබේ. දෙවන පරිවිශේදයේ දී සිංහල හාජාවේ අක්ෂර, මාලාවක් වශයෙන් සකස් වීම සහ එහි විකාසනය සාකච්ඡා කෙරේ. තෙවන පරිවිශේදයේ දී අක්ෂර මාලාව පටිපාටිගත කිරීමේ පදනම වූ උච්චාරණ ලක්ෂණාත්මක විග්‍රහය

සහ ප්‍රහේදකරණය සාකච්ඡා කෙරෙන අතර සිවු වන පරිවිශේෂයේ දී පාලි-සංස්කෘත භාෂාගත අක්ෂර පටිපාටි ක්‍රමය ද, එය සිංහලයේ භාවිත වී ඇති ආකාරය ද සාකච්ඡා කරනු ලැබේ. එහි දී විශේෂයෙන් නූතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ පවතින ක්‍රමයට විරුද්ධ වූ යෝජනා ද, අලුතෙන් අකුරු එකතු කර ගන්නේ නම් ඒ අකුරු එකතු කර ගත යුතු තැන් ද සාකච්ඡා කෙරේ. විශේෂයෙන් ම මෙහි තෙවන පරිවිශේදය ගබාදවිවාරය පිළිබඳ සාම්ප්‍රදායික අධ්‍යායන සහ නූතන වාග්‍යවිද්‍යා අධ්‍යායන තුළනාත්මක ව ගෙන සිංහල අක්ෂර මාලාව විමසන්නකි. සිවු වන පරිවිශේදය සාම්ප්‍රදායික අධ්‍යායන විශ්ලේෂණය කෙරෙන්නක් සහ එය නූතන භාවිතයට උවිත ලෙස යොදා ගැනීම සම්බන්ධ ව සාකච්ඡා කෙරෙන්නකි.

මෙම කාස්ථ්‍රිය කාතිය සඳහා බහුල වශයෙන් සංස්කෘත සහ පාලි මූලාශ්‍රය භාවිත කෙරේ. බොහෝ සංස්කෘත පොතපත සංස්කෘත අක්ෂරයෙන් ම (දේවනාගරී) ප්‍රකාශයට පත් වූ ඒවා ය. එම කාතින්ගෙන් ගන්නා උද්ධාත දැක්වීමේ දී භාෂා මාධ්‍යය එසේ තිබිය දී සිංහල අක්ෂරයෙන් දැක්වෙන අතර එහි අර්ථය ද බොහෝ සෙයින් දක්වනු ලැබේ. හේතුව නම් කාතිය කියවන භාෂාන්තර යුතානය ඇති-නැති සියලු දෙනාට එක සේ ප්‍රයෝගනවත් වනු පිශිෂ ය. සංස්කෘත උද්ධාත දැක්වීමේ දී පවා මෙහි දී රේඛය භාවිත නොකරන අතර බොහෝ සෙයින් සංස්කෘතාක්ෂර විසංසුක්ත ව ලියනු ලැබේ. සම්භාව්‍ය ලේඛනයේ දී සංස්කෘත-පාලි දිරස 'ඒම' ගබාද උස්පිල්ලමෙන් තොර ව ලියුව ද මෙහි දී එම ගබාද උස්පිල්ලම සහිත ව දක්වනු ලබන්නේ ලේඛනය සම්බන්ධයෙන් පවතින සංකීරණතාව අඩු කිරීමට සහ සිංහල හෝඩියේ භූස්ව-දිරස ස්වර සඳහා වෙන වෙන ම රුප පවතින හෙයින් නිවැරදි උවිවාරණය ගැටලුවක් ඇති නොවන ආකාරයෙන් දැක්විය හැකි තිසා එසේ දැක්වීම සිදු විය යුතු බව අප අදහස හෙයිනි.

වෙදික කාතීන්හි මූලාගුරය දැක්වීමේ දී අනුගමනය කෙරන ගාස්ත්‍රීය ක්‍රමය වන සංක්ෂේපණය දක්වා, එම කාතීයේ පරිවිශේද/අධ්‍යාය/කාණ්ඩ අංකය දක්වා, පද්‍යයේ අංකය දැක්වීම මෙහි අනුගමනය කෙරන අතර කිසියම් පද්‍යයකට සංස්කාරකයෙකු දක්වන සටහනක් දැක්වීමේ දී අදාළ කාතීයේ පිටු අංකය සඳහන් කරනු ලැබේ. අනෙකුත් සාමාන්‍ය මූලාගුරයන් දැක්වීමේ දී විකාගෝ ගෙගලිය භාවිත කෙරේ.

පද බෙදීමේ දී 'සිංහලයේ පද වර්ග තුනකි: නාම පද, ක්‍රියා පද සහ නිපාත වශයෙනි. මේ තුන් වර්ගය සමාස/සන්ධි නොවූ තන්හි දී වෙන් වෙන් වශයෙන් ලිවිය යුතු ය' යන සම්මතය බොහෝ සයින් අනුගමනය කෙරේ. මෙහි දී 'බොහෝ සයින්' යන්න දක්වා ඇත්තේ වාක්‍ය අවසාන නිපාත වන 'යි, හ' නිපාත දෙක මුළු වචනයට එක් කොට ලියාවන හේඛිනි. තව ද මෙහි දී 'ගේ, ගෙන්, හට, ට යනු විහක්ති ප්‍රත්‍යාය වේ' යන සිද්ධ්‍යාචාරා සහ තුන විශ්වවිද්‍යාලයිය ආචාර්යවරුන්ගේ පිළිගැනීමට එකඟ වන අතර කුමාරතුන්ග මුතිදාස නිපාතයක් වශයෙන් සැලකු 'වා' යන්න ප්‍රත්‍යායක් සේ පිළිගැනේ. එමෙන් ම 'රී, ම්' යනු නිපාත නො ව, 'ඒ', 'මේ' යන ගබඳ දෙක වෙනස් වූ ගබඳාන්තරයක් සේ පිළිගැනේ. තව ද 'දේ, තේ' වැනි ඒකාක්ෂර සංඛ්‍යා පද පසු පදය සමඟ එක් කොට ලියනු ලැබේ. එසේ වතුදු මතවාදයක් සහිත ව පද බෙදු ලේඛකයන්ගේ උද්ධ්‍යතයන්හි පද බෙදීම තත් ලේඛකයාට ම අනුගත වන සේ දක්වනු ලැබේ.

අක්ෂර වින්‍යාසයේ දී විද්‍යාලංකාර පිරිවෙන් සම්පූදායය ගුරු කොට ගත් පොදු සම්මතය අනුගමනය කෙරන අතර, කිසියම් උද්ධ්‍යතයක පුද්ගල මතවාදයක් වෙසෙසා දැක්වෙන අවස්ථාවන්හි දී පුද්ගල අනන්‍යතාව රැකෙන පරිදි එසේ ම දක්වනු ලැබේ. යකාරාන්ත නාම, ප්‍රත්‍යාය ගැන්වීමේ දී සිදු වන යකාරාගමය

(විෂයය, විද්‍යාලයය) ද, සම්පූර්ණ ව යෙදෙන්නා වූ සමාන ව්‍යුහැරුණ දෙක ද (තත්ත්ව, සත්ත්ව) එසේ ම දක්වනු ලැබේ.

මෙහි භාෂා වශයෙන් හෝ අන්තර්ගත කරුණු වශයෙන් හෝ මතවාද වශයෙන් හෝ දෝෂයක්, දුරවලතාවක් වෙතොත් අප කෙරෙහි භා ගාස්ත්‍රිය ලෝකය කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් අපහට දන්වනු මැතිවි. අපි එය දහසින් බැඳී පියල්ලකටත් වඩා මහගු කොට සලකමු.

ගිනිකුවටුවේ විපුල හිමි,
බෝගස්වැව පංසල,
වහමල්ගොල්ලැව,
අනුරාධපුර.

gvipula260@gmail.com
071-9972260

පූර්ව

පියම

උපකාරානුස්මෙතිය	i - v
සංකේත නිරුපණ	vii - xvi
පෙරවදන (මහාචාර්ය පී.ඩී. මිගස්කුට්ටර මහත්ත්වාන් විසිනි.)	xvii - xxiv
හැඳින්වීම	xxv - xxx

පලමු වන පරිවිෂ්දය

1. සිංහල අක්ෂර භාවිතයේ ආරම්භය හා වර්ධනය	01 - 29
1.1 අක්ෂර හැඳින්වීම	02 - 06
1.2 සිංහල අක්ෂර භාවිතයේ ආරම්භය	06 - 16
1.3 සිංහල අක්ෂරයන්හි සංඛ්‍යාත්මක වර්ධන	16 - 29

දෙවන පරිවිෂ්දය

2. සිංහල අක්ෂර මාලාවේ විකාසනය	30 - 79
2.1 සිද්ධ්‍යාචාරෝ හෝ බිජ	31 - 42
2.2 ගුද්ධ සිංහල හෝ බිජ	42 - 47
2.3 වදන්කවී හෝ බිජ	48 - 56
2.4 මිශ්‍ර සිංහල හෝ බිජ	56 - 59
2.5 ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනික හෝ බිජ	59 - 64
2.6 වෙනත් හෝ බිජ	64 - 79

තෙවන පරිච්ඡේදය

3. සිංහල අක්ෂරයන්හි උච්චාරණ ලක්ෂණාත්මක විග්‍රහය සහ ප්‍රහේදකරණය	80 - 140
3.1 ගබා විචාරය	84 - 91
3.1.1 උච්චාරණාත්මක ගබා විචාරය	86 - 91
3.2 තුළන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ උච්චාරණ ලක්ෂණාත්මක විග්‍රහය	91 - 133
3.2.1 අනුස්ථාරයේ සහ විසරගයේ ස්වර-ව්‍යුත්තන භාවය	92 - 102
3.2.2 ස්වර - ව්‍යුත්තන	102 - 107
3.2.3 තුස්ව ස්වර - දීර්ඝ ස්වර	107 - 108
3.2.4 සරල ස්වර - ස්වරක - සංයුත්ත ස්වර - සන්ධික්ෂර -සවරණ	108 - 117
3.2.4.1 සරල ස්වර	109 - 112
3.2.4.2 ස්වරක	113
3.2.4.3 සංයුත්ත ස්වර	113 - 115
3.2.4.4 සන්ධික්ෂර	116
3.2.4.5 සවරණ	116 - 117
3.2.5 පූර්ව ස්වර - මධ්‍ය ස්වර - අපර ස්වර	117 - 119
3.2.6 උච්ච - මධ්‍ය - අවව ස්වර	119 - 120
3.2.7 සංවෘත ස්වර - අර්ධ සංවෘත ස්වර - අර්ධ ව්‍යුත්ත ස්වර ව්‍යුත්ත ස්වර	120
3.2.8 සෙශ්‍ය - අසෙශ්‍ය	120 - 124
3.2.9 ස්පර්ශ - අස්පර්ශ	124 - 127
3.2.10 නිවර්ත - ප්‍රවර්ත	127 - 128
3.2.11 අල්පප්‍රාණ - මහාප්‍රාණ	128 - 130
3.2.12 නාසිකා/අනුනාසිකා	130 - 131
3.2.13 සයුෂ්කෑක/අර්ධානුනාසිකා/පූර්වනාසිකා	131
3.2.14 අන්තස්ථේල/අර්ධ ස්වර	131 - 132

3.2.15 පාර්ශ්වීය	132
3.2.16 උජ්මන්	132 - 133
3.3 උප්පත්තිස්ථාන අනුව අක්ෂර වර්ගීකරණය	133 - 140
3.3.1 කණ්ඩිජ/කාකුදිඡ	133 - 135
3.3.2 තාලුප	135 - 136
3.3.3 මුරුධඟ	136
3.3.4 දන්තජ	136 - 137
3.3.5 ඔෂේජ	137
3.3.6 නාභිකාස	137 - 138
3.3.7 කණ්ඩිතාලුප	138
3.3.8 කණ්ඩේර්ඩ්ජිජ	138 - 139
3.3.9 දන්තෝර්ඩ්ජිජ	139 - 140
 සිටු වන පරිච්ඡේදය	
4. අක්ෂර මාලාව තුළ අක්ෂර ස්ථානගත කිරීමේ	
කුමවේදය	141 - 197
4.1 ප්‍රත්‍යාහාරය සහ අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණ මාලාව	144 - 150
4.2 අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණ මාලාවේ පටිපාටිය	150 - 177
4.2.1 ස්වර අනුකුමය	151 - 159
4.2.2 ව්‍යුත්තනයන්ගේ අනුකුමය	159 - 177
4.3 නූතන සිංහල වර්ණ මාලාවේ අක්ෂර පටිපාටිගත	
කුමවේද	177 - 187
4.4 සිංහල අක්ෂර මාලාවේ පටිපාටිය සම්බන්ධ	
අනාස මත	187 - 194
4.5 සිංහල අක්ෂර මාලාවට යෝජීත අක්ෂරයන්ගේ	
පටිපාටිය	194 - 197
මූලාශ්‍රයාවලිය	198 - 210
සුවිය	211 - 213

පළමු වන පරිවිෂේදය

සිංහල අක්ෂර හා විතයේ ආරම්භය හා වර්ධනය

මානව වර්ගය සන්නිවේදන මාධ්‍යයක් වශයෙන් හාජාව නිර්මාණය කර ගන්නට පෙර, කිසියම් පැණිවූ බිජක් මනාව සැලසුම් කොට අනෙකාට ප්‍රේෂණය කළ නොහැකි, අවිධිමත්, ප්‍රාකෘතික සරල සන්නිවේදන ක්‍රම හා විතයට ගෙන ඇත.¹ මිනිසා හෝතික වශයෙන් හා ආධ්‍යාත්මික වශයෙන් දියුණු වන් ම විධිමත් සංකීරණ අර්ථ පුරුණ සන්නිවේදන මාධ්‍යයක් ලෙස හාජාව නිර්මාණය කර ගෙන ඇත. හාජාව යන්නෙන් මුළු දී හාජාණය පමණක් අදහස් වුව ද පසු ව ලේඛනය ද අහිමත විය. හාජාවක ගබඳීම පද්ධතිය විවිධාකාරයෙන් සකස් වී ගුවණේන්දියට ගෝවර වන්නේ හාජාණයයි. එසේ ගුවණේන්දියට ගෝවර වන ගබඳ, රුප ලෙස සකස් කොට ඇසුට ගොදුරු කරන්නේ ලේඛනයයි. මානවයා සියවස් ගණනාවක් ලේඛනය පුරුණ කොට දැන් එය දියුණු තත්ත්වයකට පත් කර ගෙන ඇත.

-
1. “ When the land belonging to a Veeda group was not defined by natural features. Such as stream or hill, a mark representing a man with a drawn bow cut upon the drunks of trees along the boundary line....” C.G. Seligman and Brenda Z. Seligman, *THE VEDDAS* (Cambridge: The University press, 1911), p. 112; කේ.එන්.චි. ධර්මදාස, හාජාවේ සම්බන්ධ හා සංස්කෘතික මූලුණුවර (කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයේ, 2009), 14 පිටුව.

සිංහල භාෂක සමාජය පුගුණ කළ අක්ෂර කලාවේ ලිඛිත සටහන් ක්‍රි.පූ. තෙවන සියවස පමණ ඇතැක සිට ම දක්නට හැකි ය. එහි පරිණාමය අංශය කොතෙකුන් සාකච්ඡා වී ඇත. සිංහල භාෂක සමාජය පුගුණ කළ ගබඳ විවාරණ්මක අංශය හා භාෂා දුරකාන්මක අංශය කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරෙන මෙම නිබන්ධයේ පුරුම පරිවිශේදය වශයෙන් සිංහල භාෂක සමාජය යුගයෙන් යුගයට එක් කර ගත් අක්ෂර පිළිබඳ සාකච්ඡා කෙරේ. එහි දී ද, අක්ෂර පිළිබඳ ගබඳ විවාරයට බර වූ සංවාදයකට එකතු වන ආදුනිකයන් දැන ගත යුතු පාරිභාෂික අන්තර්ගත කොට ගත් සංඡාමය ප්‍රවේශයක් පුරුමයෙන් ලබා දෙන අතර අනතුරු ව සිංහල අක්ෂර භාවිතය පිළිබඳ ඇති සාහිත්‍යමය හා පුරාවිද්‍යාන්මක සාධක උපනිශ්චයයෙන් සිංහල අක්ෂර භාවිතයේ ආරම්භය පිළිබඳ කරුණු ගෙන හැර දැක්වේ. එයින් ද අනතුරු ව සිංහල භාෂා ඉතිහාසයේ ලිඛිත සාධක දැක්වෙන යුගයේ පටන් තුළනය තෙක් යුගයෙන් යුගයට ඇති වූ අක්ෂරයන්ගේ සංඛ්‍යාන්මක වර්ධනය පිළිබඳ විමර්ශනය කෙරේ.

1.1 අක්ෂර හැඳින්වීම

සංස්කෘත භාෂාවේ එන 'අක්ෂර' යන්න පාලි භාෂාවේ 'අක්බර' ලෙස ද සිංහල භාෂාවේ 'අකර/අකුර' ලෙස ද භාවිත වේ. අක්ෂර සඳහා සංස්කෘතයේ 'වරණ' යන්න ද යෙදේ. සංස්කෘතයේ යෙදෙන 'වරණ' යන්න පාලියේ 'වණීණ' යනුවෙන් ද සිංහලයේ 'වණ/වණු' යනුවෙන් ද ලැබේ. 'අක්ෂර/වරණ' යන්නට පර්යාය ගබඳ ලෙස 'අකුර', අකර, වණ, වණු, ලිපි යන ගබඳ රුවන් මල් නිසන්වුව දක්වන අතර² 'ලනපි' යන නාමයක් ද සූබස් මාලය

2. "(පම ඇත්) අකුර-අකර (ද) වණ, ලිපි, වණු, (ද) - වනුයේ" රුවන්මල් නිසන්වුව (පංච.) ඩී.පී. ද අල්විස් විජයසේකර (කොළඹ: බිජිලිවි.ර. බැස්වියන් සහ සමාගම, 1914), 62 පිටුව.

දක්වයි.³ ‘අක්ෂර/වර්ණ’ යන්නෙන් හඳුන්වනුයේ කුමක් ද යන්න තත් වචනයේ අරථය පිළිබඳ පඩුවන් කර ඇති නිර්වචනාගුයයෙන් වචනා ගැනීම යෝගා වේ.

01. එක් එක් ගබාධයට ද ඒ ගබාධය දක්වන ලකුණට ද අක්ෂර (අකුරු) යැයි කියනු ලැබේ.⁴
02. අක්ෂර යනු එක් එක් ගබාධයක් හෝ ගබාධ කිහිපයක් හෝ නිරුපණය කරනු පිණිස නිපදවා ගෙන ඇති සංකේත විශේෂයයි.⁵
03. සිංහල භාෂණයෙහි එන ගබාධ, අසැසට පෙනෙන පරිදි ලියා දැක්වීම පිණිස භාවිත කරනු ලබන රුප විශේෂය ‘අක්ෂර’ ‘අකුරු’ හෙවත් ‘වර්ණ’ යනුවෙන් හැඳින්වේ.⁶
04. භාෂාවේ එකිනෙක වෙනස් ගබාධ දිවති රුපවත් කොට දැක්වීමට හෙවත් ලිවීමට සිංහලයන් විසින් යොදා ගෙන ඇති සංකේත සමුදාය අකුරු නම්.⁷
05. වර්ණයකින් උච්චාරණය කෙරෙන ගබාධයට මෙන් ම එම ගබාධය හගවන ලකුණට හෙවත් සංකේතයට අක්ෂර යන්න භාවිත වේ.⁸

පළමු වන උද්ධෘතය අනුව ඒ ඒ ගබාධයට ද අක්ෂර යන්න භාවිත වේ. මෙය සාවදාය ප්‍රකාශයකි. මිනිසා මූල මාර්ගයෙන් විවිධ

3. “අකුරු, අක්ෂරය, වණ, උන්නි, කුරුඛස - අකර අක්ෂරය”, ජී.කේ. පෙරේරා, සූබස් මාලය (කොළඹ: ගුණසේන සමාගම, 1961), 2 පිටුව.
4. ව්‍යා.වි., 2 පිටුව.
5. ස.සි.ව්‍ය., 72 පිටුව.
6. එම, 132 පිටුව.
7. විමල විෂයසුරිය, “සිංහල හෝඩේ සූල මූල,” සිංහල හෝඩේ විදි භා අක්ෂර, (සංස්.) නත්දසේන ගමාව්විලේ සහ සිරිපාල තිලකසේන, (නුගේගොඩ: දිපානි ප්‍රකාශන, 1987), 1 පිටුව.
8. බන්දසේන ගුණසේකර, “සිංහල අක්ෂර මාලාව,” තුවන 01 වෙළම, 10 ක්‍රියාපය, (සංස්.) එම්.ඒ.මී. නවරත්න, (කොළඹ: අධ්‍යාපන භා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, 1999), 105 පිටුව.

ගබිද පිට කරයි. එසේ පිට කරන සියලු ගබිද අක්ෂර තො වෙයි. එහෙයින් එම අදහස අතිව්‍යාපි දේශයෙන් යුත්ත ය. ‘එක් එක් ගබිදයට ද’ යන්න වෙනුවට ‘හාඡණ ගබිද’ (speech sounds) යන්න ඉදිරිපත් කළේවි නම් මැනව්.

දෙවන නිර්වචනය විශේෂයෙන් ම අනු හාඡාවන් බලා කරන ලද්දක් වුවත් නිරවද්‍ය වුවකි. සංකේතයක් මගින් ගබිද එකකට වඩා නිරුපණය වන්නේ, ඉංග්‍රීසි, දෙමළ වැනි හාඡාවන්හි ය. සිංහලයේ එක් සංකේතයක් මගින් ගබිද දෙකක් නිරුපණය වන්නේ “අ” සංකේතයේ පමණි. “අ” සංකේතය මගින් එහි උච්චාරණයේ සංවත-විවත ගබිද දෙක ම නිරුපණය වේ.

තෙවන සහ සිවු වන නිර්වචන දෙක සිංහල අක්ෂර පමණක් සීමා කොට පැවතියන් අක්ෂරයක ලක්ෂණ මැනැවින් ප්‍රකාශ කරයි.

පස් වන උද්ධාතයට අනුව වර්ණයකින් උච්චාරණය කෙරෙන ගබිදයට ද අක්ෂර යන්න කියවේ. එහෙත් එයට අක්ෂර යන්න පැවසීමට වඩා යෝගා වන්නේ ගබිද යනුවෙන් පැවසීම ය. මෙසේ සලකන කළ අක්ෂර යනු හාඡණ ගබිද රුපවත් කරන සංකේතයන්ට දෙනු ලබන සංයු නාමය වේ. බොහෝ සෙයින් අක්ෂර හාඡාවන් හාඡාවට වෙනස් වෙයි.

අක්ෂරයන්ට කවර කරුණක් මූලික කර ගෙන අක්ෂර යන සංයු නාමය තැබුයේ ද යන්න දැන ගත යුතු ය. අක්ෂර යන්නට එම සංයු නාමය ලැබීම සඳහා හේතු වූ කරුණු තුනක් දැකිය හැකි ය.

- ‘අක්ෂ’ යනු සලකුණයි. ‘ර’ යනු හඩයි. ඒ හෙයින් හඩ හෙවත් ගබිදය සලකුණු කරන හෙයින් අක්ෂර වේ.

- කිසි කලෙකත් ක්ෂය භාවයකට, විනාශයකට පත් නොවන හෙයින් අක්ෂර වේ.⁹
- රඟ බවක් නොමැති ව අර්ථමය වශයෙන් නැමෙන හෙයින් අක්ෂර වේ.¹⁰

අක්ෂරයන්ට 'වරණ' යන නාමය භාවිත කරනුයේ කවර හෙයින් ද යන්න මීලගට අවබෝධ කට යුතු ය. 'ව' ධාතුවට 'අන' යන භාවකාරක කෘද්ධිත ප්‍රත්‍යාය එකතු වීමෙන් සැදුණු 'වරණ' යන්නෙහි ව්‍යාකරණමය නිරැක්තාරථය නම් 'ප්‍රකාශ කිරීම' යනුයි. ඒ හෙයින් ප්‍රකාශ කිරීමෙහි යෙදෙනුයේ 'වරණ' (වරණයනිනි වරණ) යැයි නිරැක්තියක් අපට ගොඩනැගිය හැකි ය. පාලි ව්‍යාකරණයෙහින් ද අර්ථ දක්වා ඇත්තේ එපරිද්දෙනි.¹¹ කවරක් කවරාකාරයකින් ප්‍රකාශ කරන්නේ ද යත් 'භාෂකයන් භාෂණයේ දී උච්චාරණය කරන ගැඩියන්හි අර්ථය දාභ්‍යමය සංස්ක්තයන් මගින් ප්‍රකාශ කිරීම'යි.

ව්‍යාකරණයෙහින්ට අනුව අක්ෂරවාචී ගැඩියෙන් එක් අක්ෂරයක් ගැනේ. සාක් ප්‍රාතිශාඛය අක්ෂරයක් යනුවෙන් ස්වරයක් හෝ ස්වරවත් ව්‍යුන්ද්‍රණයක් හෝ අදහස් කරන අතර ස්වරවත් නොවූ ව්‍යුන්ද්‍රණය අක්ෂරාගයක් ලෙස දක්වයි.¹² තිදුෂුනක් ලෙස 'අ' අක්ෂරය යැයි පැවුසු කළේහි අකාරය පමණක් අයත් වේ. එහෙන් වරණවාචී ගැඩිය වරණ මාලා වැනි තැනක දී

9. "නක්බරන්ති න බියන්තිනි අක්බරාති සමක්ෂා සා හි උදයබිභා භාවතෙන් න කදාලී බියති විනාස්සතිනි අක්බරාති වූත්තා." බා.මි., 6 පිටුව; "එශ්මෙකම්පිති පව්චෙකං, බරණ බරෝ නතලී එන්සං බරෝ විනාස්සති අක්බරා" ම.රු.සි.ස., 14 පිටුව.

10. "නබරා නතද්ධාති අක්බරා, අතිසුක්ෂ්ම ගම්හිරාරථ සංකටයෙහි එපරිවෙන්තමාන වූවාහු කරකුන්වයට නො ගෙයේ අතිමැඹ ව අර්ථ වශයෙන් නැමෙන බැවින් අස්කර නම් වෙති යු තැනි." බා.මි., 6 පිටුව.

11. "වණ්නයනි අත්ථ එන්හිනි වණ්ණ" ප.සි., 1 පිටුව.

12. "අනුස්වාරෝ ව්‍යුන්ද්‍රණ වාක්ෂරඩීම" RPr. Vol-ii, 1.22.

සියලු ම අක්ෂර සඳහා යෙදී ඇතන් එය විගණකයෙන් ජාති නිරදේශයෙන් ගත හැකි ස්වර සඳහා භාවිත වන්නකි. ‘අ’ වර්ණය යැයි පැවැසු කළේහි අකාරය පමණක් නො ව ‘අ’, ‘ආ’ යන අක්ෂරද්වය ම සූචනය වේ.

අක්ෂර නම් කිරීමේ දී ‘සැදීම, නිෂ්පාදනය කිරීම’ යන අර්ථ දෙන ඇත්තා ‘කාර’ යන ගබඩය යොදා ගැනේ.¹³ ව්‍යක්ෂුතනයකින් පසු ව ‘කාර’ ගබඩය යොදා ගැනීමේ දී ව්‍යක්ෂුතනයට ‘අ’ ස්වරය එකතු කොට පසු ව ‘කාර’ යන්ත (ක් + අ + කාර) යොදුනු ලැබේ.¹⁴ එහෙත් අනුස්ථාරයට සහ විසරගයට ‘කාර’ යන්න නො යෙදේ. ඒවා ඒ නමින් ම භදුන්වනු ලැබේ.¹⁵

1.2 සිංහල අක්ෂර භාවිතයේ ආරම්භය

අක්ෂර භාවිතයේ ආරම්භය කවර කළෙක කොතුනක දී කවරෝගෙන් සිදු විණි දැයි අවිනිශ්චිත කරුණකි. පුරාවිද්‍යාත්මක දේ කාලයේ වැලි තළාවත් සමග බොහෝ සෙයින් ප්‍රවිෂ්තන්න ව ගොස් ඇති හෙයින් ද, සාහිත්‍යාත්මක සාධක එකහෙළා ම සත්‍යය සේ පිළිගත නොහැකි හෙයින් ද මෙම අවිනිශ්චිතතාව මතවාද බවට පත් ව තිබේ. සිංහල අක්ෂරයන්ගේ ආරම්භය පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමේ දී බ්‍රාහ්මී අක්ෂර මාලාවේ ආරම්භය කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමට සිදු වේ. කවර හෙයින් ද යත්, සිංහල අක්ෂර බ්‍රාහ්මී අක්ෂරයන්ගේ විකාසනයක් වන හෙයිනි.

මනුෂ්‍යයන්ට ප්‍රත්‍යක්ෂ නොවන බොහෝ දේ දෙවියන්ට පැවැරීම මානව ඩිෂ්ජ්‍යවාරයේ ලක්ෂණයකි. අක්ෂර භාවිතයේ

13. “වර්ණ කාරේන්තරේ වර්ණාඛය” *TPr.1.16*.

14. “අව්‍යාවහිතේන්ත ව්‍යක්ෂුතනසය” *VPr.1.38*; “අකාරව්‍යවේතේ ව්‍යක්ෂුතනානාම” *TPr.1.17*.

15. “නානුස්ථාරයම්විසරජනීයජන්වාමුලියෝපධානිය” *VPr.1.41*.

ආරම්භය ද නිශ්චිය කර ගැනීම අපහසු හෙයින් එහි ආරම්භය ද ඇතැම් විටෙක දී මහා බූජ්මයා වෙත පවරා ඇත. බූජ්ම් අක්ෂරයන්ට 'බූජ්ම්' යන නාමය දී ඇත්තේ බූජ්මයා විසින් මවන ලද්දේ යන අර්ථයෙනි. එම අක්ෂර අභාවිත ව පැවති හෙයින් කාලයන් සමග ප්‍රවිෂ්තන්න ව ගිය අතර, පසු ව සිද්ධාර්ථ කුමාරයන් ස්වකිය යානීන්ට ශිල්ප දැක්වීමේ දී ලේඛන පාටවය දක්වනු වස් අක්ෂර වර්ග තැට්ඨතරක් ප්‍රතිනිෂ්පාදනය කළ අතර එයින් ආදිතමය 'බූජ්ම් ලිපිය' යැයි ද ලලිතවිස්තරයේ දැක්වේ.¹⁶ එහෙත් බූජ්ම් අක්ෂර මාලාව ලොව ආදි ම අක්ෂර මාලාව යැයි පිළිගැනීමක් විද්‍යාතුන් අතර නැත.¹⁷ එයට හේතුව පුරාවිද්‍යාන්මක පර්යේෂණයි. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ අක්ෂර භාවිතයේ ආරම්භය පිළිබඳ සාහිත්‍යමය වූ කරුණු හා පුරාවිද්‍යාන්මක කරුණු පවතින බවයි. එම කරුණු බොහෝ සෙයින් පරස්පර විරෝධ වේ. තවත් විටෙක සාහිත්‍යය මගින් හෝ ජනප්‍රවාද මගින් හෝ පවතින කරුණු පුරාවිද්‍යාන්මක කරුණු මගින් සනාථ කිරීමට හෝ නිශ්චිතය කිරීමට හෝ නොහැකි ය. කුමක් හෙයින් ද යන් පුරාවිද්‍යාන්මක කරුණු ලැබේ නොමැති හෙයිනි. ලක්දීව ලේඛන කටයුතුවල ආරම්භය වටා ද ඉහත තත්ත්වය ඇත. එහෙයින් ලක්දීව ලේඛන කටයුතුවල ආරම්භය ද නිශ්චිය ලෙස තහවුරු කළ නොහැකි ය. මෙහි දී අපට කළ හැක්කේ ලක්දීව ලේඛන කටයුතුවල ආරම්භය පිළිබඳ ඇති සාහිත්‍යමය සාධක හා පුරාවිද්‍යාන්මක සාධක ගෙන හැර දක්වා ඒ ඇසුරෙන් කිසියම් උපකල්පනයක් දැක්වීම පමණකි. සාහිත්‍යමය කරුණු එකහෙලා පිළිගත නොහැකි වීමෙන් හා පුරාවිද්‍යාන්මක කරුණු වෙනස් විය හැකි හේතුවෙන් ලක්දීව ලේඛන කටයුතුවල ආරම්භය පිළිබඳ දක්වන උපකල්පනයේ නිරවද්‍යතාව සනාථ කළ නොහැකි ය.

16. S. LEFMANN, *LALITHA VISTHARAYA* (HALLE A.S. VERLAG DER BUCHHANDLUNG DES WAISENHAUSES, 1902), p. 125.

17. බන්දසේන ගුණසේකර, සිංහල අක්ෂර සම්භවය හා එහි විකාශනය (කොළඹ 10: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෙදරයේ, 1996), 27-28 පිටු; ජයසිර ලංකාගේ, "බූජ්ම් අක්ෂර අගෙක මහරජනුමාගේ මෙහෙයවීමෙන් නිරමාණය කරන ලද ද?", ස.ක.අ.ගු., 85-89 පිටු.

පුරාවිද්‍යායෙන්ගේ මැති කාලීන පර්යේෂණ මගින් ලංකාවේ ප්‍රාග් ඉතිහාසය පිළිබඳ බොහෝ තොරතුරු හෙළි වෙමින් පවතී. ශිරාන් දැරණියගලගේ අදහස වන්නේ, මෙයට වසර දසලක්ෂයකට ඉහත දී වත් ශ්‍රී ලංකාව මෙනුප්‍රාදා ව පැවති බවයි.¹⁸ බූන්දල වෙරළ ආග්‍රිත ප්‍රදේශයේ කරන ලද කැණීම්වලට අනුව මේ වසර එක්ලක්ෂ විසිපන්දහසකට පෙර ලක්දිව ජනාචාරිය වී පැවති බව කියවේ.¹⁹ කෙසේ වෙතත් අදට වසර විසිජ්‍යාධියෙන් පන්සියයකට පූර්වයෙන් නිශ්චිත ලෙස ම ශ්‍රී ලංකාව ජනාචාරිය ව පැවති බව තහවුරු වී ඇත.²⁰ එම කාල-වකවානුවේ මිනිසා ආහරණ පවා පැලද ඇති හෙයින් එමගින් සංස්කෘතික රටාවකට අනුගත පිරිසක් ද ගම්‍ය වේ.²¹ එහෙත් එම කාල-වකවානුවේ ජ්‍යෙන් වූ මිනිසා සතු ව අක්ෂර කළාවක් පැවතියේ ද යන්න කිව නොහැකි ය.

ත්‍රි.පු. තෙවන සියවෙස් මධ්‍ය භාගය වන විට නම්, පැහැදිලි ලෙස ම බූජ්ම් අක්ෂර උපයෝගී කොට ගෙන සිංහල ලේඛන කළාව ආරම්භ ව පැවති බවට සාධක ලැබෙන බව බහුතර පිළිගැනීම වේ.²² ඇතැම් වියතෙකුගේ පිළිගැනීමට අනුව නිශ්චිත ලෙස ම අක්ෂර භාවිතය පිළිබඳ සාධක හමු වන්නේ ක්‍රි.පු. දෙවන

18. එස්.පු. දැරණියගල, “ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් සහ පූර්ව එතිහාසික ජනාචාරිය”, (පරි.) තිමල් පෙරේරා, විරන්තන එතිහාසික අධ්‍යයන සඟරාව අංක 4,

(සංස්.) ධම්මිකා මහත්තු සහ ඉන්දික බුලන්කුලම, (රද්මදාල්ව: රු.එම්.අයි.පි. එකනායක, 2000), 77 පිටුව.

19. එස්.පු. දැරණියගල, “ප්‍රාග් එතිහාසික ජනාචාරිය” අංශ සංස්කෘතික උරුමය ප්‍රථම කාණ්ඩය (කොළඹ: සංස්කෘතික භා ආගමික කටයුතු අමාත්‍යාංශය භා මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල, 1995), 3 පිටුව; දැරණියගල, (2000), 78 පිටුව; එස්.පු. දැරණියගල “සබරගමුවෙන් මත වූ ප්‍රාග් එතිහාසික බලංගොඩ මානවයාගේ සංස්කෘතිය”, සබරගමු උදාන: නිදහස් ස්වර්ණ ජයන්ති ප්‍රදරුෂනය සමරු සංග්‍රහය, (සංස්.) අශේෂක අනුරුදිරිය (ප්‍රකාශනයක් සඳහන් නො වේ, 1998), 5 පිටුව.

20. දැරණියගල (2000), 78 පිටුව.

21. එම, (1998), 6 පිටුව.

22. SG. Vol i, p. xxxviii; ජැ.ල.කි.ලි., 24 පිටුව; සි.අ.ස.වී., 2, 11 පිටු.

ගතවර්ෂයේ සිට ය.²³ තවත් වියතෙකුට අනුව ක්.පූ. ප්‍රථම ගතවර්ෂයේ සිට ය.²⁴ ක්.පූ. තෙවන සියවස වන විට දක්නට ලැබෙන අක්ෂර භාවිතය කවර දාක ආරම්භ වූයේ ද යන්නට පිළිතුරු සෙවීමේ දී සාහිත්‍යමය සාධක හා පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක අපට ඉවහල් කර ගත හැකි වේ.

ලක්දිව ලේඛනය සම්බන්ධයෙන් පළමු වරට ඉගියක් හමු වන්නේ විදේශීය සාහිත්‍ය ගුන්පායන්හි හා ලංකා ජනප්‍රවාදයන්හි එන රාවණ පුරාවිත්තය ඇසුරෙනි. රාවණ පුරාවිත්තය ප්‍රබල සාධකයක් නොවන්නේ ඇතැමුන් එය ඩුඩු මන්කල්පිතයක් සේ සැලකීම හේතුවෙනි. එහෙත් රාමායණයේ වාර්තා වන තරමේ සංස්කෘතික සිෂ්ටිකත්වයක් ලංකාවේ ආදියෙහි සිට ම පැවති බව සිතිය හැකි තරමේ සාධක පුරාවිද්‍යාත්මක ව ද ලැබෙමින් පවතින හෙයින්²⁵ රාවණ පුරාවිත්තය ඇතැමුන් කියන අයුරින් මන්කල්පිත ඩුඩු දේව කථාවක් ම නොවන්නටත් හැකි ය. රාවණ යන්න කල්පිතයක් නො ව, සැබැචුවක් බවත්, රාවණගේ රාජධානිය සිගිරිය බවත් ඇතැමෙක් අදහස් කරති.²⁶

රාමායණයට හා මහාජාරතයට අනුව ලක්දිව අතිතයේ සිටි විරයා නම් රාවණ රජු ය.²⁷ ඔහු ජේස්තිර විද්‍යාව, වෙවද්‍ය විද්‍යාව ඇතුළ මන්ත්‍ර, මායා, ඉන්ද්‍රජාල, ගාන්ධර්ව ආදි අෂ්ට්‍රාදාය විද්‍යාවන් දැන සිටියේ ලු.²⁸ අක්ෂර ලේඛනය ද අෂ්ට්‍රාදාය විද්‍යාවන්ගෙන් එකකි. ඔහු ජේස්තිර විද්‍යාව හා වෙවද්‍ය ගාස්තුය

23. E.Z. Vol. VII, p. 5.

24. A.I.C, p. 24.

25. දැරණියගල, (1998), 6 පිටුව.

26. නාගොඩ ආරියදාස සෙනෙවිරත්න, ශ්‍රී ලංකා රාවණ රාජධානිය සහ සිගිරි පුරාණය (නුගේගොඩ: සම්මා දිවයි ප්‍රකාශකයෝ, 2003), 188-198 පිටු.

27. එම, 47-51, 133-149, 161-169 පිටු.

28. එච්.පී. වන්දුසේන, “විෂයාගමනයට පෙර ලංකාව”, රසවාහිනී 1963 දෙසැම්බර් කළාපය, පිටුව 114.

මුල් කරගෙන ගුන්ප හතක් ද ලියා ඇතේ.²⁹ වකුද්ධ්තයෙහි කරනා වකුපාණී තෙමේ රාචනාට ගරු කිරීමක් වශයෙන් වකුද්ධ්තය අවසානයට රාචනාගේ 'කුමාර තන්ත්‍රය' ඒ නමින් ම ඇතුළත් කර තිබේ.³⁰ රාමාණයේ එන ශිව තාණ්ඩව ස්තෝත්‍ර ද රාචනාගේ නිරමාණ බව දැක්වේ.³¹ රාචනා පිළිබඳ දැක්වෙන මෙම තොරතුරු සත්‍ය නම්, ඉන් පැහැදිලි වන්නේ රාචනා පුළුගයේ සිට ම ලක්දිව ලේඛනය පැවති බවයි.

ඡ්‍රේමාන බුදුන් සමයේ ම ඉන්දිය වෙළඳුන් සමග ලක්දිවට පැමිණී සැරියුත් මහ තෙරුන්ගේ ශිෂ්‍ය සංසරක්ඩිත තෙරුන් මෙරට නාග ගේත්‍රික දරුවන්ට සූත්‍ර පිටකය ඉගැන්වූ බවත්, උන්වහන්සේ විසින් එම වෙළඳුන් ලවා බාහ්ති ලිපි දෙකක් ලියවන ලද බවත් කියවේ.³²

ලක්දිව ලේඛන කටයුතු පිළිබඳ මිළගට තොරතුරු ලැබෙන්නේ විජය රාජ සමය පිළිබඳ ඇති මහාවංස වාර්තාවෙනි. විජය රජුට මධුරා පුරයෙන් කුමාරිකාවක අවශ්‍ය වූයෙන් ඒ බව පති රජුට දන්වා දූතයන් අත හසුනක් යවා ඇතේ.³³ හසුන යන්න සඳහා මහාවංසයේ සඳහන් වන්නේ 'ලේඛ' යන වචනයයි. එහි සඳහන් වන 'ලේඛ' යන්නෙන් ලියන ලද්දක් ම කියවේ. මෙම ලේඛනය කියවූ පති රජු ද රට පිළිතුරු වශයෙන් ලියමනක් එවා ඇතේ.³⁴ තව ද

29. එච්.පී. වන්දුජේස්න, "විජයගමනයට පෙර ලංකාව", රසවාහිනී 1963 දෙසැම්බර් කළාපය, පිටුව 114.

30. ගුණදාස සේමසිරි, "රාචනා රජුගේ වෙදකම්" රසවාහිනී 1963 අගේස්තු කළාපය පිටුව 42.

31. සෙනෙවිරත්න, 257-258 පිටු.

32. එම. 59 පිටුව.

33. "සිසං නාවාය ගන්ත්වාන - දූතං තේ මධුරා පුරා

පණ්ණාකාරේ ව ලේඛේ ව - තස්ස රක්ද්දෙක්ද් අදස්සයුං" (එ රාජ දූතයේ වහා නැවීන් මධුරා පුරයට ගොස් ඒ පති රජහට පමුරු ද ලිපුම් ද දැක්වූහ.) ම.ව., 7. 51.

34. "අවධාරසන්න - සේණීනං - සහස්සය්දේව කළානි සේ

විජය රජුගෙන් පසු රාජ්‍යත්වයට පත් විමට රාජනායයෙකු අවශ්‍ය වූයෙන් ඒ සඳහා විජය රජුගේ බාල සොහොයුරු සුමිත්ත කුමරු ගෙන්වා ගැනීමට ද හසුනක් යවා ඇත.³⁵

විජය රජු හා පත්‍රි රජු අතර ඇති වූ හසුන් කටයුතු සඳහා භාවිත වූයේ මාන්ත්‍රී අක්ෂර ද නොලේස් නම්, වෙනත් අක්ෂර විශේෂයක් ද යන්න කිව නොහැකි ය. එහෙත් එම අක්ෂර මාලාව ඒ වන විට ඉන්දියාවේ හා ලක්දිව භාවිත වූ අක්ෂර සම්ප්‍රදායයක් වන්නට ඇත. මෙලෙස විදේශ රාජ්‍යයන් අතර පමණක් නො ව, ලංකා රාජ්‍යය ඇතුළත ද ලේඛන කටයුතු කෙරේ ඇති බවට මහාවිංසයේ එන පණ්ඩිකාභය පුරාව්ත්තය සාක්ෂා සපයයි. පණ්ඩිකාභය පුරාව්ත්තයේ දී පණ්ඩිකාභයගේ මයිලුණුවන් කෙනෙකු වූ අහය, පණ්ඩිකාභයට රහස් ලියමනක් යවා ඇත.³⁶

සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රයාගත යථෝක්ත සාධකානුසාරයෙන් බලන කළ ක්‍රි.පූ. තෙවන සියවසට පුර්වයෙන් ලක්දිව යම් ආකාරයක අක්ෂර භාවිතයක් පැවති බව තහවුරු වේයි. එහෙත් එම

ලේඛං දත්වාන ජේසේසි - විජයස්ස ජීතාරිනෝ ”

(එ රජ තෙමේ අටලොස ගිල්පි සමූහයන්ගෙන් කුල දහසක් ද සතුරන් දිනු විජය රජහට ලියමනක් ද දී එවිටිය.) එම, 7. 57.

35. “අරාමවිවෙහි මන්තෙහා - ලේඛං තත්‍ය විසඡ්ජයි

ලේඛං දත්වාන විජයෝ - න විරේන දිව්‍යනො”

(ඉක්බිති ඇමතියන් හා මන්ත්‍රය කොට එහි හසුන්පත් යැවුවේ ය. විජය තෙමේ හසුන් දී නොබෝ කළකින දෙවි ලොව ගියේ ය.) මව., 8. 3.

36. “ගන්න්වේපතිස්සගාම් තේ - තමත්රි රාජනෝ මුවු.

රාජා ලේඛං කුමාරස්ස - සරහස්සං සපානිණි0152

(බැණුවන් විසින් පරදවන ලැබූ ඒ මයිලුණු උපතිස්ස ගමට ගොස් රජහට ඒ පුවත් කිවාපු ය. ඒ ඇසු අහය රජ තෙමේ බැණු කුමරුහට රහස් හසුනක් එවනුයේ ‘නුම් ගහින් එනෙර අනුහව කරව. ඉන් මොඩ නොල්ව’යි කියා යැවී ය.) එම, 10. 48.

අක්ෂර කවරාකාර වූ අක්ෂර වර්ගයක් ද යන්න කළේපිතයන් මගින් සනාථ කළ නොහැකි ය.

ත්‍රි.ව. 1965 දී පුදම වතාවට අනුරාධපුර ඇතුළු තුවර මූලාධාරය දක්වා ස්තර පරික්ෂාවකට ලක් කෙරිණ. ³⁷ එහි දී හමු වූ තුබ සඳහා මනාව වටකුරු කළ කුඩා ගැටයක් ද සහිත අස්ථීමය උල සම්බන්ධ ව කරුණු දක්වන ශිරාන් දැරණියගලගේ අදහසට අනුව එය පන්හිදකි. ³⁸ මෙහි කාලය ආදිතම යකඩ යුගය හා ආදිතම එතිහාසික යුගයට අයත් වේ. ³⁹ අනුරාධපුරවාසීන් ත්‍රි.පු. පස් වත සියවස තරමේ දී සෙම්ටික් වාණිජ ව්‍යවහාර හාඡාව එහි සංගත අක්ෂර සමග දැන සිටි බවට ද දැරණියගල ඉගි කරයි. ⁴⁰ මෙම කැණීමේ දී හමු වූ අක්ෂර සංකේත සහිත වලං කැබේලිති විෂයයෙහි සිය නිරික්ෂණාක්ෂීය යොමු කළ දැරණියගල පවසන්නේ නියත වශයෙන් ම බ්‍රාහ්මි අක්ෂර ත්‍රි.පු. 600-500ත් අතර අවධියේ ශ්‍රී ලංකාවේ හා පාණ්ඩිය දේශයේ ව්‍යවහාරයේ පැවති බවයි. ⁴¹ මෙහි දී හමු වූ සංකේත අතුරෙන් බ්‍රාහ්මි සංකේත ඇත්තේ දෙකකි. අනෙක් ඒවා බ්‍රාහ්මි නොවීම ද සැලකිය යුත්තකි. හමු වූ බ්‍රාහ්මි ලේඛන දෙකේ පළමු වැන්නෙහි 'ම' අක්ෂරය පමණක් නිශ්චිත ව කියවා ගත හැකි ය. එය ද අගෝක සෙල්ලිපිටල නැති, ලක්දිව පූර්වකාලීන සෙල්ලිපිටල ඇති මකාරය වේ. දෙවන්න 'බියා අනුරුද' ලෙස කියවා එහි 'අනුරුද' යන නාමය සැලකිල්ලට ගෙන, මහාවංස සාධක අනුව එය ත්‍රි.පු. 500න් ඔබෙහි වූ විජය රාජ සමයේ නොරතුරු සමග ගළපා ඇති. ⁴² මේ පිළිබඳ විරැද්ධ මතවාද

37. එස්.පු. දැරණියගල, "ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් ඉතිහාසය පරිසරවිද්‍යාත්මක විලෙකනයක්: ශ්‍රී ලංකාවේ ආදිතම බ්‍රාහ්මි අක්ෂර අරහා විකිරණ ප්‍රාමිතික කාල නිර්ණය ත්‍රි.පු. 600-500", (පරි.) කේ.ඩී.ඩී. එඩ්මන්ඩ්, ස.ක.අ.ග්‍ර., 38 පිටුව.

38. එම.

39. එම.

40. එම.

41. එම, 44 පිටුව.

42. එම, 46 පිටුව.

නැත්තේ ද නො වේ. එන්.ඩී. විමලසේන පටිසන ආකාරයට මෙවායෙහි කාල නිරණය ක්‍රි.පූ. තෙවන සියවසේ සිට ක්‍රි.ව. දෙවන සියවස දක්වා කාල පරාසයට ඇතුළත් කළ යුතු ය.⁴³ ඔහු මෙම අදහස දක්වන්නේ අක්ෂර පරිණාමිය සාධක සලකා ගෙන ය. අක්ෂර පරිණාමිය සාධක සලකත් සාර්ථක ව එසේ කිව නොහැකි ය. ක්‍රි.පූ. සය වන සියවසේ කරවුවක තිබූ හමු වූ ආදිතම බාහ්මී ලේඛනයේ අක්ෂර ක්‍රි.පූ. තෙවන සියවසේ අගෝකාක්ෂර සමග සමාන වේ.⁴⁴ මෙයින් පෙනී යන්නේ ක්‍රි.පූ. යුගයන්හි දී අක්ෂර රුපවල සැලකිය යුතු පරිණාමයක් සිදු ව නැති බවයි. ක්‍රි.පූ. යුගයට අයත් ලක්දිව සෙල්ලිපි සලකත් මෙය පැහැදිලි වේ. ක්‍රි.ව. යුගයට අයත් සෙල්ලිපිවල ද බාහ්මී ලේඛනවල එන පැරණි රුප හමු වේ. එයින් පෙනී යන්නේ අක්ෂර පරිණාමිය සාධකය එතරම් තාරකික නොවන බවයි.

අනුරාධපුර ඇතුළු තුවර කැළීමේ දී ලබා ගත් අක්ෂර සහිත වලං කැබේලිතිවලින් බාහ්මී නොවන සංකේත සහිත වලං කැබේලිති දහසයක් හමු වී ඇත. තව ද විද්‍යමාන සෙල්ලිපි සලකන කළ ද බාහ්මී නොවන සංකේත 43ක් සෙනරත් පරණවිතාන දක්වා ඇත.⁴⁵ දකුණේ සිට වමටත් වමේ සිට දකුණටත් ලිඛීමේ සම්පූදායයන් දෙකක් ද ලංකාවේ භාවිත වී ඇත.⁴⁶ මහාප්‍රාණාක්ෂර ද භාවිත කිරීමේ හෝ නොකිරීමේ එක් සම්පූදායයක් නැත. යථා ස්ථානයෙහි මෙන් ම අයථා ස්ථානයෙහි ද, අවශ්‍යෙන් ද මහාප්‍රාණාක්ෂර භාවිත කරනු දක්නට ලැබේ.⁴⁷ මෙවන් සාධක

43. එන්.ඩී. විමලසේන, “අනුරාධපුර ඇතුළු තුවර මාලිගාව අසල දී සොයා ගන්නා ලද මැරි බදුන්වල යෙදෙන අක්ෂරයන්ට නව කාලනිර්ණයක්,” සාහිත්‍යය 1998 (විශේෂ කළාපය) (සංස්.) ජී.එස්.නී. සේනානායක ඇතුළු පිරිස, (කොළඹ: සිංහල සාහිත්‍ය අනුමත්ච්චලය සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, 1998), 226-261 පිටු.

44. බංදුසේන ගුණසේකර, “ආදිම සෙල්ලිපි භා නැංව රුව,” ස.ක.අ.ගු., 31 පිටුව.

45. IC. Vol. I, p. xxvi.

46. සිං.අ.ස.වි., 13-14 පිටු.

47. සිං.හා.ස.ප., 33 පිටුව.

මගින් තහවුරු වන්නේ, ලක්දිවට අක්ෂර හඳුන්වා දුන්නේ එක් අයෙකු නොවන බවයි. විවිධ වෙළඳ කණ්ඩායම් විසින් හඳුන්වා දෙන්නට ඇති විවිධ අක්ෂර සම්ප්‍රදායයන් හා ලක්දිව ආදිවාසීන් වූ යක්ෂ, නාග ගෝත්‍රිකයන්ගේ විවිධ වූ සම්ප්‍රදායයන් ද ලක්දිව වූ බව සිතිය හැකි ය. අගෝක අක්ෂර හා සමාන නොවන අක්ෂර ලක්දිව බාහ්මි ලේඛනවල පැවතීම ද මෙය තහවුරු කරයි.

අගෝක බාහ්මි හෝඩියේ සඳහන් වන 'ම' රුපය ලංකාවේ පුරුව කාලීන සේල්ලිපිවල ඇති අතර අගෝක ලිපිවල නැති 'ම' රුපයක් ද ලක්දිව පුරුව කාලීන සේල්ලිපිවල වේ.⁴⁸ අගෝක සේල්ලිපිවල සඳහන් 'ඉ' රුපය හා ලක්දිව ආදි ම ලේඛනවල එන 'ඉ' රුපය ද අසමාන වේ.⁴⁹ ලක්දිව බාහ්මි ලේඛනයන්හි ඇති තාලුන් 'ං' හා 'ය' යන අක්ෂර දෙක ද අගෝක අක්ෂර සමග අසමාන බව ඔක්කම්පිටියේ පණ්ඩුක්‍රාසාර හිමි දක්වා ඇත.⁵⁰ පුරාක්ෂරවේදියෙකු වන සී.එස්. උපාසක් තාලුන් ගකාරයේ තියම මෙරුරය රුපය ලෙස දක්වන රුපය හා ලක්දිව පුරුව කාලීන ශිලා ලේඛනවල එන ගකාරය ද අසමාන වේ.⁵¹

අගෝක අක්ෂර හා විසදාග ලක්දිව බාහ්මි සංස්කේත අතුරෙන් 'ඉ, ම' දෙකට සමාන අක්ෂර සහිත බාහ්මි ලේඛන කිහිපයක් ම ඉන්දියාවේ පාණ්ඩා දේශයේ තිරුවිරප්පල්ල, මුදුරා, තින්නවේලි යන ස්ථානවලින් සොයා ගෙන ඇති බව පී.ඊ.ඊ. ප්‍රනාන්දු පෙන්වා දී ඇති අතර එම ලිපි මෙහින්තලය, වෙස්සගිරිය ආශ්‍රිත ලිපිවලට සමාන බව ද දක්වා ඇත.⁵² ලක්දිව ආදි බාහ්මි අක්ෂර හා අගෝක අක්ෂර අතර ඇති අසමානතා අධ්‍යායනය කළ

48. සි.අ.රු.වි.හා.ආ., 6 පිටුව; සි.අ.ස.වි., 7-9 පිටු.

49. එම, 4 පිටුව.

50. එම, 6 පිටුව.

51. සි.අ.රු.වි.හා.ආ., 6-9 පිටු.

52. සි.අ.ස.වි., 6-7 පිටු.

උගතුන්ගේ අදහස වන්නේ ලක්දිවට ලේඛන කළාව හඳුන්වා දෙනු ලැබුයේ මහින්ද හිමියන් ප්‍රමුඛ ධර්ම දූතයන් නොවන බව හා මහින්දාගමනයට පෙරාතුව ලක්දිව ලේඛන සම්ප්‍රදායය පැවති බවයි.⁵³

මෙම සාධක සලකන කළ පැහැදිලි වන්නේ මහින්දාගමනයට පුරුෂයෙන් ලක්දිව ලේඛන කළාව පැවති බවත්, තව ද එම ලේඛන කළාව සතු වූ අක්ෂර එක් වර්ගයකට පමණක් අයත් නොවන බවත් ය. එහෙයින් ආදියෙහි සිට මෙරටට පැමිණි විවිධ සාංකුමණිකයන් විවිධ අක්ෂර කළාවන් හඳුන්වා දෙන්නට ඇති බවක් උපකල්පනය කිරීම අපහසු නො වේ. ලක්දිව ආදි ගෝත්‍රිකයන් සතු ව ද අක්ෂර කළාවක් හෝ වෙනත් දාශ්‍ය රුපී සංකේත කුමයක් පවතින්නට ඇත.

මහින්දාගමනයට පෙර ලක්වැසියා අක්ෂර කළාව දැන සිටියත් ගලක කෙටිමට තරම වුවමනාවක් හෝ ප්‍රවණතාවක් හෝ මුවන් අතර නොවන්නට ඇත. මහින්ද හිමියන් දඹදිව සිට පැමිණි හෙයින් ශිලා ලේඛන සම්ප්‍රදායයේ ආභාසයක් උන්වහන්සේට විය.

53. "...ලංකාවේ ඉපැරණි බ්‍රාහ්මී අක්ෂර කුමය, අසෙක ලේඛනයන්හි යොදා ඇති බ්‍රාහ්මී අක්ෂර කුමයට පෙරාතු ව වූ කිසියම් භාරතීය ප්‍රහවායකින් ව්‍යුත්පන්න ව බව ද අසෙක අධිරාජයන් විසින් බොද්ධ ධර්මධානයන් වහනසේ මේ ද්වැනෙහි තියියම් කාල සීමාවකට පෙර මේ අක්ෂර කුමය මේ ද්වැනෙහි භාවිතයට ආ බව ද පිළිගැනීමට ප්‍රමාණවන් හේතු සාධක ඇතුදී පෙනී යයි." සි.අ.ස.වී., 6 පිටුව; "ලංකාවේ බ්‍රාහ්මී ලිපිවල එන - ඉ, ම, ය, ග - අක්ෂර අගෙක බ්‍රාහ්මී අක්ෂර හා අසමාන හෙයින් ඒවා ප්‍රාග් මහින්ද යුගයේ පැවති අක්ෂර මාලාවක සංකේත විය හැකි යයි අනුමාන කළ නැති ය." සි.අ.රු.වී.හා.ආ., 10 පිටුව; "The precise period in which the Brahmi script was introduced to Ceylon cannot be stated with any certainty. It may be as early as the time of the introduction of an Indo-Aryan language to Ceylon which is traditionally believed to coincide with the date of parinirvana of the Buddha. At the time of this introduction, it may have been written from the right to the left." E.Z. Vol. VII, p. 36.

උන්වහන්සේ මාරුගයෙන් සිදු වූයේ එම ගිලා ලේඛන සමප්‍රදායය මෙරට ප්‍රචණකාවක් වීමයි. මෙය මැනවින් පැහැදිලි වන්නේ ලක්දිව ආදි සෙල්ලිපි විමසීමෙන් ය. එම සෙල්ලිපිවල ‘අසවලා විසින් මහා සංසයාට මේ ලෙන පූජා කරන ලදී’ යන තොරතුරට වඩා තොරතුරක් නැත. ගල් ලියා දැක්වීමේ ප්‍රචණකාව ඇති වූ කල්හිත් පූජා කළ බව දැක්වීමට අමතර තොරතුරක් එහි නොමැති හෙයින් ගල් ලියා දැක්වීමේ වුවමනාවක් ප්‍රාග් මහින්ද යුගයේ මිනිසාට නො වී යැයි පහසුවෙන් තීරණය කළ හැකි ය. ගල් නොලියුව ද ඒ යුගයේ මිනිසා කිසියම් ලේඛන ද්‍රව්‍යක් භාවිත කරන්නට ඇත. එහෙත් එම ලේඛන ද්‍රව්‍ය ඉතා ඉක්මනින් විනාශ වූ හෙයින් තුළනායේ විද්‍යාමාන නො වේ. අක්ෂර කළාව දැන ගත් පමණින් ලේඛන ගත කොට තැබීමක් ද සිදු නො වේ. ත්‍රිපිටකය ග්‍රන්ථාරුස් වන්නේ ද වළගම්බා රාජ සමයේ දී ය. එය හේතු කොට ගෙන ලාංකිකයා ත්‍රිපිටකය දැන ගත්තේ වළගම්බා රාජ සමයෙන් පසු ව යැයි කිව නොහැකි ය.

1.3 සිංහල අක්ෂරයන්හි සංඛ්‍යාත්මක වර්ධනය

සිංහල අක්ෂර මාලාවේ විකාශනය පිළිබඳ පර්යේෂණ කළ විද්‍යාත්මක් අතර එක් යුග බෙදීමක් පිළිබඳ පැහැදිලි සම්මතයක් නැත. පී. රී. රී. ප්‍රනාන්ද,⁵⁴ තෙන්නකේශ්න් විමලානන්ද,⁵⁵ සෙනරත්න් පරණවිතාන⁵⁶ යන උගතුන් බ්‍රාහ්මී ලේඛනයේ පූර්ව සීමාව ස්ක්‍රී. තෙවන සියවස වශයෙන් ගන්නා කල්හි සද්ධාමංගල කරුණාරත්න මහතා දෙවන අවධිය සේ ගනී.⁵⁷ එවිට මුළු ස්ක්‍රී. පළමු වන සියවස සේ ගනී.⁵⁸ අපර සීමාව පිළිබඳ එතරම් පරස්පරතාවක්

54. සි.අ.ස.ව., 2, 11 පිටු.

55. පැ.ල.කි.ල., 24 පිටුව.

56. IC. Vol. I, p. xxxviii.

57. E.Z. Vol. VII, p. 5.

58. A.I.C., p. 24.

දක්නට නො ලැබේ. බූහ්මී ලේඛනයේ ආරම්භය බහුතර සම්මතයක් ඇති ව සාකච්ඡා කළ හැක්කේ තු. පූ. තෙවන සියවසෙන් පසු ව බැවින් බූහ්මී ලේඛනයේ පූර්ව සීමාව ලෙස තු. පූ. තෙවන සියවස සැලකීමේ වරදක් නො පෙනේ. පූර්ව සීමාව ලෙස තු.පූ. දෙවන සියවස ගත නොහැක්කේ තු. පූ. තෙවන සියවසට අයත් ලේඛන කිහිපයක් ද හමු වී ඇති බැවිනි.⁵⁹ තු.පූ. තෙවන සියවසේ සිට තු. ව. හත් වන සියවස දක්වා වන බූහ්මී යුගය ද අක්ෂර රුපයන්ගේ සූක්ෂ්ම විකාසන ලක්ෂණ හා භාජාත්මක ලක්ෂණ පාදක කොට ගෙන ප්‍රභේද කළ හැකි ය.⁶⁰ මෙහි දී අක්ෂර රුපයන්ගේ ක්‍රම විකාශනය පසෙක ලා සංඝාත්මක වර්ධනය පමණක් අප සලකන හෙයින් බූහ්මී යුගයේ පූර්ව-අපර, පූර්ව-මධ්‍යම-පූර්වීම බෙදීම නො සලකා, එය එක් යුගයක් ලෙස ගෙන සාකච්ඡා කෙරේ.

යලේර්ක්ත ලෙස පූර්ව සහ අපර සීමා තිරණය කළ සිංහල ප්‍රාකාත යුල සිංහල අක්ෂර මාලාව සංඝාත්මක ව කොතොක් වී ද යන්න විමර්ශනීය වේ. විමල් ජ්. බලගල්ලේට අනුව මෙහි අක්ෂර මාලාව අක්ෂර 27කි.⁶¹ එහි දී ද විකල්පයෙන්/ අවිශේෂයෙන් හාවිත වූ 'ක්ම, ග' හැර සලකන කළ අක්ෂර 25කි. එනම්,

අ ඉ උ එ ඔ	ස/ග ග එ/ඡ	යනුයි. ⁶²
ක ග ජ ඕ	ච ඩ ඪ	
ච ඩ ප	ච ඩ ප	
ජ ඩ ප	ජ ඩ ප	
ය ඩ ප	ය ඩ ප	
ස/ඡ ඩ ප		

59. E.Z. Vol. V, p. 210.

60. සිං.අ.ස.වී., 12 පිටු; සිං.හා.ස.ප., 62 පිටුව.

61. සිං.හා.ලි., 18 පිටුව.

62. එම, 20 පිටුව.

ප්‍රාකෘත අවධියේ ඇතුම් දීර්සන ස්වර හා මහාප්‍රාණ අක්ෂර සිංහලයේ වූ බව බලගල්ලේ දක්වතත් දීර්සනාක්ෂර හා මහාප්‍රාණ අක්ෂර ප්‍රාකෘත වර්ණ මාලාවට ඔහු ඇතුළත් කර නැත. තව ද මූර්චනය ඡකාරය ද ගෙන නැත. ප්‍රාකෘත යුගයේ සිංහල හෝඩිය ඉදිරිපත් කිරීමේ දී ඔහු ඉස්මතු කොට ඇති අදහස් තුනකි.

- 01 ඉන්දියානු බාහ්මි ලිපියෙහි දීර්සන ස්වර සූචක අකුරු/පිලි ඇත ද, සාමාන්‍යයෙන් පාලි ඇතුළු වෙනත් ප්‍රාකෘතවල දීර්සන ස්වර සහිත වවනවලට සමාන්තර වවන මේ ලිපිවල නියෝජනය වන්නේ ප්‍රාස්ථානයෙන් ප්‍රාස්ථානය වෙත ප්‍රාකෘත වර්ණ මාලාවහි ස්වර සම්බන්ධයෙන් ප්‍රාස්ථානය හේදයක් නුවු බව පැහැදිලි ය... බාහ්මි ලිපි දහස් ගණනක් අතුරෙන් ලිපි 4ක පමණක් ව්‍යංජනයකට එක් කළ පිල්ලමක් මගින් දීර්සන්වය දක්වා ඇති අතර, එක් ලිපියක එන 'ආගත' යන්නෙහි හා තවත් ලිපියක එන 'උුතරහ' යන්නෙහි පමණක් වියුත්ක් දීර්සන ස්වරය දක්නා ලැබේ. මෙවා පුද්ගල නාම නිවැරදි ව දැක්වීමට හා/හෝ පාණ්ඩිත්‍යය දැක්වීමට ලේඛක ලිපිකරුවන් කළ අසාමාන්‍ය උත්සාහයන් විය හැකි බව සිතන පුරා ලිපි විශේෂයෙයේ මේ යුගයෙහි සාමාන්‍ය සිංහල ලේඛනයෙහි දීර්සන ස්වර නුවු බව පවසනි.⁶³
- 02 ...සිංහල ලේඛනයෙහි සාමාන්‍යයෙන් සංස්කෘත/පාලි වවනවල මහාප්‍රාණ ස්ථානයෙහි යෙදී ඇත්තේ, ඒ හා සමාන්තර අල්පප්‍රාණ අකුරු ය. ඉහත ආ අපේ වර්ණ මාලාවහි මහාප්‍රාණ දක්වා නැත්තේ ඒ හෙයිනි. එහෙත් මේ යුගයේ සෙල්ලිපිවල මහාප්‍රාණ අක්ෂර යෙදු තැන් කිහිපයක් ඇති බව ද මෙහි දී සැලකිල්ලට ගත යුතුයි.⁶⁴

63. සි.හා.ලි., 18 පිටුව.

64. එම, 19 පිටුව.

03 අර්ධමාගධිය හා මාගධිය හැර පාලි ඇතුළු ප්‍රාකාන්ත හාංචා වැඩි හරියක සංස්කෘත 'ඇ, ප, ස' යන උග්‍රම්මන් ගබඳ ම නියෝජනය වන්නේ එක ම දන්තජ සකාරයෙනි. එහෙත් සිංහල ප්‍රාකාන්තයෙහි පැරණීකර බූජ්ම් ලිපිවල, ඉහත කි පරිදි මාගධියෙහි මෙන් ම, ඒ වෙනුවට සාමාන්‍යයෙන් දැක්නට ලැබෙන්නේ තාලුජ ශකාරයයි. දන්තජ සකාරය දැක්නට ලැබෙන්නේ ලිපි භත-අටක පමණි. ඇ, ස දෙක මිගු ව යෙදු ලිපි සැංඡල්පයක් ද මේ අතර වෙයි. එසේ වුව ද නිදසුන් කිහිපයක දී හැර වැඩි ගණනක දී, ලේඛනයෙහි භාවිත අක්ෂර රුපයෙන් සමාන්තර සංස්කෘත ගබඳය නියෝජනය නොවන හෙයින්, එක ම දන්තජ සකාරය පමණක් සිංහල ප්‍රාකාන්ත උච්චාරණයෙහි පැවැති බවත්, නියෝජක අක්ෂර රුප විකල්ප භාවිතයට පමණක් සීමා බු බවත් අනුමාන කරනු ලැබේ.⁶⁵

ප්‍රාකාන්ත සිංහල හෝඩිය සඳහා දීර්ඝ ස්වර, මහාප්‍රාණාක්ෂර, මූර්ධනා ඡකාරය නොගැනීම සඳහා බලගල්ලේ දැක්වන ඉහත අදහස් විමසීමෙන් පෙනී යන්නේ එම අක්ෂරයන්හි විරල භාවිතය හා ප්‍රාකාන්ත භාංචා ලක්ෂණ/෋ච්චාරණ ලක්ෂණ, එම අක්ෂර ප්‍රාකාන්ත සිංහල හෝඩියට නොගැනීමට බලපාන ලද බවයි. එහෙත් වෙනත් හෝඩිවලට අක්ෂර ඇතුළත් කිරීමේ දී මහු දරන ආකල්පය මෙය නො වේ.⁶⁶

65. සි.භ.ලි., 19 පිටුව.

66. "...පා යන්න සික්ෂා ව්‍යාකරණාදී ගාස්තු ව්‍යවහාරයෙහි මිස ලෝක ව්‍යවහාරයෙහි නොලැබෙන්නක් වුව ද සිංහලයෙන් ලියැලී ඇති වදන් කම් පොත, සේයි පටුන, ආදියෙහි එන වර්ණ මාලාවල ද එය දැක්වෙන හෙයින් වර්ණ මාලාවේ සාම්ප්‍රදායිකත්වය රක ගැනීමට මේ වර්ණ මාලාවට ද එය එක් කොට ඇත." එම, 39 පිටුව.

ප්‍රාකෘත යුගයේ ව්‍යුන්ජ්‍යනාරුණී තොටු දීර්ස ස්වර දැක්වෙන්නේ වවන දෙකක දී වන්නට හැකි ය. එහෙන් බලගල්ලේ පවතින ආකාරයෙන් ව්‍යුන්ජනයට එක් කළ පිළ්ලමක් මගින් දීර්සත්වය දක්වා ඇත්තේ ලිපි හතරක පමණක් තො වේ. පණ්ඩාසාර හිමි දේවානම්පියතිස්ස යුගයේ සිට වළැගම්බා යුගය තෙක් ගිලාලිපි පරික්ෂා කරමින් 'ආ' ස්වරාරුණී වවන 18ක් දක්වා ඇත.⁶⁷ එම වවන දහඟට⁶⁸ ගෙන ඇත්තේ කදුරුවැව, ගල්ලෙන විභාරය, කොස්සවකන්ද, අනුරාධපුර ලංකාරාමයට බටහිර පිහිටි ගල්ලෙන, අනුරාධපුර අහයගිරිය පූදේශය, නුවරගල, පෙරියපුලයන්කුලම, නුවරකන්ද, සිතුල්පවිව, හඳුගල, ආඩියාගල, රන්ගිරිමඩ, සිගිරිය යන ස්ථානවලිනි. විරල වශයෙන් නමුදු භාජාවේ භාවිත වී නම් ඒ දීර්ස ස්වර දෙක ද ප්‍රාකෘත සිංහල යුගයට අයන් හෝඩියට ඇතුළන් විය යුතු ය. එසේ හෝඩියට ඇතුළන් කළ පමණින් ඒ යුගයේ භාජා ලක්ෂණයන්ගේ වෙනස් වීමක් සිදු තො වේ.

ප්‍රාකෘත සිංහල යුගයේ දී දීර්ස ස්වර හමු වන්නේ විරල වශයෙන් වුවත් මහාප්‍රාණ බහුල වශයෙන් හමු වේ. එම මහාප්‍රාණයන්හි රුපාත්මක විකාසයක් ද සාකච්ඡා කළ හැකි ය.⁶⁹ එහෙන් බලගල්ලේ මහාප්‍රාණක්ෂර ද ප්‍රාකෘත සිංහල හෝඩියට ගන්නේ නැත. එයට හේතුව වන්නේ පාලි-සංස්කෘත මහාප්‍රාණ ස්ථානයෙහි, ප්‍රාකෘත සිංහල ලේඛනයේ බොහෝ සෙයින් අල්පප්‍රාණ විද්‍යමාන වීමයි. සිංහලය ආදියෙහි පටන් ම එක් සම්ප්‍රදායයකින් පමණක් පෝෂණය තොටු හෙයින් සිංහල

67. සි.අ.රු.වි.භා.ආ., 28 පිටුව.

68. පණ්ඩාසාර හිමිගේ කාතියේ දැක්වෙන එම වවන අතරින් කිහිපයක් (මුළුණ දොළ ?) පරණවිතානගේ කියවේම් සමග අසමාන වේ. '(10) නාවිකය' යන්න 'නාවිකස' ලෙසන් '(12) පාරාසරිය' යන්න 'පරාසරිස' ලෙසන් '(13) පාරුමික' යන්න 'පාරුමික' ලෙසන් පරණවිතාන කියවා ඇත. **IC. Vol. I** Nos. 105, 604, 924. p. 8, 46, 72.

69. සි.අ.රු.වි.භා.ආ., 6 පිටුව; සි.ඩ.ස.ව., 37-52 පිටු.

ප්‍රාකෘතයේ දැක්වෙන සාමාන්‍ය ප්‍රාකෘත ලක්ෂණ වෙනස් වන අවස්ථා වේ. නිදුසුනක් ලෙස බලගල්ලේ ම දක්වන ප්‍රාකෘත සිංහලයේ 'ඇ, එ, ස' විස්තරය මෙයට සාක්ෂාත් සපයයි.⁷⁰ ප්‍රාකෘත සිංහලයේ මහාප්‍රාණ භාවිතය ද සාමාන්‍ය ප්‍රාකෘත ලක්ෂණ වෙනස් වන විරල අවස්ථාවක් වශයෙන් ගෙන එම මහාප්‍රාණ අක්ෂර ද ප්‍රාකෘත හෝඩියට ඇතුළත් කළ යුතු ය.

බලගල්ලේ මූර්ධනය ජකාරය ද විරල භාවිතයක් හේයින් ප්‍රාකෘත හෝඩියට ගෙන නැත. තවද මේ සඳහා ඔහු දැක්වන අදහස් අතර 'මූර්ධනය ජකාරයේ උච්චාරණය දාන්තය සකාරයට අනුරූප වන්නට ඇති අතර නියෝජක අක්ෂර රුපය විකල්ප භාවිතයට පමණක් සීමා වන්නට ඇති' යන උපකල්පනය වේ. උච්චාරණය සලකා අක්ෂර මාලාව සකසන්නේ නම් තුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවත් සංඛ්‍යාත්මක ව තිස්ස්හත් හතලිහත් අතර සංඛ්‍යාවකට ගෙනෙන්නට සිදු වේ. තුතන සිංහලයේ ඊ-න, ල-ල භාවිතයෙන් උච්චාරණමය වෙශේෂීකත්වයක් නැත. ඇත්තේ නියෝජක අක්ෂර රුප භාවිතයේ වෙශේෂීකත්වයක් පමණි. ඇතැම් විට විකල්ප භාවිතයක් පමණි.* එහේයින් මූර්ධන ජකාරය ද ප්‍රාකෘත සිංහල හෝඩියට ඇතුළත් විය යුතු ය.

පක්ෂ්‍යාසාර හීමියන්ගේ⁷¹ අදහස ප්‍රාකෘත හෝඩිය

70. "අර්ථමායිය භා මාගිය නැර පාලි ඇතුළු ප්‍රාකෘත භාඡා වැඩි හරියක ප්‍රාස්කාන 'ඇස' යන උච්චාම්ලන් ගබා ම නියෝජනය වන්නේ එක ම දන්තජ සකාරයනි. එහෙත් සිංහල ප්‍රාකෘතයෙහි පැරණිතර බාහ්මි ලිපිවල, ඉහත කී පරිදී මාගියෙහි මෙන් ම, ඒ වෙනුවට සාමාන්‍යයෙන් දක්නට ලැබෙන්නේ තාලුප සකාරයයි. දන්තජ සකාරය දක්නට ලැබෙන්නේ ලිපි හතා-අටක පමණි. ඇ, ස දෙක මීගු ව යෙදු ලිපි සැහෙන ගණනක් ද ඇත. මූර්ධන 'ඇ' කාරය යෙදු ලිපි ස්වල්පයක් ද මේ අතර වෙයි." සිංහල., 20 පිටුව.
- * පිරිවෙන/පිරිවෙන, පැහැදිලි/පැහැදිලි, දිලෙන/දිලෙන, උලෙල/උලෙල
71. ඔක්කමිපිටියේ පක්ෂ්‍යාසාර හීමි, "ප්‍රාකෘත සිංහල යුගයේ අක්ෂර මාලාව", සම්භාෂ්‍ය (8 කළාපය), (සංස්). විෂ්ත වෙළුගෙරද, (කොළඹ: අධ්‍යාපන භා රසස් අධ්‍යාපන ආමාත්‍යාංශයේ පිරිවෙන් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රකාශනයකි, 1997), 196, 198 පිටු.

සංඛ්‍යාත්මක ව 27 ඉක්මවන බවයි. වෙස්සගිරි සෙල්ලිපියට විවරණයක් සපයමින් ඩී. එම්. ඩී. ඉසේබි. විකුමසිංහ ප්‍රාකෘත පුළුගයේ දී සංස්කෘත හාජාව පවා ලිවිමට හැකි බූභ්මි අක්ෂර මාලාවක් සිංහලයන් සතු වී යැයි ද ප්‍රකාශ කරයි.⁷²

ප්‍රාකෘත සිංහල හෝඩිය පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ දී ඉවහල් කර ගත හැකි මූලාගුරු දෙවිරගයකි. ක්‍රි.පූ. තෙවන සියවසේ සිට ක්‍රි.ව. සත් වන සියවස දක්වා වන සෙල්ලිපි එහි පළමු වැන්න වන අතර දෙවැන්න හෙළවුවායි.⁷³ පළමු වන මූලාගුරු වන සෙල්ලිපිවල තුළේව ස්වර ද, 'ඩ, ඇ, (ආ)०, (ආ)१' යන අක්ෂර ද හැර අනෙක් සියලු ව්‍යුක්ෂණ ද බොහෝ සෙයින් හාවිත වී ඇති අතර⁷⁴ 'ආ, උ' යන දීර්ශ ස්වර ද කළාතුරකින් නමුන් හාවිත ව ඇත.⁷⁵ දෙවැනි සාක්‍ය වන හෙළවුවා තුනතනයේ අවදාෂමාන වුවත් පාය කීපයක් පමණක් ධම්පියා අවුවා ගැටපදයේ ගේඟ ව පවති. දුෂ්චිත ව පැවති එම හෙළවුවා පෙළ යක්කවුවේ ප්‍රයාරාම හිමියන් ගුද්ධ කොට දක්වා ඇත.⁷⁶ එම හෙළවුවා පෙළ සැබැවුට ම කුමන කාල පරිවිශේදයකට

72. "However, the occurrence of these letters, as well as of the aspirates th, bh and bh, and of the combination ddha and sra(?), indicates that the Sinhalese must have been acquainted with the brahmi alphabet in a form complete enough for writing even Sanskrit," *E.Z. Vol. I*, pp. 14-15.

73. හෙළවුවා පිළිබඳ විස්තර සඳහා මෙම ලිපි ද බලනු. බලගල්ලේ විමලවුද්ධි හිමි, "මුදුදහම් හා හෙළුවුවා" රසවාහිනී, ජුනි. (1964), 67-73 පිටු; අනන්ද කුලපුරිය, "අවුවා නම ක්ම? හෙවත් අවුවා හෙළුවුවා පවත්", විදෙස්දය සමඟ විදාහ සංග්‍රහය මහාචාර්ය විමල් ජී. බලගල්ලේ උපහාර කලාපය (ඡයවර්ධනපුර: ඡයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය, 1989), 39-50 පිටු; විමල විජයපුරිය, "හෙළවුවා සහ පෙළවුවා," සාහිත්‍ය 1968-1 කලාපය, (සංස්. ලිල් ගුණස්කර සහ පි.නී. සහනස්කිල (කොළඹ: සිංහල සාහිත්‍ය අනුමණ්ඩලය සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, 1968), 3-8 පිටු.

74. සිං.හා.ලි., 19 පිටුව; පක්ෂ්‍යාසාර හිමි, 29 පිටුව.

75. *E.Z. Vol. V*, p. 410; *IC. Vol. I*, p. 96.

76. යක්කවුවේ ප්‍රයාරාම හිමි, (සංස්.). මැණ්ඩිම නිකාය පයිම හාගේ - සමන්නෙසනා (කැලණීය: විදාහලංකාර ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය, 1946). 20-24 පිටු.

අයත් දැයී තියෙන් ව දැක්විය නොහැකි ය. සාම්ප්‍රදායික ව බහුතර පිළිගත් මතය නම් මිහිදු හිමියන් විසින් හෙළටුවා රචනා කරන ලද බවයි. එහෙන් වළගම්බා යුගය දක්වා ම ත්‍රිපිටකය හා අවියකථා මූල පරම්පරාවෙන් ගෙනා බවක් මහාවංසය සඳහන් කරයි.⁷⁷ එය කෙසේ වෙතන් හෙළටුවා ප්‍රාක්ෂත යුගයට අයත් ය.

යෝජ් ව පවත්නා හෙළටුවා පායියන්හි දිර්සාක්ෂර සේ ම මහාප්‍රාණාක්ෂර ද වේ. එහි ඇති දිර්ස ගබඳ නිරුපණය කිරීමට අක්ෂර රුප පැවතියේ ද පැවතියේ නම් එම රුප කුමන ස්වරුපයක් ගත්තේ ද යන්නත්, එම දිර්සාක්ෂර හා මහාප්‍රාණාක්ෂර පශ්චාත් කාලීන හාමා ලක්ෂණ සම්මිශ්‍රණයෙන් ඇති වූවා ද යන්නත් පැහැදිලි ව කිව නොහැකි ය. සෙල්ලිපි පමණක් ආගුර කර ගත්ත ද ප්‍රාක්ෂත යුගයේ අක්ෂර 39ක් පැවති බව සනාථ කළ හැකි ය. එනම්,

අ ආ ඉ උ උ එ ඔ
ක බ ග ස
ව ඡ ජ කු
ඕ එ එ එ එ
ත එ ද එ න
ප එ බ න ම
ය ර ල ව
ශ එ ස න ල යනුයි.

ත්‍රි.ව. අට වන සියවසේ සිට දහනුන් වන සියවසේ මැද දක්වා කාල පරිවර්ත්තය මධ්‍ය කාලීන සිංහල යුගය වේ.⁷⁸ මෙම

77. "පිටකත්තය පාලිං ව - තස්සා අවියකථාමිපි ව මූඩපායේන ආනේසුං - පුබිබේ හිකුව මහාමති"

නානිං දිස්වාන සත්තාන - තදා හික්බු සමාගතා

විරවේතිත්ත්ථ ධම්මස - පොත්තක්සු ලිඛාපයු" ම.ව., 33. 102, 103

78. සිං.හා.ස.ප., 44 පිටුව.

පුගයේ දී සිංහල භාෂාව සම්බන්ධයෙන් සුවිශේෂී වෙනස්කම දක්නට ලැබේණි.⁷⁹ සිංහලයට අනතුර ඇකාරයේ භා සියලු ම දිරසාක්ෂරයන්ගේ භාවිතය මෙම පුගයේ සිට විද්‍යාමාන වන්නට විය. එමෙන් ම 'ග, ජ, ඩ, ඩ්, බ' යන සේවයන්ට පිළිවෙළින් 'ඩ, ඩ්, න්, න, ම' යන අක්ෂරයන්ගේ අර්ථ උච්චරණයක් සම්බන්ධ වෙමෙන් සැදී ඇති 'ග, ජ, ඩ, ඩ්, බ' යන සංක්ෂේෂක අක්ෂර ද ප්‍රාකාන්ත පුගයේ විද්‍යාමාන නොවූ 'ඩ, ඩ්' යන අක්ෂර ද මෙම පුගයේ දක්නට ඇත. සංස්කෘත භාෂාවේ එන් 'ඡා' අක්ෂරය හැර අනෙකුත් සියලු ම අක්ෂර ද මෙම පුගයේ සිංහලයට පිවිස ඇත. තුනත සිංහල අක්ෂර මාලාව සහ මධ්‍ය කාලීන සිංහල අක්ෂර මාලාව අතර ඇති වෙනස නම්, තුනත සිංහල අක්ෂර මාලාවේ ඇති 'ඡා' ස්වරය භා 'ඉ' ව්‍යක්ෂණය මධ්‍ය කාලීන සිංහල හෝඩයේ නැති වීමයි. සංස්කෘතයේ භා පාලයේ එන කවර ම ගබ්දයක් වුවත් සිංහල අක්ෂරයන් ලිවීමේ හැකියාවක් මධ්‍ය කාලීන පුගයේ සිංහල වර්ණ මාලාවට පැවතිණ. ඒ අනුව මධ්‍ය කාලීන අවධියේ සිංහල වර්ණ මාලාව ලෙස පහත සඳහන් අක්ෂර පනස්සට දැක්විය හැකිය.

අ	ආ	ඇ	ඇශ	ඉ	ඊ
උ	උළු	ඇඟ	ඇඟඟ	ඇඟඟ	
ඌ	ඌළු	ඌඟ	ඌඟඟ	ඌඟඟ	එ
ක	ආ	ඇ	ස	භ	ග
ව	ඕ	ඕ	කු	කුං	ජ
ච	ං	ංඛ	ංඛං	ංඛංං	ංඛංංං
ත	එ	එං	එංං	එංංං	එංංංං
ප	එං	එංං	එංංං	එංංංං	එංංංංං
ය	එංං	එංංං	එංංංං	එංංංංං	එංංංංංං
ශ	එංංං	එංංංං	එංංංංං	එංංංංංං	එංංංංංංං

(අ)ং (අ)ং

79. සිං.භා.ස.ප., 53-59 පිටු.

දහනුන් වන සියවසේ මධ්‍ය භාගයේ සිට වර්තමානය තෙක් වන අවධිය තුනන සිංහල යුගය ලෙස සැලකේ.⁸⁰ මෙම යුගයේ දී සිංහල වර්ණ මාලාවේ සටර්ණතාව පිරවීම සඳහා 'ඡා' අක්ෂරයන්⁸¹ සාක්ෂිකත ඉංග්‍රීසි හා අරාබි වචන ලියා දැක්වීම සඳහා 'ඡ' අක්ෂරයන්⁸² සිංහල වර්ණ මාලාවට පිවිස තිබේ. මේ අනුව තුනනය වන විට සිංහල අක්ෂර මාලාව සංඛ්‍යාත්මක ව 60කි.

අ ආ ඇ ඇ ඉ ර
උ උ එ ස ස ප පා
ඌ ඒ එ ඔ ඕ ම මූ

ක බ ග ස ඩ ග
ව ජ ජ කඩ ජු ජ
උ උ බ එ ඊ බ
ත එ ද ධ න ද
ප එ බ න ම ම
ය ර ල ව
ඇ ජ ස න ල ග
(අ)ං (අ)ං යනුයි.

මේ හැරෙන්නට 'අ, ආ' අක්ෂර ද්වයේ සංවෘත ගබාධය දැක්වීම සඳහා සංකේත කිහිපයක් උගතුන් යෝජනා කොට ඇත.⁸³ මේ පිළිබඳ අප අදහස නම් ඒ සඳහා වෙන ම සංකේත දෙකක් අනවශ්‍ය බවයි. සිංහලයේ පමණක් නො ව, වෙනත් භාෂාවල ද එක ම ලක්ෂණයේ හෙවත් සංකේතයේ සාර හෙවත් ගබාධ වැඩි

80. සිංහාස්ථ., 44 පිටුව.

81. ග.හැව.පො., 6-7 පිටු.

82. සිංලේරී., 2 පිටුව.

83. සිංහාලි., 113 පිටුව.

ප්‍රමාණයක් දක්නට ලැබේ. තිදුෂුනක් ලෙස ඉංග්‍රීසි 'O' සංකේතයේ 'අ, උ, ඔ' යන ගබඳ තුන ම වේ. දෙමෙලෙහි 'ක' සංකේතයේ 'ක, ග' යන ගබඳ දෙක ම වේ. එක ම සංකේතයේ පවතින මේ විවිධ ගබඳ ඔවුන් වටහා ගන්නේ භාෂා භාවිතයෙනි. සිංහලයේ ද අවර්ණයේ ඇති සංචාත - විවෘත ගබඳ භාෂා භාවිතයෙන් වටහා ගැනීමට ම ඉඩ හැරීම වටී. අවශ්‍යයෙන් ම සඳහන් කළ යුතු තැනක දී ඒ සඳහා විරාම ලක්ෂණයක් වැනි සංකේතයක් 'අ' රුපයට යොදා භාවිත කිරීම සුදුසු ය. එයට ද සම්මතයක් පැවතීම මැනවී.

ඉංග්‍රීසි හා අරාබි වචනත් සමග සිංහලයට පිවිස ඇති දාන්තු සේව්‍ය උෂ්ප්‍රමන් ගබඳය (Z) සඳහා රුප ඉදිරිපත් වෙමින් පවතී.⁸⁴ සිංහලයන් මෙම ගබඳය මැනවින් උච්චාරණය කළත් නැතත් ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ එන ඒ ගබඳය මැනවින් උච්චාරණය කිරීමට පෙළුහුවීම පිළිබඳ අපගේ විරෝධයක් නොමැත. එහෙත් මෙම අක්ෂරය තව මත් සම්මත ව නැත. සම්මත කර ගන්නවා නම ඒ සඳහා වෙන රුපයක් ද යොදා ගත යුතු ය. සකාරය හල් ව පසෙකින් තිතක් ද සහිත ව යෙදීමේ රුපය අත්පිටපතක දී ගැටුළ සහිත වේ. තිත පෙනීම සහ නොපෙනීම විය හැකි ය. ඒ හෙයින් වඩා පැහැදිලි රුපයක් යොදා ගැනීම මැනවී. නව සිංහල හෝඩිය හා විනිසු කෘතියේ දී ඉදිරිපත් කොට ඇති ඇ රුපය, ඉදිරිපත් වී ඇති අනෙකුත් රුපයන්ට වඩා සුදුසු ය.⁸⁵

ලේ.වී. දිසානායක හා විමල විජේසුරිය 'ඇ' රුපය ගබඳීමයක් ලෙස පිළිගෙන එය හෝඩියට ඇතුළත් විය යුතු බව පවසනි.⁸⁶ මෙම අදහසට දිසානායක පිවිස ඇත්තේ 'ඇ', 'ඇ' යන දෙක් පැහැදිලි උච්චාරණමය වෙනසක් ඇතැමුන්ගේ

84. ජ.ම.භ.අ., 74 පිටුව.

85. න.සි.භේද්වී., 62 පිටුව්

86. සි.ඇ.වී., 74 පිටුව; විජේසුරිය, 13 පිටුව.

උච්චිවාරණයෙහි නොලැබෙන හෙයින් හා 'ඇ' සංයුත්තය විසංයුත්ත ව සිංහලයේ නොලියවෙන හෙයිනි. 'ඇ' හා 'ඇ' අතර උච්චිවාරණමය වෙනසක් දක්නට අපහසු වන්නේ පදයක ආරම්භයේ යෙදෙන කළුහි පමණි. 'ඇ+ඇ' සංයුත්ත වීමෙන් සැදෙන 'ඇ' අක්ෂරය සංයුත්තයක් නොවන බව සාධනය කිරීමට ඉහත තර්කය ප්‍රාමාණික නො වේ. මක්නිසා ද යත් සාමාන්‍ය ජනයාගේ උච්චිවාරණයෙහි එම අක්ෂර දෙකේ පමණක් නො ව 'ඇ', 'ස' දෙකේ ද උච්චිවාරණමය වෙනසක් නැත. බොහෝ දෙනා 'ඇ-ඇ' අක්ෂර දෙක නිවැරදි ලෙස උච්චිවාරණය කරන්නේ පදයක මධ්‍යයෙහි යෙදෙන කළුහි ය. පදයක මධ්‍යයෙහි යොදන ඇකාරය වෙනුවට 'ඇ' කාරය ලිවිය නොහැකි ය. එසේ ලියා නිවැරදි ව උච්චිවාරණය කළ නොහැකි ය. නිදසුනක් ලෙස 'ප්‍රඇ' යන පදයේ උච්චිවාරණය 'ප්‍රඇ' ලෙස ලියා ගත නොහැකි ය. සංස්කෘතයේ එන සූචිත්‍යෙහි සංයුත්තයක් වන 'ඇ' කාරය පාලියට පරිණාමය වීමේ ක්‍රම දෙකක් දක්නට ලැබේ.

01. 'ඇ' සංයුත්තයේ ඇති අපර ව්‍යක්ෂනය පූර්ව ව්‍යක්ෂනයට ආදේශ වීම හෙවත් පරරුපිකරණය. (ප්‍රඇ > ප්‍රඇංජා > පඇංජා)
02. පූර්ව ව්‍යක්ෂනය අභාවයට යාම. (ඇති > ඒංජාති > ගංජාති)

මෙම පරිණාමීය ලක්ෂණ නො සලකා 'ඇ' කාරය සංයුත්තයක් නොවන බව හා 'ඇ', 'ඇ' දෙකේ උච්චිවාරණය සමාන යැයි පැවසීම යුතු නො වේ. සංයුත්තයක් වුව ද ගබඳීමයක් ලෙස යෙදෙන්නේ නම් එය අක්ෂර මාලාවට ගත හැකි ය. එහෙත් එය ගබඳීමයක් නොවන බව බලගල්ලේ පෙන්වා දී ඇතේ.⁸⁷

87. සිංහල., 41-52 පිටු.

භාෂාවේ රුපමය වගයෙන් තොදැක්වෙන සඡ්ජ්ජුක ගබද කිහිපයක් ද ඇතේ. භාෂණයේ දී අනුමත කිරීම් අරුත්ති යෙදෙන 'හා' (හා) යන ගබදය හා ආමන්තු ගෙයකට දෙන ප්‍රතුශත්තරාජ්‍යයෙහි යෙදෙන 'උ' (උ), 'ඇ' (ඇ) යන ගබද සඳහා අක්ෂර හෝචියට ඇතුළත් කළ තොහැකි ද යන ගැටලුව මතු වේ. මෙයට පිළියම සෙවිමේ දී එම ගබද සීමිත අවස්ථා කිහිපයක දී භාවිත වන හෙයින් දැක්විය යුතු ම අවස්ථාවක දී සඡ්ජ්ජුක සංකේතය මගින් දැක්වීමට ඉඩ සැලසීම මැතිවී. අක්ෂර මාලාවට එකතු කර ගැනීමට තරම් අවශ්‍යතාවක් එහි තොමැති. අර්ථත් තිලකසේන නව ලේඛන රිතිය නම් කාතියේ දී විවෘත 'ං, ඕ' ලෙස අක්ෂර දෙකකුත් 'අ, ආ, ඇ, ඇ' ලෙස තාසිකාස ස්වර භතරකුත් 'හ' යනුවෙන් තාසිකාස ව්‍යුෂ්ථනයකුත් ඉදිරිපත් කරයි. තිලකසේන දැක්වන විවෘත 'ං, ඕ' රුප සිංහලයට අවශ්‍ය තො වේ යනු අප අදහසයි. (මේ පිළිබඳ සහේතුක විස්තරයක් වෙනත් හෝචි යන අනුමාතංකාව යටතේ දැක්වේ.)

මේ අනුව සලකන කළුති සිංහල භාෂක සමාජය අක්ෂර ලේඛනය ආරම්භ කළේ කවර දා ද යන්න අවිනිශ්චිත වන අතර එහි විද්‍යමාන සාධක බහුල වගයෙන් හමු වන්නේ මහින්දාගමනයෙන් පසු ව ය. එයින් තහවුරු වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ ලේඛනය ආරම්භ වන්නේ මහින්දාගමනයෙන් පසු ව ය යන්න තො ව, සංරිධිත ව යමක් ගලෙහි ලියා දැක්වීම ආරම්භ වන්නේ මහින්දාගමනයෙන් පසු ව යන්න ය. සිංහලය මධ්‍යකාලීන ප්‍රාකාශනයක් වූ හෙයින⁸⁸ එහි සීමිත අක්ෂර සංඛ්‍යාවක් පැවති අතර මහින්දාගමනයෙන් අනතුරු ව පාලි භාෂාවෙන් ධර්මාර්ථ පෝෂණය ලැබේ⁸⁹ හේතුවෙන් එම අක්ෂර සංඛ්‍යාව ක්‍රමානුකූල ව වර්ධනය වී ය. පාලි, සංස්කෘත හා දෙමළ භාෂාවන්ගේ පෝෂණය

88. සි.භ.ස.ප., 17-27 පිටු.

89. භ.ස., 95 පිටුව.

වූ සිංහල ප්‍රාකෘතයේ අක්ෂර සංඛ්‍යාව විසින්තක් බව ප්‍රාකෘත හාඡා ලක්ෂණ මත පිහිටා විමල් ජී. බලගල්ලේ පැවසුව ද එය ඉක්මවන බව පැහැදිලි ය. මධ්‍යකාලීන යුගයේ දී පාලි-සංස්කෘත හාඡාවේ එන කවර ම ගබ්දයක් වුව දැක්වීමට සමත් අක්ෂර මාලාවක් අප සතු වූ අතර තුනන සිංහලයට එන විට අරාබි සහ යුරෝපීය හාඡා ගබ්ද ද ලිවීමට 'ඇ' සංකේතය අලුතෙන් නීපදවා ගෙන ඇත. තව ද නාඩිකාභය ස්වර සහ ව්‍යුත්තන ගබ්ද කිහිපයක් නිරුපණය කිරීමටත්, යුරෝපීය හාඡා ගබ්ද කිහිපයක් නිරුපණය කිරීමටත් අක්ෂර ඉදිරිපත් වෙමින් පවති. එම යෝජනා සම්මත වී හාඡකයන් අතර පිළිගැනීමක් නැති හෙයින් යෝජනා මට්ටමේ ම සලකන්නට සිදු වේ. ඒ හෙයින් තුනනය වන විට සිංහලයේ නිත්‍ය වශයෙන් ම ඇත්තේ, අක්ෂර හැටකි යනුවෙන් නිගමනය කිරීමට සිදු වේ. එම අක්ෂර හැට, මාලාවක් වශයෙන් සකස් වුයේ ද කුම්ක ව බැවින් එහි විකාසනය ද සාකච්ඡා කිරීම වැදගත් වේ.

දෙවන පරිචේෂ්දය

සිංහල අක්ෂර මාලාවේ විකාසනය

භාෂාවක භාවිත වන සියලු ම මූලික ගබා කිසියම් පිළිගත් පටිපාටියකට සැකසු කළ එයට වර්ණ මාලාව යන නම භාවිත කෙරේ.¹ තව ද ඒ සඳහා වර්ණ රාජීය, අක්ෂර මාලාව, අක්ෂර සමාම්නාය, අකාරාදිය, සෝචිය/හෝචිය යන නම භාවිත කරනු දැක්නට ලැබේ. සිංහල භාෂාව පරිණාමිත භාෂාවක් හෙයින් එහි අක්ෂර මාලාව ද පරිණාමය වුවකි. ඒ ඒ යුතුයන්හි දී භාෂාව පිළිබඳ අධ්‍යයනය වී ඇති ආකාරය ද පෝෂක භාෂා බලපෑ ආකාරය ද වෙනස් ය. මේ හේතුවෙන් අන්තර්ගත අක්ෂරයන්ගේ ප්‍රමාණය හා පටිපාටිය අනුව විසඳාගතා පෙන්වුම් කෙරෙන සිංහල අක්ෂර මාලා කිහිපයක් ම සිංහල භාෂාධායන ඉතිහාසයේ හා තුතනයේ දැක්නට ලැබේ. සිංහල අක්ෂර මාලාව පටිපාටිගත කිරීම පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ දී තුතනය වන තෙක් එහි වූ සංඛ්‍යාත්මක සහ පටිපාටියාත්මක වෙනස් වීම කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කළ යුතු වේ. ඒ හෙයින් මෙම පරිචේෂ්දයේ දී සංඛ්‍යාත්මක සහ

-
1. "හේචියක් හෙවත් වර්ණමාලාවක් යනු මූල්‍ය වශයෙන් මිනැම බසක ලේඛන ව්‍යවහාරයෙහි හේ භාෂණ ව්‍යවහාරයෙහි වචන/වාගාලාප නිර්මාණය සඳහා යොදා ගනු ලබන වෙශීශිකත්වයෙන් යුත් අවම එකක පද්ධතිය බව...." විමල් ඩී. බලගල්ලේ, "වදන් කිවී පොතෙහි පිළිබඳ වන අක්ෂර ගිණුම් සම්පූද්‍යාය", ව.ඩ.ඇ.සං., 37 පිටුව.

පටිපාට්‍යාත්මක වෙනස් වීම කෙරෙහි අවධානය ගොමු කරමින් සිංහල භාෂාධාරයන ඉතිහාසයේ විද්‍යමාන ප්‍රථම සිංහල හෝඩිය වන සිද්ධ්‍යාචාරා හෝඩියේ පටන් තුළතනය තෙක් වන අක්ෂර මාලා පිළිබඳ විමර්ශනය කෙරේ.

2.1 සිද්ධ්‍යාචාරා හෝඩිය

පටිපාටිගත කරන ලද සිංහල හෝඩියක් මූල් ම වරට විද්‍යමාන වන්නේ සිද්ධ්‍යාචාරාවේ ය. එහෙත් මෙය සිංහල හෝඩිය මාලාගත කළ ප්‍රථම ග්‍රන්ථය ලෙස සැලකිය නොහැකි ය. සිද්ධ්‍යාචාරාවට පූර්වයෙන් රචිත වූවා සේ සැලකෙන² සිහළසද්දලක්වන හෙවත් හෙළිසද්දලකුණ නම් ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථයේද හෝඩියක් තිබෙන්නට ඇත. එහෙත් එය අවිද්‍යමාන ය. එය පැවතියේ නම් සිද්ධ්‍යාචාරා හෝඩිය විද්‍යමාන ප්‍රථම සිංහල හෝඩිය ලෙස සැලකිය නොහැකි ය. වේදේහ හිමියන්ගේ හෙළිසද්දලකුණ විද්‍යමාන නම් මාලාගත ප්‍රථම සිංහල හෝඩියේ කාලය අනුරාධපුර යුගයේ 10 වන සියවස³ හෝ පොලොන්නරු යුගයේ 12 වන සියවස⁴ දක්වා ගමන් කරනු ඇත.

හෙළිසද්දලක්වනේ හෝ සිද්ධ්‍යාචාරාවට පෙර පැවති අනාථතර ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථවල හෝ තිබු හෝඩි කෙසේ වන්නට ඇදේදැයි එපක්ල්පනයක් කළ හැකි ය. සැබුවින් ම ඒ වරණ මාලා තුළ දීර්සාක්ෂාර හා බින්දුව අන්තර්ගත නොවුණා සේ සලකන්නට සිදු වේ. සිද්ධ්‍යාචාරාවට පූර්වයෙන් රචිත ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථවල දීර්ස ස්වර හා බින්දුව තිබුණේ නම් සිද්ධ්‍යාචාරා කර්තාවරයාට තම

-
2. විමල් ජ. බලගල්ලේ, "සිද්ධ්‍යාචාරාව පිළිබඳ විවාර පූර්වක විමර්ශනයක්," වැලම්ටියාවේ ශ්‍රී ක්‍රිස්ත්‍යානිම ප්‍රක්ෂේති, (සංස්.), නාවින්නේ සුදුණුවම් හිමි ඇතුළු පිරිස, (කොළඹ: ගොඩගේ සහ සහෙදරයේ, 2003), 50 පිටුව.
 3. සි.වි., ix පිටුව.
 4. එම්.

හෝච්චියට දීර්සන ස්වර හා බිත්දුව ඇතුළු කිරීමට වෙහස දරන්නට හෝ මතවාද් ගොඩනගන්නට අවශ්‍ය නො වේ. සිද්ධ්ස්සගරාවට පූර්වයෙන් රැවිත ව්‍යාකරණ කානිවල පැවති හෝච්චිවල දීර්සන ස්වර හා බිත්දුව නැති වීම සඳහා සංස්කෘත ව්‍යාකරණ කානින්හි එන ප්‍රත්‍යාභාර කුමය බලපාන්නට ඇත. සිද්ධ්ස්සගරාවේ දී ගතකරු සඳහා ‘හල්’ යන ව්‍යවහාරය ද දක්නට ලැබෙන්නේ සංස්කෘත ව්‍යාකරණයේ ආ ප්‍රත්‍යාභාරයේ බලපැශීමෙනි. සංස්කෘත හාජාවේ දීර්සන ස්වර ගබා හා එම ගබා දැක්වීම සඳහා සංකේත පැවතියන් ව්‍යාකරණ කානින්හි එන ප්‍රත්‍යාභාරයන්හි ස්වර දැක්වීමෙහි ලා දීර්සන ස්වර සංකේත දක්වා නැත්තේ, ජාති දැක්වීම සඳහා මුල් වර්ණය පමණක් ප්‍රමාණවත් වන බැවිනි.⁷ ‘අ’ සංකේතය පමණක් දැක්වූ පසු එයින් ‘අ’ සංකේතයේ එන ප්‍රස්ථා, දීර්සන, ජ්ලත, උදාත්ත, අනුදාත්ත, ස්වරිත, සානුනාසික, නිරනුනාසික යන ප්‍රහේද සියල්ල ම සූචනය වේ. සංස්කෘත ව්‍යාකරණයෙන් ‘ස්වරයන්හි පවතින උව්‍යවරණ කාල ප්‍රහේද, ස්වර ගණයෙහි ලා විශේෂයෙන් දැක්වීම අවශ්‍ය නො වේ’ වැනි අදහසක් දැරුවාක් මෙන් සිද්ධ්ස්සගරාවට පූර්වතර ව්‍යාකරණයෙන් ද ව්‍යාකරණ කානි සම්පාදනයේ දී ස්වරුප නිරදේශයට වඩා ජාති නිරදේශය උවිත යැයි සැලකුවා විය හැකි ය.

-
5. සි.ව., 35-39 පිටු.
 6. “සැදු දෙදැරුම් - සර අන් හලන් වෙසයින්....” සි.ව.ස., 71 පිටුව.
 7. “...දැක්වීගුහණ ජාතිනිදේශයන්....” මෙහි එන ‘ජාතිනිදේශය’ යන්නට දක්වා ඇති පාදාන්ත සටහනකින් මෙහි අර්ථය මැනවීන් විස්තර කෙරෙන හෙයින් එය ද මෙහි දක්වුමු.
- “ආකාතිගුහණාජ්ජාතිරලිඛිගානා නා ව සවිහාක් සකාදාබ්‍යාත නිර්ග්‍රහාත ගොනුස්ථුව වර්ගෙන් සහ සහේව නිවිශ්‍යන් පෙන් පාථිජාතිපූදාරාන්
- ආධෙයුග්‍රා ත්‍රියාජ්‍වල සේ සේ ප්‍රකානිදිණා; යම් සේ ග්‍රෑවිතවණීන් යුත්ත වූ එක ම ගේ ව්‍යක්තිය දක්වා මේ ගොන් නමැයි ජාති නිරදේශය කළ කළ සේසු නොදක්වන ලද කාජීන වණීන් යුත්ත වූ ගේ ව්‍යක්තින්ගේ උද්දුග්‍රහණය ද වේ. එයේ ම ආකාරයද ව්‍යක්ති දැක්නයෙන් ජාතිය දැක්වූ හෙයින් නොදක්වන ලද සේසු දිසි, ජ්ලත, උදාන්තානුදාන්ත, ස්වරිත, සානුනාසික, නිරනුනාසික හේදයෙන් හින්න වූ එක ම ආකාරයද ව්‍යක්තින්ගේ ග්‍රහණය වේය සේසි.” බාලාවබො., 2-3 පිටු.

සිද්ධත්සාගරය කතුවරයා ‘ස්වර පහකි’ යැයි ස්වර සම්බන්ධයෙන් දක්වන මූලික අදහස ඔහුගේ ම අදහසක් නො විණි නම් හෝත් පුර්වතර ව්‍යාකරණයෙන්ගේ අදහසක් නම් පමණක් සිද්ධත්සාගරයට පුර්වතර ව්‍යාකරණ ගුන්ථ ඉදී සිංහලය පමණක් පදනම් කොට ගත්තා යැයි පැවසිය හැකි ය. ‘ස්වර පහකි’ යන්න සිද්ධත්සාගරය කතුවරයාගේ පමණක් වී නම් සිද්ධත්සාගරයට පුර්වතර වූ ව්‍යාකරණ ගුන්ථ ඉදී සිංහල ව්‍යවහාරය පමණක් පදනම් කොට ගත්තා යැයි කිසි සේත් පැවසිය නොහැකි ය. ‘ගතකුරු විස්සකි’ යන්න සිද්ධත්සාගරය කතුවරයාගේ ම බව සනාථ කළ හැකි හේදින් ‘ස්වර පහකි’ යන්න ද ඔහුගේ ම අදහසක් ලෙස ගැනීමට පොලුණිවයි. කෙසේ වෙතත් සිද්ධත්සාගරයට පුර්වතර හෝචිවල ‘අ, ඇ, ග, ජ, එ, එ, අං’ යන අක්ෂර ද නොතිබේ යැයි නිශ්චිත ව පැවසිය හැකි ය. කුමක් හේදින් ද යත් එම ගබඳ, ගබඳීම ලෙස සැලකීමක සේයාවකුදු සිද්ධත්සාගරයාවෙන් නොපෙනීමයි. සිද්ධත්සාගරයාවේ බින්දුව පිළිබඳ දක්වා ඇති අදහස් හේතුවෙන් පුර්වතර ව්‍යාකරණ කාතිවල පැවති හෝචිවල අනුස්වාරය ගණනය නො කළා සේ පිළිගන්නට සිදු වේ. අනුස්වාරය නොගත් හේදින් විසර්ගය ද නො ගත්තා යැයි පිළිගැනීම යුක්ති යුක්ත ය. පුර්වතර හෝචිවල දී අනුස්වාරය ගණනය නොකිරීම විෂයයෙහි ද හේතු වන්නට ඇත්තේ ද ප්‍රත්‍යාභාර කුමයයි. නැත භාත් කේදාගොඩ යුනාලෝක හිමියන් පවසන පරිදි බින්දුවක් නො පිළිගෙන, වර්ගයන්ගේ පක්ෂවම අක්ෂරයන් පමණක් පිළිගැනීම ය.⁹ ප්‍රත්‍යාභාර කුමයේ දී අනුස්වාරය හා විසර්ගය යන අක්ෂර දෙක ම ගෙන නැත.¹⁰ ප්‍රත්‍යාභාරයට අනුස්වාර, විසර්ග දෙක ගෙන

8. “ ‘නරනිදුෂ් ඉංගෙන් - සෙමෙන ද නැසි පසැහි’ මේ ඇ කවිලැකියෙහිදු ‘හංමුරී වංජපළ’ ඇ ලෙවිලැකියෙහිදු සපුරා උසුරුවනු හේදින් ද සි.වි.ස., 10 පිටුව.
9. සි.පු.ස., 9-12 පිටු.
10. එම, 1 පිටුව; සා.ව්‍ය., 11 පිටුව; බාලාවතො., 15 පිටුව.

නැත්තේ, එම දෙක සන්ධි කාර්යයෙහි සංක්ෂේප වගයෙන් ගැනීම අනවශ්‍ය වූ හෙයිනි.¹¹ ප්‍රත්‍යාභාර න්‍යාය හෝ ඩියට අදාළ තොවන හෙයින් අනුස්ථාරය හෝ ඩියට ගැනීම අවශ්‍ය වෙයි. මෙහි දී සිද්ධ්‍යාචරා කතුවරය පසස් වේ. අල්පප්‍රාණ වකාරය, මහාප්‍රාණක්ෂර, තාලුණ ගකාරය, මුරුදජ ජකාරය සම්බන්ධයෙන් පූර්වතර හෝ ඩියට අදහස තීරණය වන්නේ, එම හෝ ඩි පදනම කොට ගෙන ඇත්තේ මිශ්‍ර සිංහලය ද ගුද්ධ සිංහලය ද යන කරුණ මත ය. සිද්ධ්‍යාචරාවට පූර්වතර ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථවල ගුද්ධ සිංහල හෝ ඩික්වා තිබුණි නම් එය පහත දැක්වෙන පරිදි වන්නට ඇතැයි උපකල්පනය කළ හැකිය හැකි ය.

අ ඉ උ එ ඔ
ක ග
ඡ
ච බ ඕ
ත ද න
ප බ ම
ය ර ල ව
ස භ ල*

බහුතර පිළිගැනීමට අනුව විද්‍යමාන මුල් ම ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථය සිද්ධ්‍යාචරාව හෙයින් මාලාගත සිංහල වරුණ මාලාවක් පළමු වරට හමු වන්නේ සිද්ධ්‍යාචරාවේ ලෙස සැලකිය හැකි ය. සිද්ධ්‍යාචරාවහි දැක්වා ඇති නිදියුන් පදන අතර කවිසිල්මිනේ පදන ද අන්තර්ගත හෙයින්¹² සිද්ධ්‍යාචරාව කළිකල් සවැනි

11. "වියැඳ්‍යා ජ්ඩ්වාමූලියෝපධිමානියානුස්ථාරාණා... ප්‍රත්‍යාභාරකායසී සම්භවාදී නානිරදේශය...." එම, 2 පිටුව.

* අක්ෂර මාලාව දැක්වීමේ දී ව්‍යංචන අක්ෂර ආකාරයේ ව දක්වනු ලැබේ. එය ප්‍රාතිකාල්‍යකාරයන්ගේ යුගයෙහි පටන් පැවැති සම්මතයයි.

"අකාරව්‍යවේන් ව්‍යුද්ධ්‍යනානාම්" **TPr. 1.17.**

12. "නරනිදුෂ්‍ය ඉගෙන් - සෙමෙනද නැසි පසුගි" සි.වි.ස., 10 පිටුව.

තිරිදුන්ගේ කවසිලම්ණට පත්වාන් කාලීන විය යුතු ය. එහෙන් එය කිනම් කාල සීමාව ද යන්න සඳහන් කළ හැක්කේ සිද්ධස්සගරාවේ කතුවරයා කවරෝ ද යන්න විසඳ ගැනීමෙනි. සිද්ධස්සගරාවේ කර්තාවරයා ලෙස කෘතියේ දැක්වෙන්නේ ‘පතිරූප පිරුවන’ යන්නයි.¹³ මෙහි එන් ‘පතිරූප’ යන්න පිරිවෙනක සංයුත්‍ය නාමය වේ. ‘පිරුවන්’ යන්නට ‘දෙවු’ යන අරුත්හි ‘අ’ යන තද්දිත ප්‍රත්‍යය යොදීමෙන් නිපන් ‘පිරුවන’ යන්න තනතුරකි. එනම් පිරුවෙනට දෙවු වූයේ හෙවත් පරිවෙණාධිපති වූයේ වෙයි. පතිරාජ පරිවෙණාධිපති යැයි කි පමණින් කතුවරයා කවරෝ දැයි එත නොහැකි ය. එහෙයින් කෘතියේ එන් අනෙක් තොරතුරු විමසීමට සිදු වේ.

සිද්ධස්සගරාව රවනා කිරීමට ආරාධනා කොට ඇත්තේ දේව නම් පතිරාජ කෙනෙකි.¹⁴ ද්විතීය පරාතමලාභ රාජ්‍ය සමයේ දේව නම් පතිරාජ කෙනෙකු වෙහෙර විභාර ඉදිකිරීමේ හා ප්‍රතිසංස්කරණයේ නියැලුණ බවට තොරතුරු ඇති හෙයින් ද, මහු හත්පිටනගල්ල විභාරය ද ප්‍රතිසංස්කරණය කොට අනෙක්මදස්සි නම් හිමි නමකට පිදු බවක් සඳහන් වන හෙයින් ද, එම කාලයේ අනෙක්මදස්සි හිමි පතිරාජ පිරිවෙනෙහි පරිවෙණාධිපති බුරය දැරු හෙයින් ද, උන්වහන්සේ විසින් රඩිත පරෝපකාර, මෙදවැකාමධිනු යන කෘතිවල එන ආරම්භක පාය හා

-
13. "දෙනෙ දැනැ මේ සිද්ධ පතිරූප පිරුවන
සැකෙවිනි පළකළ දැනුමට සරුවන....;"
"මෙහි පදනු ව ග දැනැ වියරණ සිදු බ ජ මි න
නිතු ති ති මි න පසද වතඩන ද පිනි පි ලෙ න
ය ස ර ල ද ග ල ල ල මේ විතරප ත සය ර මේ න
නගනු මෙලක නිති දිය දදන නර නතම් න." සි.වි.ස., 110, 232
පිටු.
14. දක්නලක සියලු - බුජමහුරෝති රක්නා
දෙදෙ රදුලගම වමනැගැ - පතිරූපදෙවි සැර දෙනේ.
අදරෙන යදත ඔහු - විනැගු නිරණ සියබසු
පළකරනු මස් මේ කෙලම් - කුලමෙන් සිද්ධස්සගරා." එම, 231-232 පිටු.

සිද්ධත්සුගරාවේ ආරම්භක පාය සමාන වන හෙයින් ද සිද්ධත්සුගරාව වනාහි ද්වීතීය පරාකුමලාභු රාජ්‍ය සමයේ පතිරාජ පරිවේණාධිපති ව විසූ අනෝමදස්සි හිමියන්ගේ කාතියකි යන්න බහුතරයක් පිළිගත් මතය වේ.¹⁵ තව ද තොටෙමුවේ රාභුල හිමියන්ගේ කාවා ගේබරයේ එන පදනයක්¹⁶ අනුව යම්න් සිද්ධත්සුගරාව යනු සිහළසද්දලක්බණය ම වන අතර එහෙයින් එය වේදේහ හිමියන්ගේ කාතියක් වන බවට ද අදහසක් වේ.¹⁷ රසවාහිනියේ භා සමන්තකුයිවන්නාවේ කර්තා වූ වේදේහ හිමි ජ්වන් වූ කාලය භා සිද්ධත්සුගරාවේ එන උද්ධෘතක පද්‍ය කාලමය වශයෙන් විරෝධ වන හෙයින් එම අදහස ප්‍රතික්ෂේප කරන්නට සිදු වේ. සෙනාරත් පරණවිතාන සිද්ධත්සුගරාවේ එන දේව පතිරාජ අමාත්‍යයාගේ වරිතය අධ්‍යයනය කරමින් දේව පතිරාජ යනු ගම්පොල යුගයේ විසූ නිශ්චංක අලකේශ්චරගේ කනිටු සොජොයුරා වශයෙන් දක්වා ඇතු.¹⁸ තව ද පතිරාජ පරිවේණාධිපති යනු හොරණ පතිරාජ පිරිවෙනෙහි අධිපති ඩුරය හෙබවූ ද, විල්ගම්මුල තෙරැන්ගේ ශිෂ්‍යයෙකු වූ ද හිමිනමක වශයෙන් දක්වා ඇතු.¹⁹ හය වැනි පැරකුම්බා රාජ්‍ය සමයේ මෙරටට පැමිණ අධ්‍යයන පර්යේෂණයේ යෙදුණු ස්වර්ණපුර ආනන්ද තෙරැන් පවසන පරිදි සිද්ධත්සුගරාව

15. බඩුලිව්ලර්. ගුණවරධන, සිද්ධාන්ත පරික්ෂණය (කොළඹ: ලංකාවේ සිමාසහිත එක්සත් ප්‍රවාන්ති පත්‍ර සමාගම, 1959). 53-60 පිටු; මුතිදාස කුමාරතුරු, සිද්ධත්සුගරා විවරණය (කොළඹ: කේ.එී. ආරියදාස සහ සමාගම, 1965), iii-xvii පිටු; විමල් ජ්. බලගේලේ, “වදන් කවී පොතෙහි පිළිබඳ වන අක්ෂර දික්ෂණ සම්පූද්‍යය” වි.ඩ.ඡා.සං., 49-51 පිටු.
16. නත් වරද ලෙඛන වන
කිරිය අදියර සත් වන
අදෙස් හැදිලි වන
එ සඳ ගුණයෙන් සදාලකුණු වන” රත්මලානේ ධර්මාරාම හිමි,
(සංස්.), කාව්‍යගේබර මහාකාව්‍යය (කැලණීය: විද්‍යාලංකාර විශ්වවිද්‍යාල මූල්‍යාලය, 1966), 58 පිටුව.
17. ධර්මාරාම හිමි, (1947), i, 2 පිටු.
18. සෙනාරත් පරණවිතාන, “සිද්ධත්සුගරා කතුවරයා” පියවර - විසි වන කාලාපය, 1968-1969, (සංස්.) ව්‍යුමල් කාරියවසම් සහ බඩු.වි. කරුණාතිලක (ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයිය සිංහල සංගමයේ ප්‍රකාශනයකි, 1969), 4 පිටුව.
19. එම. 5 පිටුව.

ලියා ඇත්තේ භක්තිගතක සහ්තයෙහි කර්තා වූ ද, තොටගමුවේ රාජුල හිමියන්ගේ දිෂා නමක වූ ද, කෝච්චිවේ යුගයේ හොරණ පතිරාජ පරිවේණාධිපති වූ ද සුමංගල නම් හිමි නමක විසිනි.²⁰

සිද්ධත්සගරා කර්තා පතිරාජ පරිවේණාධිපති හිමි දශදෙළු යුගයේ විසුවෙකු ලෙස සලකත් ගම්පාල යුගයේ විසුවෙකු ලෙස සලකත් සිද්ධත්සගරාවේ දැක්වෙන හෝචිය විද්‍යමාන ආදි ම හෝචිය ලෙස ගැනීමේ ගැටලුවක් නො වේ. එහෙත් අන්තරාලීන ඕලාපිටිවල එන ස්වර්ණපුර ආනන්ද හිමි පවසන අයුරින් සිද්ධත්සගරාව ලියුවේ කොට්ටෙවී යුගයේ විසු සුමංගල හිමි නම් සිද්ධත්සගරා හෝචිය ආදි ම හෝචිය ලෙස ගැනීමේ ගැටලුවක් ඇති වන්නේ, විදාගම තෙරුන්ගේ කවිතිනීමල්දම නම් කෘතියේ ද අක්ෂර විභාගයක් එන බැවිනි.²¹ සිද්ධත්සගරාවේ කර්තා ලෙස බහුතර මතය හෙවත් අනෙක්මදස්සි හිමි යන මතය අප පිළිගන්නා හෙයින් සිද්ධත්සගරා හෝචිය විද්‍යමාන පුරාණතම හෝචිය ලෙස සලකමු.

සිද්ධත්සගරාවේ එන,

"පණකුරු පසෙක් එද
ප්‍රහුගුරු බෙයින් දස වේ
ගතකුරු ද වේ විස්සෙක්
වහරට යුහු සියබසැ" ²²

20. විමල් ජ්. බලගල්ලේ, "සිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසය හා අන්තරාලීන ඕලා ලිපි" සංස්කාති තෙළුමාසික සගරාව, 17 කලාපය. 3 සගරාව. (සංස්.) ඇස්.ඒ. සමරසිංහ ඇතුළු පිරිස (කොළඹ: සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අමාත්‍යාංශය, 1983), 19 පිටුව.

21. කා.ල.ම්., 27-39 පිටු.

22. සි.වි.ස්., 7 පිටුව.

යන තීයට අනුව සිංහලයෙහි ප්‍රාණාක්ෂර පහකි. එම ප්‍රාණාක්ෂර පස තුස්ව, දීර්ඝ වශයෙන් ගත් කළ දහයක් වේ. ගානුක්ෂර විස්සකි.

“අ ආ ඉ ර් උ උ එ එ ඔ ඔ
මේ දස පණකුරු නම්
ක ග ජ ට ඕ ඕ ත ද න ප බ ම
ය ර ල ච ය න ල අ අ
මේ විසි ගතකුරු නම්”²³

මෙහි ප්‍රාණාක්ෂර පහක් බවත්, ලුහු-ගුරු බෙදින් දහයක් වන බවත් පවසා ස්වර අක්ෂර දහය වෙන වෙන ම දක්වා ඇත්තේ සිද්ධත්සගරා කතුවරයා ස්වර දැක්වීමේ ද ජාති නිරදේශයට වඩා ස්වරුප නිරදේශය ප්‍රාමාණික කොට සැලකු හෙයිනි.

සිද්ධත්සගරාවේ ‘අඟ, අඟ’ අකුරු දෙක ද භාවිතයට ගෙන ඇති හෙයින් සිද්ධත්සගරා හෝචිය සංඛ්‍යාත්මක ව තිස්දෙකක් ලෙස හෝ ‘ග, බ, ද, ඔ’ යන සංක්‍යාක අක්ෂර සතර ද සමග තිස්හයක් ලෙස හෝ සැලකිය නොහැකි ය. සිද්ධත්සගරා කතුවර පතිරාජ පරිවේණාධිපති හිමි සියලස් හෝචිය තිහක් ලෙස පැහැදිලි ව දක්වයි. උන්වහන්සේ ‘අඟ, අඟ, ග බ, ද, ඔ’ යන අක්ෂර හෝචියට ඇතුළු විය යුතු අක්ෂර ලෙස පිළිගන්නා බවක් නො පෙනේ. මෙම අක්ෂර ඇතුළත් නොකිරීම පිළිබඳ උන්වහන්සේ යම් යම් අදහස්වල/තරකවල පිහිටා සිටි බවක් සිද්ධත්සගරාව පරීක්ෂාවෙන් ගමන කර ගත හැකි ය.²⁴

මෙම අක්ෂර ඇතුළත් නොකිරීමේ මූලික ම හේතුව ලෙස

23. සි.ව.,ස., 7 පිටුව.

24. සි.ව., 30 -39 පිටු.

అప దక్కిననేను, 'ఆ', 'ఆచ' డెక మాన్మాంగ వింద్యుదియకు లెసను 'గ, క, ఓ, ఒ' యన ఆక్షరమాన్మా బానియకు లెసను స్క్లోకిమడి.²⁵ సిద్ధంసగరు కథువరయా మాన్మా వింద్యుది యనేనెనాను సంచేషణయే లిన ఆకారయే మాన్మా వింద్యుదియకు అధిహసు కొంత నౌక. లిషే మ మృతిధూస కుమారాంగ హేస లెనాను ఆటోమి ఆవార్యవర్గను కియన ఆకారయే ఖ్రుదెడకు గ్రా-లస్ట్రు లక్ష్మీ కిరిమె ది వన మాన్మా సంబూధి వీ వర్ధనయకు అధిహసు కొంత ద నౌక. భూతన వ్యాకరణ ఆవార్యవర్గను గ్రా-లస్ట్రు గణా పెనేవన ఆకారయే మాన్మా వింద్యుదియకు లితి నౌకి ఎల సిద్ధంసగరు కథువరయా ద మైనవిను దతి. కువర హెడిను ద యను గ్రా-లస్ట్రు లక్ష్మీ కిరిమ బా మాన్మా గణను కిరిమ పిల్లిబాద పాచిమకు సిద్ధంసగరువిత ద ఆచ్ఛాలను కొంత ఆట. మెతి ది కల ప్రతి వనేను, సిద్ధంసగరు కథువరయా వ్యాపకి య యనేను అప్పెప్ప కిరిమంత కర్మశ్శ్రీ సెవీమంత విబా సిద్ధంసగరు కథువరయాగె అధిహస తేర్మి గైనిమడి. అనమ్మర్ వ 'ఆ', 'ఆచ' డెక 'అ', 'ఆ' డెకు మాన్మా వింద్యుదియకు లెస స్క్లోకియ నైకి ద యనేన వినిఁచుయ కల ప్రతి య.

"వైచి నామి మత వైచి"²⁶ యనేనెను సిద్ధంసగరు కథువరయా మాన్మా వింద్యుదియకు పాపసూ ఆట. మాన్మా యనేనెను మాన్మా డెక, మాన్మా లిక, అర్పద మాన్మాల, మాన్మా అంగయ యన సియల్లె అధిహసు కెరీ ఆట.²⁷ లేవా ఆచురెను అర్పద మాన్మాల సహ మాన్మాంగ లక్ష్మీ నొ కెరె. లే హెడిను లేవాయే మాన్మా గణను కిరిమకు ద సిద్ధ నొ లేవి. సిద్ధంసగరు కథువరయా మ పాపసన పరిది 'ఆచే, ఆచేలే, ఆచేలే' ఆదియెహి ఆటనేను మాన్మాంగ వింద్యుదియకి. లే హెడిను లేవాంత గ్రా-లస్ట్రు లక్ష్మీ కొంత మాన్మా గణను కొంత సిద్ధంసగరు కథువరయా వ్యాపకి నొ లేవి. గాన్నాకీశర లేప జన్మదియే ది నాసికంయక అర్పద ల్విలివారణయ జమిప్రరును ల్విలివారణయకు వీమ ద మాన్మా వింద్యుదియకి. లే హెడిను 'ఆచే, ఆచేలే, ఆచేలే' ఆదియెహి ఆకారయే మాన్మాంగ వింద్యుది యనేనెను అర్పద

25. పి.ప్ర.స., 34-36 పిల్ల.

26. లిం.

27. లిం, 242 పిల్లల.

මාත්‍රාවකටත් අඩු මාත්‍රාංග වංද්ධියක් අදහස් කොට ඇත. සැබැවින් ම එකල ඇකාරයේ උච්චිචාරණය ප්‍රස්ථාපනයකටත් දීර්ශනයකටත් අතර උච්චිචාරණ කාල සහිත වූවක් වන්නට ඇත. ඇකාරයේ ප්‍රහවය පිළිබඳ දක්වා ඇති හානි ප්‍රරක ව ලැබේම වැනි කාරණා²⁸ ගැනීමෙන් අධ්‍යාපනය කරන කළ එහි සාධාරණත්වයක් ඇති බවක් ද වැටහෙයි. එහෙත් ‘අැ, අැ’ යන අක්ෂර දෙක ‘අ, ආ’ යන අක්ෂර දෙකේ මාත්‍රාංග වංද්ධියක් ලෙස ගත නොහැකි ය. එය වෙන ම අක්ෂරයක් වශයෙන් ගත යුතු ය.

ඇකාරය යනු අකාරයේ මාත්‍රා වංද්ධියක් ද යන්න පිළිබඳ වාද්‍යක් කුමාරතුංග මුතිදාස සහ පරගාඩ ධම්මාලංකාර හිමි අතර වී ඇත.²⁹ කේදාගාඩ යානාලෝක හිමි, රත්මලානේ ධර්මාරාම හිමි, කුමාරතුංග මුතිදාස ආදී උගෙන් ‘‘අැ’ යනු ‘අ’ යන්නේ මාත්‍රා වංද්ධියක් නො වේ’ යන්න තහවුරු කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන තරේක මෙසේ ය.³⁰

- 01 ඇකාරය ආධාර විභක්ති, ආලපන විභක්ති, ප්‍රස්ථ ක්‍රියා ප්‍රත්‍යය වශයෙන් භාවිත වීම
- 02 ස්ථාන සහ ප්‍රයත්න වශයෙන් අකාරයෙන් වෙනස් වීම
- 03 වෙනත් ස්වරයන්හි එවැනි මාතා වංද්ධි ස්වර ධර්මයක් නොවීම

පහුවන් දක්වන මේ කරුණු නිසා ‘අැ’ යනු අකාරයේ මාත්‍රාංග වංද්ධියක් ය යන සිද්ධ්‍යගරා කරනාගේ අදහස පිළිගත නොහැකි ය. එය වෙන ම වර්ණයක් සේ ගත යුතු වෙයි.

28. සි.කු.ගි., 50-60 පිටු.
29. හෙළ හෙළිය 1. (සංස්.) කුමරතුගු සමරු කමිටුව (කොළඹ: අනුල මුද්‍රණාලය, 1961), 80-101 පිටු.
30. එම, සි.පු.ස., 34-36 පිටු; සි.වි., 32-34 පිටු.

‘පූර්වකාලීන සිංහල ව්‍යාකරණ ගුන්ථ්‍යල හෝචියට ඇකාරය ඇතුළත් කර නො තිබූ හෙයින් සම්ප්‍රදායය රැකිමක් වශයෙන් සිද්ධස්සගරා කතුවරයා ද ස්වකිය හෝචියට ඇකාරය ඇතුළත් නොකළේ ය’ යනුවෙන් පැවසිය නොහැකි ය. කවර හෙයින් ද යන් සිද්ධ් කතුවරයා වූ කලි සම්ප්‍රදායය අතිතුමණය කරමින් සිය/ගුරුකුල මතයට අනුව හෝචිය සංස්කරණය කළ හිමිනමක බැවිනි. එහෙයින් අවධාරාමාන කානීන්හි කර්තාවරුන් හා සිද්ධස්සගරා කර්තාවරයා ‘අැ’ වර්ණය ගබඳීමයක් ලෙස ගැනීමට බිය වී යැයි සිතිම තිරවදා වේ. ඒ සඳහා පෙළුමක හාජා වන්³¹ සංස්කෘත, පාලි, දෙමළ යන හාජාවන්හි ඇවර්ණය නොවීම බලපාන්නට ඇත.⁺ පී. ඩී. මිගස්කුමුර සිද්ධේන් එන අවතල වකුය වැන්නකින් මතු වන ජෙත්තිමු සම්බන්ධ කාරුණා ද මේ සඳහා බලපාන්නට ඇති බව අදහස් කරයි.*

‘ග, බ, ද, ඔ’ යන සඳ්ද්යුක අක්ෂර වතුෂ්කය සිද්ධස්සගරාවේ උපයෝගී කොට ගෙන ඇත්ත් එම අකුරු හෝචියට ගෙන නැතු. ඒ සඳහා උන්වහන්සේගේ අදහස වී ඇත්තේ’ ‘ග, බ, ද, ඔ’ යනු බිජ්‍යා හාගය ‘ග, බ, ද, බ’ යන යන සෞජාක්ෂර සිමග උඩන මාත්‍රා වශයෙන් යෙදීමක් බවයි.³²

සිද්ධස්සගරාවේ එන හෝචියේ ‘ව’ අක්ෂරය නැතු. ‘ව’ අක්ෂරය හෝචියට ගෙන නැතිකමෙන් පෙනෙන්නේ සිද්ධස්සගරාව ගුද්ද සිංහලය පමණක් පදනම් කොට ඇති බවකි. සිංහල ප්‍රාකාන හාජා පරිණාම මූලධර්මයන්ට අනුව වකාර සහිත ඉන්දු ආර්ය ගබඳ සිංහලයට පරිණාමය වී ඇත්තේ ‘ස’ බවට හෝ ‘ඡ’ බවට පත්වීමෙනි.

31. හාස., 95 පිටුව.

+ ‘අැ’ සම්බන්ධයෙන් පූරණ විවරණයක් සඳහා සෙනරත් පරණවිතානගේ සිගිරි කරුවූ ගි කානීයේ ප්‍රස්තාවනාවේ 50-60 පිටු බලන්න.

* මෙම කානීයේ ප්‍රස්තාවනාව බලන්න.

32. අ.වී., 10 පිටුව.

චන්ද > සද
 වම්පක > සපු
 එන්දන > සදුන්
 ආවරිය > ඇපුරු > අදුරු
 ප්‍රාථීන > පර්තන > පැදුන්

සිද්‍යත්සගරාව තුළ කිසි ලෙසකින් වත් 'ඡ' අක්ෂරය භාවිතයට ගෙන නැත. ඉද්ධ සිංහල ව්‍යවහාරයේ 'ඡ' අක්ෂරය භාවිත වුවත්³³ සිද්‍යත්සගරා කතුවරයා දෙන එක නීදසුනක වත් එය විද්‍යමාන නොවන්නේ සිද්‍යත්සගරාව පදාජකරණය/පදා භාෂාව පමණක් සීමා කොට ගත් හෙයිනි. නැත හොත් සිද්‍යත්සගරාව රවනා වන කාලය වන විට 'ඡ' ගබඳය 'උ' බවට පත් ව තිබූ හෙයිනි.

2.2 ඉද්ධ සිංහල හෝඩිය

ඉද්ධ සිංහල අක්ෂර මාලට ලෙස අප සාකච්ඡා කරන්නේ, කවර ම ඩුද හෙළ වදනක් වුවත් ලිවීම ප්‍රමාණවත් වන අක්ෂර පමණක් අන්තර්ගත වන හෝඩියයි. මෙයට ම 'අමිගු සිංහල හෝඩිය' යන නාමය ද 'නුමුසු හෙළ හෝඩිය' යන නාමය ද භාවිත වේ. මෙම හෝඩිය සිද්‍යත්සගරා හෝඩියන් වෙනස් වන්නේ මද වශයෙනි. සිද්‍යත්සගරා හෝඩිය ද සියලුස පමණක් ප්‍රාමාණික ලෙස ගනනා හෙයින් ඉද්ධ සිංහල හෝඩියට තරමක් දුරට සමාන වේ. මෙම හෝඩි දෙක අසමාන වන්නේ සිද්‍යත්සගරා කතුවරයා වතු තරක මගින් හෝඩියට ඇතුළත් කර නොගත් 'ඇ, ඇශ' යන අක්ෂර දෙකිනි. සිද්ත් කතුවරයා වතු ව ඉදිරිපත් කළ තරක නොපිළිගත්/බණ්ඩිනය කළ පායිඟාලිය ග්‍රන්ථකාරයෝ 'ඇ, ඇශ' යන අක්ෂර ද්වාය ද ඇතුළු කොට, හෝඩියක් තනා එය ඉද්ධ සිංහල

33. රථ පක්ෂීන්, රියපෘතරක්, තස්ස, ඒ රිය පෘතරට," "ඁරීර වළක්ෂීං, සිරුරු වළුණ," බ.අ.ගැ., 20, 29 පිටු.

හෝඩිය ලෙස තම් කළහ.³⁴ පාඨකාලීය ගුන්ථකාරයන් හෝඩියට 'අඟ, අඟ' දෙක වැද්ද ගැනීමට පෙර කොට්ටෙම් යුගයේ විසු විදාගම නිමිගේ 'කවි ලක්ණු මිණ' තමැති කෘතියේ දී ඒ දෙක ස්වර අතරේ එනම්, 'අ, ආ' දෙකෙන් පසු ව දක්වා ඇත.³⁵

ශුද්ධ සිංහල හෝඩිය තුළ වන අක්ෂර සංඛ්‍යාත්මක ව තිස්දෙකක් ද නො එස් නම් එයට වඩා වැඩි ද යන ප්‍රශ්නය විසඳීමට පූර්වයෙන් විසඳු ගත යුතු ගැටලු දෙකක් වේ. ඉද්ධ සිංහලය යනු කවරේ ද යන්න ඉන් පළමු වැන්න වන අතර දෙවැන්න ඉද්ධ සිංහලයේ භාවිත වන අක්ෂර කවරේ ද යන්නයි.

සිංහල භාෂාව වූ කළ පාලි භාෂාවේ හෝ සංස්කෘත භාෂාවේ දුහිතා භාෂාවක් නො ව, ඉන්දු ආර්ය භාෂා ගණයේ දුහිතා භාෂාවකි. එය අයත් වන්නේ මධ්‍ය ඉන්දීය ප්‍රාකාතයන්ට ය.³⁶ එකී සිංහලය සංවර්ධනය වීමේ දී පාලි භාෂාව ආදි කොට ඇති ඉන්දු ආර්ය ගණයේ භාෂාවන්ගේ මෙන් ම දුවිඩ ආදි අනාර්ය භාෂාවන්ගේ ද යුරෝපීය භාෂාවන්ගේ ද සංස්පර්ශය සිදු විය. මෙකී භාෂා සංස්පර්ශයන් හේතු කොට ගෙන සිංහලයට ගබා පැමිණීම කුම දෙකක් යටතේ සිදු වී ඇත. එනම්, තන්සම භා තද්හව වශයෙනි. මෙහි දී තන්සම වචන ඉද්ධ සිංහල ලෙස නො සැලකේ. තද්හව භා නිෂ්පන්න වචන ඉද්ධ සිංහල වචන ලෙස සැලකේ. තද්හව භා නිෂ්පන්න වචන මුල් කොට පවත්නා සිංහල භාෂා ව්‍යවහාරය ඉද්ධ සිංහල ව්‍යවහාරය ලෙස සැලකේ.

34. ගබානු., 2 පිටුව.

35. අ ආ ඇ ඇ බිරකර යුවල යුවලින් සං ඇම ඇදැ තමකුර දී අකරට බල් හිමි කොටු ගණන්නේ” කා.ල.ම්., 38 පිටුව.

36. සි.නා.ල්., 280-282 පිටු.

තිශ්පන්න වචනවල දී හා තද්දව වචනවල දී හාවත වී ඇත්තේ සිදන්සගරාවේ දක්වන හෝචිය හා 'අඟ, අඟ' දෙක පමණක් නම් ගුද්ධ සිංහල හෝචිය සංඛ්‍යාත්මක ව දෙනිසක් කොට සැලකිය හැකි ය. එහෙත් අනාථ භාජාගත ගබ්ද සිංහලයට ඩිංඩුමේ දී සයුද්ධක නම් අක්ෂර විශේෂය ද දක්නට ලැබේ.

ගඩිගා > ගග

වාලක්ස්ජන > වලජ > වලද

ගුණ්චි > සොචි

වන්ද > සද

අම්බ > අඩ

සිංහලයේ හාවත වූ/වන මෙම සයුද්ධක අක්ෂර සම්මතයක් සහිත ව, * ප්‍රථමයෙන් හෝචියට වැද්ද ගන්නේ 1989 දී ය.³⁷ ඒ දක්වා මෙම අක්ෂර පිළිබඳ සාකච්ඡා කොට ඇත්තේ හෝචියෙන් පරිඛාහිර ව ය.

ත්‍රි.ව. අට වන සියවසෙන් පසු ව දක්නට ලැබුණු සයුද්ධක අක්ෂර සිදන්සගරා හෝචියට හෝ පෘෂ්ඨාත්කාලීන ව්‍යාකරණ ගුන්ථවල එන ගුද්ධ සිංහල හෝචියට හෝ නොගැනීමට හේතු වන්නට ඇත්තේ එම සයුද්ධක අක්ෂර ගබ්දීම ලෙස නො සලකා සංයුත්තාක්ෂර ලෙස සැලකීම හෝ සයුද්ධක හාවයේ සංකේතය පිළ්ලමක් ලෙස අදහස් කර ගැනීම විය හැකි ය. සංයුතා නාමයෙන්

* 1989 දී සැකසු ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනික හෝචියට ප්‍රථමයෙන් ගබ්දකේෂයන්හි දී ප්‍රස්තාවනාවහි දැක්වූ අකුරු අනුපිළිවෙළවල් දැක්වීමේ දී සයුද්ධක අක්ෂර ගෙන තිබුණ ද එය සැලකිය හැකිකේ ගබ්දකේෂයේ දැක්වන අකුරු අනුපිළිවෙළ දැක්වීමක් වශයෙන් පමණි. ඩී.ර. හෙටට්ඩාරව්ව (ප්‍රධාන කර්තා), සිංහල විශ්වකොෂය I කාණ්ඩය, (කොළඹ: සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව, 1963), xv පිටුව; හරිජ්වන්ද විජයනුංග, තුනත සිංහල පරිභාෂික ගබ්දකේෂය, (කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙල්දරයෝ, 1978), පිටු අංකයක් සඳහන් නො වේ.

37. සි.ලේ.රි., 2 පිටුව.

පැහැදිලි වන අයුරින් සංස්කෘතික යනු සංයෝගාක්ෂර විශේෂයකි. සිද්ධ්‍යාචාරා කතුවරයාට අනුව එහි සංයෝග වී ඇත්තේ බින්දුවේ අර්ධයක් හා 'ග, ජ, ඩ, ඩ, බ' යන අක්ෂරයි.³⁸ එහෙත් මෙම විග්‍රහයට අනුව 'ඡ' අක්ෂරය සම්බන්ධයෙන් ගැටලුවක් වේ. එහි දී සංයෝග වී ඇත්තේ බින්දුවේ අර්ධය නො ව, මකාරයේ අර්ධයයි. එහි දී බින්දුව වෙනුවට බින්දුවේ ඕම්යිජ ගබ්දය එකතු වේ යැයි පවසා සිද්ධ්‍යාචාරා කතුවරයාට නිදාස් වීමට ඉඩ තිබුණි.

සංස්කෘතික අක්ෂර සම්බන්ධයෙන් සිද්ධ්‍යාචාරා කතුවරයාගේ මතයට අන්තර මතයක් මධ්‍යකාලීන සිංහල යුගයේ සිට ම දක්නට ලැබේ. එම්සඳුස් ලකුණෙහි කර්තාවරයා පවසන්නේ සංස්කෘතික රුප ප්‍රහවයේ දී සංයෝග වී ඇත්තේ අනුනාසික ගබ්දයෙහි අර්ධයක් බවයි.³⁹ සංස්කෘතික අක්ෂරයන්ගේ ප්‍රහවය පිළිබඳ සලකන කළේහි මෙම මතයේ තාර්කික හාවයක් ඇති හෙයින් විද්‍වත්හු මෙය පිළිගනිති. අනුනාසිකයක අර්ධයකින් තොර ව ප්‍රහවය වූ සංස්කෘතිකයක් ද සිංහලයේ වේ. ඒ හෙයින් සංස්කෘතික යනු ප්‍රහවන්මක ව හෝ රුපාන්මක ව හෝ විවරණයක කරනවාට වඩා උච්චාරණ ලක්ෂණාන්මක ව අනුනාසිකයක අර්ධ උච්චාරණයක් සෞෂ්ඨ අල්පපාණ අක්ෂර සමග එකට උච්චාරණය වීමෙන් උපදින අක්ෂර ලෙස විවරණය කිරීම වට්.

ගැටලුව ඇත්තේ සංස්කෘතික අක්ෂර ගුද්ධ සිංහල හෝඩියට ඇතුළු කරන්නේ ද නැති ද යන්නෙහි ය.* සංයුත්තාක්ෂර ගබ්දීම පද්ධතියට ඇතුළු කිරීමේ සම්පූද්‍යායයක් නො වේ. ප්‍රහවන්මක ව සංයුත්තාක්ෂර ව්‍යව ද හාවිතය වශයෙන් ගබ්දීමයක් වේ නම්, ඒවා

38. රගබගහර ඇ උනු මතින් උසුරුවනු හෙයින් ද මෙහි බිඟ ද රැසි.” සි.වි.ස., 10 පිටුව.

39. අඩමන් මළකර වේ - වගතිනිදු බඳ අඩවන ගග දඩ සඳු ඇ සඳ - නිදසුන් මෙයට දන්නේ” එ.ස.ල., 2 පිටුව.

* මේ පිළිබඳ පුරුණ විවරණයක් සඳහා විමල් ණ. බලගල්ලේ විසින් ලියන ලද “සිංහලයේ සංස්කෘතික අකුරු” නම් ලිපිය බලන්න. සි.හා.ලි., 128-180 පිටු.

හෝචියට ඇතුළන් කර ගැනීමේ වරදක් තැන. විනි විතාරණ ආදිත් සයුෂ්කුක අක්ෂර හෝචියට ඇතුළු කළ නොහැකි බව දක්වන්නේ ප්‍රහවාත්මක හා රුපාත්මක ව බැලීමෙන් වනා උච්චාරණ ලක්ෂණාත්මක ව බැලීමෙන් නො වේ.⁴⁰ තුනන විද්‍යාත්මක උපකරණ හා විතයෙන් කරන පර්යේෂණයන්ට අනුව සයුෂ්කුකාක්ෂර උච්චාරණ ලක්ෂණ වශයෙන් ගබිඳීම බව බලගල්ලේ දක්වයි.⁴¹ එහෙයින් ඉද්ධ සිංහල හෝචියට ද සයුෂ්කුකාක්ෂර ඇතුළන් විය යුතු ය. එහි දී ඉද්ධ සිංහල අක්ෂර මාලාව සංඛ්‍යාත්මක ව තිස් දෙකක් නො ව, තිස්හතක් බවට පත් වේ. එනම්,

අ	ආ	ඇ	ඈ	ඉ	ඊ	ඊ
උ	ඌ	ඍ	ඎ	ඏ	ඐ	ඐ
ක	ග		ග			
ජ			ජ			
ච	ක		ක			
ත	ද	න		දී		
ඡ	බ	ම		ඉ		
ය	ර	ල	ව			
ස	හ	ල	(අ)⁰	යනුයි.		

එහෙත් සයුෂ්කුකාක්ෂර ගබිඳීම ලෙස සම්මත ව හෝචියට ප්‍රවේශ කර ගන්නේ 1989 දී හෙයින් ද ඉද්ධ සිංහල අක්ෂර මාලාව

40. වි.විතාරණ, වියරණ විසිනුර, (කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙස්දරයේ, 2013) 117-121 පිටු.)

41. "ග්‍රුව්‍ය ධිවතික ගබිඳු විචාරයේදී මොනේරුග් යන්ත්‍රයේ සටහන් වන ප්‍රහාවලී ලේඛයෙහි" ඒ අකුරු ඇති තැන් තත්පරයෙන් දැන්‍යෙන් පාගුවකදී ලැබේ. ඒ අනුව සයුෂ්කුකය තනි අකුරක් බව පැහැදිලි වේ." විමල් ජී. බලගල්ලේ, “‘සාක්ෂර දික්ෂණය’ කානිය පිළිබඳ ඇගයීම දේශනය” අංකෙලිමැවිල්ලේ දම්මරතන හිමි, සාක්ෂර දික්ෂණය (කඩවත්: සරණ බොද්ධ පදනම, 2007), xx පිටුව.

ඊට ප්‍රථමයෙන් සකස් කර ගත්තක් හෙයින් ද සාම්ප්‍රදායික ව ගුද්ධ සිංහල හෝ ඩිස්දේකක් කොට ම සැලකීම උවිත ය. යටෝක්ත අක්ෂර තිස්හතට අමතර ව වෙනත් කිසිදු අක්ෂරයක් පුදු හෙළ වද්න් ලිවීම සඳහා භාවිත වී ඇති බවක් නො පෙනේ. එහෙත් හික්කාවුවේ සුමංගල හිමි 'ගජ සෙන් කුණ්වනාදේ', 'වත් වත් පුට ඇ දන තල බෙදත්' යන කොටස විමසමින් 'ව, ශ්‍යා' අක්ෂර ද ගුද්ධ සිංහල හෝ ඩිස්දේකට ඇතුළත් කරයි.⁴² උන්වහන්සේ දක්වන එම අක්ෂර සහිත වචන ගුද්ධ සිංහල ලෙස සැලකිය නොහැකි නිසා එම අක්ෂර ගුද්ධ සිංහල හෝ ඩිස්දේකට ඇතුළත් කළ නොහැකි ය.

42. ස්වයුත්ති විභූහණ කමලා	වදනින්
සිද්ධමලඛිකාත විමලා	වදනින්
අතුලිත මූනිවර වරණා	වදනින්
ආහා භාසුර කිරණා	වදනින්
ඉහ කුල පුරුත්ත වරණා	වදනින්
රිඟ නිශාකර හරණා	වදනින්
දමා ව්‍යුපති මහිමා	වදනින්
දුරු මනෝහර ජඩිසා	වදනින්
සාණර නයනා මානයා	වදනින්
සෘකල්පායන කිරණා	වදනින්
ප්‍රකුල සහ්තති බුවනා	වදනින්
ප්‍රාපති මිහිපති මහිමා	වදනින්
එක බාහුබල ජ්‍යතා	වදනින්
ලේරවණ පුරුත්තයා	වදනින්
මස්ටු මනෝහර ජඩිසා	වදනින්
ඡාපගවස්මී කෘතයා	වදනින්
ඇංමෙලඩින විධි කුගලා	වදනින්
ඇංකි අක්ෂර ගෝඩි	වදනින්
සිඛම් වේ වා ගණපති	වදනින්
අස්තු නමෝ ජන තිලකා	වදනින්
ක බ ග ස බා ව ජ ජ සඳ යු	වදනින්
ර ය බ ස ඖ ත එ ද ද නා	වදනින්
ප එ බ හ මා ය ර ල ව ග ජ	වදනින්
සහලා අං ඉති සිද්ධරස්තු	වදනින්” ග.භ.ව.පො., 6-7 පිටු.

2.3 වදන්කවී හෝඩිය

සිදන්සිගරුවෙන් අනතුරු ව සැලකිය යුතු වර්ණ මාලාවක් අපට හමු වනුයේ මහනුවර යුගයේ දි ය. එනම් ගණදෙවිභැල්ල සහ වදන්කවී පොත යන යුග්මක ග්‍රන්ථයෙහි එන වදන්කවී හෝඩියයි. කාණ්ඩ දෙකකින් සමන්විත, අදාළ කර්තාක මෙම කාතියෙහි පළමු කාණ්ඩය ගණදෙවිභැල්ල වන අතර දෙවැන්න වදන්කවී පොත නම් වේ. වදන්කවී පොත නම් උත්තර කාණ්ඩයෙහි හත් වන පදායෙයි සිට දොලාස් වන පදාය තෙක් ඇති පදායන්ගෙන් එම හෝඩිය ස්වර උදාහරණ සහිත ව ද ව්‍යක්ෂණ උදාහරණ රහිත ව ද ඉදිරිපත් කෙරේ.⁴³ වදන්කවී හෝඩිය ‘මූලක්බර විකාසිනී හෙවත් සෝඩි සන්නය’ කාතියට සමාන ය.

සෞරකුරු

අ ආ ඉ ර උ උ
 ස ස ප ප එ එ
 ඔ ඔ අ අ

භසකුරු

ක බ ග ස බ
 ව ජ ජ කු කු
 උ උ බ බ න
 ත එ ද ධ න
 ප එ බ න ම
 ය ර උ ව
 ග ජ ස න ල අ

43. ව.රි. 25 පිටුව. (හික්කඩුවේ පුම්ගල හිමියන් උදාහරණ පාය වශයෙන් ගෙන ඇති පාය දෙක ප්‍රස්සිල්ලාවේ දැනුමරතන හිමියන් විසින් සංස්කරණය කරන ලද වර්ණ රීතිය කාතියෙයි නැත. බලගල්ලේ ආදින් විසින් සමජානය කරන ලද නව සිංහල හෝඩිය හා විනිස කාතියේ උපග්‍රහන්පරයේ දක්වා ඇති වර්ණ රීතියෙයි ඇතුන.)

වදන්කවී පොතෙහි එන හෝඩිය පිළිබඳ සාමාන්‍ය නිරික්ෂණයෙන් පවා මෙම හෝඩිය විශේෂීත හෝඩියක් බව පෙනේ. අක්ෂර ප්‍රමාණයෙන් පමණක් නො ව, අක්ෂර අනුතුමය වශයෙන් ද, අක්ෂර ප්‍රසේදකරණය වශයෙන් ද එම විශේෂතාව විද්‍යමාන වේ.

අක්ෂර ප්‍රමාණය පිළිබඳ සලකන කළේහි සංස්කෘත අක්ෂර මාලාවේ ඇති අක්ෂර හතලිස්නවයට පාලි අක්ෂර මාලාවේ එන මූර්ජ්‍ය ලකාරය ද එක් කොට ඇති අක්ෂර පනහක් දක්නට ලැබූණ ද එහි අක්ෂර ප්‍රමාණය පනස්ථිකක් වෙයි. එහෙත් වදන්කවී හෝඩියේ අක්ෂර ප්‍රමාණය පනහක් බව විමල් ජී. බලගල්ලේ පවසයි.

වදන් කවී පොතට අනුව, වර්ණමාලාව ස්වරාක්ෂර 16කින් ද, ව්‍යුක්ෂ්‍රනාක්ෂර 34කින් දැයි අකුරු 50කින් සමන්විත වෙයි. ඒ මෙසේ ය... ‘පනසෙක සොර සහ හස දෙව්ගින්නේ’ (වදන්. 26 පදන්) යන මතු දැක්වෙන කියමනින් ද වර්ණමාලාවේ ප්‍රතෙක අක්ෂර සංඛ්‍යාව 50ක් (16+34) බව තහවුරු කෙරෙයි.⁴⁴

වදන්කවී හෝඩිය පනස් එකක් වන්නේ අනුස්වාරය දෙවරක් යොදා තිබේමෙනි. අනුස්වාරය දෙවරක් යොදා තිබේම 1846 දී ප්‍රකාශිත ‘සිංහල ඉගෙන ගැනීමේ මුද්‍රපොත’* නම් කානියේ ද දක්නට ලැබේ. එහි දී මුද්‍ර අනුස්වාරය ‘ආම්’ ලෙස දක්වා ඇත. බුද්ධික කේතාර එය අලුත් ස්වරයක් යැයි පැවුසුව⁴⁵ ද, එය අනුස්වාරය ස්වර ලෙසත්, ව්‍යුක්ෂ්‍රන ලෙසත් ගැනීමේ සම්ප්‍රදායය

44. වි.ඩ.ඡා.සං., 30-31 පිටු.

* මෙම පොත බුද්ධික කේතාර විසින් පේරාදෙණි විශ්වවිද්‍යාලයිය ප්‍රස්තකාලයෙන් සොයා ගන්නා ලද්දකි.

45. <http://sinhala.theindependent.lk/index.php/art/6802-2014-11-21-06-46-13>

ලෙස සැලකීම උච්ච ය. කෝනාර දක්වන 1815 දී රචිත 'A Grammar of the Sinhalese Language' කානීයේද ඇත්තේ එම සම්ප්‍රදායයි. අනුස්ථාරය දෙවරක් යොදා තිබීම බලගල්ලේ දකින්නේ 'අනුස්ථාරය සහ විසරගය ව්‍යුද්ධින ලෙස සැලකීමේ සම්ප්‍රදායය මූලිමනින් ම අභාවයට පත් ව නොතිබූ බවට ඉති කරන්නක් වශයෙනි.'⁴⁶ උක්ත මතය වැරදි වන්නේ, මහු "පනසෙක සොර සහ හස දෙවින්නේ" යන්න වරදවා තේරුම් ගත් හෙයිනි. මහු මෙහි 'පනසෙක' යන්න එක්-අක් භාවිතයේ අවශ්‍යෙක් සලකා 'පනසක්' යනුවෙන් අර්ථ ග්‍රහණය කර ගනියි. අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ප්‍රකාශන ගණදෙව් හැල්ල සහ වදන්කවී පොන් ද එලෙසින් ම වරදා අර්ථ කියා ඇති. 'පනසෙක' යන්න 'පනස් + එක්' යනුවෙන් ගෙන පනස් එකක් ලෙස අර්ථ කිය යුතු ය. එසේ අර්ථ කිම ම යුතු බව මූලක්බර විකාසනියෙන් තහවුරු කෙරේයි. මූලක්බර විකාසනිය දීමිදෙණි යුගයට අයත් බව එහි සංස්කරණයක් කළ හෙටිමුල්ලේ දම්මපාල හිමියන් පැවසුව ද නේ. ඩී. පරණවිතාන පවසන්නේ එය දහංට වන සියවසට අයත් විය හැකි බවයි. කෙසේ වුවත් මූලක්බර විකාසනිය වදන්කවී පොතට පූර්වතර හෝ සමකාලීන හෝ වෙයි. ඒ හෙයින් වදන්කවී පොන් එන කරුණු තේරුම් ගැනීමට මූලක්බර විකාසනිය ඉවහල් කර ගත්තට සිදු වේ.

"පනසෙක සොර සහ හස දේ	වගින්නේ
එහි එක එක හසකුරු	සදමින්නේ
සොලාසෙක සොර ලු කළ	ගණනින්නේ
නොව සැක පනසිය සැට කුරු	දන්නේ" ⁴⁷

"මූලක්බරේක පක්‍රියාසා තතු අ ආදික්බාදිකේ
සෝලසාවිසනිංචා කුබිනන්නේකේකමක්බරා

46. වි.ඩ.ගා.සං., 31 පිටුව.

47. ග.හැ.ව.පො., 11 පිටුව.

(මූලාක්ෂරයේ එක් පනසෙකි. ඒ අතුරෙන් අකාරාදී වූ ස්වරයේ දහසය හෝ විස්ස ක, බ, ග, ස, බි ආදි වූ ව්‍යක්ෂනයන් කරා පැමිණ එක එක අක්ෂරය දහසයක් හෝ විස්සක් හෝ කරති.)

එච්චං අ ආදී සම්බින්නා කාදිහේදා කකාදයේ
පක්ද්වසතං වතුසාලීසං ජ්‍යතානායසීතිවා තථා”⁴⁸

(මෙසේ අ, ආ ආදී වූ අක්ෂරයන් විසින් හේද කරන ලද්දා වූ ක, කා, කි, කී ආදී අක්ෂරයේ පන්සිය හතලිස්හතරක් වෙති; එසේ ම හයසිය අසුවක් හෝ වෙති.)

ඉහත දැක්වෙන වදන්කවි පොතේ එන කවිය මූලක්බර විකාසනීයේ ගාරා දෙක සමග සන්සන්දනය කිරීමේ දී ඒ දෙක සමාන බව පෙනෙයි. වදන්කවි පොතෙහි ‘පනසෙක’ යනුවෙන් එන්නේ මූලක්බර විකාසනීයේ ‘ලීක පක්ද්ක්දාසා’ යනුවෙන් ආ කොටසයි. ඒ හෙයින් ‘පනසෙක’ යන්න ‘පනස්+ලීක’ ලෙස අර්ථ කිව යුතු විනා ‘පනසක්’ යනුවෙන් අර්ථ කිම වැරදී ය. මෙසේ වන කල්හි හසකුරු සුතිසක් බව පැවැසුයේ කවර හෙයින් දැයි ගැටුවක් ඇති වේ. එයට විසඹුම ලෙස දැක්වීය හැකි වන්නේ වදන්කවි කතුවරයා හෝ එම ආවාර්ය සම්ප්‍රදායය ඇතැම් විටෙක සාක් ප්‍රාතිශාඛයෙහි මතය⁴⁹ අනුව යමින් අනුස්වාරය උච්චරණ ලක්ෂණ සහ විස්තාති ලක්ෂණ වශයෙන් ස්වර හෝ ව්‍යක්ෂනය හෝ විය හැකි බව පිළිගත්ත ද ව්‍යක්ෂනයට ස්වරය ආරුඩ් කිරීමේ කුමයේ දී අනුස්වාරයට ස්වරයක් ආරුඩ් කළ නොහැකි නිසා හෙවත් අනුස්වාරය පූර්වස්වරාග්‍රීය ව පමණක් භාවිත වීම නිසා එය එම අවස්ථාවේ දී ව්‍යක්ෂන ගණයෙහි නොගත් බවයි. මේ

48. කේ.ඩී. පරණවිනාන, “මූලක්බර විකාසනී හෙවත් සෞඛ්‍ය සන්නය”, සාහිත්‍යය 2001 විශේෂ කළාපය, (සංස්.), අනුර විතුමසිංහ ඇතුළු පිරිස, (කොළඹ: සාහිත්‍යය අනුමත්වලය, 2001), 170 පිටුව.

49. අනුස්වාරෝ ව්‍යක්ෂනං වා ස්වරෝ වා”, RPr. Vol. ii. 1.5.

අනුව තහවුරු වන්නේ වදන්කවි හෝචිය අනුස්ථාරය ස්වරයක් ලෙස ද, ව්‍යශක්ද්‍රීතනයක් ලෙස ද ගත යුතු බව සලකා ඇති බවත්, නිවැරදි ව වදන්කවි කතුවරයාට හෝ එම ආචාරය සම්ප්‍රදායයට භානියක් නො කොට එහි අක්ෂර සංඛ්‍යාව ගණනය කළ හොත් එහි අක්ෂර ප්‍රමාණය පනස් එකක් වන බවත් ය.

මෙම හෝචිය පදනාජ්‍ය විෂය කොට ගත්තක් ද නො එසේ නම් ගදුහකරණය විෂය කොට ගත්තක් ද යන කරුණ පිළිබඳ අදහසක් දැක්විය නොහැකිකේ මහනුවර යුගය වන විට ගදුහය භා පදනාය අතර පැවති භාජාමය ද්වීරුපතාව පහ ව ගොස් පැවති හෙයිනි. මෙහි 'අද, අද' දෙක භා 'ඒ, ම' දෙක නැති වීම හේතු කොට ගෙන මෙම අක්ෂර මාලාව සංස්කෘති, පාලි (ප්‍රාථින භාජා) භාජාධායනය අරමුණු කර ගත්තා යැයි පැවසීම තරක ගෝවර වේ. ස්වර සඳහා දැක්වූ නිදරණන වචන මගින් ද තහවුරු වන්නේ අප කියන අදහසයි. ක්‍රි. ව. 15 වන සියවස වන විට අක්ෂර ලෙස පිළිගෙන තිබූ 'අද, අද' අක්ෂර දෙක,⁵⁰ වදන් කවි කර්තාවරයා/ආචාරය සම්ප්‍රදායය හෝචියට ගෙන නැත්තේ තමන්ගේ අහිප්‍රායයට එම අක්ෂර අනවශ්‍ය වූ හෙයිනැයි උපකල්පනය කළ හැකි ය. 'ඒ, ම' දෙක පාලියෙහි මෙන් අක්ෂර විස්තාත්‍යනුසාරයෙන් ම ඉගැන්වීම තත් අක්ෂර ශික්ෂණ සම්ප්‍රදායය වන්නට ඇත. වදන් කවි හෝචියට සක්කුක අක්ෂර නොගැනීම සම්බන්ධයෙන් ද 'පාලි, සංස්කෘත ඉගැන්වීම සඳහා එම අක්ෂර අවශ්‍ය නො වී ය' යන තරකය දැක්විය හැකි ය. නොඑසේ නම් 'ගණදෙව් හැල්ල සහ වදන් කවි පොත' නම් ස්වකිය ගුන්ප රචනයේ දී යොදා ගත් 'අද, අද, ඒ, ම, ග, එ, ද, ඔ'

50. අ ආ ඇ ඇ බරකර
පුවු පුවුලින් සං ඇම
අදැ නමකුර දී අකරට
බල් හිමි කොටු ගණන්නේ” කා.ල.ම., 38 පිටුව.

යන අක්ෂරයන්ගෙන් 'අද, අද, එ, ම' යන අක්ෂර භතර හෝ එසේත් නැති නම් එ, ම දෙක වන් හෝඩියට ඇතුළත් කිරීමට තිබිණි.

'අං, අං' දෙක ස්වර ලෙස අන්තර්ගත කොට ස්වරාච්චානයෙහි දැක්වීමට තරම මහු/ආචාර්ය සම්ප්‍රදායය තුළ පැවති ස්වාධීනතාව අනෙක් අක්ෂර සම්බන්ධයෙන් මත් තුවූයේ මහුගේ පරමාර්ථයේ සීමාව ස්වල්ප වූ හෙයිනි. ඒ හෙයින්, බලගල්ලේ 'වදන් කවී හෝඩිය, සංස්කෘත, පාලි, සිංහල යන භාෂාත්‍යයෙහි සාක්ෂරතාව ඇති කරවන පරිදි සම්මත ව පැවති හෝඩියක්' බවට අදහස් කළ ද⁵¹ එය සම්ප්‍රදාන වශයෙන් සත්‍යය ලෙස සැලකිය නොහැකි ය. අපගේ අදහස වන්නේ එය සංස්කෘත-පාලි භාෂාධ්‍යයනය පුරුෂ කරවීමට කළ එකක් බවයි. හික්කඩුවේ ශ්‍රී සුමංගල හිමි වරණීතිය නම් කාන්තියෙහි දක්වන සඳහන ද මෙහි දී වැදුගත් වෙයි.

... එබැවින් ලියන කියන වචන අතරතුර මිශ්‍රිත පාලි සංස්කෘත වචනයන් නිවරද ලෙස ලියනු කියනු පිණිස සංස්කෘත සෝඩිය ම පළමු කොට උගන්වති. පාලි සිංහල භාෂා දෙකක් අක්ෂරයන් අතුරෙන් වැඩි ගණනක් සංස්කෘත සෝඩියෙන් බැහැර නොයන හෙයින් සංස්කෘත සෝඩිය උගන්වා ඉන් පිටත් ව සිංහල භාෂාවට ඇතුළත් වූ අකුරු කිපය පසු ව උගන්වති....⁵²

සුමංගල හිමි පවසන ආකාරයට ආදුනිකයන්ට භාෂාව උගන්වීමේ දී ප්‍රථමයෙන් ම පාලි-සංස්කෘත වචන නිවැරදි ව කියවීම පුරුෂ කළේ නම්, වදන්කවී පොනේ එන හෝඩිය සකසා

51. වි.ඩ.භා.සං., 35 පිටුව.

52. ව.ඩ., 11-12 පිටු.

අැත්තේ එකී ආපුතිකයන්ට පාලි-සංස්කත වචන තිබුරුදී ලෙස උච්චාරණය පුරු කරවීම පිණිස ය. ඒ හෙයින් වදන්කවි හෝවිය පාලි-සංස්කත හෝවි දෙකේ සම්මූණයක් ලෙස ම සැලකීම වඩා උච්චිත ය.

අක්ෂර අනුත්මය පිළිබඳ සලකන කළේහි 'අං, අං' දෙක ස්වරාන්තයට ගෙන තිබෙනු දක්නට ලැබේ. එම අක්ෂර දෙක ස්වරාවසානයට ගෙන ඇත්තේ එම අක්ෂර දෙක ස්වර ලෙස සැලකීම හේතුවෙනි. එහෙයින් මෙහි දී විසඳුගත යුතු ගැටලුව වන්නේ අනුස්වාරය හා විසර්ගය ස්වර ලෙස සැලකුයේ කවර හෙයින් ද යන්නයි. වදන් කවි කරනාවරයාට/ආචාර්ය සම්ප්‍රදායයට සාරාස්වත ව්‍යාකරණයේ ආග්‍රාය ලැබේ ඇති බව ව්‍යක්ෂ්ප්‍රනාක්ෂර හසකුරු ලෙස නම් කිරීමෙන්⁵³ පෙනේ. සාරාස්වත ව්‍යාකරණයේ දී හසාක්ෂර ගණයෙහි ලා අනුස්වාර, විසර්ග දෙක ගෙන නොමැති වීම⁵⁴ වදන්කවි කරනාට/ආචාර්ය සම්ප්‍රදායයට යම් පමණකින් බලපාන්නට ඇත. ප්‍රත්‍යාහාර ක්‍රමයේ දී ස්වර ගණයෙහි හෝ ව්‍යක්ෂ්ප්‍රනා ගණයෙහි ඇතුළත් නොකළ සහ සංස්කත වෛශ්‍යාකරණීකයන් අයෝගවාහ නමින් සාකච්ඡා කළ අනුස්වාර, විසර්ග දෙක සෞරකුරු ගණයෙහි යොදන්නේ ද හසකුරු ගණයෙහි යොදන්නේ ද යන්න තීරණය කරන්නට ඇත්තේ වදන් කවි කරනා තියෝගනය කළ ආචාර්ය සම්ප්‍රදායය ම ය. වදන්කවි පොනේ ආචාර්ය සම්ප්‍රදායය සාක් ප්‍රාතිශාඛයයෙහි මතයන්ට යම් සම්බන්ධයක් දක්වන බව පැහැදිලි කරුණකි. එහි දී සාක් ප්‍රාතිශාඛයයෙහි දී අනුස්වාරය ස්වර හෝ ව්‍යක්ෂ්ප්‍රනා හෝ විය හැකි

53. අවන පටන් අං වන්නට වදනින්
දැනෙන සෞලස සෞරකුරු පෙළ වදනින්
කයන එපස්වග යා නව වදනින්
මෙවන යුතිස්දනු හසකුරු වදනින්” ග.හැ.ව.පො., 7 පිටුව.

54. හයවරු ඇදුණන්ම සුඩ්ධිය ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රධාන බැංශයේ වටනකප ගසස
ආදායන්නාහාම්.” සා.ව්‍ය., 11 පිටුව.

යැයි දක්වන අදහස ද බලපාන්තට ඇතැයි සිතිය හැකි ය. සාක් ප්‍රාතිජාබ්‍යයෙහි බලපෑම ලැබේ ඇතැයි විශේෂයෙන් උපකල්පනය කළ හැකි තවත් කරුණක් නම් අනුස්ථාරය ස්වර ලෙස අන්තර්ගත කොට ව්‍යක්ෂුතන දැක්වීමේ දී ද 'සහලා අං ඉති' යනුවෙන් නැවතත් අනුස්ථාරය අන්තර්ගත කොට තිබේමයි. එසේ ව්‍යවත් ඔහු එය ව්‍යක්ෂුතනයක් ලෙස පිළිගෙන නැත. හසකුරු සූතිසක් බව දැක්වූයේ අනුස්ථාරය ස්වර ගණයෙහි ලා සැලකු බැවිනි. ((අ) , (ඇ) : දෙක ස්වර වන්නේ ද ව්‍යක්ෂුතන වන්නේ ද යන කරුණ පිළිබඳ තෙවන පරිවිෂේෂයේ දී සාකච්ඡා කෙරේ.) කෙසේ වෙතත් වැන් කවි හෝ ඩියෝ දී අනුස්ථාර, විසර්ග දෙක ස්වර යැයි තීරණය කිරීමට බලපාන්තට ඇතැයි යනුවෙන් උපකල්පනය කළ හැකි කරුණු කිහිපයක් දැක්විය හැකි ය.

- අනාත ව්‍යක්ෂුතන අක්ෂර සේ අනුස්ථාර, විසර්ග දෙක පරස්වරාක්‍රිතව ද නො යෙදී පූර්ව ස්වරාක්‍රිත ව ම පමණක් යෙදීම හෙවත් ව්‍යක්ෂුතනයකින් පර ව නො යෙදීම.
- උච්චාරණයේ /ලේඛනයේ දී ස්වරයකින් පර ව ම ගැනී / දාෂ්ටී ගෝවර වීම සහ අනුස්ථාර-විසර්ග දෙකට පෙර ඇති අකාරය එම අක්ෂර දෙකක් කොටසේ ලෙස ම සලකා ගැනීම.
- පිළි භාවිතය උගැන්වීමේ දී අකාරයෙන් පර අනුස්ථාර, විසර්ග දෙක එක් කොට කං, ක් ලෙස උච්චාරණය කිරීම භා එහි දී අනුස්ථාර, විසර්ග දෙක පිළි දෙකක ආකාරයෙන් දක්නට ලැබේම.
- වෙනත් ව්‍යක්ෂුතන මෙන් භල් ව නො යෙදීම
- අනාත ව්‍යංජනයන්ට සේ පිළි එකතු කළ නොහැකි වීම
- සාක් ප්‍රාතිජාබ්‍යයෙහි අනුස්ථාරය ස්වර හෝ ව්‍යක්ෂුතන හෝ විය හැකි බව දැක්වීම.
- සාම්ප්‍රදායික සංස්කෘත ව්‍යාකරණයෙහි දී අනුස්ථාරය සහ

විසර්ගය ස්වර හෝ ව්‍යාක්ෂණ ලෙස සාපුෂ් ව නො ගෙන අයෝගවාහ යන නමකින් දැක්වීම.

වදන්කවී කර්තා මෙම කරුණු එකක් හෝ කිහිපයක් හෝ සියල්ල හෝ නො එසේ නම භාත්පසින් වෙනස් වූ අනා කාරණයක් හෝ හේතුවෙන් අනුස්වාර, විසර්ග දෙක ස්වර ලෙස සලකා ඇත.

2.4 මිශ්‍ර සිංහල හෝචිය

මිශ්‍ර සිංහල හෝචිය යනුවෙන් මෙහි දී සාකච්ඡාවට භාරණය වන්නේ දහඅට/දහනව වන සියවස්වල සිට පායිකාලාවන්හි අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා භාවිතයට ගැනුණ/ප්‍රකාශයට පත් වුණ සිංහල භාෂා ව්‍යාකරණ කෘතිවල සඳහන් වූ මිශ්‍ර සිංහල අක්ෂර මාලාවයි. සංස්කෘත, පාලි භාෂාවන්හි එන වර්ණ මාලාවන්හි අක්ෂරත්, ගුද්ධ සිංහල අක්ෂර මාලාවේ අක්ෂරත් සම්මිශ්‍රණයෙන් මෙම හෝචිය සකස් වී ඇති හෙයින් මිශ්‍ර සිංහල හෝචිය යන නමින් ද, පායිකාලීය ග්‍රන්ථ මගින් ප්‍රකාශයට පත් ව ඇති හෙයින් පායිකාලීය ග්‍රන්ථ හෝචිය යන නමින් ද හඳුන්වනු ලබයි.⁵⁵ මෙම හෝචිවලට සක්ෂික අක්ෂර ගෙන තැතත් හෝචි දැක්වීමෙන් අනතුරු ව වෙන ම සක්ෂික අක්ෂර පිළිබඳ සාකච්ඡා කොට ඇත.

මැන්දීස් ගුණසේකර විසින් 1891 දී ඉංග්‍රීසියෙන් ලියා පළ කරන ලද ‘සිංහල භාෂාවේ විස්තරාත්මක ව්‍යාකරණය’ නම කෘතියේ දක්වා ඇති මිශ්‍ර සිංහල අක්ෂර මාලාවේ අක්ෂර සංඛ්‍යාව පනස් හතරකි.⁵⁶ එනම්,

55. සිං.භා.ල., 31 පිටුව.

56. C.G.S.L., p. 5.

අ ආ ඇ ඇ ඉ ර
 උ උ උ ස ස ස ප්‍ර ප්‍ර
 එ එ එ එ එ එ එ
 ක බ ග ස බ
 ව ජ ජ කෙ කු
 උ ය බ බ ම
 ත එ ද ධ න
 ප එ බ භ ම
 ය ර ල ව
 ග ජ ස භ ල
 (අ)○ (අ)○

වේරගම පුද්ධ්විබණ්ඩාර පදනීතිය තම කාතියෙහි සිංහල වරණ මාලාව ලෙස දක්වා ඇත්තේ සිදන්සගරා හෝචියට 'අැ, අැ' යන වරණ දෙක එක් කිරීමෙන් සැකසු හෝචියකි.⁵⁷ මින් අනතුරු ව පාලි, සංස්කෘත වරණ මාලා දෙක දක්වා සඳුසුක අක්ෂර පිළිබඳ වෙන ම සාකච්ඡා කොට ඇත. අනතුරුව අමිගු සිංහල සහ මිගු සිංහල යන මාත්‍රකාව යටතේ මිගු සිංහල වරණ මාලාව සැදී ඇති ආකාරය පෙන්වා දෙයි.⁵⁸ සයිමොන් ද සිල්වා වාසල මුදලිගේ ගබඳානුගාසනයේ දී මිගු සිංහල හෝචිය පැහැදිලි ලෙස දක්වතත් එය ගුණසේකර දැක්වූ මිගු සිංහල හෝචියට තරමක් අසමාන වේ.⁵⁹ ද සිල්වා පළමුවෙන් ගුද්ධ සිංහල වරණ මාලාව දක්වා අනතුරු ව සංස්කෘත, පාලි වරණ මාලා දක්වා ඇත. ඉන් අනතුරු ව පාලි, සංස්කෘත වරණ මාලාවන් හා ගුද්ධ සිංහල වරණ මාලාව සම්මිගුණයෙන් සකසා ගත් මිගු සිංහල වරණ මාලාව දක්වා ඇත.

අ ආ ඇ ඇ ඉ ර
 උ උ උ ස ස ස ප්‍ර ප්‍ර

57. ප.නී., 1 පිටුව.

58. එම, 4-5 පිටු.

59. ගබඳානු., 3 පිටුව.

ඒ ඒ ගේ ඔ ම මූ
 (අ)○ (අ):
 ක බ ග ස ඩ
 ව ජ ජ කු කු
 ට ය බ බී ත
 ත එ ද ධ න
 ප එ බ න ම
 ය ර ල ව
 ග ජ ස න ල

කබිදානුගාසනයෙහි දැක්වෙන මිගු සිංහල හෝඩියේ දී (අ)○, (අ): දෙක ආරම්භක ව්‍යක්ෂීජන ලෙස සේපානගත කොට ඇතේ. මහු සංස්කෘත හෝඩිය දැක්වීමේ දී ද (අ)○, (අ): දෙක ස්වරයන්ගෙන් පසු ව හෙවත් ව්‍යක්ෂීජනාරම්භයේ දී දක්වයි.⁶⁰ පාලි හෝඩිය දැක්වීමේ දී එසේ කර නැති.

තියබේරිස් ණ. පෙරේරාගේ සිංහල භාෂාව නම් ව්‍යාකරණ කාතියේ⁶² ද ඔස්ටීන් කැන්ටරගේ හෙළ බස් රැකුල නම් ව්‍යාකරණ කාතියේ⁶³ ද මිගු සිංහල අක්ෂර මාලාව යන නමින් දැක්වූණේ ගුණසේකර දැක්වූ මිගු සිංහල හෝඩියයි. මුතිදාස කුමාරතුංග ව්‍යාකරණ විවරණයේ දී දැක්වූ මිගු සිංහල වරණ මාලාව ද සංඛ්‍යාත්මක ව පනස් හතරක් වුව ද පටිපාටිය අතින් අනෙක් මිගු සිංහල වරණ මාලාවන්ට වඩා විශේෂතවයකින් යුත්ත වුවකි.⁶⁴ එහි මුරජය 'ල' කාරය යෙදී ඇත්තේ 'ර-ල' මධ්‍යයෙහි ය. තව ද අන්ත ව්‍යාජන ලෙස දක්වා ඇති අනුස්ථාරයේ හා විසර්ගයේ අනුතුමය ද වෙනස් ය. විසර්ගය මුළින් යොදා අනුස්ථාරය පසු ව යොදා ඇති.

60. කබිදානු.

61. එම්.

62. සිං.හා., 57 පිටුව.

63. සෙ.බ.රු., 1 පිටුව.

64. ව්‍යා.වී., 3 පිටුව.

ඡේ ඡේ කාතින්හි සුළු වෙනස්කම් පැවතියන් පොදුවේ සලකන කළ මිගු සිංහල හෝඩිය ලෙස දැක්වෙන්නේ ගුණසේකර දැක්වූ පිළිවෙළට ඇති අක්ෂර පනස් හතරයි.

2.5 ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනික හෝඩිය

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය විසින් ඉදිරිපත් කොට ඇති,⁶⁵ තුනන සිංහල අක්ෂර මාලාව ලෙස භාවිත වන, අක්ෂර මාලාව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනික හෝඩිය ලෙස මෙහි දී සාකච්ඡා කෙරේයි. මෙම අක්ෂර මාලාව සම්බන්ධ ව විමල් ජ්. බලගල්ලේගේ විවරණයක් අත්‍යන්තයෙන් ම සැඳහා හෙයින් එය මෙහි උද්ධාන කෙරේ.

...අවිනිශ්චිත බව භා විවිධමතිකන්වය
විශේෂයෙන් සිංහල උගන්වන ගුරුවරුන්
කෙරෙහි මෙන් ම උගන්නා ශිෂ්‍යයන් කෙරෙහි දී
අහිතකර ලෙස බල පා ඇති බව
අධ්‍යාපනයෙන්ට කළක් මූල්‍යේල් පෙනී ගොස්
තිබුණ කරුණක් විය... මෙයට පිළියමක්
වශයෙන් එක්දාස් තවසිය අසුරණන්වල දී
අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ මෙහෙයිමෙන්, ජාතික
අධ්‍යාපන ආයතනය මගින් සංවිධානය කළ
සියලු විශ්වවිද්‍යාලයවල සිංහල අධ්‍යාපනයනාංශ භා
හෙළහුවුල ඇතුළු වෙනත් ගුරුකුල නියෝජනය
වන පරිදි පත් කළ කම්ටුවක් මගින් යෙළේක්තන
ප්‍රශ්න අතුරෙන් එසේ ශිෂ්‍යයන්හාට භා
ගුරුවරුන්ට විශේෂයෙන් බලපාන ප්‍රශ්න කීපය
විසඳීමට පියවර ගත් බව මෙහි දී සිහිපත් කළ යුතු

65. සිං.ලේ.ඊ., 2 පිටුව.

ය. පායිගාලාවල ඉගැන්විය යුතු සිංහල වර්ණමාලාව කුමක් විය යුතු ද යන මූලික ප්‍රශ්නයට අදාළ ව ඉහත කී ප්‍රශ්න සලකා බැඳු එම කමිටුව රට විසඳුමක් වශයෙන් සම්මත කළ එම වර්ණමාලාව 1989 දී ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය මගින් ප්‍රකාශිත සිංහල ලේඛන රීතිය නම් කානියේ මුළුන් ම දී ඇත....⁶⁶

ඉහත විග්‍රහයෙන් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනික හෝඩියේ සම්බන්ධ පිළිබඳ පූර්ණ අවබෝධයක් ලැබේය හැකි ය. සිංහල ලේඛන රීතිය නම් කානියේ දැක්වෙන එම හෝඩිය මෙසේයි.

66. සිංහාලි., 38 පිටුව.

1 අ	2 ආ	3 ඇ	4 ඇ	5 ඔ	6 ඊ
7 උ	8 උ	9 සං	10 සං	11 පු	12 පු
13 එ	14 එ	15 ගේ	16 ගේ	17 ඔ	18 ඔ
19 (අ)०	20 (අ)१				
21 ක	22 බ	23 ග	24 ස	25 බ	26 ග
27 ව	28 ජ	29 ජ	30 කඩ	31 දු	32 ජ
33 ඕ	34 ය	35 බ	36 බ	37 මා	38 බ
39 ත	40 ර	41 ද	42 ධ	43 න	44 ද
45 ප	46 එ	47 බ	48 හ	49 ම	50 ඉ
51 ය	52 ර	53 උ	54 ව		
55 ග	56 ජ	57 ස	58 හ	59 උ	60 ග

වසර 1989 දී එම දැක්වූ සිංහල ලේඛන රිතියේ දැක්වෙන මෙම හෝඩිය 1982 දී හරිශ්වන්ද විජේතුංග විසින් පළ කළ ප්‍රායෝගික සිංහල ගබඳ කොළඹයෙහි එන හෝඩියට සමාන ය.⁶⁷ වෙනසකට අනුත්තේ විජේතුංග විසින් අංකනය නොකළ 'අ', 'ං', 'ග', 'ජ', 'ඒ', 'ඔ' යන අක්ෂර හතා සිංහල ලේඛන රිතියේ දී අංකනය කොට තිබේම හා

67. හරිශ්වන්ද විජේතුංග, ප්‍රායෝගික සිංහල ගබඳකොළඹය (කොළඹ: සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය, 1982), xxv පිටුව.

එම් එම් අක්ෂරයට නිශ්චිත සේරානයක් ඇති වන පරිදි වගු ගත කොට තිබේයි. එයින් අදහස් වන්නේ නූතන සිංහල හෝඩිය සකස් කිරීමේ දී ගබා කොළඹන්හි වෙන අනුකූලිකතාව සලකා ඇති බවයි.

මෙහි දී සාම්ප්‍රදායික ව්‍යාකරණයෙන් හෝඩියෙන් පරිඛාහිර ව සාකච්ඡා කළ 'ග, ජ, ඕ, ඔ, ඔ' යන සක්කුදාක අක්ෂර පස හා ඉංග්‍රීසි හා අරාබි හාජාවල බලපෑම මත සිංහලයට පිවිසි දන්නේ අංශ්‍යයේ උග්‍රීම අසේෂ්‍ය 'ං' අක්ෂරය හෝඩියට ඇතුළු කොට ඇති අතර (අ)®, (අ): දෙක ස්වර ව්‍යක්ෂිතන අතර වෙන ම වගුවක සේරාපිත කොට ඇත. සක්කුදාක අක්ෂර හෝඩියට ඇතුළු කර ගැනීමට හේතුව නම් එම අක්ෂර ගබාදීම ලෙස පිළිගැනීමයි. දන්නේ අංශ්‍යයේ උග්‍රීම අසේෂ්‍යය වන 'ං' අක්ෂරය සිංහල හාජාවට පිවිස ඇත්තේ ඉංග්‍රීසි හාජාව හා අරාබි හාජාව සිංහල හාජාවට තදින් ම බලපාන්නට වූ තන්හි ය. ඉංග්‍රීසියෙහි එන 'F' ගබාය සිංහලයෙන් ලියා දැක්වීමට සංකේතයක් අවශ්‍ය වූයෙන් හාජායෙයි විවිධ අන්තර්භා බැලීම කළහ. මූල දී 'F' ගබාය සඳහා අයෙක් 'ප' සංකේතය ම යෙදුහ. එය ඇතැම් විටෙක ගැටුපු සහිත හෙයින් {පැන් දෙකක් (ලියන උපකරණ) පැන් දෙකක් (විදුලි පංකා)} පසුව 'ප' සංකේතය මධ්‍යයේ 'F' සංකේතය පිහිටුවා 'F' ගබාය 'ං' ලෙස ලියා දැක්වූහ. මූලයේ දී එය ගැටුපු සහගත තිසා 'ප' මූලය කොට දකුණු පසින් 'f' මූලය කොට (ප්‍රි) දක්වා ඇත. එය විදුහුරු නොවන හෙයින් 1880 දෙකය වන විට 'F' ගබාය සඳහා සංස්කෘත උපධිමානීය සංකේතයේ යටි හාය වන 'ං' සංකේතය හාවිත වන්නට පටන් ගෙන ඇත. මැන්දිස් ගුණසේකර විසින් රචිත ව 1891 දී ප්‍රකාශයට පත් ව ඇති 'Comprehensive Grammar of the Sinhalese Language' කෘතියේ දී 'අතැමුන් විසින් හාවිත කරන 'ං' සංකේතය 'F' ගබාය සඳහා සූදුසු ය'⁶⁸ යි

68. "Of late years the symbol *. which is like the lower part of the Sanskrit

යෝජනා කොරේන තෙහින් ඇතැමුන් විසින් එය 'ඡ' සංකේතයේ මූලික භාවිතයේ ආදිතම අවස්ථාව ලෙස සාකච්ඡා කෙරිණි. එහෙත් මැතක දී බුද්ධික කේත්තාර ජේරාදෙණි විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රස්ථාතකාලයෙන් සොයා ගත්, 1883 වන විට සම්පූර්ණයෙන් සකස් ව තිබේ, 1889/1890 දී ප්‍රකාශිත එම්. ඒ. ධර්මරත්නගේ වෛද්‍යාහිදානය නම් කෘතියේ දී මෙය ඉදිරිපත් ව, භාවිත වී ඇති අයුරු මහු පෙන්වා දී ඇත.⁶⁹ වෛද්‍යාහිදානයේ ඉදිරිපත් කිරීම මෙසේය.

"ඡ මේ අකුරේ ගබ්දය ඉංග්‍රීසි **F** අකුරේ ගබ්දය වන්නේය. තොල් දෙක අතරෙන් ඩුලු පිටකරමින් නග්ගවන ගබ්දයයි.

ඡයිට	Fight	ප්‍රසිට
ගේට්	Fate	පේෂ්ට
ගුට්	Foot	ප්‍රස්ට
සල්ගෙට්	Sulphate	සල්පේෂ්ට

'ඡ' සංකේතය ප්‍රථමයෙන් කවුරුන් විසින් කවර දා ප්‍රථමයෙන් ම ඉදිරිපත් කළේ ද යන්න අවිනිශ්චිත කරුණුකි. කෙසේ වෙතත් එම ඉදිරිපත් කිරීම සංස්කෘත භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රාමාණික යුහායක් සහිත අයෙකු විසින් කෙරිණැයි සිතිම යෝගා වේ. ඇතැම් විටෙක හික්කවුවේ සුමංගල හිමියන් වරණ රිතියේ දී පැවසු "උපධිමානීය ඉංග්‍රීසි **F** අකුරට සමඟ"^{*} වැනි ප්‍රකාශ හේතු

labial-sibilant ω (Ø) called upadhmaniya උපධිමානීය, has been adopted by some to represent the sound of the English latter "F", which is wanting in the Sinhalese language in the absence of another more appropriate symbol it may be adopted with advantage, giving it all the privileges of inflections proper to Sinhalese letters." **C.G.S.L.**, p. 28.

69. බුද්ධික කේත්තාර, "මෙට මුදුන ඉතිහාසයට නව පරිවිෂේදයක්" 2014 නොවුම්බර 13 දිවයින වටමඩ්බල අතිරේකය.

70. එම්. ඒ. ධර්මරත්න, වෛද්‍යාහිදානය, (කොළඹ: ජේය්. ගොන්සේකා සහ ප්‍රත්‍යාග්‍ය, 1890), 21 පිටුව.

* ප්‍රස්ථාල්ලාවේ ආණරුතන හිමියන් විසින් සංස්කරණය කරන ලද වරණ

වන්නට ඇත. ඉංග්‍රීසි **F** ගබ්දය සඳහා සම්මත ව ඇත්තේ සංස්කෘත උපධිමානීය සංකේතයේ යටි කොටස හෙයින් ඇතැම්හු 'ඡ' සංකේතයට උපධිමානීය යැයි ද කියති. එහෙත් එසේ කිව නොහැකි ය. සංස්කෘත උපධිමානීයය මිශ්චිජ ගබ්දයකි. ඉංග්‍රීසි **F** ගබ්දය දන්තේශ්චිජ ගබ්දයකි. කෙසේ හෝ වේවා සිංහල ලේඛන රිතියේ සම්පාදකයන් හා විතයේ පැවති 'ඡ' සංකේතය 'F' ගබ්දය සඳහා පිළිගෙන එය තුතන සිංහල හෝ ඩියෝගී අවසාන අකුර ලෙස ස්ථාපිත කොට ඇත. (අ)၊ (ආ) දෙක් අනුතුමය සැකසීමේ දී ගබ්ද කෙස්ජවල අනුතුමයට අනුගත වීම හේතුවෙන් ව්‍යක්ෂ්තනයන්ගේ ආරම්භයට එම අක්ෂර දෙක ගෙන ඇත. තුතනයේ පාසල්වල උගන්වනු ලබන්නේ ද 'තුතන සිංහල වර්ණ මාලාව' ලෙස සම්භාවිත ව ඇත්තේ ද මෙම ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනික අක්ෂර මාලාවයි.

2.6 වෙනත් හෝ ඩියෝගී

ප්‍රධාන වශයෙන් සාකච්ඡා කළ හෝ ඩියෝගීවලට අමතර ව හෝ ඩියෝගී වලට ඇති දක්නට ලැබේ. ගබ්ද කෙස්ජයන්හි එන හෝ ඩියෝගී දක්නට ඇති වශයෙන් එම හෝ ඩියෝගීවල දක්න්වන සියලු හෝ ඩියෝගී සාකච්ඡා කළ යුතු තරමේ විසඳුගතාවක් ඒ හෝ ඩියෝගීවල/අතර නොවන හෙයින් මෙහි දී සාකච්ඡා කෙරෙන්නේ ජේ. ඩීසානයක 'සමකාලීන සිංහල හෝ ඩියෝගී' යනුවෙන් දක්වා ඇති හෝ ඩියෝගී, අංශ්‍යෙන් තිලකසේනා 'ප්‍රායෝගික සිංහල හෝ ඩියෝගී' යනුවෙන් දක්වූ හෝ ඩියෝගී, බලගල්ලේ ඇදින් 'නව සිංහල හෝ ඩියෝගී' යනුවෙන් ඉදිරිපත් කොට

රිතිය කානියේ දී මූල් කානියේ පැවති පාදක සටහන් දක්වා නැත. මෙම කොටස පාදක සටහන් ලෙස එන්නකි. නව සිංහල හෝ ඩියෝගී භා විනිස කානියේ උපග්‍රහණ්ථය බලන්න.

ඇති හෝඩිය සහ උපූල් ගාන්ත සන්නස්ගල 'ඇලුන' හෝඩිය' යනුවෙන් ඉදිරිපත් කළ හෝඩිය පිළිබඳ පමණකි.

දිසානායක තුතන සිංහල ව්‍යාකරණය නම් කාතියේ දී තුතන සිංහල වර්ණමාලාව ලෙස වර්ණ මාලාවක්⁷¹ දක්වන අතර එම වර්ණ මාලාව ම සිංහල අක්ෂර විවාරය නම් කාතියේ දී සමකාලීන සිංහල හෝඩිය ලෙස දක්වයි.⁷² තුතන සිංහල අක්ෂර මාලාව ලෙස වෙනත් අක්ෂර මාලාවක් එනම්, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය මගින් ප්‍රකාශිත හෝඩියක් ඇති හෙයින් ද, දිසානායක ම එය සමකාලීන සිංහල අක්ෂර මාලාව/හෝඩිය ලෙස නම් කරන හෙයින් ද එය සමකාලීන සිංහල හෝඩිය ලෙස ම මෙහි නම කෙරේ. එහි දැක්වෙන හෝඩිය මෙසේයි.

අ ආ අැ අැ ඉ ර
 උ උ ය ස ස එ ඒ
 එ ඔ ඔ ඔ අ අ
 ක බ ග ස බ ග
 ව ජ ජ කු කු ඇ
 ච ය ය එ ඊ එ
 ත එ ද ධ න ද
 ප එ බ භ ම ඔ
 ය ර ල ව ග ජ
 ස භ අ ග ය :

'අ, ආ' අක්ෂර දෙක තුතන සිංහල ව්‍යවහාරයේ/භාවිතයේ නොමැති හෙයින් භා සංස්කෘතයේ පවා එය යෙදෙන්නේ ඉතා විරල වශයෙන් හෙයින් දිසානායක එම

71. ජේ.චී. දිසානායක, තුතන සිංහල ව්‍යාකරණය (කොළඹ: සීමාසභිත ලේක්ඛනුස් ඉන්වෙස්ට්‍රිට් සමාගම, 1990), 441 පිටුව.

72. සි.අ.වී., 202-203 පිටුව.

අක්ෂර දෙක හෝඩියට ගෙන නැත. එමෙන් ම පුරාතන කෘතිවල එන 'රියපජර, වළප'⁷³ යන වචනවලත්, මහා සිංහල රැබූ කේත්‍යේ වචන දහඹනකත් ජ අක්ෂර යෙදී ඇතත් එය ද ඉවත් කොට ඇත. එයට හේතු වශයෙන් 'සිංහල ලේඛන ව්‍යවහාරයෙහි කිසිදු තැනක ජකාරය හමු නො වේ' යැයි ඔහු දක්වා ඇත.⁷⁴ මෙහි දී මහු 'සිංහල ලේඛන ව්‍යවහාරයෙහි' යන්නෙන් වර්තමාන ලේඛනය පමණක් අදහස් කරනවා විය හැකි ය. කුමක් හෙයින් ද යන් ධම්පියා අටුවා ගැටපදයේ ජකාරය භාවිත ව ඇති බැවිති.⁷⁵

'ප, පා' දෙක ඉවත් කිරීම සම්බන්ධ ව තර්ක දෙකක් කළ හැකි ය. පළමු වැන්න නම් 'භාෂාවේ භාවිත වූ සහ භාවිත වන සියලු අක්ෂර මූලික අක්ෂර මාලාවට ඇතුළ විය යුතු අතර එම අක්ෂර මාලාව ඉගෙන ගත්තෙකුට පුරාතන භා තුතන ගද්‍ය-පද්‍ය කෘති කියවීමේ ගක්තාව තිබිය යුතු ය' යන්නයි. මෙහි දී බාලාංශ පන්ති සඳහා උගන්වන හෝඩියකින් නම් එම අකුරු තුන පමණක් නො ව, තවත් බොහෝ අක්ෂර ඉවත් කිරීමෙහි වරදක් නැති බවත්, උසස් අධ්‍යායනය සඳහා උගන්වන හෝඩියක එම අක්ෂර පැවතිය යුතු බවත්, නොවුව භොත් වදන්කවී පොතේ එන පකුල, පාපති⁷⁶ වැනි වචන අනිමුලයෙහි විද්‍යාර්ථීය ගැටලු සහගත තත්ත්වයකට අනාගතයේ පත්වීය හැකි බවත් පැවතිය හැකි ය. දෙවන තර්කය නම්, වෙවැඩික සංස්කෘතයේ මූර්ඛ ලකාරය පැවතියත් ලොකික සංස්කෘතයේ එය භාවිත නොවන හෙයින් සංස්කෘත ව්‍යාකරණයෙන් පවා භාවිත නොවන අක්ෂර (මූර්ඛ ල) හෝඩියෙන් ඉවත් කොට ඇති හෙයින් සිංහල හෝඩියෙන් 'ප, පා' දෙක ඉවත් කිරීමෙහි ගැටලුවක් නැත යන්නයි. පුරාතන සාහිත්‍ය

73. රථ පක්ෂ්පතෙරේ, රියපජරෙක්, තස්ස, ඒ රිය පජරට," "කරිර වළක්ෂ්ප, සිරුරු වළප," බ.අ.ණ., 20, 29 පිටු.

74. සිංහල, 204 පිටු.

75. එම, 20, 29 පිටු.

76. ග.නැ.ව.පො., 7 පිටු.

කානිවල එම අක්ෂර භාවිත වීම සම්බන්ධයෙන් මෙහි දි දිය හැකි විසඳුම නම්, එම අක්ෂර දෙක පුරාතන කානිවල ද අල්ප භාවිතයක් වන අතර එම අල්ප භාවිතය පුරාතන සාහිත්‍යය අධ්‍යායනය කරන්නා විශේෂයෙන් උගත යුතු බවත්, එය වෙවුදික සංස්කෘතය අධ්‍යායනය කරන්නාට මූර්දන් ලකාරය වෙන ම ඉගෙනීමට සිදු වීමට සමාන වන බවත් ය.

‘අ, ආ’ ස්වර භා ‘ඡ’ අක්ෂර සම්බන්ධයෙන් අපගේ අදහස වන්නේ, උච්චාරණ විශේෂතා එලෙසින් ම දැක්වීමට උත්සාහ කරමින්, සංවාත ගබා සඳහා ද, දන්තජ සේෂ්ඨ උග්මන් (Z) ගබා සඳහා ද, නාසිකිකාත ස්වර සඳහා ද අක්ෂර රුප ඉදිරිපත් වන ස්වභාවයක් තුනන සිංහලයේ පවතින හෙයින් හෝඩියේ පවතින අක්ෂර පවත්වා ගැනීම ඉවත් කිරීමට වඩා උච්ච බවයි.

තව ද මෙම හෝඩියට තව එකතු කිරීම ද කොට ඇත. ස්වර ගණයට කෙටි සංවාත අයන්න නමින් ‘අ’ සංකේතය ද දික් සංවාත අයන්න නමින් ‘ඇ’ සංකේතය ද දක්වා ඇත. සංස්කෘත පදයන්හි භාවිත වන සුවිශේෂ සංයුත්තයක් ලෙස සලකා ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනික හෝඩියට ඇතුළ කර තොගත් ‘ඇ’ සංයුත්තය ඔහු ස්වාධීන අක්ෂරයක් ලෙස සලකා ව්‍යක්ෂණන ගණයට ගෙන ඇත (මේ පිළිබඳ විස්තරයක් පළමු පරිවිශේදය අවසානයේ දැක්වේ). අක්ෂර පරිපාටිය පිළිබඳ සැලකීමේ ද සංවාත අවරුණය ස්වරාවසානයට එකතු කොට ඇත ද එය ‘අ, ආ’ දෙකෙන් පසු ව යෙදීම උච්ච ය (මෙහි හතර වන පරිවිශේදයේ 4.4 යටතේ මේ පිළිබඳ සාකච්ඡා කෙරේ.) උග්මාක්ෂර ගණයට අයත් ග, අ යන අක්ෂර දෙක අන්තස්ථේරාක්ෂර අවසානයට ගෙන ඇත. මෙය තාර්කික මතවාදයක පිහිටා කළ වෙනස්කමක් තො ව, අක්ෂර මාලාවේ සම්බරතාව සලකා කළ දෙයකි. එහෙත් අක්ෂර මාලාව සාම්ප්‍රදායික ව සැකසී ඇත්තේ කිසියම් පදනමක් සහිත ව

ය. එහි දී උච්චාරණ ලක්ෂණ අනුව කළ වර්ගිකරණයක් දක්නට ලැබේ. ‘ය, ර, ල, ව’ යනු අන්තාස්ථීපා අක්ෂර වේ. අන්තාස්ථීපා අක්ෂර වර්ගයෙහි උශ්ම්මාක්ෂර දෙකක් යෙදීම අනුවිත ය.

අජ්න් තිලකසේන විසින් රචිත නව ලේඛන රිතිය කෘතිය මගින් ප්‍රකාශනයට පත් කළ හෝඩිය,⁷⁷ ප්‍රායෝගික යැයි මහු සිතන හෙයින් එය ප්‍රායෝගික හෝඩිය ලෙස නම් කොට ඇත. එම හෝඩිය මෙසේයි.

ස්වර

අ	ආ	ඇ	ඈ	ඉ	ඌ
උ	ඌ	එ	ඒ	ඔ	ඕ
(අ)	එ	(ඒ)	ඔ		
අ	ආ	ඇ	ඈ		(20)

මානුණය

(')	ඏ	ඇ	උ	ඉ	ඌ
ඟ	ඟ	ං	ං	ං	ං
අ	ආ	ඇ	ඈ	ඉ	ඌ

(15)

ව්‍යුහන

ක්	බ්	ග්	ස්	ං	ර්
ඒ	ජ්	ජ්	ජ්	ජ්	ජ්
උ	උ	උ	උ	උ	උ
ත්	ත්	ත්	ත්	ත්	ත්
ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ	ඒ
ඇ	ඇ	ඇ	ඇ	ඇ	ඇ
ඉ	ඉ	ඉ	ඉ	ඉ	ඉ
ඌ	ඌ	ඌ	ඌ	ඌ	ඌ
ඎ	ඎ	ඎ	ඎ	ඎ	ඎ

(39)

තිලකසේන මෙම හෝඩිය ප්‍රායෝගික ලෙස අදහස් කරන්නේ පිළි සමරුපීකරණය වීම හා මූර්ධනය හා, එ, ඕ යන අක්ෂර ඉවත් කිරීම යන හේතු දෙක ප්‍රධාන කොට ගෙන විය හැකි ය. පිළි සමරුපීකරණය අපගේ සාකච්ඡාවට අදාළ තොවන හෙයින් ඒ පිළිබඳ මෙහි සාකච්ඡා නො කෙරේ. මාත්‍රාංශ ලෙස හෝඩියේ දක්වා ඇති සංකේත, අක්ෂර ලෙස පිළිගැනීමක් තිලකසේනගේ අදහස්වලින් තොපෙනෙන හෙයින් මෙහි දී මාත්‍රාංශ පසෙක ලා හෝඩියේ ඇති අක්ෂර පිළිබඳ පමණක් සාකච්ඡා කෙරේ. ඒ අනුව තිලකසේනගේ ප්‍රායෝගික සිංහල හෝඩියේ අක්ෂර සංඛ්‍යාව පනස් නවයකි.

පිළි සමරුපීකරණය හේතුවෙන් තිලකසේන 'ර්, උ' යන අක්ෂර දෙක වෙනුවට ඉෂ්, උ යන අක්ෂර සංකේත දෙක දක්වයි. තිලකසේනගේ ප්‍රායෝගික හෝඩියේ සා, ප්‍ර වර්ණ ද නැත. සා වර්ණය හෝඩියට තොගන්නට ඇත්තේ සිංහලයන් එය මැනවින් උච්චාරණය තොකරන හෙයින් වන්නට ඇත. 'සා, සා' අක්ෂර උච්චාරණය කළ යුතු වන්නේ ර්, එර් වශයෙනි. එහෙත් බහුතරයක් එය උච්චාරණය කරන්නේ රි/රි හෝ රු/රු වශයෙනි. එහෙත් මෙහි උච්චාරණය සම්බන්ධයෙන් එකගතාවක් වෙදික යුගවල දී පවා තිබේ නැත. සාවර්ණය හෝඩියට තොගත් ඔහු මාත්‍රාංශයක් ලෙස 'ං' සංකේතය ගත්තේ කවර හෙයින් ද යන්න පැහැදිලි නැත. පාවරණය තොගන්නට ඇත්තේ එය තුනන හාවිතයේ තොමැති හෙයින් විය හැකි ය. මවරණයේ විවෘත උච්චාරණයක් ඇති බවක් ගෙන ඒ සඳහා සංකේත අවශ්‍ය බවක් ද සිතා යෝජනා කරන 'ං', 'ං' සංකේත දෙක හේතුවෙන් තිලකසේනගේ ප්‍රායෝගික හෝඩි තාර්කික/ශාස්ත්‍රීය නො වේ. මහු කියන ආකාරයේ උච්චාරණ විසඳුගතාවක් ඔ ඒ ගබඳ උච්චාරණයේ දී සිංහලයන්ගේ මුළුන් නික්මෙන බවක් තො පෙනේ.

තිලකසේන සංස්කෘත/පාලි සාමීත වචනයන්හි එන 'ඡ, කඩ' අතර හා 'ඇ, ස, ජ' අතර ඇති උච්චාරණ විසඳාගතාව නො සලකයි. එහෙයින් ඔහු සිංහල හෝචියෙන් 'ඡඩ, ජඩ' යන අක්ෂර ඉවත් කරයි. එහෙත් ඔහු සිංහලයට සාමීත හා/හෝ සාමීත නොවන ඉංග්‍රීසි ගබඳ ඉතා මැනවීන් ගබඳ කිරීමට සිංහලයා පොලුඩිවයි; ඒ සඳහා සිංහල හෝචියට අක්ෂර ද ඇතුළු කරයි. තිලකසේනට අවශ්‍ය වූයේ හාජ්‍යා හා ලේඛනය අතර පවතින ද්වීරුපතාව ඉවත් කොට පිළි සමරුපිකරණය ආදිය මගින් ලේඛනය හා මුද්‍රණ කාර්යය වඩා සුකර කිරීමට විය හැකි ය. එහෙත් ඔහු එක් තාර්කික පදනමක/මතයක ඇති බවක් නො පෙනෙයි.

තිලකසේන සංස්කුදක ස්වර හතරක් ස්වර ගණයට ද සංස්කුදක ව්‍යුක්ෂ්පනයක් ව්‍යුක්ෂ්පන ගණයට ද එකතු කරයි. එනම් 'අ, අා, අැ, අශ, හා' යනුයි. සැබැවීන් ම තිලකසේන දක්වන මේ ගබඳයන්හි සංස්කුදක ස්වභාවයක් ඇත. සිංහලයේ හාවිත වන 'ග, ජ, බ, ද, ඩ' යන සංස්කුදක සැදී ඇත්තේ 'ග, ජ, බ, ඩ, ධ' යන සේව්‍යාක්ෂ්පරයන්ට පිළිවෙළින් 'ඩ, ඩ්, ඩ්, න්, ම්' යන අනුනාසිකය ගබඳයන්හි අර්ථයක් එක් වීමෙනි. හාජ්‍යා පරිණාමය අනුව එසේ හට ගත් සංස්කුදක ගබඳයක් මෙන් ම හාජ්‍යා පරිණාම හේතු රහිත ව හටගත් සංස්කුදකයක් ද සිංහලයේ වේ. තිලකසේන දක්වන තව සංස්කුදකයන්ට හාජ්‍යා පරිණාම මූලධර්ම අදාළ නොවන හෙයින් ඒවා සංස්කුදක නො වේ යැයි ද කිව නොහැකි ය. 'අ, අා, අැ, අශ' යන තන්හි ඇත්තේ 'අ, අැ' යන වර්ණවල සානුනාසික ස්වර ගබඳ ද යන්න හා ඒවා ස්වර ගබඳ ලෙස සැලකිය හැකි ද නොහැකි ද යන්න තීරණය කළ යුතු වන්නේ වාච්චද්‍යාත්මක පර්යේෂණ මගිනි. ස්වර වර්ගීකරණය සම්බන්ධයෙන් දක්වන අතිරේක සාධක යටතේ අධ්‍යයනය කරන කළ 'අ, අා, අැ, අශ' යනු සංස්කුදක ස්වර හතරකි.⁷⁸ 'හ' යන්න සංස්කුදක ව්‍යුක්ෂ්පනයකි. ගැටලුව ඇත්තේ

78. වා.පු., 14 පිටුව.

ඒවා සයුරුසුක ද නැති ද යන්නෙහි හෝ ඒවායෙහි ඇත්තේ ස්වර ලක්ෂණ ද ව්‍යංජන ලක්ෂණ ද යන්නෙහි හෝ නො ව, ඒවා හෝචියට ඇතුළත් කරන්නේ ද නැති ද යන්නෙහි ය.

අක්ෂර මාලාවට ඇතුළත් කරන්නේ එකිනෙකට වෙනස් කරා ගබා හෙවත් වාගාලාප නිපදවීමෙහි සමත් මූලික ගබා හෙවත් ගබා මයි. තිලකසේන සයුරුසුක ලෙස දක්වා ඇති සංකේත, එකිනෙකට වෙනස් කරා ගබා හෙවත් වාගාලාප නිපදවීමෙහි ගක්තියෙන් යුතු බවක් භාෂා භාවිතයෙන් අපට නො පෙනේ. 'අ, ආ, ඇ, ඇ, ඇ' යන ගබා ප්‍රතිප්‍රවිෂාර්ථ, විස්මයාර්ථ ආදියෙහි යෙදේ. 'හ' යන ගබාය අනුමතිකරණයෙහි ද විස්මයාර්ථයෙහි ද යෙදෙනු පෙනේ. 'ඇ' (ඇය), 'ඇ' (නැවත විමසීමක්) අවස්ථාවල දී මෙවායෙහි වෙනසක් ඇත. ('ඇ' යන්න වචනයක් නො ව, නාදයක් පමණි.) එහෙත් මෙවා අනෙක්නා සම්පූර්ණ ව යෙදෙමින් විවිධ අර්ථ ඇති ගබා නිර්මාණය කිරීමට ඉවහල් වන බවක් නො පෙනෙයි. ඒ හෙයින් එම අක්ෂර වර්ණ මාලාවට ඇතුළු කර ගැනීමට වඩා, උචිත වන්නේ අක්ෂර මාලාවෙන් පරිඛාහිර ව සාකච්ඡා කිරීම ය. නවකතාවක් වැනි සාහිත්‍ය කෘතියක හෝ වෙනත් පුද්ගල උචිතාරණයක් එලෙසින් ම දැක්වීය යුතු තැනක දී හෝ නාසිකීකාත උචිතාරණය දැක්වීමේ සලකුණක් ලෙස සයුරුසුක සංකේතය ඕනෑම අක්ෂරයක යොදා භාවිත කිරීමෙහි වරදක් නැත. කිසියම් දිනෙක එම ගබා අනෙක්නා සම්පූර්ණ ව යෙදී අර්ථය විසඳාගතාවක් ඇති කරන තත්ත්වයට පත් වුව හොත් ඒවා හෝචියට ගත හැකි ය. එසේ නො වී, මිනිස් මූලින් පිටවන එකිනෙකට වෙනස් නාද සියල්ලක් ම සඳහා මෙලෙස් සංකේත එකතු කිරීමට යනොත් අක්ෂර මාලාවේ ප්‍රමාණය අතිවිශාල වේ. ලොව පවතින කිසිදු භාෂාවක් සියලු ම උචිතාරණ විශේෂතාවන් ලේඛනය මගින් දක්වන්නේ නැත.

තිලකසේන ඉංග්‍රීසියෙහි එන 'Z' සංකේතය සඳහා හෙවත් දාන්තය සෝජ උග්මන් ගබාදය සඳහා 'ස්' යන අක්ෂරය දී ඇත.

ඉංග්‍රීසියෙහි එන ගබාද නිසි අපුරින් ම උච්චාරණය කළ යුතු ය යන අදහස දරන්නෙකු එලස ඉදිරිපත් කිරීම මැනවී. ස් සංකේතය අක්ෂර මාලාවේ අන්තයෙහි ස්ථානගත කිරීම ද නිවැරදි ය.

තිලකසේන 'ඩ්' අක්ෂරය ප්‍රායෝගික හෝචියට නො ගෙන ඇත්තේ, 'ඩ්' අක්ෂරය යෙදිය යුතු තැන්වල දී නුතනයේ '0/න්' යෙදීම හේතුවෙනි. ඒ හෙයින් 'ඩ්' අක්ෂරයේ ස්ථානයේ අනුස්ථාරය පිහිටුවා ඇත. විසරගය නො ගෙන ඇත්තේ විසරගයේ ගබාදය 'හ්' සංකේතයෙන් ලැබෙන හෙයිනි. 'ණ-නා', 'ල-ල' හේදය අනවත් යැයි සිතු හෙයින් මූර්ඛය 'ණ' හා 'ල' හෝචියට ගෙන තැත. තිලකසේන ද 'යැ' සංයුත්තය ගබාදීමයක් ලෙස සිතු හෙයින් එය ද හෝචියට ගෙන ඇත.

තමා දක්වන ප්‍රායෝගික හෝචියට අක්ෂර ඇතුළත් කිරීම හා ඉවත් කිරීම පිළිබඳ ස්ථාවර මතවාදයක් හෝ අදහසක් තිලකසේනට නොවූ බව පෙන්වන අවස්ථාව නම් මහාප්‍රාණ 'කු' ඉවත් කිරීමයි. සියලු මහාප්‍රාණ ඉවත් කළා නම් තිලකසේනට යම් ස්ථාවර මතයක් තිබුණේ යැයි සිතීමට හැකි ය. අනායන්ගේ සමව්‍යවලයට තිලකසේන ලක්වන්නේ එක මහාප්‍රාණයක් පමණක් ඉවත් කළ හෙයිනි. මහාප්‍රාණ 'කු' ඉවත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් තිලකසේනගේ අදහස වන්නේ එය වවන කිහිපයකට පමණක් සීමා වීමයි. අනෙක් මහාප්‍රාණ ද ඉවත් කිරීමේ අදහසක් තිලකසේන තුළ පැවතියන් මහු එය අනාගත පරපුරට පවරයි.⁷⁹

79. න.ලේ.ඊ., 48 පිටුව.

විමල් ජ්. බලගල්ලේ, ජ්.ඩීස්.බී. සේනානායක, සූචිත ගම්ලත්, සිරි තිලකසිරි, කරුණාරත්න අමරසිංහ ආදි උගතුන් විසින් සිංහල හෝඩිය සම්බන්ධයෙන් ඇති ගැටුලු විසඳීමේ අටියෙන් සම්මත්තුණාය කොට පිළියෙල කොට ගත් හෝඩියක් 'නව සිංහල හෝඩිය' යන නමින් යුතු ව නව සිංහල හෝඩිය හා විනිස නම කෘතියේදී දක්වා ඇතු. ⁸⁰ ඒ මෙසේ ය.

අ අ අ ඇ ඇ ඇ ඉ ර උ උ උ
 ස ස ස ප ප ප එ එ එ
 ඔ ඔ ඔ ඔ
 (අ)○ (අ):
 ක බ ග ස බ ග හ
 ව ජ ජ කු කු ජ ග
 ට ය බ එ ණ එ ප
 ත එ ද ධ න ද ස ත
 ප එ බ හ ඡ ඡ ග
 ය ර ල ල ව

යනුවෙති. ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ එන Z ගබදාය සඳහා සංකේතයක් ඉදිරිපත් කොට ඇති හෙයින් මෙම හෝඩිය සංඛ්‍යාත්මක ව අක්ෂර හැටුලකකින් යුත්ත වේ. අනෙක් වෙනස්කම් ඇත්තේ පටිපාටිය සම්බන්ධයෙති. මුර්ධර ලකාරය දැන්තජ ලකාරයෙන් පෙර දැක්වීම කුමාරතුංග මුනිදාස ව්‍යාකරණ විවරණයේ දී දැක්වූ ක්‍රමයයි. උජ්මාක්ෂර උප්පත්ති ස්ථාන අනුව සලකම්න් ඒ ඒ වර්ගාක්ෂරයන්ගේ අන්තයෙහි දක්වා ඇත. මෙම දැක්වීම ගාස්ත්‍රීය නැතු. වර්ගාක්ෂර යනු එක් තැනකින් උපදින අකුරු පෙළ ගැස්වීමක් නො වේ. එයට වඩා වැදගත් පදනමක් එහි ඇත. උජ්මාක්ෂර වර්ගාක්ෂරයන්ගේ අන්තයෙහි දැක්වීමේ ක්‍රමය

80. න.සිං.හෝ.වි., 62 පිටුව.

සාම්ප්‍රදායික ව අනුගමනය කර තැත්තේ, සාම්ප්‍රදායික ව හෝඩිය දැක්වීමේදී අනුගමනය කළ ගාස්ත්‍රීය පදනම හේතුවෙනි. (මෙම කානියේ සිවු වන පරිවිණ්දයේ ගාස්ත්‍රීය පදනම පිළිබඳ විස්තර කෙරේ.) උප්පත්ති ස්ථාන සලකමින් උශ්මාක්ෂර වර්ගාන්තයට ගෙන ආ ලෙස 'ය, ර, ල, ල, ව' යන අන්තස්ථාක්ෂර උප්පත්ති ස්ථාන සලකමින් වර්ගාක්ෂරයන්ගේ තිරස් අන්තයට නොගෙනාවේ ක්වර හෙයින් ද යනු අපැහැදිලි ය. ඇතැම් විට කණ්ධිජ අන්තස්ථාක්ෂරයක් තැනි හෙයින් විය හැකි ය. එහි දී අක්ෂර මාලාව ඉදිරිපත් කිරීමේ දී සමරුපතාව සැලකුවා විය හැකි ය. දැන්තත් අසේෂ්ඨ සර්ථය දැක්වූ ස්ථානය අනුව එවැනි සමරුපතාවක් ද සලකා ඇති බවක් නො පෙනේ. (නව සිංහල හෝඩියේ පටිපාටිය සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි කිරීමක් සිවු වන පරිවිණ්දයේ අවසානයේ දී ද දක්වනු ලැබේ.)

මෙසේ සලකන කළේහි සිංහල භාෂාධායන ඉතිහාසයේ විද්‍යමාන ආදිතම ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථය වූ සිද්ධස්සගරාවේ පටන් ම සිංහල වර්ණ මාලාව පිළිබඳ සාකච්ඡා කළ හැකි බව පැහැදිලි වේ. ආරම්භයේ පටන් ම අක්ෂර මාලාවට අක්ෂර ඇතුළ කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් මතවාද තිබේ ඇත. භාෂාව පිළිබඳ වැඩියෙන් සහ නවතාවකින් සාකච්ඡා වන මෙකල ද අක්ෂර මාලාව සම්බන්ධයෙන් මතවාද දක්නට ඇත. ඒ මතවාදයන්හි ප්‍රතිඵල වශයෙන් සංඛ්‍යාත්මක ව සහ අනුකූලික ව විසඳාග වූ වර්ණ මාලා ගණනාවක් අපට ලැබේ ඇති බව ඒ අනුව පැහැදිලි වේ.

උපුල් ගාන්ත සන්නස්ගල 2013 වර්ෂයේ පළ කොට ඇති අලුත් හෝඩිය නම් කානියේ දී අකුරු 64කින් යුතු හෝඩියක් 'අලුත් හෝඩිය' නමින් හඳුන්වා දෙයි.⁸¹ එම හෝඩිය මෙසේ ය.

81. උපුල් ගාන්ත සන්නස්ගල, අලුත් හෝඩිය (නුගේගොඩ: සංඟිඥ මුද්‍රණ භා ප්‍රකාශන, 2013), 119 පිටුව.

○ :

අ අ අ ඇ අ ඇ ම ර
 උ උ එ ස ස ප ප ප
 එ එ එ එ ඕ ඕ ඔ
 අ අ
 ක බ ග ස බ ග
 ව ජ ජ ජ ය ජ ජ
 උ උ එ එ ඕ ඕ ඕ
 ත එ ද ධ න ද
 ප එ බ න ම ඉ
 ය ර ල ව
 ග ජ ජ න
 අ ග න

මෙම හෝඩියට අකුරු ඇතුළු කොට ස්ථානගත කිරීමේදී සන්නස්ගල දක්වන “සිංහල යුතිකේත රාමුවේ මේ ස්ථාන දෙනෙකහි ම ‘අං’, ‘අං’ යෙදිය නොහැකි ය. යෙදීම සඳහා නිශ්චිත ස්ථානයක් ඇත්තේ ‘මු’ ස්වරයට පසු ව පමණි.”⁸² වැනි අදහස් හේතුවෙන් මේ හෝඩිය සඳහා සිංහල යුතිකේත රාමුව පදනම් වී ඇති බව පෙනේ. ඒ හෝඩින් මේ හෝඩිය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමේදී යුතිකේත රාමුව පිළිබඳ ද දැන ගැනීම වැදගත් වේ.⁸³

82. උප්පල් ගාන්ත සන්නස්ගල, අප්‍රත් හෝඩි (නුගේගොඩ: සංඛ්‍යා මූල්‍ය හා ප්‍රකාශන, 2013), 110 පිටුව.

83. http://moodle.schoolnet.lk/mod/resource/view.php?id=1539;ucsc.cmb.ac.lk/ltrl/publications/uni_sin.pdf

0	ජ	ච	ඡ	ජ	ඡ		
1	ඩ	ජ	ඩ	ඩ	ජ		
2	ං	ඩ	ජ	ං	ඩ		ංaa
3	ං	ං	ං	ං	ං		ංyy
4	ං	ං	ං	ං	ං		ංyy
5	ං	ං	ං	ං	ං		
6	ං	ං	ං	ං	ං		
7	ං	ං	ං	ං	ං		
8	ං	ං	ං	ං	ං		
9	ං	ං	ං	ං	ං		
A	ං	ං	ං	ං	ං		
B	ං	ං	ං	ං	ං		
C	ං	ං	ං	ං	ං		
D	ං	ං	ං	ං	ං		
E	ං	ං	ං	ං	ං		
F	ං	ං	ං	ං	ං		

ඒ.නී. දිසානායක මෙම යුතිකේත් පද්ධතිය 'ජාත්‍යන්තර සිංහල හෝඩිය' නමින් ඉදිරිපත් කොට, පසු ව සිරි තිලකසිරි සමග ඇති කර ගත් වාදයක දී එය අප සාකච්ඡා කරන ආකාරයේ හෝඩියක් නොවන බව පිළිගෙන ඇත.⁸⁴

84. න.සිං.හෝ.ව., 11-24 පිටු.

හේතුව මේ කියන ‘ඡාත්‍යන්තර සිංහල හෝඩිය’ අවශ්‍ය වන්නේ වියරණ අදුරන්ට වන් භාජා ගුරුවරුන්ට වන් නො වෙයි. එය සැලසුම් කොට ඇත්තේ පරිගණක තාක්ෂණය අනුසාරයෙන් මඟුකාංග නිර්මාණයෙහි යෙදෙන්නන්ගේ ප්‍රයෝගනය සඳහා පමණක් බැවිනි. එබැවින් මඟුකාංග නිර්මාණයෙහි නොයෙදෙන්නන්ට මේ හෝඩියෙන් පලක් නොමැත. මේ රටේ සිංහල හෝඩිය උගන්වන ගුරුවරුන්ට හෝ දරුවකට මූලින් ම අකුරු කියවන පබිවරයකුට හෝ මේ හෝඩිය කිසිදු බලපෑමක් නො කරයි.⁸⁵

‘ඡාත්‍යන්තර සිංහල හෝඩිය’ පිළිබඳ අපට අලුතෙන් යමක් කියන්නට නැතු. කිව යුතු සියලු දේ සිර තිලකසිර දිසානායකට පවසා ඇත. සාරාංශයක් වශයෙන් පවසන්නට ඇත්තේ එය හෝඩියක් නො ව, ‘තොරතුරු තුවමාරුව සඳහා වූ සිංහල අක්ෂර කේත පද්ධතිය (Sinhala Character Code for Infrometion Interchange)කි යන්නයි.

සන්නස්ගල ‘අලුත් හෝඩිය’ සැකසීම සඳහා පදනම් කොට ගෙන ඇත්තේ යුතිකේත කුමයේ අක්ෂර පටිපාටිය හේතුවෙන් සහ ගාස්ත්‍රීය පදනමකින් නොරව, ඉඩ ඇති තැන් බලා, අක්ෂර ස්ථාන ගත කොට ඇති හෙයින් අලුත් හෝඩියේ කිසිදු ගාස්ත්‍රීය පදනමක් නැතැයි පහසුවෙන් ඉවත් කළ හැකි ය. එහෙත් එසේ ඉවත් කිරීම ගාස්ත්‍රීය විමර්ශන කුමවේදය නො වේ. තව ද සන්නස්ගලගේ අලුත් යෝජනා කිසියම් සාධනීය මට්ටමක පවතී.

85. “2001 ජූලි 29 වැනි දා සිංහල”, න.සි.භෝ.වි., 21 පිටුවෙන් උප්පා ගන්නා ලදී.

සන්නස්ගල හෝඩිය පටන් ගන්නේ ‘අ’, ‘ඇ’ දෙකකි. ඒ දෙක ව්‍යක්ෂුතන දෙකකි. මූලින් ව්‍යක්ෂුතන දෙකක් දක්වා, ඉන් පසු ව ස්වර දක්වා, නැවත ව්‍යක්ෂුතන දැක්වීම ගාස්ත්‍රීය නැත. ඒ හෙයින් එසේ දැක්වීම අයෝගා වේ. සන්නස්ගල මෙහි දී යෝගා-අයෝගා හාවයක් විමසා නැත. මහු කර ඇත්තේ යුතිකෙක්ත ක්‍රමය විවාරයකින් තොර ව ග්‍රහණය කර ගැනීමයි.

සන්නස්ගල සංචාත ප්‍රස්ථා ප්‍රස්ථා ‘අ’ ගබඳය සහ සචාත දිරිස ‘අ’ ගබඳය සඳහා ද අක්ෂර දෙකක් යෝජනා කරයි. ඒ ‘අ’ රුපයට ම පිල්ලම් දෙකක් එනම්, ගැට ඇලපිල්ලේ ගැටය උඩට යොදා ‘අ’ ‘අව්’ වශයෙනි. එම යෝජනාව කිසියම් සාධනීය මට්ටමක ඇත. එම පිල්ලම් දෙක අත්සුරුවල දී ගෙනුකින්තට සමාන ව ලියවිය හැකි ය. එහෙත් යෙදීමට සිදු වන පරිසර අනුව එය එතරම් ගැටලු සහගත තො වේ. එම අක්ෂර දෙක හෝඩියේ කවර තැනක යොදන්නේ ද යන්න පිළිබඳ ගාස්ත්‍රීය මතයක් සන්නස්ගලට නැත. යුතිකෙක්ත ක්‍රමය අනුව ඉඩ ලබා ගත හැකි එක ම ස්ථානය ‘මු’ ස්වරයෙන් පසු ව හෙයින් එතැන්හි දක්වා ඇත. ⁸⁶ මේ සම්බන්ධ ව අපට ඇත්තේ වෙන ම අදහසකි. (මෙම කෘතියේ 4.5 මාත්‍රකාව යටතේ බලන්න.)

“එහෙත් අප වටහා ගත යුත්තේ ස්වාධීන ව්‍යක්ෂුතනයක් ලෙස ‘අ’ ගාත්‍රාක්ෂරය හාවිත කළ හැකි බව සහ හෝඩියට ඇතුළත් කිරීම තරකානුකූල බවයි.”⁸⁷ යනුවෙන් දක්වමින් සන්නස්ගල ‘අ’ අක්ෂරය ද හෝඩියට ගනියි. මේ සම්බන්ධයෙන් අපි එකග තො වෙමු. (අපගේ මතය මෙම කෘතියේ පළමු පරිවිෂේෂය අවසානයේ දැක්වේ.)

86. සන්නස්ගල, එම, 110 පිටුව.

87. එම, 80 පිටුව.

ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ බලපෑම තේතුවෙන් සිංහලයට අවශ්‍ය යැයි යෝජනා කෙරෙන දත්තත් සේව්‍ය උෂ්ණමන් ගබිදය (Z) සඳහා ද අකුරක් ඔහු යෝජනා කොට ඇත. එනම් තාලුත ගකාරයේ අන්තයේ ඇති ගැටය එහි ආරම්භයේ යොදා හ ලෙස යොදා ගැනීමට ය. එම යෝජනාව ද සාධනීය වේ. එයට උගතුන් අතර සම්මුතියක් අවශ්‍ය වේ. යෝජන එම අක්ෂරයේ ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් ද ගැටලුවක් නැත. එය යෙදීමට සිදු වන්නේ ද හෝඩියේ අවසානයට ම ය. (මෙම කෘතියේ 4.5 මාත්‍රකාව යටතේ බලන්න.)

තෙවන පරිවිෂේදය

සිංහල අක්ෂරයන්හි උච්චාරණ ලක්ෂණාත්මක විග්‍රහය සහ ප්‍රහේදකරණය

සිංහල අක්ෂර මාලාවහි පටිපාටිය පිළිබඳ හෝ රුපීය විකාශනය හැර, අනෙක් කවර ම අංශයක් පිළිබඳ හෝ කෙරෙන සාකච්ඡාවක දී අක්ෂරයන්හි උච්චාරණ ලක්ෂණ පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කාරණයකි. විශේෂයෙන් ම සිංහල අක්ෂර මාලාවහි පමණක් නො ව, පාලි හා සංස්කෘත අක්ෂර මාලාවන්හි ද පටිපාටිය සැකසීමේ පදනම වී ඇත්තේ, අක්ෂරයන්හි උච්චාරණ ලක්ෂණාත්මක විග්‍රහය සහ සමාන ලක්ෂණ අනුව කළ ප්‍රහේදකරණයයි. ඒ හෙයින් මෙම පරිවිෂේදයේ දී විග්‍රහාත්මක වාශ්විද්‍යා විවරණ හා සාම්ප්‍රදායික විවරණ ආගුරය කර ගනිමින් සිංහල අක්ෂර පිළිබඳ උච්චාරණ ලක්ෂණාත්මක විග්‍රහයක් සිදු කෙරේ.

1989 දී තුන සිංහල වර්ණ මාලාව අක්ෂර හැටක් ලෙස සම්මත කර ගත්තත්,¹ එහි දී හෝ ඉන් පසු ව හෝ එවැනි එනම්, සිංහල හාජා ගුරුකුල හා සියලු ම වාශ්විද්‍යාලයයන් නියෝජනය කරන තත්ත්වයුම්ක් තුන සිංහල වර්ණ මාලාව වර්ගීකරණය කොට නැත. ඒකල ව හෝ කිහිප දෙනෙකු එකතු වී

1. සි.උල්.ඊ., 2 පිටුව; සි.ඩ.ලි., 18-52 පිටු.

හෝ කර ඇති වර්ගිකරණ කිහිපයක් ඇතැම් කාති මගින් දක්නට හැකි වෙතත්,² ඒ සියලු කාති අතර ඒකමතිකත්වයක් ද දක්නට නැත. ඒ හෙයින් මෙය කිසියම් ආකාරයක සංකීරණතාවක් මතු කරයි. මෙහි දී පූජාමයෙන් ම උච්චාරණාත්මක ගබඳ විචාරයට පූජාතාවක් දෙමින් ගබඳ විචාරය පිළිබඳ න්‍යායාත්මක විග්‍රහයක් සිදු කෙරෙන අතර, අනතුරු ව සිංහල අක්ෂර විග්‍රහයට පදනම් වූ පාලි-සංස්කෘත භාෂා අධ්‍යයනයන්හි එන අක්ෂර විග්‍රහයන් ද තුතන වාච්චිදානාත්මක විග්‍රහයන් ද තුලනාත්මක ව අධ්‍යයනය කරින් තුතන සිංහල අක්ෂර මාලාව විග්‍රහ කොට ප්‍රහේදකරණය කරනු ලැබේ. මෙහි දී අපගේ විශේෂ අවධානයට ලක් වන කරුණු කිහිපයක් වෙයි.

(අ.) පාලි-සංස්කෘත භාෂා අධ්‍යයනයන්හි එන අක්ෂර විග්‍රහය සහ ප්‍රහේදකරණය, තුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ අක්ෂර හැටට ම අදාළ වන පරිද්දෙන් භාවිත කළ යුතු වීම. තිද්සුනාක් ලෙස සවර්ණ දැක්වීමේ දී සංස්කෘත ක්‍රමය අනුව යමින් ‘අ, ඉ, උ, ස්, ඕ’ යන අක්ෂරයන්ට සීමා නො වී, සිංහලයේ සවර්ණ ලෙස ‘අැ, එ, ඔ’ යන අක්ෂර ද යෙදෙන බව දැක්විය යුතු වීම. වර්ගාන්ත වැනි උච්චාරණ ලක්ෂණාත්මක නොවන ආකාතික නාමකරණයක දී සිංහල අක්ෂර මාලාවට අනුගත විය යුතු වන අතර නැත හොත් එවැනි ආකාතික නාමකරණ සිංහල අක්ෂර මාලාවෙන් ඉවත් කළ යුතු වීම. මෙයින් අදහස් වන්නේ සිංහල අක්ෂර මාලාව ස්වාධීන අක්ෂර මාලාවක් ලෙස සලකා, සංස්කෘත-පාලි විග්‍රහයන් හා නාමකරණ උච්චා පරිදි භාවිත කිරීමයි.

2. භා.අ.සිං.ව්‍ය., 149-159 පිටු; සිං.භා.ව්‍ය., 1-10 පිටු; සිං.අ.ව්‍ය., 219-222, 267-348; සිං.අ.වින්‍යා., පිටු xi-xv; ජ.ම.භා.අ., පිටු 41-46.

(ආ.) අක්ෂර උච්චාරණාක්මක ලක්ෂණ අනුව කෙරෙන විග්‍රහයක දී විග්‍රහාක්මක වාග්විද්‍යාව නො සලකා හැරිය නොහැකි ය. සාම්ප්‍රදායික අක්ෂර මාලාවක් විග්‍රහ කිරීමේ දී එය ම ප්‍රාමාණික කොට ද සැලකිය නොහැකි ය. වාග්විද්‍යාවේ එන ගබ්දිම විග්‍රහයේ දී අනෙක්නාය සම්පූර්ක විස්තාතියෙන් (Complimentary distribution) ඇතැම් ගබ්දයක ඇති, අරථමය වෙනසක් ඇති කිරීමෙහි නොපොගාසක් සියුම් වෙනස, එය වෙන ම ගබ්ද සංකේතයක් ලෙස ගැනීමට නොපොලැවන අතර ගබ්ද විස්තාත්තානුරුප උපගබ්දමය (allophones) තත්ත්වයකින් සැලකීමට පොලිවයි. එහි දී සමාන ගබ්දයන්ගේ වශයෙන් ඇති වන අරථමය වෙනස්කම් වෙයි නම් එය ප්‍රකරණානුසාරී ව ගත යුතු වෙයි. සාම්ප්‍රදායික අක්ෂර මාලාවක තත්ත්වය එයට වඩා වෙනස් ය. සාම්ප්‍රදායික ව්‍යාකරණයෙන් ගබ්ද විස්තාත්තානුරුප ව ඇති වන වෙනස අරථමය වෙනසක් ඇති කරන්නේ නම් සහ ගබ්ද විස්තාත්තානුරුප ව උපගබ්දමය වෙනසක් ද ඇති නො කරමින් සමාන ගබ්දයන්ගේ වශයෙන් හෝ අරථමය වෙනසක් ඇති කරන්නේ නම් ඒ සඳහා ද වෙන වෙන ම අක්ෂර සංකේත දැක්වීමටත් පෙළයි * ඇති. වාග්විද්‍යාවේ දී භාෂණයට මූලිකත්වය දෙනු ලබන අතර සාම්ප්‍රදායික අක්ෂර විවරණයන්හි දී ගබ්දයෝගය ද විශේෂයෙන් සලකනු ලැබේ. + මෙවතිනි කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන කළේ සාම්ප්‍රදායික අක්ෂර මාලාවක් විග්‍රහ කිරීමේ දී

* ඡ-ඇ, ම-න, ල-ල යන යුගල යෙදී ඇති අවස්ථා සැලකිල්ලට ගනිමින් ගැහුරින් විග්‍රහ කිරීමේ දී මෙම කරුණ පැහැදිලි වේ.

+ ම-න, ල-ල, ඡ-ඇ වැනි යුගල පමණක් නො ව, 'ව, සූ' වැනි අක්ෂර සංකේත ද ඇත්තේ ගබ්දයෝගයේ ප්‍රතිඵල වශයෙනි.

සාම්ප්‍රදායික විවරණ සහ වාග්චිද්‍යාත්මක විවරණ යන දෙක ම උපයෝගී කර ගැනීමට සිදු වේ.

(ඇ.) අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ සාම්ප්‍රදායික විවරණ සහ වාග්චිද්‍යාත්මක විවරණ යන දෙක ම උපයෝගී කොට ගැනීමේ දී ඇතැම් තැනක දී ගැටීමක් ද ඇති විය හැකි ය. බොහෝ විට මෙම ගැටීම ඇත්තේ, විග්‍රහයේ දී නො ව, නාමකරණයේ දී ය. වෙනස් වූ මූලධර්ම දෙකකින් විග්‍රහ කොට එක ම නමක් දීම සහ එක් මූලධර්මයකට අනුව එයට එක් නමක් යෙදිය හැකි වන කළේහි වෙනත් මූලධර්මයක් යටතේ ඒ සඳහා ම, දී ඇති වචනයේ විරුද්ධ වචනය දිය හැකි ය. නිදුසුනක් ලෙස අකාරයේ සංචාර-විචාර හේදය විග්‍රහ කිරීමේ දී සංස්කෘත ගාබඳිකයන් ප්‍රයත්තය විග්‍රහ කරමින් මූලරන්දුයේ ස්වභාවය අනුව සංචාර ලෙස නම් කරන අකාරය මුතිදාස කුමාරතුංග ගලබිලයේ පිහිටීම විග්‍රහ කරමින් විචාර ලෙස නම් කරයි. අපරදිග වාග්චිද්‍යායුයන්ගේ මූලධර්ම හා නම් කිරීම රේ ද වඩා වෙනස් ය.³

අ. අ. ඇ. යන විවරණ සැලකිල්ලට ගැනීමේ දී සාම්ප්‍රදායික අක්ෂර මාලාවක් වූ නුතන සිංහල අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ කෙරෙන උච්චාරණාත්මක විග්‍රහයන් සහ නාමකරණයන් හෝ එහි ප්‍රතිනි/මතුවිය හැකි ගැටලු විසඳුගැනීම් එක පුද්ගල ව හෝ සිම්ත පුද්ගල නියෝජනයක් සහිත ව හෝ කළ නොහැක්කි. මෙහි දී කෙරෙන යෝජනා එක පුද්ගල වශයෙන් යෝජනා වූව ද ඒ පිළිබඳ විද්‍යාත් සාකච්ඡාවකින් (අවශ්‍ය වෙතොත් අප දක්වන අදහස් අයෝග්‍ය නම් වෙනස් කොට) සම්මත කොට ගත යුතු අවශ්‍යතාවක් ද නුතන සිංහල අක්ෂර මාලාව විෂයයෙහි ඇත.

3. සිංහාල., 90 පිටුව.

3.1 ගබඳ විවාරය

භාෂාවක් ව්‍යාකරණ/අධ්‍යායනය කළ හැකි කුමවේද හතරක් වාග්වේදීනු දක්වති. එනම්,

01. විස්තරාත්මක / විග්‍රහාත්මක ව්‍යාකරණය (analytical / descriptive grammar)
02. එශ්ටිහාසික ව්‍යාකරණය (historical grammar)
03. තුළනාත්මක ව්‍යාකරණය (comparative grammar)
04. නියමාත්මක ව්‍යාකරණය (prescriptive grammar)

යනුවෙති.⁴ විග්‍රහාත්මක අධ්‍යායනය යනු භාෂාවේ ව්‍යුහය විග්‍රහකරම් කෙරෙන භාෂා අධ්‍යායනය වන අතර එශ්ටිහාසික අධ්‍යායනය යනු භාෂාවක එශ්ටිහාසික පරිණාමය හැකි තාක් දුරට අධ්‍යායනය කිරීමයි. තුළනාත්මක අධ්‍යායනය යනු භාෂාවක් තවත් භාෂාවක්/භාෂා සමග එශ්ටිහාසික ව හෝ තුනත භාවිතය අනුව හෝ සසඳුම්න් අධ්‍යායනය කිරීමයි. මේ අධ්‍යායන තුන ම වාග්චිද්‍යා ප්‍රමිතින්ට අනුකූල ය. ඒ හෙයින් මේ තුන භාෂාව පිළිබඳ විද්‍යාත්මක අධ්‍යායන ලෙස සැලකිය හැකි ය. නියමාත්මක අධ්‍යායනය යනු භාෂාවේ එශ්ටිහාසික පරිණාමය හෝ තුනත භාවිතය හෝ අතිත කෘති/සම්පූද්‍යායන් (භාවිත රටාව) මත පිහිටා අධ්‍යායනය කිරීමයි.⁵ ඒ වූ කළ භාෂාව පිළිබඳ විද්‍යාත්මක අධ්‍යායනයක් නො වේ.

විග්‍රහාත්මක ව භාෂාව අධ්‍යායනය කිරීමේ දී භාෂා සංස්කේපීයේ/විග්‍රහයේ අනුපූර්වක ස්තර/පද්ධති කිහිපයක් හමු වේ. ප්‍රධාන වශයෙන් එය ගබඳයෝගය (phonology), පදකයෝගය (morphology), වාක්‍ය වින්‍යාසය (syntax) ලෙස සැලකිය හැකි ය. මේ එක් එක් පද්ධති පිළිබඳ කෙරෙන අධ්‍යායන,

4. නා.අ.සිං.ව්‍ය., 131-132 පිටු.

5. එම, 132-133 පිටු.

01. ගබාද යෝග විවාරය (phonology)
02. පදක යෝග විවාරය (morphology)
03. වාක්‍ය විවාරය (syntax)

වශයෙන් නඳුනා ගත හැකි ය.⁶ මෙම පද්ධති තුන හාංසා සංස්කීරිතයේ බාහිරට පෙනෙන අතර බාහිරට තොපෙන ආහාරන්තරික සංස්කීරිතයක් ද වෙයි. එනම් අර්ථ විවාරය (semantics)යි. එය වාග්විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් ලෙස ගැනීම පිළිබඳ මතවාද ඇතේ.⁷ කෙසේ වෙතත් අපගේ අධ්‍යයනයට අදාළ වන්නේ, විශ්‍රාත්මක අධ්‍යයන යටතේ එන ගබාදයෝග පද්ධතික අධ්‍යයනය හෙවත් ගබාද යෝග විවාරයයි.

ගබාද යෝග විවාරය යනුවෙන් අදහස් වන්නේ වාගාලාප තිරමාණයේ දී උපයෝගී කොට ගන්නා පදිමයන්හි ස්වර-ව්‍යාපන වශයෙන් ගබාදම (phonemes) යෙදී ඇති ආකාරය පිළිබඳ කරන අධ්‍යයනයයි. පදක (morphs) ස්වරුපයෙන් පදිම (morphemes) යෙදී ඇති ආකාරය පිළිබඳ කෙරෙන අධ්‍යයනය පදක යෝග විවාරය යනුවෙන් ද වාගාලාපයක් තුළ පදිම ගැලපී ඇති ආකාරය පිළිබඳ කෙරෙන අධ්‍යයනය වාක්‍ය විවාරය යනුවෙන් ද හැඳින්වේ. පදිම වින්‍යසස්ථ ව ඇති ආකාරය අනුව අර්ථ ප්‍රතිත වීම පිළිබඳ කෙරෙන අධ්‍යයනය අර්ථ විවාරය යනුවෙන් හැඳින්වේ.⁸

ගබාදයෝගය පිළිබඳ අධ්‍යයනය, ගබාද විවාරය මත පිහිටා ඇති හෙයින් ගබාද විවාරය ද ගබාදයෝග විවාරය යටතේ ම ගැනෙයි. මෙහි දී ගබාද යනුවෙන් අදහස් වන්නේ හෙළුතික වස්තු

6. හා.අ.සිං.ව්‍ය. 36 පිටුව.
7. විමල් ඩී. බලගලලේල්, "සාහිත්‍ය විවාරයට පාදක වූ හාරතීය අර්ථවිවාර වාද හා තුනන අර්ථ විවාරය" සාහිත්‍යය 2010 සාහිත්‍ය දින විශේෂ කළාපය, (සංස්.), සමන්ත හේරත් ඇතුළු පිරිස, (කොළඹ: රාජ්‍ය සාහිත්‍ය අනුමත්‍ය බිලය, 2010), 501-504 පිටු.
8. හා.අ.සිං.ව්‍ය., 136-138 පිටු.

දෙකක ගැටීමෙන් හට ගන්නා වූ කවර ම ගබ්දයක් නො ව, භාෂණ සිද්ධියක් (speech event) තුළ එනම් ආලාපයක් (utterance) තුළ සන්තතික වගයෙන් යෙදෙන භාෂණ ගබ්දයක් (speech sound) පමණි.⁹ මෙම භාෂණ ගබ්ද පිළිබඳ කෙරෙන අධ්‍යයනය ගබ්ද විවාරය ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. මෙය ව්‍යාකරණය අධ්‍යයනයකට වඩා වාගාලාපයක බාහිරේන්දිය ග්‍රාහන ආච්ඡාලනය (manifestation) පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් ලෙස සැලකේ.¹⁰ එය අංශත්‍යයකින් කළ හැකි වෙයි.

01. උච්ච්චාරණාත්මක ගබ්ද විවාරය (articulatory phonetics)
02. ගබ්දතරංගාත්මක ගබ්ද විවාරය (acoustic phonetics)
03. ග්‍රුවණාත්මක ගබ්ද විවාරය (auditory phonetics)

යනුවෙනි.¹¹ උච්චාරණාත්මක ගබ්ද විවාරය යනු භාෂණයේ දී භාෂකයාගේ උච්චාරණේන්දිය පද්ධතියේ ක්‍රියාකාරීත්වය විමර්ශනයට ලක් කිරීමයි. ගබ්දතරංගාත්මක ගබ්ද විවාරය යනු උච්චාරණ ඉන්දිය පද්ධතික ක්‍රියා හේතුවෙන් හට ගෙන ග්‍රුවකයාගේ කනට පිවිසෙන ගබ්දයෙහි හෙවත් තරංග ආයාමයේ (wavelength) හෝතික ස්වරුපය හෙවත් වායුකම්පනයෙන් ඇති වන වායුතරංගය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමයි. ග්‍රුවණාත්මක ගබ්ද විවාරය යනු එම තරංග ආයාමය ග්‍රුවකයාගේ ග්‍රුවණේන්දිය පද්ධතියේ ඇති කරන ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමයි.

3.1.1 උච්චාරණාත්මක ගබ්ද විවාරය

උච්චාරණාත්මක ගබ්ද විවාරය යනු භාෂණයේ දී හෙවත් භාජා ගබ්ද නිෂ්පාදනයේ දී භාෂකයාගේ උච්චාරණේන්දිය

9. වං.පු., 1 පිටුව.
10. භා.අ.සිං.ව්‍ය., 139 පිටුව.
11. එම, 139 පිටුව; වං.පු., 2 පිටුව.

පද්ධතියේ ක්‍රියාකාරීත්වය විමර්ශනයට ලක් කිරීම බව ඉහත දී පැවසිණ. උච්චිවාරණාත්මක ගබඳ විචාරයේ දී භාෂා ගබඳයක් යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ අදාළ භාෂාව, මාතා භාෂාව කර ගත්තවුන් උච්චිවාරණය කරන ගබඳයි.¹² භාෂාකයන්ගේ උච්චිවාරණ ඉන්දිය පද්ධතියේ ක්‍රියාකාරීත්වය විමර්ශනය කොට, කිසියම් භාෂා ගබඳයක නියම/නිශ්චිත ස්වභාවය/ස්වභාව නිශ්චිත ව පැවසීම අසිරි කාර්යයකි. මාතා භාෂාකයන් සියයක් ගෙන එක ම ගබඳය උච්චිවාරණය කිරීමට පැවසුව හොත්, එම සියලු ම භාෂාකයන් එක ම ගබඳය සර්ව සම්පූර්ණ ව එක් අයුරකින් උච්චිවාරණය කරන්නේ නැත. එහෙයින් උච්චිවාරණාත්මක ගබඳ විචාරයේ දී වන්නේ මාතා භාෂාකයන්ගේ උච්චිවාරණයේ දී සාපේක්ෂ වශයෙන් අනා ගබඳයන්ගෙන් වෙනස් වූ එනම්, අනෙක්නා සම්පූර්ණ විස්තරියෙන් අර්ථමය වෙනසක් ඇති කිරීමෙහි සමත් වූ කිසියම් ගබඳයක හෝ සම්පූර්ණ වශයෙන් සමාන ලක්ෂණ සහිත එනම්, අනෙක්නා සම්පූර්ණ විස්තරියෙන් අර්ථමය වෙනසක් ඇති නොකරන උපගබඳ (allophones) කිහිපයක් අන්තර්ගත විය හැකි ගබඳකුලයක (a family of sounds / a class) හෝ උච්චිවාරණ ලක්ෂණ එනම්, උච්චිවාරණ ඉන්දිය පද්ධතියේ ක්‍රියාකාරීත්වය විමර්ශනයට ලක් කිරීමයි. උච්චිවාරණ ලක්ෂණාත්මක ගබඳ විචාරය ගබඳීම සංකේත වර්ණ මාලාව (phonemic alphabet) නිර්ණය කිරීමෙහි ලා උපකාරී වන්නාක් මෙන් ම ගබඳයෙන්ගාත්මක විශ්ලේෂණයෙන් ගබඳ සංකේත වර්ණ මාලාව (phonetic alphabet) නිර්ණය කිරීමෙහි ලා ද උපකාරී වේ.

උච්චිවාරණ ඉන්දිය පද්ධතිය ආගුර කොට ගෙන භාෂණ ගබඳයක් නිෂ්පාදනය කිරීමේ දී එම ගබඳය සඳහා මූලික බල ගක්තිය ලබා දෙනුයේ ශ්වසන වායුව (air-stream) මාර්ගයෙනි. ශ්වසන වායුව පෙණහලුවලට නාසිකාරන්තුයෙන් හෝ

12. වං.පු., 1 පිටුව.

මුබරන්ටුයෙන් ඇතුළු වීමේ/ආශ්වාසයේදී ආගාමි වායුව නම් වන අතර එය පිට කිරීමේ/ප්‍රශ්වාසයේදී විගාමි වායුව නම් වෙයි. ගබාද නිෂ්පත්තියේදී බහුල වශයෙන් ම යොදා ගැනෙනුයේ විගාමි වායුධාරවයි. ඇතැම් භාෂාවක ඇතැම් ගබාද නිෂ්පත්තියේදී ආගාමි වායුව යොදා ගැනෙයි.¹³ ආශ්වාස-ප්‍රශ්වාසය සිදු වන්නේ මහාප්‍රාවේරිකා පේශියේ ක්‍රියාකාරීත්වයෙනි. මහාප්‍රාවේරිකා පේශිය පහත් වන කළේහි පෙණහැලුවලට වායුව පිරෙන අතර මහාප්‍රාවේරිකා පේශිය උස් වන කළේහි පෙණහැලුවලින් වායුව පිට වෙයි. පෙණහැලුවල සිට පිට කෙරෙන වායුව ස්වරාලයේදී ස්වර තන්තු (vocal folds) අතරින් පිට වේ. ස්වර තන්තු යනුවෙන් අදහස් වන්නේ ස්වරාලයේ පිහිටා ඇති මාංශමය පටක විශේෂයකි. සාමාන්‍යයෙන් ආශ්වාස-ප්‍රශ්වාස කිරීමේදී ඇත් ව පිහිටන දාර්වික කාටලෝජ (arytenoid cartillages) භාෂණයේදී වඩාත් සම්පූර්ණ ව වලනය වීම සිදු කෙරේ. ස්වර තන්තු වඩාත් සම්පූර්ණ කිරීම හේතුවෙන් වායුවට කුඩා විවරයක් තුළින් ගමන් කිරීමට සිදු වේ. මෙම කුඩා විවරය ග්වාස මුඛය (glottis) ලෙස හැඳින්වේ. භාෂණයේදී ග්වාස මුඛය හරහා වායුව ගමන් කෙරෙන හෙයින් වායුවේ පිඩිනය ඉහළ යන අතර වායුවේ වේගය අනුව ස්වර තන්තුවල සංචෘත-විචෘත භාවය ඇති කෙරේ. සංචෘත-විචෘත ස්වර තන්තු කම්පනය කරමින් වායුව පිට කිරීම මගින් ගබාදයක් ඇති වේ.¹⁴ එම ගබාද භාෂණයේදී එනම් වාගාලාපයක් තුළ සංස්කීර්ණ වශයෙන් යෙදෙයි තම්, එනම් භාෂණයේදී උපයෝගී කොට ගැනෙන් නම් භාෂා ගබාදයක් ලෙස සැලකෙන අතර එසේ නොවන ගබාද තුළ නාද ලෙස සැලකේ. තුනන වාග්විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයන් ආරම්භ වීමට පෙර සිට ම වෙවික ගාබාදිකයන් භාෂණ ගබාද නිෂ්පත්තිය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කොට ඇත. පාණිනීය ශික්ෂාවේදී

13. වා.පු., 07 පිටුව.

14. <http://www.phys.unsw.edu.au/jw/voice.html>.

ආත්මය බුද්ධියෙන් අදහස් එක් කොට කතා කරනු කැමැත්තෙන් සිත යොදවයි; සිත කායාග්නිය දළ්වයි; එම කායාග්නිය වායුව ඉදිරියට මෙහෙයවයි; කායාග්නියෙන් මෙහෙයවුණු වායුව උර ප්‍රදේශයෙහි හැසිරෝත්ත් මඟ ස්වරයක් ඇති කරයි... ඉහළට ගමන් ගත් එම වායුව මූබයේ මුදුනේ වැදී, මූබයට පැමිණ වර්ණ උපද්‍රවයි....¹⁵

යනුවෙන් දැක්වේ. මෙයට සමාන වූ විවරණයක් සංඛිතරත්නාකරයේ ද ඇතේ.¹⁶ ගබඳ නිෂ්පාදනය හොතික සංසිද්ධියක් (physical event) වන්නේ උච්චාරණ ඉන්ඩිය පද්ධතිය හා වායුව හොතික වන හෙයිනි.¹⁷

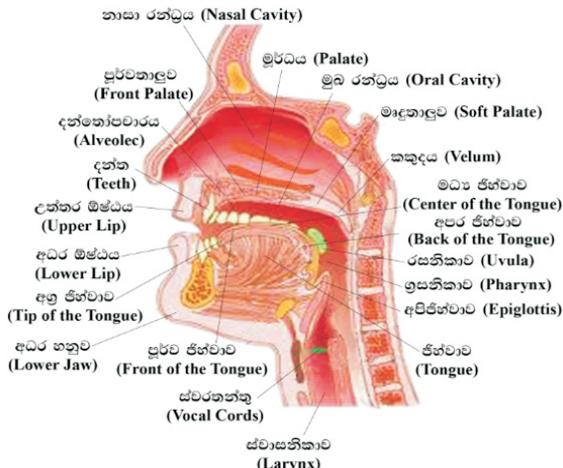
උච්චාරණ ඉන්ඩිය පද්ධතියට මහාප්‍රාවේරිකා ඒෂ්ඨිය සහ පෙණහලු ද අයත් වේ. එහෙත් සාමාන්‍යයෙන් උච්චාරණ ඉන්ඩිය පද්ධතිය දැක්වේ. (පහත දැක්වෙන රුප සටහන බලන්න.) පෙණහලුවල සිට අවුත් ස්වරතන්ත්වල කම්පනය මගින් තරුණ ආයාමයක් බවට පත් වන වායුධාරාවට මූබ කුහරයේ දී ස්ථාන (position) හා කරණ (producer) මගින් විවිධ බාධා ඇති කෙරේ. කරණ යනුවෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ උච්චාරණ ඉන්ඩිය පද්ධතියෙහි සාපේක්ෂ

15. “ආත්මා බුද්ධා සමර්පලයාරථාන් මනෝ යුතික්නේ විවක්ෂයා මන් කායාග්නිමාහන්ති ස ප්‍රේරයති මාරුතම් මාරුතයේ තුරසි වරන් මෙන්දු ජනයති ස්වරම... සේ දිර්ණෙස් ලුරුධිනාහිනෙස් වක්නාමාපද්‍ය මාරුතා වර්ණක්ෂේතනයත් තේමාං විහාග: පන්දුවධා ස්මෑතා:” PS., 3. 4. 6.

16. “The soul, desirous of expression, instigates the mind; the mind then excites the bodily fire; which in its turn impels the breath. This then... moves gradually upwards and produces sound in the navel, the heart, the throat, the head and the mouth....” quoted by PAI., p. 21.

17. වාප්‍ර., 1-4 පිටු.

වගයෙන් වලනය කළ හැකි යටි තොල හා දිවයි. කරණ යන්ත අපරේව වේද ප්‍රාතිශාබ්‍යයේ “මුබය තුළ දී අනෙක්නා සාලේක්ෂ වගයෙන් වෙනස් වූ හඩ ඇති කරනුයේ කරණ නම් වේ”¹⁸ යනුවෙන් විස්තර වේ.* ස්ථාන යනු සාලේක්ෂ වගයෙන් වලනය නො වී, වර්ණ පිහිටන තැන් ය.¹⁹ එනම්, මුබ කුහරයේ උපරි කොටසෙහි මධ්‍යතල්ල, රඟතල්ල, දත්තෝපවාරය, උඩු ඇන්දේ දත්, උඩුතොල ආදියයි. සංඛ්‍යාත්මක ව ස්ථාන අටක් බව පාණීනීය ශික්ෂාවේ දැක්වේ.²⁰

රුපසටහන 1: උව්වාරණ ඉන්දිය පද්ධතිය²¹
(නාමකරණය මෙම කානියෙහි කරනුගේ ය.)

18. “මුබේ විශේෂා: කරණම්” *APr.*, 1. 18.

* එහි භාෂාකාර තොම “යද් උපතුම්‍යන් තන් ස්ථානම්. යනෙයා”පතුම්‍යන් තන් කරණම්” (කෙඳ නිෂ්පාදනයේ දී යම් තැනකට එළඹීයි නම් එය ස්ථානය වන අතර යෙමෙක් එළඹීයි නම් එය කරණය නම් වේ) යනුවෙන් ව්වරණය කරයි. *ibid*, p. 18.

19. “නිෂ්පාදනාතු වරණා ඉති ස්ථානම්” සං.ව්‍ය., 21 පිටුව.

20. “අභ්‍යවා ස්ථානාති වරණානාමුරු: ක්‍රේයා සිරස්තලා

ජිව්වාමුල්‍ය ව දත්තා ව නාසිකෝල්‍යේ ව තාලු ව” *PS.*, 9.

21. <http://nslpphonetics.blogspot.com>

උච්චිචාරණ ඉන්දිය පද්ධතිය ඇසුරෝර් හටගන් ගබා සමූහය උච්චිචාරණ ලක්ෂණ අනුව විග්‍රහ කොට සමාන ලක්ෂණ අනුව වර්ගීකරණය කළ හැකිය.

3.2 නුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ උච්චිචාරණ ලක්ෂණාත්මක විග්‍රහය

සිංහල අක්ෂර මාලාව උච්චිචාරණ ලක්ෂණ අනුව සාම්ප්‍රදායික ව ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් දෙකකට බෙදා දැක්වීණ. ඒ, ස්වර සහ ව්‍යුත්තන වශයෙනි. මෙම බෙදීම සංස්කෘත ව්‍යාකරණයට ද පාලි ව්‍යාකරණයට ද අනුගත කුමය බව, ස්වර දක්වා, ඉතිරිය ව්‍යුත්තන වේ යනුවෙන් දැක්වූ “යේෂා ව්‍යුත්තනානි”,²² “යේසා බ්‍යුත්තනා”²³ වැනි සූත්‍ර මගින් පැහැදිලි වේ. ක්විචායන න්‍යාසයේ දී සෑපු ව ම එසේ දක්වා ඇතු. ²⁴ තවද ද එය නුතන වාච්චිදායායෙන්ට ද අනුගත ය.²⁵ එහෙත් මෙහි ගැටලුවක් වේ. එනම්, අනුස්වාරය සහ විසර්ගය ස්වර වන්නේ ද, නොඑසේ නම් ව්‍යුත්තන වන්නේ ද, නොඑසේත් නම්, ස්වර ලෙස හෝ ව්‍යුත්තන ලෙස හෝ සැලකිය නොහැකි තන්ත්වයක් වන්නේ ද යන්නයි. එම ගැටලුවත් සමග සිංහල අක්ෂර මාලාව ප්‍රධාන වශයෙන් බෙදිය යුත්තේ කොටස් දෙකකට ද, තුනකට ද යන ගැටලුව ද මතු වෙයි. භාෂා උගතුන් අතර පවතින/පැවති මෙම ගැටලුව පළමු ව විසදා ගත යුත්තකි.

22. *TPr*, 1.6.

23. ම.රු.සි.ස., 28 පිටුව.

24. එන්ට් ව යානපුත්‍රිකාලහේදහින්න එකවත්තාලී සක්බරා නිස්සයනිස්සනවසේන දුවියා” මුද්‍රා, 9 පිටුව.

25. “Every speech-sound belongs to one or other of the two main classes known as Vowels and Consonants.” *OEP*, p 23.

3.2.1 අනුස්ථාවරයේ සහ විසරගයේ ස්වර-ව්‍යුෂ්ථන හාවය

සීදන්සගරා පුරාණ සන්නය සංස්කරණය කරමින් සීද්ධාන්තපුදීප නමින් විවරණයක් කළ කෙටුගොඩ සූජාණාලෝක හිමි අනුස්ථාවරය විවරණය කරමින් දක්වන සටහන වැදගත් වේ. එය අනුස්ථාවරය විෂයයෙහි කළ විවරණයක් වුවත් විසරගයට ද යම් ප්‍රමාණයකින් අදාළ ය.

පාණිනායාදී ආචාරයවරයෝ බින්දුව මවුන් ගේ අක්ෂරසමාමිනාය සූත්‍රයෙහි තො දක්වති. ‘අයෝගවාහ’ වශයෙන් ගෙන වර්ණපායයෙන් බැහැර කෙරෙති. එසේ වුව ද සකුයෙහි කොමාරාදී බොඟ්දේ වෙවාකරණයෝ බින්දුව තමන් ගේ වර්ණමාලායෙහි ස්වර ව්‍යුෂ්ථන මධ්‍යයෙහි ලා ඇතුළත් කෙරෙති. වර්ණපායයෙහි දී යෝග - වශයෙන් සිවුනා හෙයිනුද ස්වර කාර්යය ද ව්‍යුෂ්ථන කාර්යය ද ගන්නා හෙයිනුද ‘යෝගවාහ’ යැ යි ද සලකති. පාලියෙහි සියලු වෙවාකරණයෝ බින්දුව වර්ණමාලායෙහි බහා ගනිති. ප්‍රාකාත වෙවාකරණයෝ බින්දුව පිළිගනිති. මේ හැම තන්හි දී බින්දුව සංහිතාදීයෙහි ලා ස්වර කාර්යය ද ව්‍යුෂ්ථන කාර්යය ද ලබන සේ පෙනෙන්. එතෙකුද වුව හෙළියෙහි දී බින්දුව ස්වර කාර්යය හෝ ව්‍යුෂ්ථන කාර්යය හෝ තො ලබා නු සි, ඒ වර්ණයට අයත් ධර්ම තැනියෙනුදු, ස්වප්‍රධාන වශයෙන් කේවලෝච්චවාරණ තැනියෙනුදු, ‘හෙඳ්’ - විසින් සලකන පද බැඳුමෙහි අතිය දුරුලත වන හෙයිනුද විරැද්ධවාදීන් එය වර්ණමාලායෙන් බැහැර කරනු සකාරණ වේ....²⁶

26. සි.පු.ස., 12 පිටුව.

සිද්ධත්සාගරාව රචනා වන සමය වන විට බිජ්‍යුව ස්වර වශයෙන් සැලකිය යුතු ද, ව්‍යෝග්‍යීතන වශයෙන් සැලකිය යුතු ද යන ගැටළුව තිබේ දැයි නිශ්චිත ව කිව තොහැකි වෙතත්, එය වර්ණ මාලාවට අන්තර්ගත කොට ගන්නේ ද, තොගන්නේ ද යන්න පිළිබඳ නම් ගැටළුවක් පැවත ඇත. සිද්ධත්සාගරාවහි දැක්වෙන “මෙහි බිජ්‍යු ද රුසි”²⁷ යන පායය එයට සාක්ෂාත් සපයයි. මෙහි දී සිද්ධත්සාගරාව හෝ තත් ආචාර්ය සම්ප්‍රදායය “ගතකුරු ද වේ විස්සෙක්”,²⁸ යනුවෙන් බිජ්‍යුව අක්ෂර මාලාවේ අන්ත අක්ෂරය වශයෙන් ඇතුළු කර ගත්තා පමණක් තො ව, එය ගතකුරක් ලෙස ද පිළිගෙන ඇත.

සිංහලයේ අක්ෂර පිළිබඳ සාකච්ඡාවක දී සිද්ධත්සාගරාවහෙත් පසු ව ඉවහල් කර ගත යුතු කාතිය වන එළු සඳුස් ලකුණ වූ කළී සිද්ධත්සාගරා මතයන්ට යම් ආකාරයක ප්‍රතිචිරුද්ධතාවක් සහිත කාතියකි. එළු සඳුස් ලකුණ කතුවරයා සිංහලයෙහි අනුස්ථාරයක් පිළිගත්තේ ද යන්න මතවාද සහිත වේ.²⁹ බොහෝ සෙයින් ඔහු බිජ්‍යුවේ ගබඩය බිකාරයේ ගබඩය ලෙස පිළිගත් බවක් පෙනේ. සාමාන්‍යයෙන් පාලි - සංස්කෘත ආචාර්යවරු ගුරුලසු ලකුණු කිරීම් විස්තර කරන තන්ති දී අනුස්ථාරය හා විසරගය පෙරටු කොට ඇති අක්ෂරය හා අනුස්ථාරය/විසරගය එක් කොට ගෙන ගුරක් ලෙස සැලකුහ. ³⁰ එම් සඳුස් ලකුණෙහි ගුරුලසු ලකුණු කිරීම විස්තර කිරීමේ දී එම ප්‍රයෝගය තො දැක්වේ. මේ සඳහා හේතු වශයෙන් කොදාගොඩ ස්‍යාණාලෝක හිමියන් දක්වනුයේ,

27. සි.පු.ස., 7 පිටුව.

28. එම, 6 පිටුව.

29. එම, 9-13 පිටුව.

30. “සානුස්ථාරෝ විසරගාන්තෝ - දිරසේ යුක්තපරුණ්ව ය: වා පාදුන්තේ ත්ව සේ ග වෙන් - යෙයෝ”නොහෝමාත්‍රිකෝ ලංජු:” වැලිවිටියේ සෝරත හිමි, (සංස්.) වාන්තරත්නාකරය (කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහේදරයේ, 1999), 10 පිටුව.

“එළවෙනි දී විසරගානුස්ථාර දෙක අනතිමත හෙයිනි. ‘හැරුගේ’, ‘ඉංගෙන්’ යන මෙහි බින්දු වර්ණය පෙනී එය ද තත්ත්වරාපයෙන් ඇතියේ වර්ගාන්ත නු යි, ‘පසුහල්’ යනුවෙන් කිසු ගුරු ලක්ෂණයෙන් ‘හැ- ඉ-’ යනු ගුරු යි.”³¹

යනුවෙනි. එම අදහස තාරකික ය; එමු සඳුසේ ලකුණෙහි සක්ෂේක පිළිබඳ මතයට සාධාරණ ස්වභාවයක් ද ඇත. එහෙත් එය එසේ නො වෙයි නම්, ‘පසුහල්’³² යන්නෙන් ‘අනුස්ථාරය පසු කොට ඇති අවස්ථාව’ ද සංඝිත හෙයින් බින්දුව ව්‍යක්ෂණයක් ලෙස සලකා ඇතැයි සලකන්නට සිදු වේ. කෙසේ වෙතත් එය ස්වර ගණයෙහි ලා සලකා නැතු. එම්සඳුසේලකුණෙන් පසු ව කවිලකුණු මිණ නම කාතියෙහි ද අක්ෂර පිළිබඳ යම් යම් විවරණ දක්නට ලැබෙනත් මෙම සාකච්ඡාවට අදාළ කිසිවක් එහි සඳහන් නො වේ.

මහනුවර යුගයේ දී රචිත වදන්කවි පොතෙන් නියෝජනය කෙරෙන ආචාර්ය සම්ප්‍රදායය අනුස්ථාරය සහ විසරගය යන දෙක ම හෝඩියට ගත්තා පමණක් නො ව, ඒ දෙක ස්වර ලෙස ද පිළිගෙන ඇත.³³ එහි දී අනුස්ථාරය ව්‍යක්ෂණ ද විය හැකි බවට අදහසක් ද මූලින් තුළ පැවති සේ ය. (මෙහි දෙවන පරිව්‍යේදයේ 2.3 යටත් මේ පිළිබඳ දැක්වේ.) මූලින් අනුස්ථාරය සහ විසරග ස්ථාපිත කොට ඇත්තේ මූකාරයෙන් පසු ව ය. වදන්කවි පොතට පසුකලෙක නාගවිල විහාරස්ථානයෙහි විසු සේශ්‍රාත්තර නම් තෙර කෙනෙකු විසින් ලියන ලද හෝඩි පැවත්ත නම් කාතියෙහි (41,43 පදන්) දී ද වදන්කවි හෝඩි සහ එහි මත ගුරුකුලයක් ලෙස ම ඉදිරියට ගමන් කොට ඇති බවක් පෙනෙයි.³⁴

31. සි.පු.ස., 12 පිටුව.

32. “මතෙක් පුදු ගුරු වේ - දෙමත් දිග භා පසුහල්...” එ.ස.ල., 2 පිටුව.

33. “අවන පටන් අ: වන්නට වදනින්

දැනෙන සෙයළස සොරකුරු පෙළ වදනින්

කයන එපස්ව ය නව වදනින්

මෙවන සුතිස් දනු හසකුරු වදනින්” ග.හැ.ව.පො., 7 පිටුව.

34. කේ.ඩී. පරජනවිතාන, “සිංහල හෝඩි පිළිබඳ දුර්ලභ ලේඛනයක් - හෝඩි පැවත්ත” සාහිත්‍ය 2000 විශේෂ කළාපය, (සංස්.) ජී.එස්.ඩී. සේනානායක,

අනුස්ථාරය සහ විසරගය ස්වර ලෙස සැලකීමේ සම්පූදායය සහ ස්වරාච්චානයට දැක්වීමේ සම්පූදායය දහනව වන සියවසේ අග භාගය තෙක් ම පැවති බව තහවුරු කෙරෙන්නකි, හික්කඩුවේ සුමංගල නිමියන්ගේ වරණීතිය.

බින්දුව ය, බින්දු දෙක යයි ව්‍යවහාර කරන ලද අනුස්ථාර, විසර්ජනීය යන අක්ෂර දෙක ද, ස්වරයක් නැති කළ කියනු නොහැකි හෙයින් ද, පූර්වයෙන් යෙදෙන ස්වරයක් සමග ම කියවෙන හෙයින් ද, අ යන ස්වරය පූර්වයෙන් යෙදු බැවින් අං, අං දෙක ද ස්වර පෙළට යොදා ලියති. ඒ දෙක සමග ස්වර සෞලාසකැ සි කියති.³⁵

පායිගාලීය ග්‍රන්ථ අවධිය වන විට එනම්, සයිමොන් ද සිල්වාගේ ගබඳානුගාසනය, තියබෝර් ණ. පෙරේරාගේ සිංහල භාෂාව, මුනිදාස කුමාරතුංගගේ ව්‍යාකරණ විවරණය ආදි කාති රචනා වූ අවධිය වන විට ගබඳානුගාසනය වැනි කාතියක හැරුණු කොට අනෙක් කාතින්හි අනුස්ථාරය සහ විසරගය ව්‍යක්ෂනාච්චානයට දැක්වීමේ සම්පූදායයත්, ගබඳානුගාසනය ද ඇතුළු තත් කාතින්හි අනුස්ථාරය සහ විසරගය ව්‍යක්ෂන ලෙස පිළිගැනීමත් තහවුරු ව පැවතිණ.

එසේ තිබිය දී 1989 දී ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ මෙහෙයුමෙන් සිංහල භාෂා ගුරුකුල සහ විශ්වවිද්‍යාලයන් නියෝජනය කෙරෙන පරිදි සම්මත කරගත් කම්ටුවකින් සම්මත කර ගත් නුතන සිංහල වරණ මාලාවේ දී නැවතත් අනුස්ථාරය සහ

ඩී.එම්. ගුණරත්න (කොළඹ: සිංහල සාහිත්‍ය අනුමණ්ඩලය, 2000). 193 පිටුව.

35. ව.ඩී., 16 පිටුව.

විසරගය ස්වර සහ ව්‍යක්ෂණ අතර වෙන ම තීරුවක දක්වා ඇත. විශේෂයෙන් ම මෙහි වෙන ම තීරුවක දක්වා තිබේම, ආපුතිකයා තුළ අනුස්ථාරය සහ විසරගය ස්වර වන්නේ ද, ව්‍යක්ෂණ වන්නේ ද, නොථස් නම් වෙන ම ප්‍රහේදයක් ලෙස සැලකේ ද යන ගැටලුව ඇති කරයි. ඒ හෙයින් ඒ පිළිබඳ විමසීම වටි. එවිට සිංහල අක්ෂර මාලාව ප්‍රධාන වශයෙන් බෙදෙන්නේ කොටස් දෙකකට ද, නො එස් නම් තුනකට ද යන ගැටලුව ද විසඳේ.

‘අං, අං’ යන අක්ෂර ද්වය ම සංස්කෘතයේ ඇති අතර පාලියේ ඇත්තේ අං අක්ෂරය පමණකි. අං අක්ෂරය සඳහා අනුස්ථාර, බින්දු යන නම සංස්කෘතයේ භාවිත වේ. ‘අනුස්ථාර’ යන්න පක්ෂ්ලේකා භාෂ්‍යය විස්තර කරනුයේ “ස්වරයක් අනුව පවතිය යන අර්ථයෙන් අනුස්ථාර නම වේ”³⁶ යනුවෙනි. අනුස්ථාරය සඳහා පාලියේ තිග්ගෙනිතය, බින්දු යන නම භාවිත වේ. පාලි රුපසිද්ධියේ දී “කරණය නො ගෙන (තිග්‍රහ කර) විවෝත නොවූ මුබයෙන් යම් අකුරක් උච්චාරණය කෙරේ නම්, ස්වරය අනුව හිය එය තිග්ගෙනිතය වේ”³⁷ යනුවෙන් දැක්වේ. ‘අං’ අක්ෂරය සඳහා සංස්කෘතයේ විසරග, විසර්ජනීය යන නම දෙක ම භාවිත වන අතර පක්ෂ්ලේකා භාෂ්‍යය ‘විසරගය’ විස්තර කරනුයේ “විවිධ තිමුවුම් සහ හෙළීම් කරනුයේ විසරග නම් වේ”³⁸ යනුවෙනි. තිග්ගෙනිතය හෙවත් අනුස්ථාරය සඳහා සිද්ධසරාවහි ‘බිඳු’ (බින්දු) යන්න යෙදී ඇත.

අනුස්ථාරය සහ විසරගය යන දෙක ම සංස්කෘත

36. “ස්වරමුහවතිතයනුස්ථාරය” PS., p. 11.

37. “කරණ තිග්ගෙන්වාන

මුබෙනා විවෝතය

මුව්වතෙන තිග්ගෙනිතන්ති

වුත්තං බින්දු සරානුග.” ම.රු.සි.ස., 30 පිටුව.

38. විවිධ සාර්ථකතේ ක්ෂිප්‍රජනන් ඉති විසරගය” PS., p. 11.

ගාබදිකයේ 'අයෝගවාහ' යන නමින් හැඳින්වූහ. 'අයෝගවාහ' යන්න පස්ස්ත්කා භාෂාය විස්තර කරනුයේ 'ස්වරයක ආධාරයකින් තොර ව අනෙක් වර්ණ සමග සම්බන්ධ තොවන වර්ණ'³⁹ යනුවෙනි. පාලි බාලාචාර විකාර ද ස්වරයක ආධාරයෙන් තොර ව නිග්ගහිතයේ ගබ්දය තො ඇසේ යනුවෙන් දක්වයි.⁴⁰ මේ හේතුවෙන් සංස්කත ගාබදිකයන් අනුස්ථාරයට සහ විසරගයට පෙර යෙදෙන නියෝජක ස්වර ගබ්දය ද අනුස්ථාරය සමග ඒකත්වයෙන් ගෙන ඇත.

සාක් ප්‍රාතිභාජයයේ අනුස්ථාරය සම්බන්ධයෙන් ස්වර භාවය සහ ව්‍යක්ෂ්තන භාවය පිළිබඳ අවිනිශ්චිතතාවක් දක්නට ලැබේ. සාක් ප්‍රාතිභාජය කළ ගොනක ආරම්භයේ දී ම "අනුස්ථාරය ස්වර හෝ ව්‍යක්ෂ්තන හෝ විය හැකි"⁴¹ බව පවසන අතර එහි ම තවත් තැනක දී "අනුස්ථාරය ස්වරයක් බවත්, උග්මන් බවත්, අස්ථ්‍ර බවත්"⁴² පවසයි. 'අනුස්ථාරය ස්වරයක් ද ව්‍යක්ෂ්තනයක් ද විය හැකි' යන්න භාෂාකාර උච්ච විස්තර කරනුයේ,

වර්ණ මාලාවේ දී අනුස්ථාරය 'අං'
යනුවෙන් හැඳින්වයි. එය ඇතැම් ස්වර ලක්ෂණ
ද ඇතැම් ව්‍යක්ෂ්තන ලක්ෂණ ද ගනියි. ඒ අනුව
හුස්ට, දීර්ඝ, ප්ලුත, උදාත්ත, අනුදාත්ත, ස්වරිත
යන ලක්ෂණ අනුස්ථාරයේ ඇති ස්වර ලක්ෂණ
වේ. එසේ ම (උච්චවාරණ කාලය) අර්ධ මාත්‍රාවක්

39. "න විද්‍යතේ යෝග සංයෝගේ වර්ණන්තරේන යේං තේ අයෝගවාහා" PS., p. 18.

40. යස්මා සරෙන අනුප්‍රාත්තස්ස නිග්ගහිතස්ස සද්ධා න සූයති තස්මා උච්චවාරණන්පා. අකාරු උපප්‍රාත්තා" බා.රී., 11 පිටුව.

41. අනුස්ථාරෝ ව්‍යක්ෂ්තනය. වා ස්වරයෝ වා" RPr. Vol. ii., 1.5.

42. ස්වරානුස්ථාරෝ මණ්ඩප්පාශ්චර්ම. ස්ථීතම්" ibid, 13.11.

විම, (අනුස්ථාරයට පෙර යෙදෙන) ස්වරවල බලපැමෙන් උදාත්ත, අනුදාත්ත, ස්වරිතාදී ගුණයන් සතු කර ගැනීම, සංයෝගාක්ෂර සමග යෙදීම ආදිය අනුස්ථාරයේ ව්‍යුක්ෂුතන ලක්ෂණ වෙයි. ස්වර-ව්‍යුක්ෂුතන ගුණ දෙක ම දැරීම නිසා අනුස්ථාරය සතු වන මෙම ද්විත්වගුණය, එය ස්වර-ව්‍යුක්ෂුතන දෙකේ 'වර්ණන්තරයක්' හෙවත් වෙනත් වර්ණ රුපයක් හෙළි කරයි.⁴³

යනුවෙනි. උවටගේ විස්තරය අනුව අනුස්ථාරයේ පවතින ස්වර ලක්ෂණ නම්, ප්‍රස්ථ, දීර්ස, ප්ලූත, උදාත්ත (acute accent), අනුදාත්ත (grave accent), ස්වරිත (circumflex accent) යන ලක්ෂණයි. මේ ස්වර ලක්ෂණ සියල්ල ම ප්‍රාදෙකලා වූ බින්දුවේ ලක්ෂණ තො ව, මුලින් යෙදෙන ස්වරයේ ලක්ෂණයි. ටෙවදික ගාබිඳිකයන් අනුස්ථාරය රේට මුලින් යෙදෙන ස්වරය සමග ඒකත්වයෙන් ගත් හෙයින් (අයෝගවාහ යන නමින් ම එය පැහැදිලි වේ) එකී ස්වරයේ ලක්ෂණ ද අනුස්ථාරයේ ම ලක්ෂණ සේ ද ගෙන ඇති. අනුස්ථාරය ප්‍රාදෙකලාව ගත් කළේහ පුරුණ නාසිකා අක්ෂරයකි.⁴⁴ එහෙත් එය සංස්කෘත ගාබිඳිකයන් ම පවසන පරිදි ස්වරයක් අනුව ම යෙදෙන හෙයින් මුලින් පවතින ස්වරයේ ස්ථානය ආගුර කෙරේ.⁴⁵ ඒ අනුව 'අං' යනුවෙන් කිසු කළේහ කළේහ ක්‍රේයිජ වන අතර 'ඉ, උ' ආදි වශයෙන් කි කළේහ තාපුර, ඕජේයිජ වේ. අනුස්ථාරයේ ඇති ව්‍යුක්ෂුතන ලක්ෂණ දෙක නම්, ස්වරවල

43. "අං ඉත්තනුස්ථාරෝ වර්ණසමාමිනායේ පයිනතේ. එ කාංශ්විත්ස්වරධර්මාන් ගෘහ්ණාති කාංශ්විත්ව්‍යක්ෂුතනධර්මාන්. තදුපා ප්‍රස්ථවත්ව. දීර්සත්ව. ප්ලූතත්වමුදාත්තනත්ව. ස්වරිතත්වමිනි ස්වරධර්මා. තථාර්ධමානා කාලනා ස්වරවගේනෝ- දාත්තානුදාත්ත ස්වරිතත්ව. සංයෝග්‍යවේත් ව්‍යුක්ෂුතනධර්මා. තත්ත්වයධර්මයෙගාදායහයස්වහාව. ස්වරව්‍යක්ෂුතනයෝරනාජද්වරණන්තර ප්‍රකාශයති...." *RPr. Vol. ii.*, p. 26.

44. "අනුස්ථාර යමානා. ව නාසිකාස්ථාන මුව්වතේ" *PS.*, 14.

45. "අයෝගවාහ විශේෂ ආගුරස්ථානහාගිනා" *ibid*, 14.

ಬಲಪೈಮೆನ್ ಲಧಾತ್ತ-ಘನ್ನಧಾತ್ತ-ಸೀವರಿತ ಲಕ್ಷಣ ಗೈತಿಮ ಹಾ ಸಂಯೇಗಾಕ್ಷರ ಸಿಂಗ ಯೆಡಿಮಾಡಿ. ಸಾಹ ಪ್ರಾತಿಗಾಬಿಂದೆ ಶಿನ “ಅನ್ನಸೀವಾರ್ಯ ವಿಷಣ್ಣುಶಂ ವಾಕ್ಷಾತ್ರಾಭಿಗಮಿ”⁴⁶ ಯನ ಜ್ಞಾನಯ ದ ವೈದಗತ ವೇ. ಮೊಯ ಅನ್ನವ ಅನ್ನಸೀವಾರಯ ಸಹ ವಿಷಣ್ಣುಶಂ ಯನ್ನ ಅಕ್ಷರಯಕ ಕೊಂಡ ಲೆಸ ಸ್ಟೂಲೆಕೆ. ಅಕ್ಷರಯಕ್ ಯನ್ನವೆನ್ ಮೆಹಿ ಅಧಿಂಹಸ್ ಕೊಂಡ ಆತ್ಮತೋ ಸೀವರವತ್ ಅಕ್ಷರದಿ. ಅನ್ನಸೀವಾರಯ ಸೀವರಯಕ್ ಶಿಕ್ಷಣ ನೋವನ ಹೆಡಿನ್ ಶಿಯ ಅಕ್ಷರಯಕ್ ನೋ ವ, ಅಕ್ಷರಾಂಗಯಕಿ. ಸೀವರವತ್ ನೋಲ್ಲಿ ವಿಷಣ್ಣುಶಂಯ ದ ಅಕ್ಷರಾಂಗಯಕಿ. ಮೆಮ ಅನ್ನಸೀವಾರ ವಿವರಣಯೆನ್ ಶೈಲಿದ್ದಿಲಿ ವಿನೆನ್ ಸಾಹ ಪ್ರಾತಿಗಾಬಿಂದೆ ಶಿನ ಅನ್ನಸೀವಾರಯೆ ಸೀವರ-ವಿಷಣ್ಣುಶಂ ಹಾವಯ ಪಿಲಿಬಳಿ ಸಾತವಿಶ್ವಾವ ಇಂದಿ ವಿವಾರಯ ಪಿಲಿಬಳಿ ಕೆರ್ವಣಕ್ ನೋ ವ, ಇಂದಿಯೇಗ ಪಿಲಿಬಳಿ ಕೆರ್ವಣಕ್ ಬಿಂದಿ.

ಅನ್ನಸೀವಾರಯೆ ತರಮಿ ಮತಃಬೇಧಾತ್ತಮಕ ಸೀವಣಾವಯಕ್ ವಿಸರಗಯ ಸಿಂಬಿನ್ದಿಯೆನ್ ನೈತ. ಸಂಸೀಕಣ ಕಾಬಿಡಿಕಣನ್ ಸೀವರ-ವಿಷಣ್ಣುಶಂಯ ನಿರ್ವಿವಿವಿನಯ ಕರ ಗೈತಿಮೆ ದ್ವಿ ಲ್ರವಿವಾರಣ ಕಾಲಯ ಸಲಕಾ ಆತ್ಮ. (ಲ್ರವಿ ಅನ್ನಸೀವಾರಯೆ ಸೀವರ ಲಕ್ಷಣ ಲೆಸ ಬ್ರಹ್ಮೇ-ದೀರ್ಘ-ಶ್ಲೇಷ ಹಾವಯ ದಕ್ಷಿಣನ್ನೆನ್ ಶೇ. ಹೆಡಿನಿ.) ಮ್ಲಿನ್ತೆಗೆ ಅಧಿಂಹಸ ಸೀವರಯಕ ಕಾಲಯೆನ್ ಆರ್ಥಯಕ್ ವಿಷಣ್ಣುಶಂಯಕ ಆತ್ಮ ಬಿಂದಿ.⁴⁷ ಸೀವರಯಕ್ ಮ್ಲಿನ್ ಯೆಡಿಮೆ ಹೆಚ್ಚಿಲಿ ಮತ ವಿಸರಗಯೆ ಲ್ರವಿವಾರಣ ಕಾಲಯ ಸೀವರಯಕ ಕಾಲಯೆ ಸಂಘಾತ ವೀ ಆತ್ಮ.⁴⁸ ಶಿಹೆತ್ ಸಾಹ ಪ್ರಾತಿಗಾಬಿಂದೆ ‘ಅ, ಆ, ಸಾ, ಸಾಂ, ತ್ರ, ರ್, ಲ, ಲ್ರ, ಶೇ, ಶೆ, ಶಿ, ಶ್ರಿ’ ಯನ ಅಕ್ಷರ ಸೀವರ ಲೆಸ ದಕ್ಷಿಣ, ಅನ್ನಸೀವಾರಯ ಸೀವರ ಹೆಯ ವಿಷಣ್ಣುಶಂ ವಿಯ ಇತ್ತಿ ಹೆಡಿನ್ ವರಣಾತ್ತರಯಕ್ ಬಿಂದಿ ಪವಸಾ, ಸೆಂಪ್ರಿ ಸಿಯಲ್ಲಲ ವಿಷಣ್ಣುಶಂ⁴⁹ ಬಿಂದಿ ಕಿಯಡಿ. ಹಾಫಿಂಗಾರ ಲ್ರವಿ ಮೆಯ ವಿಸರಗ ಕರಮಿನ್ “ಸೀವರ ಸಹ ಅನ್ನಸೀವಾರಯ ಹೈರ್ವಣ್ಣ ಕೊಂಡ ಉತ್ತಿರ ಅಕ್ಷರ

46. *RPr. Vol. ii.*, 1. 22.

47. “ಬ್ರಹ್ಮಸೀವರದ್ವಾಳಂ ವಿಷಣ್ಣುಶಂತಿ” *TPr.*, 1. 37.

48. ಪ್ರಾತಿಗಾಬಿಂದೆ ವಿಸರಗಿಯ “The h or visarga appears to be merely a surd breathing, a final h-sound uttered in the articulating position of the preceding vowel.” *SGr.*, p. 23.

49. “ಸರ್ವಂ ಯೇಷಾ ವಿಷಣ್ಣುಶಂತಿಯೇ” *RPr., Vol. ii.* 1.6.

සියලුල ව්‍යක්ෂණන”⁵⁰ වන බව දක්වයි. මෙහි විශේෂයෙන් ම අනුස්ථාරය හැරුණු කොට යනුවෙන් පවසා, විසරගය සම්බන්ධයෙන් කිසිවක් නොපැවැසුයෙන් ‘විසරගය’ ව්‍යක්ෂණන ලෙස එයින් අනුදත් බව තහවුරු වේ. පාලි ව්‍යාකරණකරුවන් ස්වර දක්වා ව්‍යක්ෂණන දැක්වීමේ දී “සේසා බ්‍යක්ෂණනා” ලෙස සූත්‍රය දක්වා වෘත්ති වශයෙන් “ස්වර අට හැර කකාරය ආදි කොට ඇති නිගේතය අන්ත කොට ඇති සෙසු අකුරු ව්‍යක්ෂණන වේ”⁵¹ වශයෙන් දක්වමින් නිගේතය ද ව්‍යක්ෂණයක් ලෙස ගෙන ඇත.

ආපිගලී ශික්ෂාව ගබඳවිවාරාත්මක ව අනුස්ථාරය සහ විසරගය වේදිත ලෙස දක්වා ඇත.⁵² “වුද්” ධාතුවෙන් නිපන් හෙයින් වේගයෙන් වලනය කෙරෙන යන අර්ථයෙන් වේදිත ගබඳ යනු උගුර, නාසය හෝ මුව තුළ වායුධාරා සැණෙකින් වලනය කරමින් නිපදෙන ගබඳයි.

අනුස්ථාරයේ සහ විසරගයේ ස්වර-ව්‍යක්ෂණන භාවය පිළිබඳ නිර්ණයේ දී නූතන වාග්විද්‍යා උගතුන්ගේ අදහස් ද වේ. බටහිර වාග්විද්‍යා උගතෙකු වූ ඩිනියල් ජේන්ස් ‘ස්වර’ හඳුන්වන්නේ ‘සාමාන්‍ය භාෂණයේ දී උගුර ප්‍රදේශය පැවු නොවීම තුළින් කිසිදු බාධාවක් හෝ ගුයමාණ සිර්පණයක් හෝ ඇති නොකරමින් ග්‍රුසනිකාව (pharynx) සහ මුඛය හරහා පිට කිරීමෙන් හට ගනුයේ සේෂ්‍ය ගබඳයක්” ලෙසයි.⁵³ තව ද ස්වරයක් දුරක සිට

50. “ස්වරානුස්ථාරව්‍යතිරික්තා: සර්වං ගේෂ්‍ය වරණරාභ ව්‍යක්ෂණන සංයුත්‍යක් වේදිතවයා” ibid, Vol. ii, p. 28.

51. “යාපන්වා අටිය සරේ සේසා අත්බරා කකාරාදයේ නිගේතන්තා බ්‍යක්ෂණනා නාම හොත්ති - තං යටා.” වැගම පියරතන පිම්, (සංස්.) සන්න සහිත කවිවායන ව්‍යාකරණය (කොළඹ 10: එස්. ගොඩගේ සහ සහන්දරයෝ, 1995), 2 පිටුව.

52. “උප්‍රමණාස්ථාපාප දැකිතා: විසරගානුස්ථාරලාභවානුනාසිකයා: පන්දුව වේදිතයා” AS, 6.

53. “A vowel (in normal speech) is defined as a voiced sound in forming which the air issues in a continuous stream through the pharynx and

උච්චිචාරණය කළ ද සාමාන්‍යයෙන් ඇසෙයයි. ව්‍යුෂ්ජ්ජනයක උච්චිචාරණය දුරට ඇසෙන්නේ නැත.⁵⁴ මේ අනුව ස්වර ලක්ෂණ නම් ව්‍යුෂ්ජනයකට සාපේක්ෂ බාධාවක් නොවීම, ගුරුමාණ සර්ථණයක් ඇති නොවීම, සේෂ්ඡවත් වීම, ව්‍යු කළාපය මුඛයෙන් නික්මීම, දුරක සිට වුව ගුවනය කළ හැකි වීම ආදියයි. අනුස්චාරය සහ විසරගය ඉපදීමේ දී ව්‍යුධාරාවට බාධාවක් ඇති වේ. එමෙන් ම අනුස්චාරයේ සහ විසරගයේ ගුරුමාණ සර්ථණයක් ද ඇති වේ. ඉහත ආපිගලී ගික්ෂාවේ දී 'වෝදිත' ලෙස දක්වන්නේ එයයි. විසරගය අසේෂයකි. අනුස්චාරය ස්වර හෝ ව්‍යුෂ්ජන හෝ වන බව කියු සක් පාතිකාභය ම අනුස්චාරය ද අසේෂයක් ලෙස දක්වයි.⁵⁵ (එහෙත් එය අසේෂයක් නො වේ.) අනුස්චාරය උච්චිචාරණය කිරීමේ දී ව්‍යුධාරාව පිටවන්නේ නාසයෙනි. නාසාරන්තුයෙහි අනුනාදය පතුරවමින් 'අ' වැනි ස්වර ගබාත් උපදියි. එහෙත් අනුස්චාරය නාසිකා වන්නේ අනුනාදය නාසරන්තුයෙන් ලැබීම හෙතුවෙන් නො ව, පූර්ණ වශයෙන් ම නාසරන්තුයෙන් ව්‍යුව පිට කරමින් නාසිකාව ස්ථානය කොට ගෙන උපදිනා හෙයිනි. මුඛය හරහා වාතය ගමන් නොකරන ලෙස උච්චිචාරණය වන සියලු ගබා (all sounds in the production of which the air does not pass through the mouth) ව්‍යුෂ්ජන ලෙස සැලකේ. තව ද අනුස්චාරය සහ විසරගයේ උච්චිචාරණය දුරකට නො ඇසේ. ඒ හෙයින් අනුස්චාරය සහ විසරගය නිත්‍ය ලෙස ම ව්‍යුෂ්ජන දෙකකි. රේ.ඩී. දිසුනායක,⁵⁶ බ්ලී.ඩස්. කරුණාතිලක⁵⁷ ආදි භාෂා උගතුන් අනුස්චාරය සහ විසරගය ව්‍යුෂ්ජන ලෙස දක්වා ඇත.

mouth, there being no obstruction and no narrowing such as would cause audible friction" *OEP*, p. 23.

54. ibid.

55. "... අන්තරා: සප්ත තේෂාමසේෂා" *RPr. Vol. ii.*, 1. 12.

56. අ.වි., 203 පිටුව.

57. සිංහාවා., 10 පිටුව.

මෙසේ සලකන කළ සිංහලයේ අනුස්ථාරය සහ විසරගය ව්‍යක්ෂණ බව පිළිගැනී. තව ද සිංහලයේ අනුස්ථාර-විසරග දෙක අකාරයකින් පසු ව රුපවත් කොට ඇති, ඒ දෙක අකාරයෙන් විහිත සේ සැලකේ. ගබාදකෝෂ පටිපාටියෙහි ද ද අනුස්ථාරය සහ විසරගය අකාරයෙන් විහිත කොට සලකා ඇත. සිංහලයේ අකාරය වර්හන් තුළ යොදන්නේ ඒ හෙයිනි. මෙසේ සලකන කළේහි සිංහල අක්ෂර මාලාව ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් දෙකකට බෙදේ. එනම් ස්වර සහ ව්‍යක්ෂණ වශයෙනි. එසේ වූව ද අනුස්ථාරය සහ විසරගය පූර්ව ස්වරග්‍රීය ව පමණක් ලැබීම සලකා වෙන ම තීරුවක දැක්වීම උචිත ය. වඩා උචිත වන්නේ, ව්‍යක්ෂණ එක් වගුවකට ගෙන, ඒ තුළ නැවත වගු දෙකක් වශයෙන් පූර්වස්ථරාග්‍රීය ව්‍යක්ෂණ හා උනයස්ථරාග්‍රීය ව්‍යක්ෂණ දැක්වීම ය. එවිට අල්ප මාත්‍රයෙන් හෝ ආදුනිකයෙකු තුළ පවා ඇති විය හැකි ගැටුලු නැති වේ. පූර්වස්ථරාග්‍රීය ව්‍යක්ෂණ, ව්‍යක්ෂණයන්ගේ අනුප්‍රහේදයක් සේ සැලකීම වට්. ඒ සඳහා සංස්කෘත ගාබඳිකයන් හාවිත කළ ‘අයෝගවාහ’ යන නාමය ම උචිත ය. ‘අයෝගවාහ’ යන්නේහි අර්ථය අකාරයක් යෝගයෙන් වහනය කෙරෙන යනුයි. අනුස්ථාරය සහ විසරගය අකාරයෙන් පර ව පමණක් නො ව, අනෙක් ස්වරයන්ට පසු ව ද යෙදේ. එහත් සිංහලයේ බහුල ව්‍යාප්තික ස්වරය වූත්, ස්වරයන්ගේ ආදි ම ස්වරය වූත් අකාරය සියලු ස්වරයන්ගේ නියෝජනයක් ලෙස ගෙන ඒ නම ම හාවිත කිරීමේ ගැටුවක් නැත.

3.2.2 ස්වර - ව්‍යක්ෂණ

ස්වර යන්නට පර්යාය ලෙස පණකුරු/පාණාක්ෂර, නිශ්චාක්ෂර යන නම් හාවිත වන අතර ප්‍රාණාක්ෂර යන අර්ථයෙන් ම දෙමළෙහි ස්වරයන්ට උයිරිඹලෙන්තු යන නම හාවිත වේ.⁵⁸ ‘ස්ව’

58. සි.ඩ.බ., 27 පිටුව.

යනු තමායි. 'ර' යනු හඩයි. එසේ හෙයින් ස්වර යනු වෙනත් අක්ෂරයක ආධාරය නැති ව තමා විසින් ම හැඳවීමේ ගක්තිය ඇත්තේ යනුයි. කවිවායන න්‍යාසයේ දැක්වෙන “ව්‍යුක්ෂනයන් ගුරුමාණන්වයට පමුණුවනුයේ, එකතුවනුයේ,(ගුරුමාණන්වයහි) පවත්වනුයේ ස්වර නම වේ.”⁵⁹ යන්නෙන් ද බාධාවතාර විකාවේ දැක්වෙන “ඹදෙකලාව රුතුයයි දියුලා තු යි ස්වර නම්.”⁶⁰ යන්නෙන් ද එම අදහස ලබා දෙයි. “පහසුයෙන් කියුවියැ හැක්කේ, එ සේ නො කියුවියැ හැකි තැන් පහසු කරන්නේ, ස්වර නම්.”⁶¹ යන කුමාරතුංගගේ නිර්වචනය ද ඉහත නිර්චිතයන්ට සමාන ය.

තිශිරිවැව සුමනසාර හිමි “ස්වර ගබ්ද යනු වායුධාරාව කිසියම් බාධාවකට ලක් නො වේ, මූඛයෙන් නිදහස් ව නික්මීමට සැලැස්වීමෙන් උපදින ගබ්ද විශේෂයයි.”⁶² යනුවෙන් දක්වයි. සුගතපාල ද සිල්වා ද මෙම අදහස ම කියයි.⁶³ මෙහි ‘බාධාවකට ලක් නො වේ’ යනුවෙන් දැක්වේ. ස්වරයන්ගේ එකිනෙකට වෙශේෂිකත්වයක් පවති. එම වෙශේෂිකත්වය ඇති වන්නේ යම්කිසි අල්ප මාත්‍ර හෝ බාධාවක් පවතින හෙයිනි. එහෙත් එම බාධාව සාපේක්ෂක ව සලකන කළේහි නොසලකා හැරීම වෙදික ගාබඳිකයන්ට ද අනුගත ය. වෙදික ගාබඳිකයන් ස්වර ගබ්ද විවෘත ලෙස දැක්වුයේ ප්‍රයත්තනයේ ස්ථරීය හෙවත් බාධාව සාපේක්ෂක ව සලකා ය.⁶⁴ ස්වරයන්ගේ උච්චාරණ ලක්ෂණ පැහැදිලි කිරීමේ දී ‘වායුධාරව මූඛ කුහරයේ දී පූර්ණ බාධනයකට ලක් නො තොට

59. “සරන්ති ගේජන්ති පවත්තන්තිනි සර....” මු.දී., 13 පිටුව.

60. “සියං රාජනී දීප්පති ඉති වා සරෝ” බා.වී., 8 පිටුව.

61. ව්‍යා.වී., 4 පිටුව.

62. සිං.හා.ව්‍යාක., 91 පිටුව.

63. ව්‍යා.වී., 27 පිටුව.

64. “අලෝජ්පාෂා යනස්ත්වීපන් නොම්ස්පාෂේටා ගල් ස්මානා ගේජා ස්ථාප්තිව හල් ප්‍රේක්නා නිබෝධානුප්‍රදානන්” “ස්වරයේ ස්ථරීය ප්‍රයත්තනයන් තොර ව්‍යවාහු (විවාහ) වෙති; යනක්ෂරයේ (යේ, ර, ලේ, වි) රේත් ස්ථාප්තිව වෙති; ග්‍යාවක්ෂරයේ (ඇ, ඡ, ස්, ඩ්) අර්ථ ස්ථාප්තිව වෙති; සෙසු හැඳුක්ෂරයේ (වරි ව්‍යුක්ෂන) ස්ථාප්තිව වෙති.” මු.ඩී., 38.

පිට කිරීමෙන් උපදනා අකුරු විගේෂයයි' යනුවෙන් දැක්වීම වචා යෝග්‍ය ය. බලගල්ලේ නූතන වාග්චිද්‍යායුයන්ගේ මත අනුව යමින්

කිසියම් ගබාදයක් උසුරුවීමේ දී
පෙණහලුවලින් එන වායුධාරාව, ඇදී සිටි ස්වර
තන්තු ප්‍රකම්පනය කරමින් මූලරන්තුයට පිවිස,
අතර මග දී පුරුණ බාධනයකට, ඉශ්‍යමාණ
සර්ථකයකට, හෝ පර්යුවීකරණාදී වෙනත්
විකෘතියකට හසු නො වී බැහැරට තික්ම යේ
නම් ඒ ස්වර ගබාදයකි.⁶⁵

යනුවෙන් දක්වයි. උච්චාරණ කාලමය වශයෙන්
ස්වරයන්ගේ මාත්‍රාවක්⁶⁶ හෝ මාත්‍රා දෙකක් වේ.⁶⁷ නූතන සිංහල
වරුණ මාලාවේ ස්වර අක්ෂර දහඳවකි.

අ ආ අැ අැ ඉ ඊ
උ උ උ සා සා ප්‍ර ප්‍ර
එ එ එ ඔ ඔ ඔ

'වි' පුරුව 'අස්ස්ලේ' ධාතුවෙන් නිපන් 'ව්‍යක්ෂ්පන' යන්න එම
අක්ෂර හැඳින්වීම සඳහා යෙදුණ පාරිභාෂික වචනයකි. 'අස්ස්ලේ'
යන ධාතුවේ පැහැදිලි කිරීම (බ්‍යන්ති), ගමන (ගති), කැළුම් (කන්ති)
යන අර්ථ ඇත. බාලාවතාර ටිකාවේ දැක්වෙන පරිදි බ්‍යක්ෂ්පන
යන්නෙහි ඇත්තේ පැහැදිලි කිරීම හා ගමන යන අර්ථයි.

65. භා.අ.සි.ව. 149 පිටුව.

66. මාත්‍රාවක් යනු අසුරු සැණක් ගසන කළක් හෝ ඇසිපිය හෙළන පමණ
කළක් හෝ යනුවෙන් කියා ඇත.
“මත්තාස්දේදේවත්තේ අව්‍යරාස්ථානාත්මකත්මිලිනසඩ්බාන්. කාල්
වදති.” පදුරුපසිද්ධී, Chatta sangayana CD Rom; Vipassana Research
institute India, 1999.

67. සා.ව්‍ය., 8 පිටුව.

වෙසස්සින් පහයති. හඩ පැහැදිලි කෙරෙති යන අරුතින් බ්‍රහ්මන නම වෙති. වෙසස්සි න් පහයති හෝ යෙත්ත් තුළ බ්‍රහ්මනයේයි. ඩුදු ස්වරයෝ හඩ නගත් තමුන් තොපැහැදිලි හඩ ම නගති. බ්‍රහ්මන සහිතයෝ පැහැදිලි හඩ ම දක්වති. එම වෙසස් වියත් හඩ නැගුමෙන් අරුත් බිණුමෙන් බ්‍රහ්මනයි කියනු ලැබෙත්.⁶⁸

යන බාලාවතාර විකා පාඨයෙන් ව්‍යක්ෂුජන යන්නෙහි අර්ථය පැහැදිලි වේ. පදරූපසිද්ධිය ද ව්‍යක්ෂුජන යන්න හඳුන්වන්නේ “බ්‍රහ්මයති ඒනේහි අත්ථේති බ්‍රහ්මනා”⁶⁹ යනුවෙති. සාරස්වත ව්‍යාකරණයේ දී “ස්වරයන්ගෙන් හින වූයේ හෙවත් ස්වර හාවයෙන් වෙන් වූයේ ව්‍යක්ෂුජන වෙයි.”⁷⁰ යනුවෙන් දැක්වෙයි. කමාම හැඩිවීමේ ගක්තිය නැති හෙයින් හෙවත් ප්‍රාණය තැති වූ හෙයින් මෙම අක්ෂරයන්ට ගාත්‍රාක්ෂර යනු ද නමකි. මේ අර්ථයෙහි ම දෙමලෙහි මෙම අක්ෂරයන්ට මෙයිර්ලලන්තු සි කිය.⁷¹ සිද්ධීසගරාව මෙම අක්ෂරයන්ට ගතකුරු,⁷² හල්,⁷³ වණන⁷⁴ යන නම වහරයි. (වණන් යන්න ස්වර හා ව්‍යක්ෂුජන යන දෙක ම හැදින්වීම සඳහා අවශ්‍යෙෂයෙන් යොදා ඇති.)⁷⁵ වදන්කවි පොත ව්‍යක්ෂුජන හඳුන්වන්නේ හසකුරු වශයෙනි.⁷⁶ නිශ්චිතාක්ෂර යන නාමයක් ද ව්‍යක්ෂුජනයන්ට වේ.

68. සි.සු.ඩ.වී., 25-26 පිටු.

69. පදරූපසිද්ධි, Chatta sangayana CD Rom; Vipassana Research institute India, 1999.

70. “ස්වරහින් ව්‍යක්ෂුජනම්” සා.ව්‍ය., 13 පිටුව.

71. සි.උ.ඩ., 27 පිටුව.

72. සි.ව්.ස., 7 පිටුව.

73. එම, 69 පිටුව.

74. එම, 26 පිටුව.

75. එම, 23 පිටුව.

76. ග.හැ.ව.පො., 7 පිටුව.

සාරස්වත ව්‍යාකරණයේ එන උච්චාරණ කාල විග්‍රහයට අනුව ව්‍යුක්ෂුප්‍රත්‍යාගක උච්චාරණ කාලය අර්ථ මාත්‍රාවකි.⁷⁷ සුගතපාල ද සිල්වා ව්‍යුක්ෂුප්‍රත්‍යාග මූලික ලක්ෂණය ලෙස කරණය ස්ථානයට තද්ධීම හෝ ස්ථානය ආසන්නයට පැමිණීම දක්වයි.

ව්‍යුක්ෂුප්‍රත්‍යාග ගබ්දවල ඇති ප්‍රධාන ලක්ෂණය
කරණය ස්ථානයට තද්ධීම හෝ ස්ථානය
ආසන්නයට පැමිණීමයි.... මූලයෙන් එන වාතය
සම්පූර්ණයෙන් හෝ අඩු වශයෙන් බාධා කරනු
ලැබුව හොත් එයින් උපදින ගබ්දය
ව්‍යුක්ෂුප්‍රත්‍යාගක් බව මෙයින් පෙනෙනු ඇති.⁷⁸

බලගල්ලේ විස්තරාත්මක ව ව්‍යුක්ෂුප්‍රත්‍යාග හඳුන්වා දෙයි.

කිසියම ගබ්දයක් උසුරුවීමේ දී
පෙණහලුවලින් එන ව්‍යුධාරාව ස්ත්‍රීව හෝ
කිරීලිව හෝ සිරී ස්වර්තනත්තු අතරින්
මූලරන්තුව පිටිස, අතර මග දී පුර්ණ
බාධනයකට, ඉශ්‍යමාණ සර්ෂණයකට හෝ
පාර්ශ්වීකරණාදී වෙනත් විකෘතියකට භාජනය
වෙමින් නික්ම යේ නම් ඒ ව්‍යුක්ෂුප්‍රත්‍යාග ගබ්දයකි.⁷⁹

සුගතපාල ද සිල්වා ව්‍යුක්ෂුප්‍රත්‍යාග ඉපදීමේ දී අර්ථ බාධනයක් ද වෙසෙයින් දක්වයි. සැබැවට ම අර්ථ බාධනයක් ඇති ව උපදින ව්‍යුක්ෂුප්‍රත්‍යාග ගබ්ද ද සිංහලයේ වෙයි. එම අර්ථ බාධාව ස්වරයක දී ඇති කරන බාධාවට වඩා වැඩි වුවකි. එසේ හෙයින් පුර්ණබාධනය සේ ම ගැනීමෙහි ද වරදක් නො වේ. මෙසේ උපදිනා ගබ්ද හතලිස් දෙකක් නුතන සිංහල වර්ණ මාලාවේ වේ.

77. සා.ව්‍යා., 8 පිටුව.

78. වි.වා., 15 පිටුව.

79. හා.අ.සි.ව්‍යා., 149 පිටුව.

(අ)○ (අ):

ක බ ග ස බ ග
 ව ජ ජ කෑ කෑ ජ
 ව ය බ ය ම බ
 ත එ ද ධ න ද
 ප එ බ න ම න
 ය ර ල ව
 ග ඵ ස න ල ග

3.2.3 ප්‍රස්ථාරය - දීර්ඝ ස්වර

ස්වරාක්ෂරයන්ගේ ප්‍රධාන ප්‍රහේදය නම් ප්‍රස්ථාර-දීර්ඝ ඩේශයයි. මෙය වූ කළී ස්වරයන්ගේ උච්චාරණ කාලය අනුව කෙරෙන වර්ගීකරණයකි. සංස්කෘත ගාලිදිකයන් 'එක' මාත්‍රාවක් ඇතියේ ප්‍රස්ථාරයන් ඇතියේ දීර්ඝ වේ,⁸⁰ යනුවෙන් දැක්වූයේ එයයි. සිද්ධීසගරාව මෙය "ලුහු ගුරු බේ"⁸¹ ලෙස දක්වයි. කෙටි ස්වර හා දික් ස්වර යනු ද මෙට ම නම්. කුමාරතුංග ප්‍රස්ථාර ස්වර විග්‍රහ කරනුයේ "නො ඇදැ කියවනු ලබනුයේ ප්‍රස්ථාරය සි. ප්‍රස්ථාරයන්නෙහි අර්ථය කොට යනු සි. එයට වඩා අඩු කොටු ගබාදයක් නොකළ හැකි යැ."⁸² යනුවෙනි. මෙහි වරදක් ඇතු. එනම්, 'ප්‍රස්ථාරයකට වඩා අඩු ගබාදයක් නැතැ'යි කියයි. ප්‍රස්ථාරයක ඇත්තේ එක් මාත්‍රාවකි; ව්‍යක්ෂුතන ගබාදයක ඇත්තේ අර්ථ මාත්‍රාවකි.⁸³ එහෙයින් ප්‍රස්ථාරයන්ට වඩා කෙටි ගබාද පවතී. බාලාවතාර විකාව ප්‍රස්ථාර විස්තර කරනුයේ "රසති පෝකං රස්සිං සද්ද්දං කරෝති - රසෙහි මද ලුහු හඩක් නගා තුයි 'රස්සි' නම්"⁸⁴ යනුවෙනි. තුනන සිංහල වර්ණ මාලාවේ මෙවන් අක්ෂර අවකි.

80. එක මාත්‍රාවෙන් හෙවත් ප්‍රස්ථාරයෙන් දැවැන් දීර්ඝ උච්චාරණයන්" සා.ව්‍ය., 8 පිටුව.

81. සි.වි.ස., 7 පිටුව.

82. ව්‍යාච., 9 පිටුව.

83. සා.ව්‍ය., 8 පිටුව.

84. සි.සු.බ.ච., 25 පිටුව.

අ ඇ ඉ උ ස ප එ ඔ

හුස්වාක්ෂරයන්ට විරැද්ධ වනුයේ දීර්ඝාක්ෂරයයි. මෙවායෙහි උච්චාරණ කාලය මාත්‍රා දෙකකි. මාත්‍රා දෙකට වැඩි ගබඳ ජ්ලුත යනුවෙන් හැඳින්වේ. එම ගබඳ දැක්වීම සඳහා සංකේත සංස්කෘතයේ පවා නැත. ගමනාර්ථවාලී 'දු' යාතුව කෙරෙන් පර ව 'ස' ප්‍රත්‍යය යෝගයෙන් 'දීස' යන්න සැදෙන බවක් බාලාවතාර විකාව කියයි.⁸⁵ එයට නිරැක්ති සපයන්නේ "දවති දුරං සද්දේන් ගවිෂ්ති (දුවයි ඇත්තට හඩින් යේ නුයි) දීසේ; දීස නම්"⁸⁶ යනුවෙනි. කුමාරතුනුග "අදැ කියවනු ලබනුයේ දීර්ඝ යි."⁸⁷ කියයි. නුතන සිංහල වර්ණ මාලාවේ එබඳ අක්ෂර දහයකි.

ආ ඇ ඊ උ ඌ ඍ ඏ එ ඕ ඔ

3.2.4 සරල ස්වර - ස්වරක - සංයුත්ත ස්වර - සන්ධාක්ෂර සවර්ණ

සරල - ස්වරක - සංයුත්ත, සන්ධි, සවර්ණ යනු ස්වරයන්ගේ සංයුතිය පිළිබඳ හේදයකි. ඩ්ලි. කරුණාතිලක හැර වෙනත් සිංහල ගාබඳිකයෙකු ස්වරක යනුවෙන් ප්‍රහේදයක් දැක්වූ බවක් අපට හමු වී නැත. එහෙත් එසේ ප්‍රහේදයක් දැක්වීම යෝගා හෙයින් මෙහි ලා දක්වනු ලැබේ. මෙම වර්ග කිරීම නුතන සිංහල වර්ණ මාලාවට උච්ච වන සේ කර ගත යුත්තකි. මෙහි දී සංස්කෘත ගාබඳිකයන්ගේ මත සිංහල වර්ණ මාලාවට උච්ච වන පරිදි වෙනස් කොට හාවිත කිරීම හෝ අභිසංවර්ධනය කිරීම හෝ කර ගත යුත්තකි.

85. සි.සු.බ.ව.25 පිටුව.

86. එහි ම.

87. වජා.ව., 9 පිටුව.

3.2.4.1 සරල ස්වර

සරල ස්වර යන ප්‍රගණ්ධය වෙවැකි ගාබිඳිකයන් නම් කොට ඇත්තේ 'සමාන' යන තාමයෙනි. සමාන අක්ෂර සඳහා ම සවර්ණ යන්න ද යෙදෙනු දැකිය හැකි ය. එහෙත් සමාන යන්න හා සවර්ණ යන්න පර්යාය වශයෙන් සැලැකීම කළ නොහැකි ය. සමාන හෝ සවර්ණ පිළිබඳ එකගතාවක් වෙවැකි ගාබිඳිකයන් අතර ද නැති හෙයින් මේ විවරණයේ දී ඔවුන්ට ප්‍රමුඛතාවක් නොදෙන අතර තුනන සිංහල අක්ෂර මාලාවට උචිත වන සේ ම විස්තර කෙරේ.

කරුණාතිලක සරල ස්වර යන්නෙන් කුමක් අදහස් කමළේ ද යන්න සාපු ව දක්වා නැතත් 'එක් ස්වරයක ස්වභාවය පමණක් දරන' වැනි අදහසක් දරා ඇති බවක් පෙනෙයි.⁸⁸ ඒ අනුව ඔහු සරල ස්වර ගබා ලෙස,

අ ආ අැ අැ ඉ ර
ල උ එ එ ඔ ඩ

යන ස්වර දක්වයි.⁸⁹ මෙහි දැක්වෙන ස්වර අතුරෙන් 'අ, ආ, ඉ, උ, එ, ඔ, ඊ' යන ස්වර එක් ස්වරයක ස්වභාවය පමණක් දැරීම පිළිබඳ ගැටලුවක් නැත. 'අ, ආ' දෙක ද්වීජ (කණේය තාලුජ) ලෙස හෙවත් අක්ෂර දෙකක (එංඥ) එකතුවක් ලෙස වැලිවිටියේ සේරත හිමි⁹⁰ සහ තිජිරිවැවේ සුමනසාර හිමි⁹¹ දක්වා ඇත. කුමාරතුංග මුනිදාස ද පරිගොඩ ධම්මාලංකාර හිමියන් සමග ඇති කර ගත් වාදයේ දී 'අ, ආ' කණේයතාලුජ වශයෙන් දක්වා ඇත.⁹² එය එසේ වෙතෙන්, අ ආ දෙක සරල ස්වර ලෙස සැලැකිය නොහැකි ය.

88. සි.භ.ව්‍ය., පිටුව 2.

89. එම, 3 පිටුව.

90. සු.භ.කේ., ඇකාර විවරණය.

91. සි.භ.ව්‍ය., 132 පිටුව.

92. හෙළ හෙළිය 1. (සංස්.) කුමරතුඡ සමරු කමිටුව (කොළඹ: අනුල මුද්‍රණාලය, 1961), 80-101 පිටු.

භාෂා පරිණාමයේදී එ > ඇ වීමක් දක්නට ඇත. ⁹³ සන්ධි වීමේදී ද, එ + අ = ඇ (දෙඅත =දැත) වීමක් විස්තර කෙරේ. එහෙත් මෙහි දී වන්නේ අවර්ණය හා ඇවර්ණය පර කොට ඇති එවර්ණය ඇවර්ණයක් බවට පත් වීමයි. මේ සම්බන්ධ ව සෙනාරත් පරණවිතානගේ පැහැදිලි කිරීම වැදගත් ය.

සිංහලයෙහිත් ඒ සිද්ධිය ම වේ ය හි සිතා ගත භෞත් දේ + අත වැනි සන්ධියක දී පළමුවෙන් දය් + අත යනුවෙන් සිදු විය යුතු ය. එනමුත් එයින සැමැදින අර්ථ ස්වරය (අන්තස්ස්ථ ය-කාරය) සංස්කෘතයෙහි මෙන් පරව සිටි අ-කාරය සමග සන්ධි නො වේ. අර්ථ ස්වරය ලොජ් වී ඇත. එනමුත් එය පූර්වයෙන් සිටි අ-කාරය ඇ බවට පත් කොට ඇත. එහෙයින් දේ+අත යනු දැ+අත යනුවෙන් සිටි. පද දෙක එක් වී සිංහලයෙහි විශේෂත්වයට අනුරුප ව තනි ගබ්දයක් සේ සන්ධි වීමට පෙර ගබ්ද සම්බන්ධ සිද්ධි තව දුරටත් අවශ්‍ය වෙයි. ඇ-කාරයට පර ව සිටි අ-කාරය ද ස්වර සාමායෙන් ඇ වෙයි; පසු ව එක ලග පිහිටි, එක ම වර්ගයේ ස්වර දෙක වන ඇ, ඇ එක් ව දීර්ඝය වන ඇ බවට පත් ව දැත යන පදය නීපදවයි. ⁹⁴

ඇ ස්වරය ද්විත ලෙස දැක්වීම භාෂා පරිණාමය හා සන්ධි කාර්යය දෙස බලා පැවසුවකි. උච්චාරණ ලක්ෂණ අනුව ඇකාරය එකඟ වේ. කුමාරතුංග ම ව්‍යාකරණ විවරණයේදී මෙය උත්තර කණ්ධිත ලෙස ගෙන ඇත. ⁹⁵ ඒ හෙයින් එය සරල ස්වරයක් ලෙස සැලැකීමේ බාධාවක් නැත.

93. සි.කු.ගි., 47 පිටුව.

94. එම, 51 පිටුව.

95. ව්‍යා.වි., 19 පිටුව.

‘එ්, ම්’ ස්වර දෙක වෙවැක ගාබිඳිකයන්ට අනුව සරල ස්වර දෙකක් නො ව, සංයුත්ත ස්වර දෙකකි.⁹⁶ ‘අඉ’ දෙක සම්මිගුණයෙන් ‘එ් ද, ‘අල්’ දෙක සම්මිගුණයෙන් ‘ම් ද වෙයි. එහෙත් නූතන වාග්චිද්‍යායෝගන් සංයුත්ත ස්වර ලෙස දක්වන්නේ ‘එ්, මා’ දෙක පමණකි. සිංහල භාෂා උගත්තු/වාග්චිද්‍යායෝග ද එසේ දක්වති. වෙවැක ගබඳ විද්‍යා කෘති අධ්‍යයනය කොට සංස්කෘත ව්‍යාකරණය නමින් ප්‍රශ්න්ත කෘතියක් සැපයු විලියම් බිවිත් විවිනි (William Dwight Whitney) ‘එ්, එ්, ම්, මා’ යන ස්වර පැහැදිලි කරමින් ‘එ්, ම්’ දෙක සංයුත්ත ස්වර ලක්ෂණ සහිත ව උච්චාරණය නොකෙරෙන බව පැහැදිලි කොට ඇති.⁹⁷ එසේ හෙයින් ‘එ්, ම්’ දෙක ද සරල ස්වර ලෙස දැක්වීමේ වරදක් නැත. බඩිලිවි. එරු ගුණවර්ධන ඊ, ඝෑ, ඝා’ අක්ෂර ද සරල ස්වර ලෙස දක්වා ඇති⁹⁸ අතර ඔහු ‘ඝ, ඝෑ’ අක්ෂර ද වර්ණ මාලාවට ඇතුළු කළේවී නම් එම අක්ෂර ද සරල ස්වර ලෙස දැක්වීමට ඉඩ තිබුණි. ‘ඊ, ඝෑ, ඝා, ඝෑ, ඝෑ’ අක්ෂර සරල ස්වර ලෙස දැක්වීම වෙවැක ගාබිඳිකයන්ට අනුගත ය. එ දෙක එක් එක් ස්ථානවලින් උපදින හෙයින් එසේ සැලකිය තැකි ය. එහෙත් තෙතත්තරිය ප්‍රාතිජාභායයේ දී එම අක්ෂර සමාන (සරල) අක්ෂර ලෙස ගෙන නැත. එවා සරල භාවය අත්හැර දැමු ස්වර වශයෙන් විවිනි විස්තර කරයි.

“මෙහි ‘ඊ’ සහ ‘ඝ’ යන ස්වර සරල භාවය සහ සමානත්ම භාවය යන ලක්ෂණ අතහැර දැමු එවා ය. එවායේ ආකෘතින් විවිධාකාර කොටස්වල එකතුවක් ලෙස නිර්මාණය වී ඇතත් එවා තව දුරටත් විස්තර කර නොමැත.

96. “ඒ එළ ඔ මා සන්ධාක්ෂරාණී” සා.ව්‍යා., 9 පිටුව.

97. “The *e* and *o* are, both in India in Europe, usually pronounced as they are transliterated that is, as long *e-* (English ‘long a’, or *e* in *they*) and *o*-sounds, without diphthongal character.” *SGr.*, p.12.

98. සිං.ව්‍යාම්., 11 පිටුව.

සයක් ප්‍රාතිභාෂය (xiii. 14), වාශසනේයි
ප්‍රාතිභාෂය (iv.145), අපරැවන් වේද ප්‍රාතිභාෂ
(i. 37-9) මේ පිළිබඳ කරුණු ගෙන හැර
දක්වයි,⁹⁹

අපරාවන් ප්‍රාතිභාෂයේ 'සංස්පෘෂ්ටරේලමුවරණම' (i.37) යන්න විස්තර කරන භාෂ්‍යකරු 'සා ස්වරයේ දී අරධ මාත්‍රාවක් සහිත ව ජ්‍ර' යන්න සංයුත්ත වේ; ඇගිල්ලට සම්බන්ධ ව තියපොත්තක් තිබෙන්නාක් මෙනි',¹⁰⁰ ලෙස දක්වයි. සාක් ප්‍රාතිභාෂයට අනුව 'ජ්‍ර' කාරය 'සා' ස්වරයේ කොටසක් සම්පූර්ණ කරයි. එසේ ම එය 'සා' ස්වරයේ මධ්‍යයයේ පිහිටා තිබේ.¹⁰¹ 'ඡ්‍ර' වර්ණය ලකාරය සමග සම්බන්ධ වේ.¹⁰² සාකාරයේ සංයුතියේ දී 'ජ්‍ර' ගබඳයට හිමි වූ ස්ථානය මෙනි දී 'ල්' ගබඳයට හිමි වේ.¹⁰³

සාක්, වාජසනේයි, අපරාව යන ප්‍රාතිශාබ්‍ය විවරණයන්ට සහ තෙතත්තරීය ප්‍රාතිශාබ්‍යයේ 'අ, ඉ, උ' පමණක් සමාන ස්වර ගැනීමට අනුව ස්වරණ සහ ප්‍රවර්ණ සරල ස්වර වශයෙන් සැලකිය නොහැකි ය. මේ අනුව සරල ස්වර යනු එක් ස්වරයක ස්වභාවය පමණක් පවතින ස්වර ලෙස අර්ථකාලීනය කළ හැකි අතර තුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ සරල ස්වර වශයෙන් 'අ, අ, ඇ, ඇ, ඕ, ඕ, ඉ, ඉ, උ, උ, උ, උ' යන ස්වර දොළස දැක්විය හැකි ය.

99. "The ȝ and ɿ vowels are denied the quality of simplicity or homogeneity, although their structure as composed of heterogeneous elements is not further described." *SGR*, p. 11.

100. "සුවර්ගෙන් සුවර්මාතා යා තස්‍යා මධ්‍යියේ රැඳමාත්‍යායා...." *APr.*, p. 37.

101. *ibid.*

102. සලකාරම් පුවරුණම්” ibid. 1. 39.

103. *ibid*, p. 39.

3.2.4.2 ස්වරක

ස්වර යන්නට අල්පාර්ථයේ 'ක' යන තද්ධිත ප්‍රත්‍යය යෙදීමෙන් නිපදවා ගෙන ඇති මෙහි අදහස වන්නේ ස්වර භාවය අඩු යන්න ය. එනම් ව්‍යක්ෂණ ස්වභාවයක් ද ඇති යන්න ය. මිගු ස්වර යන්න ද මේ සඳහා යෙදිය හැකි ය. කරුණාතිලක "ස්වරක යනු ව්‍යක්ෂණ රුපී ස්වර ය: එනම් ඒවා යෙදෙන ගබඳ පරිසරය අනුව වරෙක ස්වර ලෙසන් වරෙක ව්‍යක්ෂණ ලෙසන් හැසිරෙන ගබඳ ය"¹⁰⁴ යනුවෙන් විස්තර කරයි. මහු ස්වරක ලෙස දක්වා ඇත්තේ 'සා, සාම' යන ස්වර දෙක පමණකි. එහෙන් 'පා, පා' යනු ද ස්වරක වේ. මහු 'පා, පා' යන ස්වර දෙක සරල ලෙස හෝ සංයුත්ත ස්වර ලෙස ද දක්වා තැනු. ඉහත සරල ස්වර යටතේ දැක්වූ විවරණයෙන් 'සා, පා' වරෙණයන්හි සංයුතිය පැහැදිලි වේ. වේබර සංකාරයේ සංයුතිය සා = $\frac{4}{4} + \frac{2}{4} + \frac{4}{4}$ ලෙස විස්තර කරයි.¹⁰⁵ ජේ. ඩිසානායක සංවර්ණය සංයුත්ත ස්වර සේ ගෙන එහි සංයුතිය $\frac{1}{2}/\frac{1}{2}$ ලෙස දක්වයි.¹⁰⁶ මෙහි දී මේ දෙක සංයුත්ත ස්වර ලෙස ගත තොහැකි ය. සංයුත්ත ස්වර යනු ස්වර දෙකක අනුපිළිවෙළකි. එහෙන් ජේ. ඩිසානායක ද කියන පරිදි මෙහි ඇත්තේ ව්‍යක්ෂණයක් සහ ස්වරයකි. ඒ හෙයින් 'සා, පා' වරෙණ සංයුත්ත ලෙස තො ගෙන ස්වරක/මිගු ලෙස ම නම කිරීම මැත්තවේ.

3.2.4.3 සංයුත්ත ස්වර

සංයුත්ත ස්වර යනු එක සමාන ව උච්චාරණය තොවන්නා වූ ස්වර කිහිපයක ක්ෂේත්‍ර ව සිදු වන උච්චාරණ අනුපිළිවෙළකි. තවත් ලෙසකින් පවසතොත් එක ම මාත්‍රාව තුළ

104. සිංහාව්‍ය., 2 පිටුව.

105. quoted by APr., p. 37.

106. අ.වි., 227-228 පිටු.

ස්වර ගබු කිහිපයක ගුණ එක්තැන් වී තැනුණ ගබායි. කරුණාතිලක මෙය ස්වර දෙකක අනුපිළිවෙළක් වගයෙන් දක්වයි.¹⁰⁷ එසේ දැක්වීම මේ සඳහා වාච්විද්‍යාවේ දී යෙදුණු 'diphthongs' [< Greek - *di* (= two) + *phthongs* (= sounds)] යන ප්‍රික වචනයට අනුව නිවැරදි ය. සංයුත්ත ස්වරයක් යනු ස්වර දෙකක අනුපිළිවෙළක් පමණක් ම නො ව, ස්වර කිහිපයක අනුපිළිවෙළක් ද විය හැකි ය. සිංහලයේ ස්වර දෙකක අනුපිළිවෙළක් සංයුත්ත ලෙස උච්චාරණය වුව ද කැන්ටනීස් වීන, පෘතුගිසි, ස්පායුස්සු, රැමෙනියානු, වියටනාම වැනි භාෂාවන්හි ස්වර තුනක අනුපිළිවෙළක් ද සංයුත්ත ලෙස යෙදේ.¹⁰⁸ එම ගබු සඳහා 'tripthongs' යන්න භාවිත වන අතර ඇතැම් භාෂාවක විරල වගයෙන් ස්වර ගබා හතරක සංයුත්ත ද දක්නට ලැබේ. ඒවා 'quadrathongs' ලෙස හැඳින්වේ.¹⁰⁹ ආර්ථිම් බිඛිලිවි. රාජපක්ෂ "සංයුත්ත ස්වරයක් උච්චාරණය කෙරෙන විට සිදු වනුයේ එක් ස්වරයක් උච්චාරණය කිරීමට සකස් වූ වාචික ඉන්දිය තවත් ස්වරයක් උච්චාරණය කිරීමට සුදුසු තත්ත්වයට ක්ෂණික ව වෙනස් වීමකි"¹¹⁰ ලෙස දක්වයි. මිනු සිංහලයේ භාවිත වන 'ලේතිභාසික' යන පදයේ 'ලේ' ස්වරය 'අඹ' යන ස්වර දෙකේ ක්ෂණික උච්චාරණයකි. 'මුෂධ' යන පදයේ 'මු' ස්වරය ද 'අල' දෙක අනුපිළිවෙළන් ක්ෂණික ව උච්චාරණය කිරීමකි. 'ලේ', 'මු' යන උච්චාරණ දෙකේ දී ම 'අ' ස්වර ගබාය වැඩියෙන් ඇසෙයි. වැඩියෙන් උච්චාරණය වන ස්වරය වර්ණක ස්වරය වන අතර අනෙක් අක්ෂරය අවර්ණක ස්වරය වේ. ප්‍රථම ස්වරය වර්ණක වී දෙවන ස්වරය අවර්ණක වීම අවරෝහන සංයුත්ත වන අතර ප්‍රථම ස්වරය අවර්ණක වී දෙවන ස්වරය වර්ණක වීම ආරෝහන සංයුත්ත වේ.¹¹¹

107. සි.භා.ව්‍ය., 2 පිටුව.

108. Rohana Senevirathna, text message to the author, Jan 14, 2014.

109. Senevirathna, Jan 14, 2014.

110. වා.පු., 15 පිටුව.

111. එම, 16 පිටුව.

සංස්කෘතයේ සන්ධියක්ෂර¹¹² යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ මෙම අක්ෂරයි. ඒ අනුව සංස්කෘත භාෂාවේ දී 'ඒ, එ, ඔ, ඔ' යන අක්ෂර හතර ම සංයුත්ත ස්වර වේ. එහෙත් සිංහලයන්ගේ උච්චාරණයේ දී 'ඒ, ඔ' දෙක සංයුත්ත ස්වර ලෙස උච්චාරණය නො වේ. වෙදික ගබඳ ගාස්තුය පිළිබඳ ප්‍රාමාණික උගතෙකු වූ විටින් ද සංයුත්ත ස්වර ලෙස ගත්තේ 'එ, ඔ' දෙක පමණි.¹¹³ කරුණාතිලක¹¹⁴ ද රත්නසිරි අරංගල¹¹⁵ ද සිංහලයේ සංයුත්තාක්ෂර ලෙස දක්වා ඇත්තේ 'එ, ඔ' යන අක්ෂර දෙක පමණකි. බඩිවිල්.එල්. ගුණවර්ධන සංයුත්ත ස්වර ලෙස මූලින් 'එ ඔ' දෙක දක්වා¹¹⁶ තත් කථියේ දී ම පසු ව 'ඒ, ඔ' දෙක ද සංයුත්ත ලෙස පිළිගෙන ඇතු. ¹¹⁷ ජේ.ඩීසානායක 'ස' වර්ණය ද සංයුත්ත ලෙස දක්වා ඇතු. ¹¹⁸ එහෙත් එය සංයුත්ත ස්වරයක් ලෙස නො ව, ස්වරක ලෙස දැක්විය යුතු බව ඉහත දී දැක්විණ. බලගල්ලේ ද ඇතුළු සමඟාදක මණ්ඩලයක් විසින් සමඟාදිත සිංහලයේ අක්ෂර වින්‍යාසය කථියේ දී 'එ, ඔ' දෙක පමණක් සන්ධියක්ෂර ලෙස දක්වා ඇතු. ¹¹⁹ ඇතුම් විට සන්ධියක්ෂර යන නාමය යොදා ඇත්තේ සංයුත්ත ස්වර යන අදහසින් විය තැකි ය. එහෙත් ඒ සඳහා සන්ධියක්ෂර යන නාමය යොදීම අයෝග්‍ය වන්නේ සිංහල ව්‍යාකරණය විෂයයෙහි විශේෂයෙන් බලපෑ සංස්කෘත ව්‍යාකරණයේ සන්ධියක්ෂර යන නාමයෙන් 'ඒ, එ, ඔ, ඔ' යන අක්ෂර හතර ම ගැනෙන හෙයිනි. ඒ හෙයින් මෙහි දී සංයුත්ත ස්වර ලෙස 'එ, ඔ' දෙක පමණක් ගැනීම උච්චා බවත් ඒ සඳහා සංයුත්ත ස්වර යන නාමය පමණක් ම යොදීම උච්චා බවත් අපගේ අදහසයි.

112. "සන්ධිය ජාතාන්තරක්ෂරාණී-සන්ධියක්ෂරාණී" සා.වතා., 10 පිටුව.

113. *SGr.*, p.12.

114. සිං.භා.වතා., 3 පිටුව.

115. සිං.භා.ඉ.ණ.ල.හා., 24 පිටුව.

116. ගුණවර්ධන, 11 පිටුව.

117. එහි ම, 19 පිටුව.

118. අ.වි., 226-229 පිටු.

119. සිං.අ.වින්‍යා., xi පිටුව.

3.2.4.4 සන්ධියක්ෂර

සන්ධි+අක්ෂර = සන්ධියක්ෂර වේ. එනම්, අක්ෂර දෙකක් සන්ධි වීමෙන් සැදෙන අක්ෂර වේ. වෛදික ගාබඳිකයන් සන්ධියක්ෂර යන්න සංයුත්ත ස්වර යන අර්ථයෙන් භාවිත කර ඇත. ඔවුන් සන්ධියක්ෂර ලෙස 'ඒ, එ, ඔ, ඔ' යන ස්වර භතර පමණක් දක්වා ඇත්තේ, නුස්ව එකාර, මකාර සංස්කෘතයෙහි නැති බැවිනි. සිංහලයේ සංයුත්ත ස්වර ලෙස එ, ඔ දෙක පමණක් පිළිගැනෙන හෙයින් මෙම වර්ගිකරණය සිංහල භාෂාව විෂයයෙහි අවශ්‍ය වූවක් නො වේ. යම් හෙයින් අවශ්‍ය වේ නම් එය සංයුත්ත ස්වර යන අර්ථයෙන් වෙන් කොට ද්වීප ස්වර යන අර්ථයෙන් ගැනීම වටී. එසේ ගන්නේ නම්, එහි දී 'ඒ, ඒ, එ, ඔ, ඔ' යන අක්ෂර හය ම සන්ධියක්ෂර සේ ගැනීම වටී. සිංහල භාෂාවේ ගබඳ සංවිධානයේ දී 'එ+අ / එ+ඇ =ඇ' වීමක් දක්නට ඇති හෙයින් මෙහි දී අයෙකුට 'ඇ' යනු ද සන්ධියක්ෂර සේ ගත යුතු බව සිත් විය හැකි ය. අපට සිතෙන්නේ පරණවිතාන පවසන ආකාරයට සිංහලයේ ගබඳ සංවිධානයේ දී වන්නේ, 'එ+අ / එ+ඇ =ඇ' වීම නො ව, එකාරය ඇකාරය බවට පත් වීමකි. එසේ වෙනස් වීම සිංහල භාෂා පරිණාම ඉතිහාසයට ද අනුකූල ය. ඒ හෙයින් 'ඇ, ඇ' දෙක සන්ධියක්ෂර ලෙස ගැනීමේ අවශ්‍යතාවක් නැත. එය පූර්ව තාලුප වූවත් කවරගාක්ෂර මෙන් ආසන්න ස්ථාන වශයෙන් කැණීය අක්ෂරයක් සේ ම සැලකීම මැනවී. ('ඇ' පිළිබඳ විවරණයක් සඳහා මෙම පරිව්‍යේදයේ සරල ස්වර යන මාත්‍යකාව යටතේ බලන්න.)

3.2.4.5 සවර්ණ

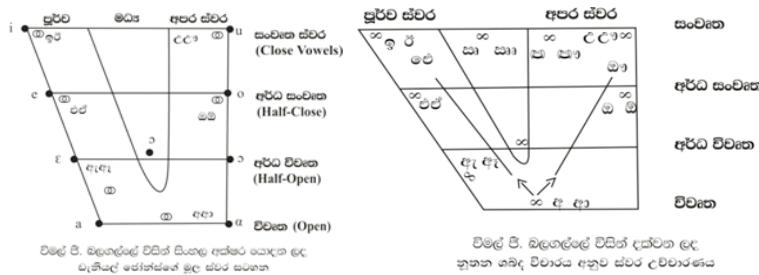
සවර්ණ යන්න ජාති නිරදේශ පදයකි. කාල වශයෙන් අසමාන වූවත් එක් තැනකින් ඉපදීම වශයෙන් ද ප්‍රයත්න වශයෙන්

ද සමාන වූ අක්ෂර කිහිපයක් හැඳින්වීම සඳහා යෙදුණු පාරිභාෂිකයකි. වෙදික ගාබිදිකයන් සවර්ණ විම විෂයයෙහි උච්චාරණ කාල වශයෙන් එක් අක්ෂරයක ඩස්ට-දීරස-ප්ලූත යන අවස්ථා තුන ම සලකා ඇත. සාකාරයේ සහ පාකාරයේ දීරස සහ ප්ලූත උච්චාරණ පිළිබඳ විවිධ මත ඔවුන් අතර පැවත ඇත. එහෙත් පශ්චාත්කාලීන ව ‘අ, ඉ, උ, උ, සා, ප්’ යන අක්ෂර පහ ම සවර්ණ ලෙස ගෙන ඇත. වෙදික ගාබිදිකයන් ‘එ, ඔ’ දෙක සවර්ණ ලෙස නොගත්තේ, එහි ඩස්ට උච්චාරණයක් නොපිළිගත් හෙයිනි. එහෙත් සිංහලයේ ‘එ, ඔ’ දෙකේ ඩස්ට උච්චාරණයක් ද පවතින හෙයින් ‘එ, ඔ’ දෙක ද සවර්ණත්වයෙන් ගැනීමේ ගැටලුවක් නැත. තව ද සිංහලයේ ඇකාරයේ ද ඩස්ට- දීරස-ප්ලූත යන උච්චාරණ කාල තුන ම පවතින හෙයින් එය ද සවර්ණත්වයෙන් ගැනීම මැනවී. එසේ ගැනීම භාෂාවේ පිරිමැස්මට ද හේතු වේ. ඇකාරය සවර්ණත්වයෙන් ගැනීමේ දී ඇකාරය නිෂ්පන්ත වීමත් වරණ ගබ්දය තත්ස්ම වීමත් හේතුවෙන් අනුරුදී භාවිතය සම්බන්ධයෙන් ගැටලුවක් ඇති විය හැකි ය. භුමිතෙල් (කිසිවෙකු භුමිතෙල යනුවෙන් හෝ බිමිතෙල් යනුවෙන් හෝ වහරන්නේ නැත), අවමස්ථාන් (කිසිවෙකු අෂ්ටමහාස්ථාන යනුවෙන් හෝ අවමහතැන් යනුවෙන් හෝ වහරන්නේ නැත) වැනි අනුරුදී නොවූ වවන ද තාක්ෂණය (නිවැරදි වවනය තක්ෂණය වේ) වැනි ව්‍යාකරණානුකූල නොවූ වවන ද සම්මත ව භාවිත වන හෙයින් ඇවරණ ලෙස යෙදුව ද ඇති වන ගැටලුවක් නැත. ඒ හෙයින් සිංහලයේ සවර්ණ ලෙස ‘අ, ඇ, ඉ, උ, සා, ප්, එ, ඔ’ යන වරණ සැලකීම මැනවී.

3.2.5 පූර්ව ස්වර - මධ්‍ය ස්වර - අපර ස්වර

ස්වර උච්චාරණයේ දී කරණයන් මගින් තරමක බාධාවක් වන බව පැහැදිලි කරණකි. ප්‍රධාන කරණෙන්දිය වන දිවහි

ත්‍රියාකාරීන්වය මත පූර්ව - මධ්‍ය - අපර ලෙස ස්වර බෙදිය තැකි ය. “මැද දිව ඉදිරි තල්ල දෙසට ඇදී යාමට සලස්වා කරනු ලබන ස්වර ගබඳවලට පූර්ව ස්වර යයි ද පසු දිව පසු තල්ල දෙසට ඇදී යාමට සලස්වා කරනු ලබන ස්වර ගබඳවලට අපර ස්වර යයි ද දිව එසේ ඇදී යා නොදී කරනු ලබන ස්වර ගබඳවලට මධ්‍ය ස්වර යයි ද කියනු ලැබේ.”¹²⁰ යනුවෙන් සුගතපාල ද සිල්වා මෙම ස්වර වර්ගීකරණය දක්වයි. මේ ස්වර වර්ගීකරණය සහ අධ්‍යයනය සාම්ප්‍රදායික හෝඩිය කේන්ද්‍ර කොට ගෙන කළ අධ්‍යයනයක් නොව, වාග්ධිද්‍යාවේ මූල ස්වර (cardinal vowels) පිළිබඳ කෙරුණෙකි.¹²¹ මූල ස්වරයන්ට අමතර ව සංයුත්ත ස්වර පිළිබඳ සටහනක් ද බැහියල් ජෝන්ස් දක්වා ඇතේ.¹²² ජෝන්ස්ගේ මූල ස්වර සටහන බලගල්ලේ සිංහල අක්ෂර රුප යොදා දක්වන අතර ම ඔහු විසින් කරන ලද ගබඳවිවාර විද්‍යාගාර පරීක්ෂණයක්¹²³ ද සාම්ප්‍රදායික වරණ මාලාව ම අන්තර්ගත වන සටහනක්¹²⁴ ද දක්වා ඇතේ.

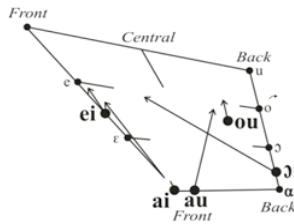
120. විධා., 27 පිටුව.

121. සි.භ.ලි., 98-102 පිටු.

122. *OEP*, p. 99.

123. සි.භ.ලි., 101 පිටුව.

124. එම, 68 පිටුව.

Dagram showing the
future of the English Diphthongs
ei, ou, ai, au, ɔi
By : Daniel Jones

බලගල්ලේ දක්වා ඇති ස්වර උච්චවාරණ සටහනට අනුව
සාම්ප්‍රදායික සිංහල අක්ෂර මාලාවේ පූර්ව ස්වර වන්නේ, 'අ', 'ඇ',
'ඊ', 'ඉ', 'එ', 'ඌ', 'උ' යන ස්වරයි. 'සා, සාඟ' ස්වර මධ්‍ය ස්වර වන අතර
'අ, ආ, උ, උං, ඔ, ඕ, ඔං' යන ස්වර අපර ස්වර වේ. කරුණාතිලක
සහ සිල්වා අවරණය මධ්‍ය ස්වර ලෙස දක්වයි.¹²⁵ සුමනසාර
හිමියන්ගේ පූර්ව-මධ්‍ය-අපර යන ස්වර දැක්වීම¹²⁶ ව්‍යාකුල ය;
වාග්විද්‍යාජයන්ගේ නිගමන සමග එකග තො වේ.

3.2.6 උච්ච - මධ්‍ය - අවච සේව

ස්වර උච්චවාරණයේ දී දිව උස් වන ප්‍රමාණය අනුව ද ස්වර වර්ගීකරණය කළ හැකි ය. ස්වර උච්චවාරණයේ දී වඩා ඉහළට දිව උස් වන්නේ නම් එම ස්වර උච්චව/ඉහළ ස්වර වේ. කරුණාතිලක ‘ඉ, එ, එ, උ’ යන ස්වර මේ ගණයෙහි ලා සලකයි.¹²⁷ මිහු මෙම බෙදිමේ දී ‘සූ, සූං, පූ, පූං, එං, එං’ යන ස්වර අදාළ කොට ගෙන නැතු. ‘සූ, සූං, පූ, පූං, එං, එං’ යන ස්වර ද උච්චව ස්වර වේයි. මධ්‍ය ප්‍රමාණයකට දිව එසවෙනුයේ මධ්‍ය ස්වරයි. කරුණාතිලක මේ සඳහා ‘එ, එ, ඔ, ඔ’ යන ස්වර දක්වයි.¹²⁸ දිව පහළ ස්තරයක

125. සිං.හා.ව්‍යා., 3 පිටුව; වී.වා., 27 පිටුව.

126. ଶତ, 130 ଲିଖ.

127. ଶତ, 3 ପିଠାର.

128. ଶତ,

රඳපවතින නම් එම ස්වර අවච/පහල ස්වරයි. ‘අ, ආ, ඇ, ඇ’ යන ස්වර පහල ස්වර වේ.

3.2.7 සංචාත ස්වර - අර්ථ සංචාත ස්වර- අර්ථ විචාත ස්වර- විචාත ස්වර

ස්වරයන්ගේ සංචාත, අර්ථ සංචාත, අර්ථ විචාත, විචාත යන බෙදීම ස්වර ගබා උච්චාරණයේ දී මුඛය විචාත වන ප්‍රමාණය අනුව කෙරෙන බෙදීමකි. ස්වර ගබා උච්චාරණයේ දී ඉතා අඩුවෙන් මුඛය විචාත ව පවතී නම් භා එම ගබාවලට වඩා සංචාත ව උච්චාරණය වන වෙනත් ගබා නො වේ නම්, ඒ සංචාත ගබායකි. මේ ගණයට ‘ඉ, රේ, උ, උශ, ස්ං, ප්‍ර, ප්‍ර්‍යා’ යන ස්වර අයන් වේ. අර්ථ වශයෙන් මුඛය හැකිලෙන ගබා අර්ථ සංචාත වේ. ‘එ, ඒ, එං, ඔ, ඔං’ යන ස්වර මේ ගණයට අයන් වේ. අඩක් විචාත ව පවතී නම් ඒ අර්ථ විචාත ස්වරයි. ‘ඇ, ඇේ’ යන ස්වර මේ ගණයට අයන් වේ. උච්චාරණයේ දී මුඛය විචාත ව පවතිනුයේ විචාත ගබායි. ‘අ, ආ’ යනු මේ ගණයේ ගබායි.¹²⁹

3.2.8 සේෂ්ජ - අසේෂ්ජ

සිංහල අක්ෂර මාලාවේ සේෂ්ජ-අසේෂ්ජ හේදය ස්වර-ව්‍යුත්තන ප්‍රහේදය මෙන් සියලු ම අක්ෂරයන්ට පොයි වුවකි. එහෙත් ස්වර ගබා නිත්‍ය සේෂ්ජ ලෙස පිළිගැනෙන හෙයින් එහි සේෂ්ජ-අසේෂ්ජ හේදයක් නැති සේ සලකා සේෂ්ජ-අසේෂ්ජ හේදය ව්‍යුත්තනයන්ට පමණක් අදාළ හේදයක් ලෙස සලකනු පෙනේ. පෙණහළුවල සිට එන වායුධාරාව මගින් ස්වරතන්ත්වල ඇති කරන කම්පනයේ ස්වභාවය අනුව ගබා සේෂ්ජ-අසේෂ්ජ ලෙස බෙදා දැක්වේ. බලගල්ලේ සේෂ්ජ-අසේෂ්ජ ගබා “ස්තබිඛ ව ඇදී

129. භා.අ.සිං.වෘ., 159 පිටුව.

සිටි ස්වර තන්තු ප්‍රකම්පනයට පත් කරමින් වායුධාරාව ඒ අතරින් ගමන් කිරීමේ දී ගබාදය සෝෂ (voiced) හාවයට හැරේ... ශිලීල ව සිටි ස්වරතන්තු අතරින් වායුධාරාව ගමන් කිරීම නිසා ගබාදය අසෝෂ වේ.”¹³⁰ යනුවෙන් හඳුන්වයි. කුමාරතුන්ග උගුරෙහි නිනාදය ඇති නොවන සේ කෙරෙන ගබාද අසෝෂ ලෙසත්, උගුරෙහි නිනාදයක් ඇති වන සේ කෙරෙන ගබාද සෝෂ ලෙසත් පැහැදිලි කරයි.¹³¹ ද සිල්වා “ස්වර තන්තු විවෘත ව පවත්නා කල්හි ඉස්මතු වන වාතය ඇසුරින් උපදනා ගබාද අසෝෂ ගබාද නම්” ලෙස අසෝෂ ගබාදත් “ස්වර තන්තු ආසන්න ව තිබිය දී ස්පන්දනය කරවමින් එන වාතය නිසා උපදින්නේ සෝෂ ගබාදයි” යනුවෙන් සෝෂ ගබාදත් හඳුන්වයි.¹³² අපරාව ප්‍රාතිශාල්‍යයේ දී අසෝෂ ව්‍යුෂ්පනවල දී පිට කෙරෙන්නේ ආශ්වාසය බවත්, සෝෂ ව්‍යුෂ්පනවල දී සහ ස්වරවල දී පිට වන්නේ ගබාද බවත් දක්වයි.¹³³

වර්ගාක්ෂරයන්ගේ පළමු දෙවන අක්ෂර හා ‘ඇ, ඕ, ස’ යන වර්ණ අසෝෂ ලෙසත්, සෙසු සියලු වර්ණ සෝෂ ලෙසත් බලගල්ලේ දක්වයි.¹³⁴ ඔහුගේ එම කාතිලේ ම ‘ඉ’ අක්ෂරය ද අසෝෂ වර්ණයක් ලෙස දක්වා ඇත.¹³⁵

ක බ	ව ඡ	උ ග	ත එ
ප එ	ඖ එ	ඖ එ	ඖ එ
ඖ එ එ එ			

130. හා.අ.සිං.ව්‍ය., 150 පිටුව.

131. ව්‍යාච්., 13 පිටුව.

132. ව්‍යාච්., 12 පිටුව.

133. “ඇශ්වාසෝෂෝෂ්පේෂවනුප්‍රදානා. නාදු සෝෂවනස්වරේශු” *APr.*, 1. 12-13.

134. හා.අ.සිං.ව්‍ය., 156 පිටුව.

135. එම, 154 පිටුව.

යන අක්ෂර අසේෂ්ප ලෙස සැලකීම පිළිබඳ ගැටුවක් නැත. මතවාද සහිත වී ඇත්තේ හකාරය, අනුස්ථාරය හා විසර්ගය පිළිබඳ ය. කනට ඇසෙන සේ උච්චාරණය කරනු ලබන සියලු ගබිදයන්හි සේෂ්ප-සේෂ්ප හේදය පවත්නා බව උගත් මතය වන¹³⁶ හෙයින් මේවායෙහි ද සේෂ්ප-අසේෂ්ප හේදය පැවතිය යුතු ය.

සියලු ම උෂ්මාක්ෂර අසේෂ්ප වේ යනුවෙන් දක්වමින් කරුණාතිලක¹³⁷ ද දිසානායක¹³⁸ ද හකාරය අසේෂ්ප ලෙස සලකා ඇත. උගතුන් කිහිප දෙනෙකු එකතු වී සම්පාදනය කළ ඇතැම් කෘතියක දී හකාරය සලකා ඇත්තේ සේෂ්ප ලෙසය.¹³⁹ කුමාරතුංග ද හකාරය සේෂ්ප ලෙස සලකයි.¹⁴⁰ පාලි ව්‍යාකරණයෙන් පරසමක්ෂූ පෙයෝගයෙන් ගත් අදහස¹⁴¹ ද, වෙවිදික ගාබිදිකයන්ගේ අදහස¹⁴² ද හකාරය සේෂ්ප බවයි. අපරාව වෙද ප්‍රාතිභාශ්‍යයේ හාම්යකරු හකාරය සේෂ්ප ලෙස පැහැදිලි ව දැක්වුව ද¹⁴³ එය විවරණය කරන විටිනි හකාරය අසේෂ්ප වන බව විවරණය කරයි.¹⁴⁴ අපරාධ වාග්චිද්‍යායුයෙකු වූ බැහියල් ජේත්ත්ස් ද සාමාන්‍යයෙන් උෂ්මන් අක්ෂර අසේෂ්ප ලෙස දක්වන අතර ඒ හෙයින් ‘හ’ ගබිදය අසේෂ්ප බවත් එහෙත් බහුතරයක් ඉංග්‍රීසින්ගේ උච්චාරණයේ දී එය සේෂ්පවත් ව ලැබෙන බවත් දක්වයි.¹⁴⁵ ඒ හෙයින් හකාරයේ සේෂ්ප-අසේෂ්ප හාවය ප්‍රද්‍රේගල උච්චාරණයේ

136. වි.වා., 12 පිටුව.

137. සිංහාව්‍ය., 7 පිටුව.

138. අ.වි., 348 පිටුව.

139. ජ.මා.හා.අ., 45 පිටුව; සිංහාව්‍ය., xi පිටුව.

140. ව්‍යාච්., 13 පිටුව.

141. “තත්ථ වග්ගානං පය්ම දුතියක්බර සකාරෝ ව අසේෂ්ප-වග්ගානං තතියවනුත්ථපක්ෂූවලා යරුවහලා වාති ඒකවිසති සේෂ්ප නාම.” ම.රු.සි.ස., 32 පිටුව.

142. “අන්ත්‍යා: සප්තතත්පාමසේෂ්ප” RPr. Vol . ii .,1.11 ; “උෂ්මන්වසර්ජනීයප්‍රප්‍රමද්විතියා අසේෂ්ප, න හකාරය” TPr., 1. 12-13.

143. APr. p. 14.

144. ibid.

145. OEP., p. 200.

බෙඩෙශීකතාවක් ලෙස සලකන්නට සිදු වේ. එය සෝජ ව ද, අසෝජ ව ද ලැබෙන හෙයින් ද සිංහලය සාම්ප්‍රදායික අක්ෂර මාලාවක් හෙයින් ද සාම්ප්‍රදායික ව 'හ' ගබ්දය සෝජ ලෙස සැලකු හෙයින් ද සෝජ ලෙස ම සැලකීම මැත්තෙයි. කුමාරතුංග දක්වන සෝජාසෝජ විනිශ්චය න්‍යායන්ට¹⁴⁶ අනුව 'හ' සෝජ බව දැනෙයි.

අනුස්ථාරයේ සහ විසරගයේ සෝජ-අසෝජ විනිශ්චයේ දී කුමාරතුංග විසරගය අසෝජ බවත්, අනුස්ථාරය සෝජ බවත් සාම්ප්‍රදායික ව දක්වෙතත්, අනුස්ථාරය පමණක් නො ව, සියලු ම අනුනාසිකය ව්‍යක්ෂූන ද සිංහලයන්ගේ උච්චාරණයේ දී අසෝජ ව ලැබෙන බවක් දක්වයි.¹⁴⁷ සුම්නසාර හිමි විසරගය හා අනුස්ථාරය සෝජ ලෙස දක්වයි.¹⁴⁸ අනුස්ථාර සෝජ වීම සාම්ප්‍රදායික මතයට පක්ෂ වෙතත්, විසරගය සෝජ වීම සාම්ප්‍රදායික මතයට හෝ තුනන වාර්ෂිකා මතයන්ට එකත නො වෙයි. බලගල්ලේ ද කරුණාතිලක ද දිසානායක ද විසරගය අසෝජ ලෙසත්, අනුස්ථාරය සෝජ ලෙසත් දක්වති.¹⁴⁹ මේ පිළිබඳ වෙදික ගාබ්ධිකයන්ගේ මතය වන්නේ ද අනුස්ථාරය සෝජ වන අතර විසරගය අසෝජ වන බවයි.¹⁵⁰ යක් ප්‍රාතිකාඛායේ අනුස්ථාරය ද අසෝජ ලෙස දක්වා ඇතත්¹⁵¹ එය සම්භාවිත මතයක් වූ බවක් නො පෙනෙයි. මේ අනුව සාම්ප්‍රදායික සිංහල අක්ෂර මාලාවේ,

146. "ඇබ්දයක් අසෝජ ද සෝජ ද යනු දැනැ ගන්නා නොදු ගුරු කමෙක් වෙයි. උගුරෙහි යම් තම් පිටත තෙරු තිබෙන තැනැන් සම්ග මැ පහළ කොටස අසු වන සේ දේ පසේ ඇගිලි තබා ගන්නා. අසෝජ ඇබ්දයක් නැගෙන විට, ඒ තන්හි සැලකිය යුතු වෙනසක් වන බවක් නො දැනෙන්. එහෙත් සෝජ ගබ්දයක් කියවන විට දැනෙන වෙනස මහති. උගුරු දංඩ මහත් වන බවත් හෙයින් මැ දැනෙන්." ව්‍යාච., 13 පිටුව. සෝජ-අසෝජ ගබදු විනිශ්චය කිරීමේ තවත් ක්‍රමයක් නම් දෙසවන් වසා ගෙන ක්, ග යනුවෙන් උච්චාරණය කිරීමයි. එවිට ස්වර තන්තුවල ඇති වන නිනාදයේ වෙනස තමාට ම දැනෙයි.

147. ව්‍යාච., 12 පිටුව.

148. සිංහාව්‍යක., 95 පිටුව.

149. හා.අ.සිංහ්‍ය., 155 පිටුව; සිංහාව්‍ය., 7 පිටුව; අ.ච., 347-348 පිටු.

150. *SGr*, p.26.

151. *RPr*. Vol. ii., 1.11.

අ ආ ඇ ඇ ඉ ඉ
 උ උ සෑ සෑ පි පි
 එ එ එ එ එ එ
 (අ)。
 ග ඝ ඩ ග
 ජ ඡ ඡ ජ
 ඕ ඕ ඕ ඕ
 ද ද ද ද
 බ බ බ බ
 ය ර ල ට
 න න
 යන අක්ෂර සේව්‍ය වන අතර

(ඇ)：
 ව ජ
 ඔ ය
 ත එ
 ප එ
 ග ප ය ග
 යන අක්ෂර අසේව්‍ය වේ.

3.2.9 ස්පර්ශ - අස්පර්ශ

පෙණහලුවල සිට එන වාදුධාරාවට පූර්ණ වශයෙන් හා
 අර්ථ වශයෙන් බාධා පැමිණවීමෙන් ව්‍යක්ෂිතන ගබ්ද නිපදවන බව
 ඉහත දී පැහැදිලි කෙරිණ. මුද රන්ධුයේ දී සිදුවන බාධාවේ
 ප්‍රමාණය අනුව ව්‍යක්ෂිතන ගබ්ද ස්පර්ශ හා අස්පර්ශ ගබ්ද ලෙස
 බෙදා දැක්වීය හැකි ය. ස්පර්ශ යනු පෙණහලුවල සිට එන
 වාදුධාරාව ස්ථානයන්ගේ හා කරණයන්ගේ පූර්ණ ස්පර්ශයක්

ලබමින් තීපදෙන ගබඳයි.¹⁵² වෙදික ගාබිදික ග්‍රන්ථ පරිවර්තනය කළ විටින් වැනි පත්‍රවරුන් මේ සඳහා 'mutes' යන්න දී ඇත.¹⁵³ ඒ හෙයින් මෙහි දී ස්පර්ශ යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ නූතන වාග්චිද්‍යායුයන් 'stops/plosive' යන්නෙන් අදහස් කළ අර්ථය නො වේ. වෙදික ගාබිදිකයන් පැහැදිලි හඩක් නොහැගෙන ගබඳ භා ස්ථාන කරණයන්ගේ පුරුණ ස්පර්ශයක් ලබන ගබඳ ස්පර්ශ යන්නෙන් අදහස් කළ අතර නූතන වාග්චිද්‍යායුයන් මොහොතක බාධනයකින් පසු වායුධාරාව ස්ථාන භා කරණයන්ගේ පුරුණ ස්පර්ශයක් ලබමින් විදාරණයකින් පිටවන ගබඳ සඳහා ස්පර්ශ යන්න යොදා ඇත. මේ හෙයින් නූතන වාග්චිද්‍යායුයන් දක්වන ස්පර්ශ භා වෙදික ගාබිදිකයන් දක්වන ස්පර්ශ සමාන නො වේ. විදාරිත ලක්ෂණ 'ඩ, ඩු, ඩු, න, ම' යන අක්ෂරයන්ගේ නැති වුව ද ස්පර්ශ ලක්ෂණය පවතින හෙයින් එම අක්ෂර ස්පර්ශ ලෙස සැලකීම නූතන වාග්චිද්‍යායුයන්ට ද අනුගත වෙයි. දෙපිරිස අතර ස්පර්ශ අක්ෂරයන්ගේ ප්‍රමාණාත්මක වෙනස ඇත්තේ, වෙදික ගාබිදිකයන් ස්පර්ශන්වය පමණක් ස්පර්ශයන්ගේ ලක්ෂණය ලෙස සැලකීම්, නූතන වාග්චිද්‍යායුයන් විදාරිතය ද ස්පර්ශයන්ගේ ලක්ෂණයක් ලෙස සැලකීම් මත ය.

ස්පර්ශ අක්ෂර යනු කිසියම් කරණයක් මුව
කුහරයෙහි... කිසියම් ස්ථානයකට පමුණුවා එහි
දී වායුධාරාවේ ගමන් මග මුළුමතින් ම අභුරා
ඉන් අනතුරු ව ඒ බාධකය මැඩ ගනිමින් වායු
ධාරාව පිට කිරීමෙන් උපද්‍රවන ගබඳ විශේෂය
තිරුපණය කරන ගාත්‍රාක්ෂරයි.¹⁵⁴

152. "ස්පාෂ්ට්‍රම් කරණ ස්පර්ශනාම්" *RPr. Vol. ii.*, 13.9.

153. *TPr.*, 1.7.

154. ආච්., 310 පිටුව.

යන අර්ථයෙන් තුතන වාග්චිද්‍යායුයන් යොදන ස්පර්ශ යන වචනය සඳහා වෙනත් වචනයක් යෙදීම උචිත වන්නේ, සාම්ප්‍රදායික ව ස්පර්ශන්වයේ මූලධර්මය යටතේ ස්පර්ශ ලෙස හඳුනා ගන්නා ගබඳ සම්බන්ධයක් ඇති හෙයිනි. බටහිර වාග්චිද්‍යා මූලධර්ම අනුව ප්‍රවර්තන හෝ විදාරිත යනුවෙන් හැඳින්වෙන ගබඳවල ස්පර්ශ ලක්ෂණය පැවතියත් ඒ සඳහා ස්පර්ශ යන නම නො යොදා ප්‍රවර්තන හෝ විදාරිත වැනි වචනයක් පමණක් යොදා ගැනීම මැනවි. එවිට සාම්ප්‍රදායික ප්‍රහේද්‍යකරණය සහ තුතන ප්‍රහේද්‍යකරණය අතර ගැටුමක් ඇති නො වේ. තෙතත්තරිය ප්‍රාතිශාඛ, පාණිනිය දික්ෂාව, සාරස්වත ව්‍යාකරණය ආදි සියලු ම සංස්කෘත ගබඳවිද්‍යා කාති 'ක' සිට 'ම' තෙක ඇති අක්ෂර විසිපහ ස්පර්ශ ලෙස දක්වා ඇතේ.¹⁵⁵ තුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ 'ග, ජ, ඩ, ඩී' යන සක්ස්කුක අක්ෂර පහක් ද වන අතර ඒවා ද භඩ නගා උචිතවාරණය නොවන නිසා සහ ස්ථානයන්ගේ හා කරණයන්ගේ පූර්ණ ස්පර්ශයක් ලබන නිසා ස්පර්ශ ලෙස ගත හැකි ය. එවිට සිංහලයේ ස්පර්ශකාක්ෂර තිහක් වේ. බලගල්ලේ එසේ දක්වා ද ඇතේ.¹⁵⁶ ද සිල්වා සියලු වර්ගාක්ෂරයන් ද අනුස්වාරය ද ස්පර්ශ ලෙස සලකයි.¹⁵⁷ අනුස්වාරය ස්පර්ශයක් නොවන බව බලගල්ලේගේ අදහසයි.¹⁵⁸ සාක් ප්‍රාතිශාඛයයේ ද අනුස්වාරය අස්පර්ශයක් ලෙස දක්වා ඇත.¹⁵⁹ අනුස්වාරය හට ගැනීමේ දී කරණයක් ඉවහල් නොවන හෙයින් (මෙම පරිවැශ්දයේ 3.2.1 බලන්න.) එය අස්පර්ශ ලෙස ගැනීම ම උචිත ය. ඒ අනුව තුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ,

155. "ආද්‍යා පක්ෂවිශ්‍යති ස්පර්ශා" *TPr.*, 1.7; "ස්පර්ශනාං පක්ෂවිශ්‍යති" පා.ඩී., පිටුව 30; "කාදයේ මාවසානා ස්පර්ශා" සා.ව්‍ය., පිටුව 20.

156. හා.අ.සිං.ව්‍ය., 150 පිටුව.

157. ව.ව්‍ය., 15-16 පිටු.

158. හා.අ.සිං.ව්‍ය., 152 පිටුව.

159. "ස්වරානුස්වාරෝෂමණාමස්පාෂ්ට්‍යං ස්ථිතම්" *RPr. Vol. ii.*, 13. 11.

ක බ ග ස බ ග
 ව ජ ජ සු සු ජ
 ට ය බ එ ණ එ
 ත එ ද ධ න ද
 ප එ බ භ ම ඔ

යන අක්ෂර ස්පර්ශ වේ. ස්පර්ශ ගබ්දයන්ගේ ද නාසිකා අනාසිකා යැයි හේද දෙකකි. 'ඩ, සු, ණ, න, ම' යන ගබ්ද නාසිකා ස්පර්ශ වන අතර අනෙක් ස්පර්ශ ගබ්ද අනාසිකා ස්පර්ශ වේ. ස්පර්ශයන්ගේන් අනා වූ අක්ෂර ස්ථාන කරණයන්ගේ පුර්ණ ස්පර්ශයක් නොලබන හෙයින් අස්පර්ශ වේ.

3.2.10 නිවර්ත - ප්‍රවර්ත

නිවර්ත - ප්‍රවර්ත යන ප්‍රහේදය ද සේෂ්‍ය අසේෂ්‍ය හේදය සේ ම මුළු වර්ණ මාලාව විෂයයෙහි අදාළ වේ. ස්වර ගබ්ද නිතා ප්‍රවර්තක හෙයින් මේ ප්‍රහේදය ද ව්‍යුන්තන විෂයයෙහි පමණක් දැක්වුවකි.

මුඛමාර්ගයෙහි දී වාසුධාරාවේ ගමනට පුර්ණ බාධාවක්, මොහොතකට නැවැත්මක්, සිදු වීමෙන් උපදින ව්‍යුන්තන ගබ්ද 'නිවර්ත' (stops) නම් වේ. මොහොතක බාධාවකින් පසු විදාරණයකින් යුතු ව වාසුධාරාව පිට වන හෙයින් 'විදාරිත' (plosive) නමිනුද බාධනයෙහි දී, ස්ථාන-කරණයන්ගේ පුර්ණ ස්පර්ශයක් සිදු වන හෙයින් 'ස්පර්ශ' නමිනුද මේවා හඳුන්වනු ලැබේ.¹⁶⁰

160. ඩා.අ.සිං.ව්‍ය., 150 පිටුව.

බලගල්ලේගේ ඉහත නිර්ච්චනයෙන් නිවර්තන යනු කටයුතු දැයි මැනවීන් පැහැදිලි වේ. නායිකා ව්‍යක්ෂණ හැර සෙසු වර්ග ව්‍යක්ෂණ මෙම ගණයට අයත් වේ. ඒ අනුව වර්ණ මාලාවේ,

ක	බ	ග	ස	ග
ව	ප	ඡ	කු	ජ
ච	ය	ච	ඩ	ඩ
ත	ල	ද	ඩ	ඩ
ප	ඕ	ඛ	ඩ	ඩ

යන වර්ණ නිවර්තන වේ. අනෙක් සියලු ව්‍යක්ෂණ හා ස්වර ප්‍රවර්තන වේ. නිවර්තන ස්පර්ශ ද වන හෙයින් එහි විරැදුෂ්ධාරියක් ලෙස ගෙන ප්‍රවර්තන අස්ථ්‍රිත ලෙස ගත නොහැකි ය. අනුනායිකා අක්ෂර ද ස්ථාන-කරණයන්ගේ ස්පර්ශය ලබන හෙයින් ඒවා ද ස්පර්ශ වේ. මොහාතක පූර්ණ බාධාවකින් අනතුරුව විදාරණයකින් වායුධාරාව පිටවීමක් ප්‍රවර්තනවල නැත. එසේ හෙයින් ප්‍රවර්තන ගබ්දයක උච්චාරණය වැඩි වේලාවක් රඳවා ගත හැකි ය.¹⁶¹

3.2.11 අල්පප්‍රාණ - මහාප්‍රාණ

ශ්වසනයට ප්‍රාණ නම්. ගබ්දුව්ච්චාරණයේ දී ග්වසන වායුව අල්ප වශයෙන් පිට වේ නම් එම ගබ්ද අල්පප්‍රාණ වන අතර විශාලවට පිටවේ නම් මහාප්‍රාණ නම් වේ. ස්පර්ශ/වර්ග ගබ්දයන්ගේ පළමු සහ තෙවන අක්ෂර අල්පප්‍රාණ වන අතර දෙවන හා සිවු වන අක්ෂර මහාප්‍රාණ වේ. අපර්ව වේද ප්‍රාතිඝාල්‍යයේ දී මහාප්‍රාණ සඳහා උග්‍රීමන් යන්නත් අල්පප්‍රාණ සඳහා අනුෂ්මන් යන්නත් යොදා ගෙන ඇති. ¹⁶² බටයකින් එමුදායට

161. හා.අ.සිං.ව්‍ය., 150 පිටුව.

162. “දැවිතිය වනුරුද්‍රා සෙශ්මන්” *APr.*, 1.10.

එන වායුධාරාවකට සමාන ආකාරයට මූබය විවෘත ව තබා ගෙන ස්වසනය වේගයෙන් එළියට යැවීම යන අර්ථයෙන් උජ්ම්මන් යන්න යොදා ඇතේ.¹⁶³ ඒ අනුව මහාප්‍රාණ යනු විවෘත වූ මූබයෙන් උණුසුම ස්වසනය වේගයෙන් පිට කරමින් උපද්වන ස්පර්ශ ගබා වේ.¹⁶⁴ අල්පප්‍රාණ හෙවත් අනුම්මන් යනු වේගයෙන් වායුව පිට නොකෙරෙන ස්පර්ශ ගබා නො ව, විවෘත වූ මූබයෙන් උණුසුම නො වූ වායුව වේගයෙන් පිට කිරීමෙන් උපදින ස්පර්ශ ගබා වේ. ඒ අනුව 'ක, ග, ව, ජ, ව, බ, ත, ද, ප, බ' යන අක්ෂර අල්පප්‍රාණ වන අතර මහාප්‍රාණ 'ඩ, ස, ජ, කඩ, ය, සි, එ, ධ, එ, හ' යන අක්ෂර මහාප්‍රාණ වේ.

කුමාරතුංග ස්පර්ශ මහාප්‍රාණයක් නො පිළිගනියි. ගෙගර දැක්වූ හෝඩිය විවේචනය කරමින් ඔහු ලියු සටහනින් මහාප්‍රාණ විෂයයෙහි ඔහුගේ ආකල්පය පැහැදිලි වෙයි.

ගුද්ධ ව්‍යක්ෂණ දිවනියෙහි අල්ප වූ ද ප්‍රාණයක් වෙත සි සිතිම මහත් මැ මුලාවෙකි. සැමියකු මුලා වුව ද දත පුත්තේ 'මුලා' නාමයෙනි. 'ඩ' යන්නෙහි දිවනි දෙකකි. එකක් 'ක්' යන ව්‍යක්ෂණ දිවනිය සි. අනෙක 'අ' යන මහාප්‍රාණ ස්වර දිවනිය සි. ස්වරයට අයත් මහාප්‍රාණ දිවනිය ව්‍යක්ෂණයට අයන් සේ සැලකීමෙනි මුලාව වුයේ.¹⁶⁵

කුමාරතුංගගේ මෙම විවේචනය විමසමින් කරුණාතිලක දැක්වනුයේ උච්චාරණ විෂයක ගබා විද්‍යාව අනුව, මහාප්‍රාණ

163. *APr.*, p. 11.

164. "උජ්ම්මා වායුස්තේන සහ වර්තන්න ඉති සෝජමණය" *RPr. Vol. ii.*, 1. 13.

165. ම.වි.ගෙ.සි.ව්‍යා., 17 පිටුව.

භාවය, ව්‍යුන්ද්‍රණයක විසරණයට සම්බන්ධ ලක්ෂණයක් වන හෙයින් එය පිළිගත නොහැකි බවයි.¹⁶⁶

3.2.12 නාසිකා/අනුනාසිකා

අනුනාසික යන්නෙන් අපර්ව වේද ප්‍රාතිගාජ්‍යයේ අදහස් වන්නේ, ඩුදෙක් නාසය හරහා උච්චාරණය වේ යන්නයි. නාසය සම්බන්ධ ව උච්චාරණය වන කවර ම ගබ්දයකටත් මෙය යෙදිය හැකි ය.¹⁶⁷ තුනන සිංහල වර්ණ මාලාවේ අක්ෂර අතුරෙහි අක්ෂර හයක් නාසිකා හෙවත් අනුනාසිකා වේ. එනම් 'ඩ, කු, ණ, න, ම, (ඇ)ං' යනුයි. මෙම ගබ්ද උච්චාරණයේ දී මුළුයට අමතර ව නාසය ද ඉවහල් වේ. රාජපක්ෂ මෙහි උච්චාරණ ලක්ෂණ "විගාමි වායුධාරාව මුළුය තුළ දී පුර්ණ අවරෝධනයකට ලක්වීම සහ රසනිකාව පහත් වී වායු දාරාව නාසාරන්ධුය ඔස්සේ ගමන් කිරීම තිසා නාසිකා ව ගබ්ද උච්චාරණය කෙරේ."¹⁶⁸ යනුවෙන් පැහැදිලි කරයි. නාසිකා ගබ්ද හයෙන් ඩ, කු, ණ, න, ම යනු ස්ථාර නාසිකා වන අතර අනුස්ථාරය අස්ථරු/පුර්ණ නාසිකා වේ. තවද එහි විශේෂත්වය වන්නේ, කරණයක් නො ගෙන සිටීමයි.

සංස්කෘතයේ 'ඩ, කු, ණ, න, ම' අක්ෂර වර්ගාන්ත ලෙස ද සැලකේ. එහෙත් තුනන සිංහල වර්ණ මාලාව විෂයයෙහි දී මෙම අක්ෂරයන්ට වර්ගාන්ත යැයි කිව නොහැකි ය. තුනන සිංහල වර්ණ මාලාවේ වර්ගාන්ත ගබ්ද වනුයේ සක්‍රියාකාක්ෂරයි. වර්ගාන්ත යන්න උච්චාරණ ලක්ෂණාත්මක වර්ගීකරණයක් නො ව, ආකාතික වර්ගීකරණයකි. මිගු සිංහලයේ සන්ධි පැහැදිලි කිරීමක දී වර්ගාන්තාදේ යනුවෙන් පැහැදිලි කිරීමක් කෙරේ. සිංහලයේ වර්ගාන්ත යනුවෙන් සක්‍රියාක නම් කළ හොත් එහි දී

166. ම.වි.ගෙ.සි.ව්‍ය., ix පිටුව.

167. APr., p. 13.

168. භාසි.ව්‍ය., 19 පිටුව.

ගැටුවක් ඇති වේ. සේ හෙයින් මෙහි දී වඩා උචිත වන්නේ, සංස්කෘත ව්‍යාකරණයෙහින් දුන් වර්ගාන්ත නාමය එම අක්ෂරයන්ට ම එසේ තිබිය දී තුතන සිංහල අක්ෂර මාලාව විෂයයෙහි වර්ගාන්ත යන බෙදීමක් නො කර සිටිමයි.

3.2.13 සක්කුක / අර්ධානුනාසිකා / පූර්වනාසිකා

පෙනෙහෙළවල සිට එන වායුධාරාව ස්ථාන හා කරණයන් මගින් මුළු කුහරයේ දී පූර්ණ බාධනයට ලක් කොට අතතුරු ව එම වායුධාරාව මුබරන්ධුයෙන් සේ ම නාසාරන්ධුයෙන් පිට කෙරෙනුයේ සක්කුක ගබා වේ. මෙම ගබායන්ට සක්කුක / අර්ධානුනාසිකා / පූර්වනාසිකා යන නම් හාවිත වේ. මෙලස උපදින ගබා පහක් තුතන සිංහල වර්ණමාලාවේ පවතී. එනම් 'ග, ජ, ඩ, එ' යන අක්ෂරයි. සාම්ප්‍රදායික ව්‍යාකරණ ගුන්තයන්හි මෙම අක්ෂර වෙන ම සාකච්ඡා කොට ඇතේ.

3.2.14 අන්ත්ස්ස්ථි / අර්ධ ස්වර

අන්ත්ස්ස්ථි යනු අතරෙහි පිහිටි යන්නයි. කවරක් අතරේ පිහිටෙයේ ද යත් ගබා උචිවාරණයේ දී ස්වර ස්වභාවය හා ව්‍යක්ෂ්තන ස්වභාවය අතරෙහි පිහිටීමයි.¹⁶⁹ උචිවාරණීන්දියයන් ඉතා සම්පූ ව පිහිටීම හේතුවෙන් ස්ථානයන්ගේ හා කරණයන්ගේ අර්ධ වශයෙන් ස්ථානය වේ යන අර්ථයෙන් රේෂන් ස්ථානය ලෙස ද හැඳින්වේ.¹⁷⁰ මේ සඳහා ප්‍රවර්තක, අර්ධ සාම්ප්‍රදායා යන වචන ද හාවිත කෙරේ.¹⁷¹ ස්වරයන්ගේ ස්වභාවය ද අර්ධ වශයෙන් දරන හෙයින් අර්ධ ස්වර ලෙස ද හැඳින්වේ. “උචිවාරණයේ දී උචිවාරණ ස්ථාන සහ

169. “standing between, intermediate (between Consonant and vowel).” *TPr.*, p. 14.

170. “රේෂන්පාශ්ටම් අන්ත්ස්ස්ථාම්” *APr.*, 1.30.

171. *APr.*, 1.30.

උච්චිචාරණ කරණ අතරින් වායු ධාරාව මද තෙරපීමක් සහිත ව නිකුත් වීමේ දී උච්චිචාරණය කෙරෙනුයේ ප්‍රචරණක ගබායි.¹⁷² යනුවෙන් රාජ්‍යක්ෂ අර්ධ ස්වරයන්හි උච්චිචාරණ ලක්ෂණ පැහැදිලි කරයි. සාම්ප්‍රදායික ව අන්තර්ස්ථ්‍රී වශයෙන් 'ය, ර, ල, ව' යන අක්ෂර නම් කළත්, මුර්ධන ලකාරය ද මෙයට ඇතුළත් විය යුතු ය. ඒ අනුව තුනන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ 'ය, ර, ල, ව, ල' යන අක්ෂර අන්තර්ස්ථ්‍රී වේ.

3.2.15 පාර්ශ්වය

පෙණහළුවල සිට එන්නා ඩු වායුධාරාවට දිව හා තල්ල එකට ගටා බාධා කොට විගාමි වායුධාරාව දිවහි එක් පසෙකින් හෝ දෙපසින් ම පිට කිරීමට සැලැස්වීමෙන් උපදනා ගබා පාර්ශ්වය (lateral) නම් වේ.¹⁷³ තුනන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ මෙබද ගබා දෙකකි. එනම් 'ල, ල' යනුයි.

3.2.16 උෂ්මන්

පෙණහළුවල සිට එන වායුධාරාව සම්ප ව සිටි උච්චිචාරණ ස්ථාන හා උච්චිචාරණ කරණ අතරින් උණුසුමකින් යුතු ව පිට වේ නම්, එම ගබා උෂ්මන් නම් වේ. උෂ්මන් අක්ෂරවල ප්‍රමාණය පිළිබඳ එකමතික හාවයක් වෙවැක යාබ්ධිකයන් අතර නාත. වාෂසන්යි ප්‍රාතිශාබ්‍යය, සහ තෙත්තරීය ප්‍රාතිශාබ්‍යය උෂ්මන් ලෙස 'ඹ, ඕ, ස, හ' යන අක්ෂර දක්වන අතර අපර්ව වෙද ප්‍රාතිශාබ්‍යය එයට විසරගය, ජ්ඨවාමුලියය, උපධිමානීයය යන ගබා ද එකතු කරයි.¹⁷⁴ සාක් ප්‍රාතිශාබ්‍යය අනුස්ථාරය ද එකතු

172. APr., 1.30.

173. චාප., 21 පිටුව.

174. APr., 1.31.

කරයි.¹⁷⁵ එහෙත් සිංහලයේ අනුස්ථාරය උජ්මන් ලෙස තො
පිළිගැනේ. නූතන සිංහල වර්ණ මාලාවේ උජ්මන් අක්ෂර හයකි.
එනම්,

ශ ඡ ස න ග (අ) යනුයි.

3.3 උප්පත්තිස්ථාන අනුව අක්ෂර වර්ගීකරණය

ගබදයන්හි හට ගැනීම සිදු වීමට උච්චාරණ පද්ධතියේ
ස්ථාන හා කරණ උපකාරී වේ. (ස්ථාන හා කරණ පිළිබඳ විස්තර
සඳහා මෙම පරිච්ඡේදයේ 3.1.1 විස්තරය බලන්න.) ස්වර
නිෂ්පාදනයේ දී ස්ථාන සහ කරණ තොගැටුණ ද, වෙදික
ශාබ්දිකයන් සාම්පාදනය සලකා ස්වර සම්බන්ධයෙන් ද ස්ථාන දක්වා
ඇති. ගබද නිෂ්පාදනයේ දී කරණයක බාධාවෙන් වායුධාරාවේ
ගමන් මග වෙනස් වේ. එසේ වෙනස් වූ වායුධාරාව ගැටෙන
ස්ථානයේ නාමයෙන් එයින් උපදානා ගබද ද නම් කරනු ලැබේ. ඒ
අනුව කණ්ධිත, තාලුත, මුර්ධිත, දන්තත, මිශ්ධිත, කණ්ධෝෂ්ධිත,
දන්තන්ධිත ආදි ලෙස නම් කෙරේ. එක් තැනකින් උපදානා ගබද
ඒකඟ වන අතර තැන් දෙකකින් උපදානා ගබද ද්විත වේ.

3.3.1 කණ්ධිත/කාකුදා

කණ්ධිත යන්නෙහි අර්ථය නම් කණ්ධියෙහි උපදිනේ
යන්නයි. සාම්ප්‍රදායික ව කණ්ධිත යනුවෙන් දක්වා ඇති ගබද,
නූතන වාග්විද්‍යාවේ දී කාකුදා ලෙස දැක්වේ.

“ස්වකිය හාජාවෙහි සියලු ගබදයන්
අනුරෙන් කණ්ධියට සම්පතම ස්ථානයෙහි හට

175. “උත්තරෝෂ්ටා උජ්මන්තා” RPr. Vol. ii., 1.10.

ගන්නා නිසා මේ ගබාධ්‍යවලට ‘කණ්ඩිජ’ යන නම සාම්ප්‍රදායික වියරණ අදුරන් විසින් දී ඇතෙන්, කණ්ඩියෙහි ම උපදින ගබාධ ස්වල්පයක් අරාබි වැනි භාෂාවල ඇති බැවින් අවුලක් නොවනු පිශීස කකුදුත/කාකුදු යන නම, භාවිත කෙරෙන බව සැලැකව මතා ය.

යනුවෙන් බලගල්ලේ එය විවරණය කරයි. මේ අනුව පසුදිව කකුදියෙහි ගැටීමෙන් උපදින ගබාධ කාකුදු වේ. ගෙගර මේ සඳහා ‘පුර්වතාලුජ’ යන්න යොදන අතර ඒ පිළිබඳ කුමාරතුංග ද එකග වෙයි.

ක-වර්ගාක්ෂරවලට ‘කණ්ඩිජ’ යන අර්ථය දෙන තාමයක් නො යොදා ‘පුර්ව-තාලුජ’ යන අර්ථය දෙන තාමයක් යොදීම ඉතා සූදුසු යු. පුර්ව තාලුව (soft palate) නම් තාලුවත් කණ්ඩියන් අතර පිහිටි මැදු ප්‍රදේශය සි. ඇතැම් පුරාතනයේ ද ක-වර්ගාක්ෂර කණ්ඩිජ නොවන බව දුට හ. ඒ අකුරුවල හඩු උපදිවන්නට දිවෙහි මුල හවුල් වන බව දුටු ඔහු ‘ඡහ්වාමුලිය’ යන නම ගත් හ. ගබාධ්‍යට නම සැලැස්නුයේ කරණය සි. ගබාධ්‍යට නම සැලැස්නුයේ කරණයෙන් නො වේ, උත්පත්ති ස්ථානයෙහි.¹⁷⁶

සාරස්වතයේ දැක්වෙන “අකුහ විසරජනීයානාං කණ්ඩියා”,¹⁷⁷ යන සූත්‍රයට අනුව ‘අ, ආ, ක, බ, ග, ස, බි, හ, අං’ යන අක්ෂර කණ්ඩිජ වේ. මෙයට අමතර ව සිංහලයේ ඇති ‘අැ, ඇැ’

176. ම.වි.ගෙ.සිං.ව්‍යා., පිටුව 16.

177. සා.ව්‍යා., 19 පිටුව.

දෙක ද (මෙම පරිච්ඡේදයේ 3.2.4 විස්තරය බලන්න) ‘ග’ අක්ෂරය ද කණ්ඩා වේ. අකාරය සහ හකාරය පමණක් කණ්ඩා බවත් කවර්ගාක්ෂර දිවමුල උපදින බව පැවසේ.¹⁷⁸ දිවමුල යනු කරණයයි. කරණයෙන් අක්ෂර නම් කෙරෙන්නේ නැත. මෙය හනුමුල ලෙස දැක්වී නම් මැනවී. තෙත්තරිය ප්‍රාතිශාඛය ද අපර්ව වේද ප්‍රාතිශාඛය ද දිවමුල කරණය කොට ගන්නා කවර්ගය හනුමුල බව පවසයි.¹⁷⁹ ගුද්ධ කණ්ඩා වන හකාරය ‘ඩ, ස්ං, ම, න, ම’ යන අක්ෂරයන් සමග ද ‘ය, ර, ල, ව’ යන අන්ත්ස්ස්ථිරයන් සමග සංයුත්ත වූ කළේහ උර ප්‍රදේශයේ උපදින බව වෙබැඳු ගාලිදිකයන්ගේ අදහසයි.¹⁸⁰ කව්චායන නාතාසයේ දී උත්පරිපාටි වශයෙන් විස්තර වන්නේ ද මෙම කරණයි.¹⁸¹ තුනන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ

අ	ආ	ඇ	ඈ	ඉ	ඁ	ං	ඃ
ක	බ	ග	ස	ච	ග	හ	
යන අක්ෂර කණ්ඩා / කාකුදා වේ.							

3.3.2 තාලුප්

දිවෙකි මැද තල්ලෙහි ගැටීමෙන් උපදින ගබා තාලවා/තාලුප් වේ.¹⁸² මේ වර්ගයට අයන් ගබා ලෙස අපර්ව වේද ප්‍රාතිශාඛය ‘ඒ, එල, ය, ග, ව, ණ, ජ, ඵ, ස්ං, ම්, ත්, ර්’ යන අක්ෂර දක්වයි. ‘ඒ, එල’ යනු තාලවා ව්‍යව ද ඒ සඳහා කණ්ඩා ස්ථාන වන හෙයින් ඒ දෙක කණ්ඩාතාලුප් ලෙස සැලකිය යුතු වෙයි. සාරස්වත

178. “ඡ්ජ්වාමුලේ තු කු” PS., 11; “කණ්ඩාවහා” ibid, 10.

179. “හනුමුලේ ඡ්ජ්වාමුලේන කවර්ග ස්ථානයනි” TPr., 2.35; “ඡ්ජ්වාමුලියානා හනුමුලම්” APr., 1.20.

180. “හකාරං පස්ස්වමෙර යුත්තා අන්ත්ස්ථිරානියේ ව සංයුතම් මාර්ග නං විජානියාන් කණ්ඩා මානුරසියුතුනම්” පා.භ., 16 පිටුව.

181. මු.දී., 10 පිටුව.

182. “තාලෝ ඡ්ජ්වාමධෙන වර්ගේ” TPr., 2.36; “තාලවානාම මධ්‍යජ්න්වම්” APr., 1.21.

ව්‍යාකරණය “ඉටුයානාව තාලු”: ¹⁸³ යනුවෙන් දක්වමින් ‘ඉ’, ‘ර’, ‘ව’, ‘ත්’, ‘ඡ’, ‘කු’, ‘ස්ස්’, ‘ය’, ‘ශ’ යන අක්ෂර තාලු ජ ලෙස දක්වයි. මේ සඳහා තුනතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ ‘ඉ’ අක්ෂරය ද ඇතුළත් විය යුතු ය. එවිට තුනතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ

ଓ ରୀ ଲ ଶ ର କୁ ହ୍ୟ ର ଯ ଗ
ଯନ ଅକ୍ଷେତର ତାଲିତ ବେ.

3.3.3 මුදල

ප්‍රතිවේෂීක (උච්ච නැමුණු) අග්ධීව තල්ලෙහි මූදුනේ ගැටීමෙන් උපදෙනා ගබා මුරුධනය/මුරුධ්‍ර වේ.¹⁸⁴ සාරස්වත ව්‍යාකරණය “සෑවුරජාණාම මුරධය”¹⁸⁵ යනුවෙන් දක්වමින් ‘සෑ, සාම, ට, ය, ඩ, ඩ්, ණ, ර, ඡ’ යන අක්ෂර මුරුධනය/මුරුධ්‍ර ලෙස දක්වයි. රේඛ ගබාදය දන්නමුල බව අපර්ච්චේද ප්‍රාතිඵාබ්‍රයේ දැක්වේ.¹⁸⁶ සිංහලයේ වන බංගාරය ද ලකාරය ද මුරුධ්‍ර වේ. ඒ අනුව තුනන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ,

ଜୀବ ଜୀବ ଏ ଯ ବି ବି ଶ୍ରୀ ବି ର ତ ଅ
ଯନ ଅକ୍ଷ୍ୟର ମୁର୍ଦ୍ଦତ ହେ.

3.3.4 දත්තප

ඉදිරිපසට තල්ල වන දිවිතුව දත් ඇත්දෙහි ගැටීමෙන් උපදානා ගබා දාන්තය/දත්තය වේ.¹⁸⁷ සාරස්වත ව්‍යාකරණය

183. සං.ව්‍ය., 19 පිටුව.

184. "මුරධනයානා ජ්ඩ්වාගු. ප්‍රතිවේෂයීතම්" *APr.*, 1. 22.

185. සං.ව්‍ය., 19 පිටුව.

186. *APr.*, 1.28.

187. “දැන්තසය ජීඩ්වාගු ප්‍රස්තිරණම්” ibid, 1.24.

“ප්‍රතුලසානාං දන්තා”¹⁸⁸ යනුවෙන් දක්වමින් ‘ප්‍ර, ප්‍රා, ත, එ, ද, ඔ, න, ල, ස’ යන අක්ෂර දන්තජ බව දක්වයි. සිංහලයේ දකාරයක් ද වෙයි. ඒ හෙයින් එය ද ඇතුළු ව තුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ,

ප්‍ර ප්‍රා ත එ ද ඔ න ල ඔ ස
යන අක්ෂර දන්තජ වේ.

3.3.5 මිශ්චිජ

යටිතොල උපිතොලෙහි ගැටීමෙන් උපදනා ගබඳ මාණ්ඩිය / මිශ්චිජ වේ.¹⁸⁹ සාරස්වත ව්‍යාකරණය “ලපුපද්මානීයමෝෂ්යෝ”¹⁹⁰ යනුවෙන් දක්වමින් ‘ල, උ, ප, එ, බ, හ, ම’ යන අක්ෂර මිශ්චිජ ලෙස දක්වයි. සිංහලයේ ඉකාරයක් ද වෙයි. ඒ හෙයින් එය ද ඇතුළු ව තුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ,

ල උ ප එ බ හ ම ඉ
යන අක්ෂර මිශ්චිජ වේ.

3.3.6 නාසිකාස

නාසිය ස්ථාන කොට ගෙන උපදින අක්ෂර නාසිකාස වේ. නාසිකාස වන්නේ අනුස්ථාරය පමණි. ‘ඩ, ඇ, ඊ, ඊ, න, ම’ යන අක්ෂර ද නාසිකාස ලෙස සැලකුව ද ස්ථානීය වශයෙන් නාසයේ උපදින්නේ අනුස්ථාරය පමණි. ‘ඩ, ඇ, ඊ, ඊ, න, ම’ යන අක්ෂර පිළිවෙළින් කණ්ඩා, තාලුජ, දන්තජ, මූරධජ, මිශ්චිජ යන ස්ථානවලින් ඇති වේ. ඒවායෙහි නාසිකාස භාවය ඇත්තේ උපදින ස්ථානයේ නො ව,

188. සා.ව්‍යා., 19 පිටුව.

189. “මිශ්චිජානාමධරෝෂ්යම්” *APr.*, 1.25.

190. සා.ව්‍යා., 19 පිටුව.

අනුනාදය මූබරන්ටුයෙහි සහ නාසාරන්ටුයෙහි ලැබීම මත ය. වෙළඳික ගාලිදිකයන් ඒ හෙයින් එම අක්ෂර අනුනාසික ලෙස නම කෙරේ.¹⁹¹ අනුස්වාරය ද අනුනාසික ලෙස ගත හැකි ය. මේ අක්ෂර දෙවරගයේ වෙනස සාරස්වත ව්‍යාකරණයේ දැක්වෙන්නේ, “කුම්බණනානාං නාසිකා ව”,¹⁹² “නාසිකානුස්වාරස්ථ”¹⁹³ යන සූත්‍ර දෙකෙනි. පළමු සූත්‍රයේ දී ‘ව’ නිපාතයක් ඇත. එහි අර්ථය ‘නාසයෙහි ද’ යන්නයි. ‘ව’ නිපාතයෙන් ‘මුබය’ ද සූචිතයි. දෙවන සූත්‍රයේ ‘නාසිකා’ යන්න පමණක් කියවේ. එයින් ‘නාසය’ පමණක් සූචිතයි.

3.3.7 කණ්ඩාලුප්

මාත්‍රාවක් කණ්ඩායෙහි ද මාත්‍රාවක් තල්ලෙහි ද උපදනා ගබා හෙවත් දීවෙහි අග කකුදයේ ද දීවිතුඩ තල්ලෙහි ද ගැටීමෙන් උපදිනුයේ කකුදතාලව්‍ය/කණ්ඩාලුප් වේ. සාරස්වත ව්‍යාකරණය ‘එමෙදෙන්ද කණ්ඩාලු’¹⁹⁴ යනුවෙන් දක්වමින් ‘එ, එ’ ස්වර කණ්ඩාලුප් ලෙස දක්වයි. සිංහලයේ තුස්ව එකාරයක් ද වන හෙයින් එය ද ගෙන නුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ,

එ එ එ
යන ස්වර කණ්ඩාලුප් වේ.

3.3.8 කණ්ඩේශ්ඨේප්

දීවෙහි අග කකුදයේ ද යටිතොල උපුතොලෙහි ද ගැටීමෙන් උපදනා ගබා කකුදෙශ්ඨේප/කණ්ඩේශ්ඨේප වේ.

191. APR., 1.27.

192. සං.ව්‍යා., 19 පිටුව.

193. එම, 20 පිටුව.

194. එම, 19 පිටුව.

සාරස්වත ව්‍යාකරණය “මිදොනෝ: කණ්ධෙය්ෂ්චම්”¹⁹⁵ යනුවෙන් දක්වමින් ‘මි, මූ’ යන ස්වර කණ්ධෙය්ෂ්චජ ලෙස දක්වයි. සිංහලයේ තුස්ව මකාරයක් ද වන හෙයින් එය ද සමග නුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ,

ම මි මූ

යන ස්වර කණ්ධෙය්ෂ්චජ වේ.

3.3.9 දන්තොෂ්ඨජ

දිවිතුබ දන්ඇත්දෙහි ද යටිතොල උප්‍රිතොලහි ද ගැටීමෙන් උපදනා ගබා දන්තොෂ්ඨජ/දන්තොෂ්ඨා වේ. සාරස්වත ව්‍යාකරණය ‘වකාරසය දන්තොෂ්ඨජම්’¹⁹⁶ ලෙස දක්වමින් ‘ව’ දන්තොෂ්ඨජ බව දක්වයි. නුතන සිංහලයේ භාවිත වන ගකාරය ද දන්තොෂ්ඨජ හෙයින් එය ද සමග නුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ,

ව ග යන අක්ෂර දන්තොෂ්ඨජ වේ.

‘ග’ අක්ෂරය සඳහා අැතැම්හු උපධිමානීය යන්න යොදති. එය වරදකි. උපධිමානීය යනු සංස්කෘතයේ ‘ප’ අක්ෂරයට පූර්වයෙන් අර්ධ විසර්ගය සහිත ව උවිචාරණය කෙරෙන ඕන්ඩජ අක්ෂරයකි. එය සංකේත කෙරෙනුයේ කුම්භස්තලයක ආකෘතියෙනි. ඉංග්‍රීසි ‘F’ ගබා දන්තොෂ්ඨජ ගබායකි. එය තිරුප්පණය කිරීමට සංකේතයක් තොවුණු හෙයින් සංස්කෘත උපධිමානීය සංකේතයේ යට කොටස (g) සිංහල අක්ෂරයක් වගයෙන් භාවිත කෙරේ. රුපීය වගයෙන් උපධිමානීය සංකේතයේ

195. සා.ව්‍යා., 19 පිටුව.

196. එම්,

යට කොටස ගත් හෙයින් ඉංග්‍රීසි 'F' ගබඳය සඳහා උපධිමානීය යන්න යෙදිය නොහැකි ය. උපධිමානීයය මිශ්චිත වන අතර 'ඡ' ගබඳය දන්නේ ජ්‍යේෂ්ඨ වේ.

උවිවාරණ ලක්ෂණාත්මක ව තුළතන සිංහල අක්ෂර මාලාව වර්ගීකරණය කිරීමේ දී තුළතන වාග්චිද්‍යාව හා සාම්ප්‍රදායික අධ්‍යායන යන දෙකෙන් එකක් පමණක් උපයෝගී කොට ගැනීම සාර්ථක නොවන හෙයින් ගබඳ විවාර පිළිබඳ වූ තුළතන වාග්චිද්‍යා මත ද සාම්ප්‍රදායික මත ද අධ්‍යායනය කරමින් කරුණු මෙම විග්‍රහයේ දී ඒ මත දෙක අතර ඇතැම් විට ගැටීමක් ද වන බව පැහැදිලි වී ය. ඇතැම් ගැටීම නාමකරණය සම්බන්ධ ව තිසා ඉතා පහසුවෙන් විසඳ ගත හැකි වෙයි. තවත් ගැටුළ උවිවාරණය සම්බන්ධයෙන් වන හෙයින් එවැනි තැන්වල දී තුළතන වාග්චිද්‍යා මතයන්ට වඩා වැඩි ඉඩක් වෙන් කිරීමට සිදු වූයේ ඇතැම් කරුණු සම්බන්ධයෙන් වෙවුදික ගාබ්ධිකයන් අතර ද ඒකමතිකත්වයක් නොමැති හෙයිනි. විශේෂයෙන් ම මෙහි දී ගැටුළකාරී තැන් බොහෝ සෙයින් අඩු වන සේ තුළතන සිංහල අක්ෂර මාලාව වර්ගීකරණය කොට දැක්වීම.

සිවු වන පරිවිෂේදය

අක්ෂර මාලාව තුළ අක්ෂර ස්ථානගත කිරීමේ ක්‍රමවේදය

අක්ෂර පටිපාටිගත කිරීමේ දී පදනම වී ඇති උච්චාරණ ලක්ෂණාත්මක විග්‍රහය ඉහත පරිවිෂේදයේ දී සාකච්ඡා කෙරිණ. මෙහි දී අපගේ අවධානය යොමු වන්නේ නූතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ ඇති අක්ෂර හැට, මාලාවක් වශයෙන් පටිපාටිගත වී ඇත්තේ, කවර තාක්‍රයක පිහිටා ද, දැනට පවතින ක්‍රමයේ කිසියම් වූ ගැටුවක් පවතී ද, පවතී නම් එම ගැටුව විසඳු ගත හැක්කේ කෙසේ ද, යෝජනා තත්ත්වයේ පවතින අක්ෂර එකතු කර ගන්නේ නම්, ඒවා ස්ථානගත කළ යුත්තේ කවර ස්ථානයක ද ආදි කරුණු කෙරෙහි ය. සිංහල අක්ෂර මාලාවේ පටිපාටිය පාලි-සංස්කෘත අක්ෂර මාලාවන්හි පටිපාටිය මත ගොඩනැගී ඇති හෙයින් විශේෂයෙන් ම මෙහි දී පාලි-සංස්කෘත භාෂාවන්ගේ අක්ෂර මාලාවන්හි පටිපාටිය ද අධ්‍යයනය කිරීමට සිදු වෙයි.

භාෂණයේ දී හෝ ලේඛනයේ දී අනෙක්නාය සම්පූර්ණ විස්තරතියෙන් (Complimentary distribution) අර්ථ විසඳුගතාව ඇති කළ හැකි හෙයින් වෙශේෂික වූ ගබඳ/අක්ෂර කිසියම් පටිපාටියකට සැකසු කළ, එය අක්ෂර මාලාව, වර්ණ මාලාව,

අක්ෂර සමාමිතාය, වර්ණ සමාමිතාය, ආකාරාදිය, හෝඩිය ආදි නාමයන්ගෙන් හැඳින්වේ. භාෂාවක අක්ෂර කිසියම් සම්මුතියකට අනුව පටිපාටිගත කොට ඇති ආකාරය හා එම පටිපාටිය උපයෝගී කොට ගෙන සිදු කර ඇති කාර්යය විෂයයෙහි අවධානය යොමු කරන කළ අක්ෂර පටිපාටිගත කිරීමේ අවශ්‍යතා කිහිපයක් හඳුනා ගත හැකි ය.

01. මතක තබා ගැනීමේ පහසුව
02. ව්‍යාකරණ සිද්ධාන්ත දැක්වීමේ පහසුව
03. අංකනාදියේ පහසුව
04. ගබඳ/වචන පටිපාටිගත කිරීමේ පහසුව
05. ගබඳ විග්‍රහයේ විද්‍යාත්මක භාවය සහ ගාස්ත්‍රීයත්වය විගණ කිරීම

මෙම අවශ්‍යතා කිහිපය මත හෝ/සහ වෙනත් අවශ්‍යතා මත හෝ අක්ෂර පටිපාටිගත කිරීමේ දී හිතුමතයට ඇති කර ගත් සම්මුතියක් නැති බව සාස්කෘතා, පාලි, සිහල අක්ෂර මාලා විග්‍රහ කිරීමෙන් පෙනී යයි. එහෙත් ඉංග්‍රීසි භාෂාවේ අක්ෂර මාලාවෙහි තත්ත්වය එසේ නො වෙයි. එහි ගාස්ත්‍රීය පදනමක් පැහැදිලි කිරීම අපහසු ය. මෙහි දී සංස්කෘත භාෂාවේ විශ්වාස්ථාවය සහ එය හැදැරීමේ ප්‍රයෝගන විෂයයෙහි අවධානය යොමු කරමින් ‘පූර්ජාතිවරණාර්ථ මහාරණවත්ත්ත්‍ය’ නමින් ලසු කාව්‍යයක් කළ රෝහණ සෙනෙවිරත්තාගේ ප්‍රකාශයක් වැදගත් වෙයි.

කස්මදාංගලවාවි භාති පරතෝ බේකාර ඒේකාරතා:
 පාඨ්මෙට්ටවං න හි ගාරදාපි නිපුණා සාඩුත්තරෝත්දේශනේ
 උත්සර්ගේශ්‍රාපවාදිනීතිනියතා පත්‍රක්ෂරං සතුමා
 වාණී ජාති න කුරුවති සුමතිදා විතෙන්තරං ත්වාස්ව මාම

ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙහි A අක්ෂරයෙන් පසු ව B අක්ෂරය ඇත්තේ මත්ද? මෙසේ විමසන ලදී සරස්වතී දේවිය පවා හොඳ පිළිතුරක් දැක්වීමෙහි අසමත් වන්නේ මැයි. විශේෂ ව්‍යාකරණ නීති මගින් පොදු ව්‍යාකරණ නීති පාලනය කෙරෙන, අක්ෂරයක් අක්ෂරයක් පාසා ක්‍රමානුකූල වූ, තුවන දෙන්නා වූ බස (හෙවත් සංස්කෘතය) කිසි විටෙක ඔබ ද මා ද නිරැත්තර නො කරයි.¹

මෙකි තත්ත්වයට හේතු වන්නට ඇත්තේ වෙවැක යුගයේ සිට ම භාෂාව පිළිබඳ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන පෙරදිග ඇති වී තිබේමත්, එයට සාපෙක්ෂ ව අපරදිග භාෂාව පිළිබඳ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන ඇති නොවීමත් ය. වෙවැක සංස්කෘත අක්ෂර මාලාවේ පටිපාටිය ගාස්ත්‍රීය පදනමක් සහිත බැවින්, එම පදනම අනුසාරයෙන් සකසා ගෙන ඇති පාලි අක්ෂර මාලාවේත්, පාලි-සංස්කෘත අක්ෂර මාලා දෙක ම අනුසාරයෙන් සකසා ගෙන ඇති සිංහල අක්ෂර මාලාවේත් එම ගාස්ත්‍රීය පදනම දැකිය හැකි වෙයි. ඒ හෙයින් සිංහල අක්ෂර මාලාවට සංස්කරණයක් කිරීමට යෝජනා කරන්නෙකු හෝ වේවා, එම යෝජනාවන්ට විරුද්ධ ව තර්ක නගන්නෙකු හෝ වේවා මෙම ගාස්ත්‍රීය පදනම හෙවත් න්‍යාය අවබෝධ කොට ගැනීම වැදගති. කුමක් හෙයින් ද යන් යමක් සංස්කරණය කිරීමට, අතිකුම්ණය කිරීමට, එරෙහි වීමට හා පිළිගැනීමට ඒ පිළිබඳ අවබෝධයක් නිත්‍ය වශයෙන් ම තිබිය යුතු හෙයිනි.

සිංහල අක්ෂර මාලාව ප්‍රමාණයෙන් ද පටිපාටියෙන් ද විශ්‍රාන්තියෙන් ද බොහෝ සෙයින් ම සංස්කෘත අක්ෂර මාලාවට

1. <http://users.ox.ac.uk/pemb3753/media/Saraswati.Sanskrit.Prize2012.pdf>. [Last accessed 28.01.2014].

සමාන ය. එය වෙනස් වන්තේ අක්ෂර කිහිපයකින් පමණි. හික්කවුවේ සුමංගල හිමි පවසන පරිදි ආදියෙහි ආවුනිකයන්ට අක්ෂර ශික්ෂා කිරීමේ දී ප්‍රථමයෙන් ම සංස්කෘත හෝඩිය උගන්වා, අනතුරු ව සංස්කෘත හෝඩියේ නැති, සිංහල හෝඩියේ ඇති අක්ෂර කිහිපය පුරු කරවා ඇතු. ² සිංහල අක්ෂර මාලාවේ පටිපාටිය සකස් කර ගැනීමේ දී ද සිදු ව ඇත්තේ, සංස්කෘත අක්ෂර මාලාවේ කුමය ගෙන එයට, යෝග්‍ය පරිදි සංස්කෘත අක්ෂර මාලාවේ නැති සිංහල අක්ෂර ප්‍රවේශ කර ගැනීමයි. ලකාරය සීරාන කර ගැනීමේ දී පාලි වර්ණ මාලාව ආගුර කොට ගන්නට ඇතු. එසේ හෙයින් මෙම අධ්‍යයනයේ දී ප්‍රථමයෙන් ම පාලි-සංස්කෘත භාෂාගත අක්ෂර පටිපාටිය විමර්ශනය කිරීමට සිදු වෙයි.

4.1 ප්‍රත්‍යාභාරය සහ අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණ මාලාව

සංස්කෘත භාෂා අධ්‍යයන ගාස්තුයෙහි අක්ෂර සංග්‍රහ කරන ලද අවස්ථා, එනම්, අක්ෂර ඒකරායි කොට කිසියම් පිළිවෙළකට දැක්වූ අවස්ථා දෙකක් හමු වේ. වෙවැක සංස්කෘත භාෂාව පිළිබඳ අධ්‍යයන වූ භාරතීය ප්‍රාතිශාඛ, ශික්ෂා ගුන්ප ඉන් පළමු වැන්ත වන අතර දෙවැන්ත වනුයේ, පාණිනිගේ අෂ්ටාධ්‍යායි ව්‍යාකරණය ප්‍රධාන කොට ගත් ලොකික සංස්කෘත භාෂාව පිළිබඳ අධ්‍යයන වූ ව්‍යාකරණ ගුන්ප සමුහයයි. මේ දෙකන් පළමු වැන්ත අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණ මාලාව යනුවෙන් මෙහි දී ව්‍යවහාර කෙරෙන අතර දෙවැන්ත ප්‍රත්‍යාභාරය යනුවෙන් ව්‍යවහාර කෙරේ. ප්‍රත්‍යාභාර නාමය වූ කලී සංස්කෘත ව්‍යාකරණයෙන් ම ඒ සඳහා දුන් පාරිභාෂික නාමයයි. අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණ මාලාව විශේෂයෙන් ම උච්චාරණය ප්‍රධාන කොට ගෙන සැකසුවක් වන අතර ප්‍රත්‍යාභාරය ව්‍යාකරණ රිති සංක්ෂේපයෙන් ගැනීම සඳහා සැකසුවකි.

2. ව.ඩ., 11-12 පිටු.

ප්‍රත්‍යාභාර යනුවෙන් අදහස් වන්නේ, ප්‍රත්‍යාභාරය ලෙස දක්වන නාමයේ ඇති අක්ෂර දෙක අතරතුර පවත්නා අක්ෂර සැලකීමයි. තිද්සුනක් ලෙස අට ප්‍රත්‍යාභාරය සි කි කළේහි ප්‍රත්‍යාභාර ක්‍රමයේ අකාරයේ සිට බකාරය තෙක් ඇති, ‘අ, ඉ, උ, සා, ප්‍ර, එ, මි, එඩ්, ඔඩ්, හ, ය, ව, ර, ල, ක්ස්, ම, බි, මැ, න, ක්ඩ්, හ, ස, බි, ඔ, ජ, බ’ යන අක්ෂර අයන් වේ. අල් යනුවෙන් පැවසු කළේහි සියලු ම අක්ෂර අන්තර්ගත වන අතර හල් යනුවෙන් පැවසු කළේහි ව්‍යක්ෂන පමණක් අන්තර්ගත වේ.*

සංස්කෘත ව්‍යාකරණයෙහින් ප්‍රත්‍යාභාර, ‘වර්ණසමාමිනාය’ යනුවෙන් හඳුන්වා ඇතන් එය අප සාකච්ඡා කරන ආකාරයේ වර්ණ මාලාවක් එනම්, භාෂාවක භාවිත වන සියලු ම අක්ෂර එකතු කොට කිසියම් පිළිවෙළකට සැකසීමක් වශයෙන් සැලකිය නොහැකි ය. සැබැවින් ම එය ව්‍යාකරණ සූත්‍ර දැක්වීමේ දී අක්ෂර වර්ග සංක්ෂේපයෙන් ගැනීමට පහසු වන සේ සැකසුවකි.⁴ ඒ හෙයින් එය වර්ණ මාලාවක් දැක්වීම් වශයෙන් සැකසුවකට වඩා ව්‍යාකරණ රීති දැක්වීමේ දී අක්ෂර කාණ්ඩා වශයෙන්

* සිංහල භාෂාවේ දී ව්‍යක්ෂන සඳහා ‘හල් අකරු’ යන නාමය ව්‍යවහාරයේ පවතින්නේ මෙහි බලපෑමෙනි. මෙසේ සලකන කළ ව්‍යක්ෂන යන්නට ‘හල්’ සහ ‘අල්’ යන වචන දෙක අවශ්‍යයෙන් යෙදීම වරදකි. තේතුව වන්නේ ප්‍රත්‍යාභාර ක්‍රමයේ දී ‘අල්’ යනුවෙන් ව්‍යවහාර වන්නේ සියලු ම අක්ෂර සඳහා වීමයි. එහෙන් ප්‍රත්‍යාභාර ක්‍රමය සිංහලයේ භාවිත නොවන හෙයින් ද, ‘අල්’ යනුවෙන් ව්‍යවහාරයක් සම්පූර්ණ අක්ෂර මාලාවට ව්‍යවහාර කිරීමේ සම්පූර්ණයක් සිංහලයේ භාවිත නොවන හෙයින් ද ව්‍යක්ෂන සඳහා ‘හල්’, ‘අල්’ දෙක අවශ්‍යයෙන් භාවිත කළේ යයි ගැටුපූවක් ඇති නො වේ. සිංහල භාෂා පරිණාමයේ දී ආදි හකාර ලෝපයක් ඇති හෙයින්, එය භාෂා සම්පූර්ණයට ද අනුකූල වේ.

3. “යේනාක්ෂරසමාමිනාය අධිගම් මහේශ්වරාත් කාන්ස්නේන් ව්‍යාකරණ පෙළේක්තං තස්මෙම පාණිනයේ නමය” පා.භ., 57; **PS.p. 1.**
4. “ප්‍රත්‍යාග්‍රීයන්නේසංක්ෂිප්‍ර ගෘහන්නේ වර්ණ අන්නේහි ප්‍රත්‍යාභාරය” බාලාවනෝ, පිටුව 02.

සංක්ෂේපයෙන් ගැනීමට පිළියෙල කර ගත් සූත්‍ර කිහිපයක් ලෙස ම සැලකීම වටී. එසේ සැලකීම සුදුසු බව ප්‍රත්‍යාහාරයේ දී ස්වර්ථාතිනිරදේශයෙන් දැක්වීම, 'හ' අක්ෂරය දෙවරක් අන්තර්ගත කිරීම, අනුස්වාරය හා විසර්ගය අන්තර්ගත කොට නොගැනීම යන කරුණු පිළිබඳ අවධානය යොමු කිරීමෙන් පැහැදිලි වේ. මෙම වරණ අනුතුම දෙකෙන් සිංහල වරණ මාලාවේ පරිපාටිය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක දී වැදගත් වන්නේ අක්ෂර ශික්ෂා වරණ මාලාවයි. එහෙත් ඇතැම් කරුණුක් දෙකක් පැහැදිලි කිරීමේ දී හා උපකළුපන ගොඩනැගීමේ දී ප්‍රත්‍යාහාරය ද උපයෝගි කොට ගැනීමට සිදු වන හෙයින් මෙහි දී ප්‍රත්‍යාහාරය පිළිබඳ ද අතිසංක්ෂේපයෙන් හෝ කරුණු දැක්වීම වටී.

පාණීනි ආචාර්යවරයාගේ අෂ්ට්‍රාධ්‍යායෙහි ශිව සූත්‍ර නමින් දැක්වෙනුයේ ප්‍රත්‍යාහාරයයි.*

“(1) අඉලන්, (2) සාපික්, (3) ඒමිඩි, (4) එමිඩ්වි, (5) හයවරලට්, (6) කුම්බිණනම්, (7) කුහක්දී, (8) සඩිඩ්ඩ්, (9) ජබගබද්ධ්, (10) බල්ඡයිලටතව්, (11) කපය්, (12) ගෘසර්, (13) හල්.”⁵

සිංස්කෘත ව්‍යාකරණ සම්ප්‍රදායයන්හි ප්‍රත්‍යාහාර ක්‍රමය පිළිබඳ එක් සම්මතයක් නැත. සාරස්වත ව්‍යාකරණයෙහි දැක්වෙන ප්‍රත්‍යාහාර අනුතුමය අෂ්ට්‍රාධ්‍යායෙහි දැක්වෙන ශිවසූත්‍ර ක්‍රමයට වඩා මදක් වෙනස් ය. සාරස්වත ව්‍යාකරණයෙහි ප්‍රත්‍යාහාරය දැක්වෙන්නේ, “අ ඉ උ සා ප්‍ර ඒ එ ම ඔ භයවරල කුණෙනාඩු කුඩිඩසහ ජබද්ගබ බල්ඡයිල වටතකප ගෘස”⁶ යනුවෙනි.

* මෙහි තද කළ අකුරින් දක්වා ඇත්තේ, ඉත් සංයුත වේ. ඉත් සංයුත යනු කිසියම් සූත්‍රය්වාරණයාදී ප්‍රයෝගනයක් සඳහා පමණක් භාවිත වන අක්ෂර වේ. අදාළ විග්‍රහයට එම අක්ෂර අයත් නො වේ. ඉත් සංයුත ලොජ් වේ.

5. AS., p. 3-4.

6. සා.ව්‍ය., 11 පිටුව.

මෙම ප්‍රත්‍යාභාර දෙක අධ්‍යාපනයේ දී එහි විගේරණවන් කිහිපයක් පිළිබඳ අවධානය යොමු වේ.

ප්‍රත්‍යාභාර ක්‍රම දෙකේ ම ‘ආ, රේ, උ, සා, පූ’ යන දීර්ඝ ස්වර අන්තර්ගත කොට නැත්තේ, ජාති නිරදේශය⁺ ප්‍රාමාණීකත්වයෙන් සැලකු හෙයිනි. අඡ්ටාධ්‍යායෙහි එන සන්ධ්‍යක්ෂර පිළිවෙළ (ඒ, ඕ, එ, ඔ) සහ සාරාස්වතයේ එන සන්ධ්‍යක්ෂර පිළිවෙළ (ඒ, එ, ඕ, ඔ) වෙනස් ය. අඡ්ටාධ්‍යායි ක්‍රමයෙහි එය (3) ඒම්, (4) එම් වශයෙන් සූත්‍ර දෙකක් යටතේ දක්වා ඇත. එසේ දක්වා ඇත්තේ පද සාධන රිති දැක්වීමේ දී එම අකුරු වෙන වෙන කාණ්ඩ වශයෙන් සැලකිය යුතු හෙයිනි. ‘ඒ, ඕ’ යනු ගුණ⁷ ස්වර වන අතර ‘එ, ඔ’ යනු වංද්ධි ස්වර⁸ වේ. සාරස්වත ව්‍යාකරණය ‘ඒ, එ, ඕ, ඔ’ යන හතර සන්ධ්‍යක්ෂර සේ ගෙන, එහි පිළිවෙළ දැක්වීමේ දී උප්පත්ති ස්ථාන වශයෙන් ගෙන, එහි ගුණ, වංද්ධි වශයෙන් දක්වා ඇත.⁹

‘භ, ය, ව, ර, ල’ යන අක්ෂර කාණ්ඩය ප්‍රත්‍යාභාර දෙකේ ම සමාන වන අතර, එය ‘අ, ඉ, උ, සා, පූ’ යන අක්ෂරයන්ගේ පටිපාටියට අනුරූප වෙයි (‘අ, ඉ, උ, සා, පූ’ යන්හෙහි පටිපාටිය මතුවට විසිනර කෙරේ). ගිව සූත්‍රයන්හි එන ‘කු, ම, ඕ, තු, න, සු, භ, ස, එ, ධ, ප, බ, ග, බි, ද්’ යන අක්ෂර පටිපාටිය සහ සාරස්වත පටිපාටිය වෙනස් ය. මේ වෙනසට හේතුව වී ඇත්තේ, ඒ ඒ සම්පූදායයන් වෙනස් ආකාරයකින් අක්ෂර කාණ්ඩ සංක්ෂේපයෙන් ගැනීම විය නැකි ය. ‘බ එ ජ ය එ ව ට ත ක ප ග ප ස’ යන පිළිවෙළ අඡ්ටාධ්‍යායි ව්‍යාකරණයටත්, සාරස්වතයටත් සමාන වේ.

+ ජාති නිරදේශය සඳහා විස්තරයක් මෙහි දෙවන පරිච්ඡේදයේ 2.1 යටතේ සිදු කෙරී ඇත.

7. “අරෝදු නාමිනෝ ගුණය” සා.ව්‍යා., 16 පිටුව.

8. “ආරෝම්ඛ වංද්ධියි” එම, 17 පිටුව.

9. “ඒ එ ඕ ඔ සන්ධ්‍යක්ෂරාණ” එම, 9 පිටුව.

සාරස්ච්චතයෙහි ප්‍රත්‍යාභාරය සකාරයෙන් අවසන් වෙතත් අෂ්ට්‍රාධ්‍යායෙහි ප්‍රත්‍යාභාරයේ 'හල්' යනුවෙන් තවත් සූත්‍රයක් දැක්වෙන අතර එමගින් 'හ' අක්ෂරය නැවතත් අන්තර්ගත වී ඇත. මේ පිළිබඳ දිගුලාගල මහා කාශ්‍යප හිමි දක්වන්නේ, 'රුදිති', 'සවපි' ආදි තන්හි ව්‍යාකරණ සිද්ධාන්ත දැක්වීමේ දී 'වල්' ප්‍රත්‍යාභාරය වශයෙන් හකාරයක් ද එකතු කර ගත යුතු හෙයින් එසේ කොට ඇති බවකි.¹⁰ පාණිනීය ඩික්ෂාව සංස්කරණයක් කළ මත්‍යෝමෝහන් සෝෂ්පේගේ අදහස වන්නේ පළමු හකාරය සෝෂ්ප ලෙසන් දෙවන හකාරය අසෝෂ්ප ලෙසන් සලකන්නට ඇති බවයි.¹¹ තව ද ස්කේප්ල්ඩ් දෙවන හකාරය ප්‍රත්‍යාභාරයට පසු ව එකතු වුවක් වන්නට ඇති බවක් උපක්ල්පනය කරන බවක් ද හෙතෙම දක්වයි.¹² ප්‍රත්‍යාභාරයේ කාර්යය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන කළේහ දිගුලාගල මහාකාශ්‍යප හිමිගේ අදහස වඩා තාරකික ය.

ප්‍රත්‍යාභාර ක්‍රමය සඳහා අනුස්ථාරය හා විසර්ගය ද ගෙන නැත. එයට හේතුව ලෙස දිගුලාගල මහා කාශ්‍යප හිමි දක්වා ඇත්තේ, ප්‍රත්‍යාභාරයේ කාර්යයේ දී එනම්, ව්‍යාකරණ සූත්‍ර සඳහා අක්ෂර සමූහ සංක්ෂේප වශයෙන් ගණනය කිරීමේ දී අනුස්ථාරය හා විසර්ගය එසේ සංක්ෂේපයෙන් ගණනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවක් මතු නොවීමයි.¹³ උන්වහන්සේට අනුව අනුස්ථාරය හා විසර්ගය සංක්ෂේප න්‍යායයෙන් ගැනීමේ අවශ්‍යතාවක් විජි නම් ඒ දෙක ද ප්‍රත්‍යාභාරයට අන්තර්ගත වීමට ඉඩ තිබේ. සෝෂ්ප පවසන්නේ

10. "හකාරස පුනා පායේ වල්ගුහණාර්ථ, සර්වෝ වර්ණෝලිති ග්‍රාහාය;" බාලාවනෝ., පිටුව 2. මේ පිළිබඳ තවත් විස්තර සඳහා ලපු සිද්ධාන්ත කොම් දියට ධර්මකිරීති අනවමද්ධ හිමියන් විසින් සපයන ලද සිංහලාර්ථ ව්‍යාභ්‍යාව ද බලනු. මධ්‍යගල ධර්මකිරීති ශ්‍රී අනවමද්ධ හිමි, ලපු සිද්ධාන්ත කොම්දී: තත්ව දිපිකාඛ සිංහලාර්ථ ව්‍යාභ්‍යා (කොළඹ: සමයවර්ධන ප්‍රකාශකයේ, 1926), 6 පිටුව.

11. PS., p. xxviii.

12. ibid.

13. බාලාවනෝ., 2 පිටුව.

ප්‍රත්‍යාභාරයේ දැනට පවතින අක්ෂරයන්ගෙන් අනුස්වාරයේ හා විසරගයේ උච්චාරණය ද සිදු වන්නට ඇති බවකි.¹⁴ මෙහි දී ද ප්‍රත්‍යාභාරයේ අවශ්‍යතාව පිළිබඳ සලකන කළේහ දිශුලාගල මහා කාශ්‍යප නිමිගේ අදහස වඩා තාර්කික වෙයි.

එක ම අක්ෂරය දෙවරක් අන්තර්ගත කොට තිබීම සහ අනුස්වාරය හා විසරගය අන්තර්ගත නොකිරීම හේතුවෙන් ප්‍රත්‍යාභාර ක්‍රමය අක්ෂර මාලාවක් ලෙස සැලකීම අපහසු ය. එය ව්‍යාකරණ සිද්ධාන්ත, සූත්‍රානුසාරයෙන් සංක්ෂේප වශයෙන් දැක්වීමට පමණක් සැකසුවක් ලෙස පිළිගැනීම යෝග්‍යතර වේ. ප්‍රත්‍යාභාර ක්‍රමය දැක්වූ තත් කරනාට තුළු පවා එය අක්ෂර මාලාවක් ලෙස පිළිගත් බවක් නො පෙනේ. ඔවුන් ද අක්ෂර මාලාව ලෙස ප්‍රාතිශාඛා, ශික්ෂා ග්‍රන්ථාගත අක්ෂර මාලා ක්‍රමය පිළිගත් බව තහවුරු වන්නේ, අක්ෂර වර්ගීකරණයන් දැක්වීමේ දී එම ක්‍රමය අනුගමනය කොට තිබීමෙනි. ඒ බව “‘ක’ අදි කොට ඇති ‘ම’ අවසාන කොට ඇති අක්ෂර ස්පර්ශ වේ,”¹⁵ “‘ශ් හෙයින් වර්ගයන් සම්බන්ධ වූ පළමු වන සහ දෙවන අක්ෂර, ග, ජ, ස, විසරගය, ජ්හ්වාමූලිය, උපධිමානීය යන මොවුනු විවෘත කණ්ධයහ; අසේෂ්පයෝයියි.”¹⁶ යන උද්ධාන්තයන්ගෙන් විගඳ වේ.

අෂ්වාධ්‍යායෙහි එන වර්ණසමාමනාය/ශිවසූත් / ප්‍රත්‍යාභාරය ව්‍යාකරණ සූත්‍ර සංක්ෂේපයෙන් දැක්වීමට අවශ්‍ය වන අක්ෂර පමණක් ගෙන සකසා ගත්තක් වශයෙන් පමණක් ම

14. “As for the omission of yama and anusvara, ect., it may be said that being development of sounds already existing in the Varna-samamnaya they do not appear there.” *PS*, p. xxviii.

15. “කාදයෝ මාවසානා: ස්පර්ශා” බාලාවයෝ, 10 පිටුව.

16. “තේන වර්ගාණා ප්‍රථමදේවීතියා: ගහස්විසර්ජනීය ජ්හ්වාමූලියෝපාදමානීයා- ග්ව විවෘතකණ්ධා නාදානුප්‍රදානා අසේෂ්ඨා:” එම. 11 පිටුව.

සැලකිය යුතු අතර එය 'භාෂාවේ පවතින සියලු ම අක්ෂර කිසියම් පිළිගත් සම්මතයකින් පටිපාටි කර ගත්' යන අර්ථයෙන් අක්ෂර මාලාවක් වශයෙන් සැලකිය තොහැකි ය.

සංස්කෘත, පාලි, යන භාෂා දෙකේ ම වූයේ සංස්කෘත ප්‍රාතිශාඛය, ඩික්ෂා කෘතින්හි ආ වර්ණ මාලා අනුතුමය ම ය. ඒ හෙයින් සංස්කෘත වර්ණ මාලාව සහ පාලි වර්ණ මාලාව යනුවෙන් නො ගෙන අක්ෂර ඩික්ෂා වර්ණ මාලාව යනුවෙන් සාකච්ඡා කෙරේ. මෙය වූ කළු ගබාදයෝග විෂයයෙහි උච්චවරණ ලක්ෂණාත්මක ගබාද විවාරයන්ට අනුව සකසා ගත්තකි. සිංහල වර්ණ මාලාව ද සකස් වී ඇත්තේ, අක්ෂර ඩික්ෂා වර්ණ මාලාවේ ක්‍රමයට අනුව ය.

4.2 අක්ෂර ඩික්ෂා වර්ණ මාලාවේ පටිපාටිය

අක්ෂර ඩික්ෂා වර්ණ මාලාවේ පටිපාටිය විධිමත් වූ ගාස්ත්‍රීය පදනමක් අනුව සැකසුණකි. ගාස්ත්‍රීය පදනම විධිමත් ව සකස් වන අවධියේ දී ඒ හා සම්බන්ධ විවිධ මත තිබේ ඇත. වෙදික ගබාද වෙළඳීක අධ්‍යයන වූ ප්‍රාතිශාඛය ග්‍රන්ථ අතර හා ඩික්ෂා ග්‍රන්ථ අතර ගබාද විවාරය හා අක්ෂර මාලා අනුතුමය සම්බන්ධයෙන් ද ඉතා සුළු වෙනස්කම් දක්නට ලැබෙන්නේ, එහි ප්‍රතිඵල වශයෙහි. අක්ෂර ඩික්ෂා වර්ණ මාලාවේ පටිපාටිය පිළිබඳ කෙරෙන මෙම සාකච්ඡාවේ දී සංස්කෘත ගබාද විවාර මත අනාවරණය කරන ප්‍රාතිශාඛය, ඩික්ෂා ග්‍රන්ථ සහ පාලි වර්ණ මාලාවේ අනුතුමය විවරණය කෙරෙන මුළුමත්පදිජීප්‍රනී නම් වූ ක්වච්චයන න්‍යාසය වැදගත් වේ.

මුළුමත්තදීපනී නම් ක්වච්චයන න්‍යාසයෙහි දැක්වෙන පරිදි අක්ෂර මාලාවේ අනුතුමය සැකසීමේ දී සියලු ම අක්ෂර

උච්චිවාරණ ලක්ෂණාත්මක විග්‍රහයකට ලක් කොට, ස්වර සහ ව්‍යුෂ්ජන වශයෙන් බෙදා, අනතුරු ව ස්වරයන්ගේ ගක්තිය වැඩි හෙයින් හෙවත් තමා ම හැඩවීමේ ගක්තියක් ස්වරයන්ට ඇති හෙයින් ස්වර ප්‍රථමයෙන් ම දක්වා තිබේ.¹⁷ ආපිගලී ශික්ෂාවේ දී ද “ආදිතා ස්වරා”¹⁸ වශයෙන් ස්වර ප්‍රථමයෙන් දැක්වීම පිළිබඳ සඳහන් වේ. ස්වර අක්ෂර, වර්ණ මාලාවේ ප්‍රථමයෙන් දැක්වීම සියලු ම ප්‍රාතිශාඛාව, ශික්ෂා කෘතින්ටත්, අෂ්ටාධ්‍යායී ආදි සම්භාවය සංස්කෘත ව්‍යාකරණ කෘතින්ටත්, පූජ්වාත් කාලීන සංස්කෘත ව්‍යාකරණ කෘතින්ටත් සාධාරණය ය. විමසිය යුතු කාරණය වන්නේ, අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණ මාලාව දැක්වූ කෘතින්හි ස්වර ප්‍රමාණය සහ අනුකූලය පිළිබඳ ය.*

4.2.1 ස්වර අනුකූලය

සාක් ප්‍රාතිශාඛාය “ ‘අ, සෑ, ඉ, උ, එ, මි, එළි, මා’ යනු ස්වර වේ. ‘හි’ ස්වරය පදයන්ගේ ආදියෙහි හා අන්තයෙහි නො යෙදේ. ආකාරයෙන් පටන් ගන්නා වූ දීර්ඝ ස්වර ඒ ඒ ඩුස්ව අක්ෂරයෙන් පසු ව යෙදේ. ඩුස්ව අක්ෂර පහකි.”¹⁹ යනුවෙන් දක්වයි. මෙහි දී

17. "... ඒක වත්තාලීසක්බරා නිස්සයනිස්සින වසේන දුවිධා. තත්ත් ව සරා නිස්සයා බ්‍යැංශුජනා නිස්සිනා. තපා හි සරපට්බඳ වුත්තිනො බ්‍යැංශුජනා න බ්‍යැංශුජන පිටබද්ධ වුත්තිතෝ සරා, තත්ත් ව ත් නිස්සයනිස්සිනේසු නිස්සයාව පයම් වත්තාවිඛා” හි සරාව පයම් වත්තා” මු.දී., 9 පිටුව.

18. AS., 7.

* මනෝමෝහන් සෝඡ් පාණිනිය ශික්ෂා, අපර්වන් ප්‍රාතිශාඛා, සාක් ප්‍රාතිශාඛා, තෙනත්තරිය ප්‍රාතිශාඛා, වාර්සන්සි ප්‍රාතිශාඛා සහ සාක් තන්තු ව්‍යාකරණ යන කෘතින්හි එන ස්වර වගු ගත කොට දක්වා ඇතු. එම වගු ගත කිරීම ස්වරයන්හි ප්‍රමාණය සහ ඩුස්ව, දීර්ඝ, ජ්ලුත පිළිබඳ අධ්‍යයනයක දී ඉතා මැනවි. එහෙත් එහි වගුව දක්වා ඇත්තේ ඒ ඒ කෘතියේ ස්වර දැක්වූ අනුමිලිවෙළින් නො වේ.

19. “අකාර්කාරාවි උ එ මි එල් මා පදාද්‍යංතයෝර්න පකාර: ස්වරෝපා ආකාර්දින්දීර්සරුපාන්දීවිතියාන් ඩුස්වේෂු පංචස්විජ කානි සන්ති” RPr. Vol ii, 1. 9.

විස්තර කෙරෙන පරිදි ස්වර පිළිවෙළ මෙසේ වෙයි. ‘අ, ආ, සා, සීං, ඉ, එ, උ, උ, උ, එ, ඔ, එ, ඔ’ වශයෙනි. හිකාරය සැපු ව වර්ණ මාලාවට ගත් බවක් නො පෙනෙයි. අවර්ණයෙන් පසු ව සාවර්ණය දක්වා ඇති අතර ‘එ, එ, ඔ, එ, ඔ’ ස්වර දැක්වීමේදී ‘එ, එ, ඔ’ යන ගුණ ස්වර පළමු ව දක්වා ‘එ, ඔ, එ’ යන වංද්ධි ස්වර දෙවනුව දක්වා ඇත.

තෙත්තරිය ප්‍රාතිශාබ්‍යයේ ස්වර දැක්වෙන්නේ සාක් ප්‍රාතිශාබ්‍යයට වෙනස් පූරුෂ කිනි. එහි පස් වන සූත්‍රය “ශෝචියාදිතා ස්වරා”²⁰ යන්නයි. මෙම සූත්‍රයට අනුව ස්වර සංඛ්‍යාව දහසයකි. තෙත්තරිය ප්‍රාතිශාබ්‍යයේ භාෂ්‍යය වන තෙත්තාපරත්තයෙනි ස්වර දහසය විස්තර කෙරෙන්නේ “තරා හි අ ආ අ3⁺ ඉ උ3 උ උ3 උ උ3 සා සා පූ එ එ ඔ ඔ ස්වරා ජෝචියා”²¹ යනුවෙනි. එයට අනුව ‘අ, ආ, අ3, ඉ, එ, උ3, උ, උ, උ3, සා, සා, පූ, එ, එ, ඔ, ඔ’ යන අක්ෂර දහසය ස්වර වෙයි. මෙහි ස්වර දැක්වීමේ පිළිවෙළ තුන ස්වර පටිපාටියට සමාන ය. ආපිගලී ගික්ෂාවහි ද ස්වර දැක්වෙන්නේ, තෙත්තරිය ප්‍රාතිශාබ්‍යයේ ස්වර දැක්වෙන අනුක්‍රමයට ම ය. ආපිගලී ගික්ෂාවහි එන,

“හුස්වදීර්සජ්ල්‍රතාවරණේවරණේවරණා සා සා පූ ව එදෙදෙදෙදෙදෙදිති යේදා ජෝචියා ජෝචියාදිතා ස්වරා”²²

යන ග්ලෝකයට අනුව ‘අ, ඉ, උ’ වර්ණ හුස්ව, දීර්ස, ජ්ල්‍රත වශයෙන් නවයක් වෙයි. එනම්, ‘අ, ආ, අ3, ඉ, එ, උ3, උ, උ3, උ’

20. *TPr., 1.5.*

+ ජ්ල්‍රත ගබාය දැක්වීමට සංකේතයක් නැත. ඒ හෙයින් අංක තුන සටහන් කර ඇති අක්ෂරය එහි ජ්ල්‍රත ගබාය සංකේතවන් කරන බව සැලකුව මනා ය.

21. *TPr., p. 8.*

22. *AS., 7.*

වගයෙනි. ‘සෑ, සා’ දෙක ද ප්‍රිකාරය ද ‘ඒ, එඩි, ඔ, මි, මූ’ යන අක්ෂර ද වෙයි. මේ අනුව ‘අ, ආ, අඇ, ඉ, රේ, ඉඇ, උ, උඇ, උඇ, සෑ, සාඇ, එඩි, ඒ, එඩි, ඔ, මූ’ යන අක්ෂර දහසය ස්වර වෙයි.

ඉහත දැක්වූ ස්වර පටිපාටි දෙකෙන් කාතන්තු ව්‍යාකරණාදියට ප්‍රවිෂ්ට ව ඇත්තේ තෙත්තරිය ප්‍රාතිභාස / ආපිගලි ගික්ෂා පටිපාටියයි. කාතන්තු ව්‍යාකරණයෙහි “සිද්ධේය් වර්ණසමාමිනායා”²³ යන සූත්‍රයෙන් වර්ණ මාලාව දැක්වීම ආරම්භ කොට, “තතු වතුරදුගාදේ ස්වරායා”²⁴ යනුවෙන් පළමු ව ස්වර දාහතරක් දක්වා ඇති. එහි ස්වර දැක්වෙන්නේ,

‘අ, ආ, ඉ, රේ, උ, උඇ, සෑ, සාඇ, එඩි, මූ, ඒ, එඩි, ඔ, මූ’ යනුවෙනි.

මෙහි දී ජ්ලේත ගබඳ උච්චාරණයට පමණක් සීමා වන අතර ඒවා ලේඛනය මගින් දැක්වීමට සංකේත නොමැති හෙයින් වර්ණ මාලාවට ගෙන නැත. පැශ්වාත් කාලීන ව ප්‍රිකාරය ද වර්ණන්වයෙන් ගත් හෙයින් ‘ඡ්, ඡ්‍යා’ දෙක ම අන්තර්ගත කොට ගෙන ඇති. පාලි අක්ෂර මාලාවට හා සිංහල අක්ෂර මාලාවට අභාසය වී ඇත්තේ ආපිගලි ගික්ෂාදියෙන් කාතන්තුයට පැමිණි අක්ෂර පටිපාටියයි.

මීඹගත ස්වර අක්ෂරයන්ගේ පටිපාටිය සකස්වීම කෙරෙහි අවබානය යොමු විය යුතු ය. ස්වර පටිපාටිගත කිරීම කවිචායන න්‍යාසයෙහි විස්තර කෙරෙන්නේ, “තේ දුවිධා ඒකජා ද්විජාති, එත්ප ව ද්විජා අප්පකා ඒකජා බහුතරාති ‘අප්පකබහුකේසු බහුකාව පයම් වත්තබා’ ති ඒකජාව පයම් වත්තා”²⁵ යනුවෙනි.

23. *Katan.*, p, 1.

24. ibid., p. 1

25. ම.දි., 10 පිටුව.

මෙයට අනුව ස්වර ඒකජ සහ ද්විජ වගයෙන් බෙදා, ඒකජ අක්ෂර බහුල හෙයින් පළමු ව දක්වා ඇත. මෙයින් අක්ෂර පටිපාටිගත කිරීමේ න්‍යායන් දෙකක් ඉස්මතු වේ. එනම්, 'ඒකජ-ද්විජ වගයෙන් බෙදා ඒකජ ප්‍රථමයෙන් දැක්වීම' සහ 'වර්ගිකරණ දැක්වීමේ දී බහුල අක්ෂර ප්‍රථමයෙන් දැක්වීම'යි.

කවිචායන සම්ප්‍රදායය දීර්ඝ 'ඒ, ඔ' දෙක පමණක් වර්ණ මාලාවට ගෙන එහි භූස්ව උච්චාරණය අක්ෂර වස්ත්‍රත්නසාරයෙන් අනුදත් හෙයින් පාලි වර්ණ මාලාවේ ස්වර සංඛ්‍යාව අවක්²⁶ වන අතර මොගේල්ලාන සම්ප්‍රදායය භූස්ව 'ඒ, ඔ' දෙක ද වර්ණ මාලාවට ඇතුළත් කර ගත් හෙයින් ස්වර සංඛ්‍යාව දහයක් වෙයි.²⁷ මෙහි දී අප කවිචායන න්‍යාසය සම්පූර්ණ ආග්‍රාධික කෙරෙන හෙයින් කවිචායනයේ දැක්වෙන ස්වර අට අනුව මෙම විවරණය කෙරේ.

පාලියේ ස්වර අක්ෂර ඒකජ-ද්විජ වගයෙන් බෙදු කළ 'අ, අ, ඉ, ඉ, ඊ, උ, උ, උ' යන අක්ෂර ඒකජ වන අතර 'ඒ, ඔ' යන අක්ෂර ද්විජ වේ.²⁸ සංඛ්‍යාත්මක ව ඒකජ ස්වර බහුල වන අතර ද්විජ ස්වර අල්ප වේ. කවිචායන න්‍යාසයට අනුව බහුල ස්වර පළමු ව කිව පුතු ය. ඒ අනුව ඒකජ ස්වර පළමු ව එයි. පාලි වර්ණ මාලාවේ ස්වර පටිපාටිය සැකසී ඇත්තේ එම ක්‍රමයට ය.

සංස්කෘත වර්ණ මාලාවේ ස්වර ඒකජ-ද්විජ වගයෙන් වර්ග කළ ඩැකි වෙතත් ඔවුන් එය නම් කර ඇත්තේ සමානාක්ෂර සහ සන්ධ්‍යක්ෂර වගයෙනි.²⁹ සංස්කෘතයේ දී 'අ, අ, ඉ, ඉ, උ, උ, උ'

26. මු.දි., 13 පිටුව.

27. ප.සි., 3 පිටුව.

28. ම.රු.සි.වී., 10 පිටුව.

29. *Rpr. Vol. ii.*, 1. 11.

සා, සා, එ, එං' යන අක්ෂර සමාන/ඒකජ³⁰ වන අතර 'ඒ, එ, ඔ, ඔං' යන අක්ෂර සන්ධ්‍යක්ෂර/දුවිජ³¹ වේ. මේ අනුව ස්වර දැක්වීමේ දී සමාන/ඒකජ ස්වර වන 'අ, ආ, ඉ, ර්, උ, උං, සා, සාං, ප්‍රා, ප්‍රං' යන අක්ෂර පළමු ව දක්වා 'ඒ, එ, ඔ, ඔං' යන සන්ධ්‍යක්ෂර/දුවිජ ස්වර දෙවනුව දක්වා ඇත.

ඒකජ ස්වරයන්හි පටිපාටිය දැක්වීම කළවායන තාක්ෂණය විස්තර කරන්නේ, "නොව කණේය තාලු ඔවියජවසේන තිවිධා තත්ථ ව යානපටිපාටියා පයිමං කණේයජව වත්තබිඛ තතේෂ් තාලුජ තතේෂ් ඔවියජතාති තේ යානානුක්කමේන වුත්තා"³² යනුවෙනි. එයට අනුව ඒකජ ස්වර කණේයජ, තාලුජ, ඕම්ජයජ වශයෙන් ස්ථාන අනුව වර්ග කෙරේ. පාලි වර්ණ මාලාවේ ඒකජ ස්වර හයකි. එය උප්පත්ති ස්ථාන අනුව වර්ග කළ කළේහි 'අ, ආ' කණේයජ ද, 'ඉ, ඊ' තාලුජ ද, 'උ, උං' ඕම්ජයජ ද වේ.³³ මෙසේ ඒකජ අක්ෂර උප්පත්ති ස්ථාන අනුව වර්ග කොට ස්ථාන පටිපාටියට අනුව දැක්විය යුතු ය. ස්ථාන පටිපාටිය කණේයජ, තාලුජ, මූර්ධනජ, දන්තජ, ඕම්ජයජ යනුයි.³⁴ ඒ අනුව කණේයජ 'අ, ආ' දෙක පළමු ව ද, තාලුජ 'ඉ, ඊ' දෙක දෙවනුව ද ඕම්ජයජ 'උ, උං' දෙක තෙවනුව ද දක්වා ඇත. ඒ ඒ උප්පත්ති ස්ථානයන්ට අයත් අක්ෂර කිහිපයක් ඇති කළේහි භූස්වය පළමුව ද දිරිසය දෙවනුව ද දැක්විය යුතු බව "තත්ථ ව ලහුකත්තා රස්සානාං ගරුකත්තා දිසානාං, 'ලහුකගරුකෙස්සු ලහුකාව පයිමං වත්තබිඛ'ති රස්සාව පයිමං වුත්තා"³⁵ යනුවෙන් දැක්වේ. එයට අනුව පාලියේ ඒකජ ස්වරයන්ගේ පටිපාටිය 'අ, ආ, ඉ, ඊ, උ, උං, උංං' යනුවෙන් සිටී. මෙම විවරණයට අනුව අක්ෂර

30. සා.ව්‍යා., 19 පිටුව.

31. එම.

32. මූ.දි., 10 පිටුව.

33. ම.රු.සි.වි., 10 පිටුව.

34. මූ.දි., 10 පිටුව.

35. එම, 10 පිටුව.

පටිපාටිය සැකසීමේ තවත් නායායන් දෙකක් පැහැදිලි වේ. එනම්, 'ස්ථානානුකූලය' සහ 'ලුහුකාක්ෂර ප්‍රථමයෙන් තැබීම'යි.

ඉහත නායාට අනුව සංස්කෘතයේ එන ඒකජ ස්වර, ඩුස්ව ස්වරය පුරුවයෙන් ද දීර්ස ස්වරය පර ව ද යොදුම්න් උප්පත්තිස්ථාන පිළිවෙළට අනුව සැකසු කළේහි 'අ, ආ, ඉ, ර්, සා, සා, ප්, ප්, උ, උ' යනුවෙන් සිටිය යුතු වේ.³⁶ කවර හෙයින් ද යන්, 'අ, ආ' කණ්ධිප ද 'ඉ, ර්' තාලුප ද, 'සා, සා' මුරුධිප ද, 'ප්, ප්' දැන්තප ද, '෋, උ' මිශ්චිප ද වන හෙයිනි. එහෙන් ප්‍රාතිගාබ්‍යයන්හි හෝ ශික්ෂාවන්හි හෝ සම්භාවය ව්‍යාකරණ කාණ්ඩයක හෝ මේ පිළිවෙළට දක්වා නැත. ස්වර දක්වා ඇත්තේ, 'අ, ආ, ඉ, ර්, උ, උ, සා, සා, ප්, ප්' යන පිළිවෙළට ය. ඉතා පහසුවෙන් මේ ගැටලුව විසඳිය හැකි ය. සංස්කෘත ව්‍යාකරණයෙන් සමානාක්ෂර දැක්වීමේ දී 'අ, ආ, ඉ, ර්, උ, උ' යනු එක් කාණ්ධියක් වශයෙන් ද සලකා ඇති බව සලකන්නට සිදු වේ. එසේ සැලකීමෙහි දී කවර කරුණක් ඉවහල් වූයේ ද යන්න විමසිය යුතු වේ. තෙත්තරිය ප්‍රාතිගාබ්‍ය සංස්කරණය කළ විලියම් ඩී. විටනි 'අප නවාදිතා සමානාක්ෂරාණී' යන්න විවරණය කරමින් දක්වන සටහන වැදගත් වේ.

මෙහි 'සා' සහ 'ප්' යන ස්වර සරල භාවය සහ සමානාන්මභාවය යන ලක්ෂණ අනහැර දැමු එවා ය. ඒවායේ ආකෘතින් විවිධාකාර කොටස්වල එකතුවක් ලෙස නිර්මාණය වී ඇත්තේ එවා තව දුරටත් විස්තර කර නොමැත. සාක් ප්‍රාතිගාබ්‍යය (xiii. 14), වාජසන්යි ප්‍රාතිගාබ්‍යය (iv.145), අපර්වන් වේද ප්‍රාතිගාබ්‍ය

36. මුතිදාස ක්‍රමාරත්න ද ගයිගර දැක්වූ වර්ණමාලාව විවේචනය කරමින් මේ බව දක්වා තිබේ. ම.වි.ගෙ.සි.ව්‍ය., 16 පිටුව.

(i. 37-9) මේ පිළිබඳ කරුණු ගෙන හැර දක්වයි.³⁷

(සා, පු දෙකෙහි ආකෘතික කොටස් මෙහි තෙවන පරිවිෂේදයේ 3.2.4 යටතේ විස්තර කෙරේ.)

සා, පු දෙක ගුද්ධ ස්වර නො වී, සංයුතික ස්වර වූ හෙයින් මුලින් ගුද්ධ ස්වර දක්වා පසු ව සංයුතික ස්වර දැක්වූවා විය හැකිය.

මෙහි දී සවර්ණත්වයේ අගය සලකා ඇතැයි සිතිම ද තාර්කික ය. තෙතත්තරිය ප්‍රාතිශාඛ්‍ය සහ ආචිගලි දික්ෂාව 'අ ඉ උ' ගබඳ තුනේ පමණක් ඩස්ව - දිරස - ජේලුත ස්වභාවය පවතින බව දක්වයි.³⁸ සාක් ප්‍රාතිශාඛ්‍ය, තෙතත්තරිය ප්‍රාතිශාඛ්‍ය, අපරාවන් ප්‍රාතිශාඛ්‍ය, ආචිගලි දික්ෂා සහ පාණීනිය දික්ෂා යන කාන්ති 'පු' අක්ෂරයේ ඩස්ව ස්වභාවය පමණක් ඇති බව පිළිගනියි.³⁹ 'සා' අක්ෂරයේ ජේලුත උච්චාරණයක් තෙතත්තරිය ප්‍රාතිශාඛ්‍ය සහ ආචිගලි දික්ෂාව නො පිළිගනී.⁴⁰ මේ අනුව බලන කළ 'අ, ඉ, උ' යන වර්ණ එක් කාණ්ඩයක් වශයෙන් සලකා පළමු ව ස්ථාපිත කළ බවත්, 'සා, පු' වර්ණ පිළිබඳ මත විසදාගතාව හේතුවෙන් තවත් කාණ්ඩයක් වශයෙන් සලකා දෙවනු ව ස්ථාපිත කළ බවත් සිතිය හැකි වේ. මුනිදාස කුමාරතුංග මේ සඳහා හේතු වශයෙන් සා, පු' දෙකෙහි ස්වරත්වය මුලින් නොසැලැකුණු බවක් දක්වයි.⁴¹ විමල් ජී. බලගල්ලේ මෙම අක්ෂර, කාණ්ඩ දෙකක් වශයෙන් සැලකීම,

37. "The ඡ and උ vowels are denied the quality of simplicity or homogeneity, although their structure as composed of heterogeneous elements is not further described." *TPr.*, p. 11.

38. *PS.*, p. 51.

39. *ibid.*

40. *ibid.*

41. ම.වි.ගෙෂ.සිං.වතා., 16 පිටුව.

සුස්ච්වර්යතාව අඩු-වැඩි වශයෙන් ගෙන ඇති අතර ‘සා, සාම, පූ, ප්‍රා’ යන අක්ෂර සුස්ච්වර්යතාවෙන් අඩු ස්වර වේ.⁴² ඩිලිලිවි. එස්. කරුණාතිලක ‘සා, සාම, පූ, ප්‍රා’ ස්වරක ලෙස දක්වා ඇත.⁴³ ස්වරක යන්න ඔහු විස්තර කරනුයේ ස්වර ස්වභාවය සහ ව්‍යුද්ධීන ස්වභාවය යන දෙක ම දරන වශයෙනි. (ස්වරක පිළිබඳ මෙහි තෙවන පරිවිෂේෂයේ 3.2.4 යටතේ විස්තර කෙරේ.)

‘අ, ඉ, උ’ වරණ ඒක කාණ්ඩයක් ද ‘සා, පූ’ වරණ තවත් කාණ්ඩයක් වශයෙන් ද සැලකීමේ දී ‘අ, ඉ, උ’ යන අක්ෂර කාණ්ඩයේ ස්වර බහුල හෙයින් ඒවා පළමු ව උප්පත්ති ස්ථාන අනුක්‍රමයට පෙළ ගස්වා ගෙන, ‘සා, පූ’ වරණ උප්පත්ති ස්ථාන අනුක්‍රමය අනුව දෙවනුව පෙළ ගස්වා ඇත.

පාලියේ ද්විතීය අක්ෂර අනුරෙන් ඒකාරය කණ්ඩාලුජ හෙයින් පළමු ව පිහිටා ඇති අතර ඕකාරය කණ්ඩේර්ජ්‍යාජ හෙයින් දෙවනුව පිහිටා ඇති බව “ද්විතේසු පන ඒකාරෝව පයමං වුත්තේව් පයම පතිවිධීත යානද්වයේ ජාතත්තා”,⁴⁴ යනුවෙන් දැක්වේ. සංස්කෘත අක්ෂර මාලාව සලකන කල්හි ද්විතීය අක්ෂර/සන්ධානක්ෂර භතරකි. ‘එ්, එළී, ඔි, මූ’ වශයෙනි.⁴⁵ මෙම අක්ෂර භතර සාක් ප්‍රාතිශාබ්‍යයේ සහ අෂ්ටාධ්‍යායී ව්‍යාකරණයේ ‘එ්, ඔි’ එක කාණ්ඩයක් වශයෙන් ද එළී, මූ’ තවත් කාණ්ඩයක් වශයෙන් ද දක්වා ඇත.⁴⁶ සිහළයට පැමිණ ඇත්තේ ආපිගලී ශික්ෂා, තෙනත්තරිය ප්‍රාතිශාබ්‍ය, කාතන්ත්‍ර ව්‍යාකරණ ආදියෙහි එන පිළිවෙළයි. එය සැකසී ඇත්තේ, උප්පත්ති ස්ථාන වශයෙන් කණ්ඩාලුජ, කණ්ඩේර්ජ්‍යාජ වශයෙනි. ‘එ්, එළී’ දෙක ම

42. සි.භ.ල., 73 පිටුව.

43. සි.භ.ව්‍ය., 2 පිටුව.

44. මු.දි., 10 පිටුව.

45. සා.ව්‍ය., 9 පිටුව.

46. RPr. Vol. ii., 1. 9; AS., p. 3.

කණ්ඩාලුරු වන අතර එයින් ගුණ ස්වරය පළමු ව ද වංද්ධී ස්වරය දෙවනුව ද දක්වා ඇත. 'ම්, මා' යන කණ්ඩේශ්ඨිජ්‍ර ස්වර දෙක ද ගුණ-වංද්ධී වශයෙන් දක්වා ඇත.

4.2.2 ව්‍යුද්ජ්ජනයන්ගේ අනුකූලය

ස්වරයන්ගෙන් අනතුරු ව ව්‍යුද්ජ්ජන දැක්වීම පිළිබඳ කවිවායන න්‍යාසයේ "බ්‍යුද්ජ්ජනා පන දුවිධා වග්ගාවග්ග වසේන තත්ථ ව වග්ගානා බහුකතරත්තා ඉතරේසක්ස්සුතරත්තා වුත්තනයේන පයම් වග්ගාව වුත්තා"⁴⁷ යනුවෙන් දැක්වේ. එයට අනුව ව්‍යුද්ජ්ජන වර්ග-අවර්ග වශයෙන් ද්විධ වන අතර එහි දී වර්ගාක්ෂර බහුල හෙයින් පළමු ව දැක්විය යුතු වේ. වර්ගාක්ෂර යනු සංස්කෘතයේ ස්පර්ශාක්ෂරයි. ස්වරයන්ගෙන් අනතුරු ව ස්පර්ශ දැක්වීම ප්‍රාතිභාෂ, දික්ෂා ක්‍රමය වේ. සාක් ප්‍රාතිභාෂයේ "සර්ව: ගේජා ව්‍යුද්ජනාන්යේව තේජාමධ්‍යා: සපර්ශා: පංච තේ පංචවර්ගා: "⁴⁸ යනුවෙන් ද, ආපිගලී දික්ෂාවහි "ස්වරා: ස්පර්ශාස්තථාන්තස්ථා උෂ්ම්මණායෝව දරුණිතා:...."⁴⁹ යනුවෙන් ද, පාණිනිය දික්ෂාවහි "ස්වරා විංගතිරේකය්ව ස්පර්ශානාං පැක්ශේව්විංගති: "⁵⁰ යනුවෙන් ද විවරණය කෙරෙන පරිදි ස්වරයන්ගෙන් පසු ව ස්පර්ශ දැක්වේ. ස්පර්ශ අක්ෂර වන්නේ,

ක බ ග ස බ
ව ඡ ජ ජ ය දු
උ ය බ එ ග
ත එ ද ධ න
ප එ බ භ ම

47. මූද්‍රි, 10 පිටුව.

48. RPr. Vol. ii., 1. 12.

49. AS., 6.

50. PS., 1.

යන අක්ෂර සි. මෙම පිළිවෙළ සැකසීම කවිචායන න්‍යාසයෙහි “පස්ද්ව වග්ගානම් පන අනුත්කමෝ යානානුක්මම වසේන වේදිතබේයේ, පයමං හි කණ්යිටියානම පතිචියිතං, තතොත් තාලු මුද්ධ දන්තොටියිටියානානි”⁵¹ වගයෙන් විස්තර කෙරේ. මෙයට අනුව අක්ෂර විසිපහ උප්පත්ති ස්ථාන වගයෙන් වර්ග කොට, ස්ථාන අනුකුමය අනුව පෙළ ගස්වා ඇතු. ‘ක, බ, ග, ස, ඩ’ යන අක්ෂර කණ්යිත ද, ‘ව, ජ, ජ, සඩ, දු’ යන අක්ෂර තාලුත ද, ‘ට, ය, බ, ඩ, මු’ යන අක්ෂර මුර්දන්ත ද, ‘ත, එ, ද, ධ, ර, න’ යන අක්ෂර දන්තත ද, ‘ප, එ, බ, හ, ම’ යන අක්ෂර ඕම්පිත ද වේ.⁵²

එක් ස්ථානයකින් උපදින අක්ෂර පහ පිළිවෙළකට සකස් කිරීම පිළිබඳ න්‍යායන් දෙකක් කවිචායන න්‍යාසයෙහි විස්තර කෙරේ. එයින් පළමු වැන්න,

තත්ථ ව වග්ගක්බරා පි දුවිධා සෝසාසෝසා
වසේන, තේසු ව කිවිචා පි බහුකතරත්තා
සෝසාව පයමං වත්තබා තථා පි යේ
සෝසාවන්තො තේ ගරුකා යේ පන
අසෝසාවන්තො තේ ලහුකාති, ‘ගරුකළහුකේසු
ලහුකාව පයමං වත්තබා’ති අසෝසාව පයමං
වුත්තා, තත්ථාපි වග්ගාදයේ ලහුකරණත්තා
පයමං වුත්තා ඉතරේ පන ගරුකරණත්තා පචිචා
වුත්තා⁵³

51. මු.දි., 10 පිටුව.

52. ම.රු.සි.ටි., පිටුව 10.

53. මු.දි., 10 පිටුව.

යනුවෙති. මෙම විවරණයට අනුව වර්ගාක්ෂර සෙස්ඡ-අසේස්ඡ වගයෙන් ද්වීධ වේ. 'ක බ, ව ජ, ට ය ත එ ප එ' යනු අක්ෂර අසේස්ඡ වන අතර 'ග ස බ ජ කු යු බි බි ණ ද ඩ න බ හ ම' යන අක්ෂර සෙස්ඡ වේ. තවත් ලෙසකින් පවසනොත් වර්ගයන්ගේ පළමු හා දෙවන අක්ෂර අසේස්ඡ වන අතර අනෙක් අක්ෂර සෙස්ඡ වේ. ස්වර පටිපාටිය සැකකිමේ දී හාවිත කළ බහුකරතා සාධකය හෙවත් බහුල අක්ෂර පළමුවෙන් ස්ථාපිත කිරීමේ න්‍යාය අනුව වර්ගාක්ෂර සැකසිය යුතු වන්නේ,

ග	ස	ඩ	ක	බ
ජ	කු	යු	ව	ජ
ඩ	බ	ඩි	ඩ	ඩි
ද	ඩ	ඩා	ත	ඩා
බ	ත	ති	ප	ති

යනුවෙති. මෙහි එසේ නො වී ඇත්තේ, බහුකරතා සාධකයට වඩා ලහුකතා සාධකය ප්‍රබල ලෙසින් සැලකීමයි. ඒ අනුව අසේස්ඡ අක්ෂර ලහුක හෙයින් අල්ප වුව ද පළමු ව ස්ථාපිත කොට ඇතේ. අසේස්ඡයන් ස්ථාපනය කිරීමේ දී ද ප්‍රාණය අල්ප වූ අක්ෂරය පළමු වත්, ප්‍රාණය අධික වූ ගබ්දය දෙවනුවත් දක්වා ඇතේ. එසේ කිරීමෙන්, ඒ ඒ වර්ගයට අයත් අසේස්ඡාක්ෂර 'ක බ, ව ජ, ට ය, ත එ, ප එ' යනුවෙන් සිටී.

එක් එක් පෙළක සෙස්ඡ අක්ෂර තුන බැගින් ඇතේ. එම සෙස්ඡ අක්ෂර පටිපාටිගත කිරීමේ දී සරුප-අසරුප හේදය සලකා ඇතේ.⁵⁴ සරුප-අසරුප යන්න මුළමත්තදීපනී නම් වූ කවිවායන න්‍යාසයට සන්නයක් සැපයු ආචාර්යවරයා විස්තර කරන්නේ "... එකී එකී වර්ගයෙහි ප්‍රථම තෘතීය අක්ෂරයෝ සරුප නම් වෙත්.

54. මු.දී., 10 පිටුව.

ද්විතීය වනුර්ථාක්ෂරයේ එසේ ම සරුප වෙත්. වර්ගාන්තය තෙම වනාහි අසරුප වේ”⁵⁵ යනුවෙති. මෙම විවරණයට අනුව ‘ක ග’ සරුප වන අතර ‘බ ස’ ද සරුප වෙයි. තවත් ලෙසකින් පවසනාත් අල්පපාණයට අල්පපාණය සරුප වන අතර මහාපාණයට මහාපාණය සරුප වෙයි. මෙහි දී සන්නකරු සාවදා විවරණයක් කරන සේ ය. මේ සම්බන්ධයෙන් අපට වෙන අදහසක් ඇති. සරුප යනු සමාන රුපයක් සහිත අක්ෂරයි. ‘ග’ අක්ෂරයට ‘ස’ අක්ෂරය සමාන හෙයින් ඒ දෙක සරුප වෙයි. මේ අනුව සේෂ වර්ගාක්ෂර අතර ‘ග ස, ජ කු, බ සි, ද ධ, බ, හ’ යන අක්ෂර සරුප වෙයි. ‘ඩ, ඡු, නු, න, ම’ යන සේෂ වර්ගාන්තාක්ෂර අසරුප වෙයි. සේෂ සරුපාක්ෂර බහුල හෙයින් එම අක්ෂර පූර්වයෙන් ද, සේෂ අසරුපාක්ෂර අල්ප හෙයින් පර ව ද ස්ථාපිත කොට ඇති. සේෂ සරුපාක්ෂර ස්ථාපනය කිරීමේ දී ද අල්පපාණ අක්ෂරය පළමු ව ද, මහාපාණාක්ෂරය දෙවනුව ද ස්ථාපනය කොට ඇති. එවිට එම අක්ෂර ‘ග ස බ’, ‘ජ කු ඡු’, ‘ඩ සි නු’, ‘ද ධ ත’, ‘බ හ ම’ යනුවෙන් සිටී.

වර්ගාක්ෂරයන්ගේ පටිපාලිය සැකසීම විෂයයෙහි වූ අනෙක් පැහැදිලි කිරීම මෙසේයි.

තේව සරුපාසරුපවසේන දුවිධා
තේසමනුක්කමෝ වූත්තනයෝව. අපවා
වග්ගක්බරාපි දුවිධා සරුපාසරුප වසේන තත්ථ
සරුපා බහුකරත්තා පයමං වූත්තා තත්ත් ඉතරේ
තත්ථ ව සරුපා දුවිධා සේසාසේස වසේන තේ
පන කියුවාපි සමානා තත්ථාපි අසේසාව
පයමං වූත්තා සේස ප්‍රඛිඛ හාගේ අසේසානා⁵⁶
වත්තබ්තත්තා.

55. මූ.දි.ස., 206 පිටුව.

56. මූ.දි., 10 පිටුව.

යනුවෙති. මේ විවරණයට අනුව වර්ගාක්ෂර ප්‍රථමයෙන් සරුප-අසරුප වශයෙන් බෙදා ඇතේ. 'ක බ, ග ස, ව ජ, ජ කඩ, ට ය, බ ඩ, ත එ, ද ඩ, ප එ, බ හ' යන අක්ෂර සරුප වන අතර 'ඩ, ඇ, ම, න, ම' යන අක්ෂර අසරුප වෙයි. සරුප වර්ණ බොහෝ හෙයින් පළමු ව දක්වා, අසරුප වර්ණ අල්ප හෙයින් දෙවනුව දක්වා ඇතේ. සරුප වර්ණ නැවත සේෂ-අසේෂ වශයෙන් බෙදා ඇතේ. 'ක බ, ව ජ, ට ය, ත එ, ප එ' යන අසේෂ අක්ෂර ලැඹුතාව හේතුවෙන් පළමු ව දක්වා ඇති අතර සරුප සේෂ අක්ෂර ගරුතාව හේතුවෙන් දෙවනුව දක්වා ඇතේ. සරුප සේෂ-අසේෂ පරිපාටිගත කිරීමේ දිදු අල්පපාණය පළමු වන් මහාපාණය දෙවනුවන් දක්වා ඇතේ. වර්ගාක්ෂරයන්ගේ පිළිවෙළ ආකාර දෙකකින් විස්තර කළ ද එක සමාන ය.

මීලගට අවර්ගාක්ෂර හෙවත් අස්පර්ගාක්ෂර දැක්වීම පිළිබඳ විමසිය යුතු වේ. පූර්ණ ස්පර්ශයක් ලබන ගබඳ දැක්වීමෙන් අනතුරු ව පූර්ණ ස්පර්ශයක් නොලබන අක්ෂර දක්වා ඇතේ. කවිවායන න්‍යායය ස්පර්ගාක්ෂරයන් වර්ගාක්ෂර ලෙස නම් කළ හෙයින් අස්පර්ගාක්ෂර අවර්ගාක්ෂර ලෙස නම් කොට ඇතේ.⁵⁷ අවර්ගාක්ෂර යන්නට නිගේහිතය ඇතුළත් නොකළ සේ සලකන්නට සිදු වෙයි. කවර හෙයින් ද යන් අවර්ගාක්ෂර සේෂ-අසේෂ වශයෙන් බෙදෙන බව පවසා අනුස්වාරය සේෂ-අසේෂ වශයෙන් නොදැක්වූ හෙයින්⁵⁸ ද අනුස්වාරය සුවිශේෂත්වයකින් යුතු ව වෙන ම සාකච්ඡා කළ හෙයින්⁵⁹ ද වශයෙනි. පාලි භාෂාවට අනුව අවර්ගාක්ෂර නම්, 'ය, ර, ල, ව, ස, හ, ල' යනුයි.⁶⁰ අවර්ගාක්ෂරයන්ගේ ස්පර්ශගත කිරීම පිළිබඳ කවිවායන න්‍යාසයේ එන විවරණය මෙසේ ය.

57. මූ.දී., 10 පිටුව.

58. එම.

59. එම.

60. එම.

අවගාහී දුව්ධා සෙස්සා සොස්චිස් නිස්සා විත්තන් වූත්තමහි 'ගසඩ ජක්කු ටිඩ්ල දින බහම යරලව හැ ඉති සොසා නාම, කබ වූත් වය තම ප එ ස ඉති අසේස්සා නාමාති' තත්ප ව බහුකරත්තා සෙස්සාව පයිමං වූත්තා තතේ ඉතරෝ සෙස්සාව ද්විධා ඒකජා ද්විජාති තත්ප ව බහුකරත්තා ඒකජාව පයිමං වූත්තා තේස් පනානුක්කමේදාන පටිපටිපාටි වසේන වේදිතබ් තතේ ද්විජෝ තතේ අසේස්සෝ.⁶¹

මෙම විවරණයට අනුව අවර්ග අක්ෂර සෙස්ඡ-අසේස්ඡ වගයෙන් දෙවගකට බෙදේ. 'ය, ර, ල, ව, හ, ල' යන අක්ෂර සෙස්ඡ වන අතර සකාරය අසේස්ඡ වේ. බොහෝ වූ අක්ෂර පළමු ව තැබීමේ ත්‍යායෙන් හෙවත් බහුකරත්තා ත්‍යායට අනුව සෙස්ඡ පළමු ව ස්ථාපිත කළ යුතු ය. අසේස්ඡ අකුරු එයින් පසු ව ය. ඒ අනුව 'ය, ර, ල, ව, හ, ල' යන අක්ෂර මූලින් පැමිණ සකාරය පසු ව පැමිණිය යුතු ය. සෙස්ඡ අක්ෂර ද ඒකජ-ද්විජ වගයෙන් බෙදේ. 'ය, ර, ල, හ, ල' යන අක්ෂර ඒකජ වන අතර වකාරය ද්විජ වේ.⁶² එහි ද ඒකජ බහුල හෙයින් පළමු ව දැක්විය යුතු අතර එයින් පසු ව සෙස්ඡ ද්විජ අක්ෂර තැබිය යුතු ය. ඒ අනුව 'ය, ර, ල, ල, හ' යන අක්ෂර පළමු ව අවුත් වකාරය දෙවනුව පැමිණිය යුතු වේ. අවර්ග සෙස්ඡ ඒකජ අක්ෂර ද ස්ථාන පිළිවෙළට අනුව සකසන කළේහි 'හ, ය, ර, ල, ල' වගයෙන් විය යුතු ය. මේ විවරණයට අනුව අවර්ගාක්ෂරයන්ගේ පිළිවෙළ 'හ, ය, ර, ල, ල, ව, ස' යනුවෙන් විය යුතු ය. එහෙත් පාලි හෝඩියේ එම අක්ෂර ඇත්තේ 'ය, ර, ල, ව, ස, හ, ල' යනුවෙනි. කවිවායන ත්‍යාසකරුවා මෙහි දී නිසි පරිදි කළේනා නොකළ සේ ය; වැරදි මග ගිය සේ ය.

61. මූ.දී., 10 පිටුව

62. ම.රු.සී.මී., 10 පිටුව.

අස්ස්පර්ගාක්ෂරයන්ගේ ක්‍රමය පිළිබඳ වෙවැනික ගාබද්ධයන්ගේ මත විවරණය කිරීමේ දී කවිචායන ත්‍යාසකරුවා වරදා ගත් තැන අවබෝධ වෙයි. ඒ පිළිබඳ මතු විස්තර කිරීමට තබා ත්‍යාසකරුගේ අදහස් ම තවත් විමසනු ලැබේ.

‘හ’ සහ ‘ල’ අක්ෂර දෙක පටිපාටි ත්‍යාය සිදීම හෙවත් උත්පටිපාටි විම පිළිබඳ ද ත්‍යාසකරුවා විස්තර කරයි. භකාරය පිළිබඳ ඔහුගේ විවරණය මෙසේ යි. “හළ ඉති එත්ථ් භකාරෝ සෞසනා කණ්ධිජත්තා ව කික්ද්වාපි පාම් වත්තනිලෝ තරාපි යාන පටිපාටිවසේන වූත්තාපි උප්පටිපාටි වසේන උප්පජ්ජන්තිති කුළාපනත්තං උප්පටිපාටියා වූත්තොත්ති ද්වියිබඩං.” යනුවෙනි. මෙයට අනුව ස්ථානයන්ගේ පිළිවෙළ වශයෙන් කියන ලද්ද ද උත්පටිපාටික වශයෙන් උපදිත් යැයි හගවනු පිණිස උත්පටිපාටික වශයෙන් කියන ලද බව කියවේ. ‘උත්පටිපාටික’ යන්න පිළිබඳ ත්‍යාසයයෙහි සන්නකරුගේ විවරණය මෙසේ ය.

උප්පටිපාටිවසේන යන මෙයින් අක්ෂරයේ
නම් යපෝක්ත පිළිවෙළින්ම උපදිත් යයි
සිතන්නාඛු ය. එසේ පිළිවෙළින් ම තුපදිත්
‘කිවිවං - කරණීයං’ යන ආදියෙහි ස්ථාන
පිළිවෙළින් ම උපදිත් ‘වක්කං බන්ධිතබඩං.’ යන
ආදියෙහි ස්ථාන උත්පටිපාටි වශයෙන් උපදිත්
යයි දක්වයි⁶³

යනුවෙනි. මෙයින් සන්නකරු පවසන්නේ, වවනයක අක්ෂර පිළිවෙළ ගත් කළේහි එය ස්ථානයන්ගේ පිළිවෙළට ඇතැමි වවනයක ඇති බවත් තවත් වවනයක නැති බවත් ය. ඔහු ස්ථාන පිළිවෙළට ලැබීම සඳහා ‘කිවිවං’, ‘කරණීයං’ යන වවන දෙක

63. මු.දි.ස., 206 පිටුව.

නිදුසුන් කරයි. 'කිවිව්' යන්නෙහි 'ක' යනු කණ්ධිජ ය. 'ව' යනු තාලුජ ය. 'ඇ' යනු නාසිකා ය. ස්ථාන පිළිවෙළට ඇත. 'කරණීය' යන තැනෑ 'ක' යනු කණ්ධිජ ය. 'ර' යනු මූර්ධිජ ය. 'ණ' යනු ද මූර්ධිජ ය. 'ය' යනු තාලුජ ය. 'ඇං' යනු නාසිකා වේ. මෙහි ස්ථාන පිළිවෙළ නැත. අතැමි විට සන්නකරු මූල් අකුරු දෙක පමණක් සැලකුවා විය හැකි ය. ස්ථාන අපිළිවෙළ සඳහා 'වක්කං', 'බන්ධිතත්ත්වය' යන වචන නිදුසුන් කරයි. 'වක්කං' යන්නෙහි 'ව' යනු තාලුජ ය. 'ක' යනු කණ්ධිජ ය. මෙහි ස්ථාන අපිළිවෙළ ඇත. 'බන්ධිතත්ත්වය' යන්නෙහි 'බ' යනු ඕෂ්ධිජ ය. 'න, ධ, ත' යනු දන්තජ ය, 'ල' යනු ඕෂ්ධිජ ය. මෙහි ද ස්ථාන අපිළිවෙළ ඇත. මෙහි දී ද නාසාසයෙහි සන්නකරු වැරදියට වටහා ගත් සේ ය. මෙවැනි සරල කාරණයක් උත්පරිපාටි යන්නෙන් අදහස් කළ සේ සිතිම ද එවැනි කාරණයක් හැගැවීමට හකාරයේ පිළිවෙළ වෙනස් කළේ යැයි සිතිම ද අපහසු ය. හකාරයේ උත්පරිපාටිකතාව නම් නියම වශයෙන් ම කණ්ධියෙහි තුපද්‍රා බව ය. මහාරුපසිද්ධියේ දී හකාරයෙහි උත්පරිපාටිකතාව,

“හකාරං පක්ෂ්වමේහේව අන්තවිධාහි ව සංයුතං
මරසන්ති වදන්තෙන්ප් කණ්ධිජං තදසංයුතං”⁶⁴

යනුවෙන් දැක්වේ. මෙයට අනුව 'ඩ, කු, මු, න, ම' යන අනුනාසිකාක්ෂර සහ 'ය, ර, ල, ව' යන අන්තස්ස්ථාක්ෂරයන් සමඟ සංයුත්ක වූ හකාරය උරස්ථානයෙහි උපදිය. එසේ සංයුත්ක නොවූ හකාරය කණ්ධියෙහි උපදිය. උත්පරිපාටිය යනු මෙයයි. මහාරුපසිද්ධි සන්නය ද “...෋ත්පරිපාටියෙන් අක්ෂරෝප්පත්ති සම්හවය දක්වනු පිණීස පසු කොට කියන ලද”⁶⁵ යනුවෙන් දක්වයි.

64. ම.රු.සි.ස., 19 පිටුව.

65. බද්දෙශ්‍රම දීමරණ පිමි. මහා රුපසිද්ධි සන්නය (පැලියගොඩ: සත්‍යසමුව්වය යන්තාල, 1926), 15 පිටුව.

ශ්‍රී ලංකා හෙයින් ක්‍රිඩා තුන් නායාසයයෙහි සන්නකරු පවතින ආකාරයේ අක්ෂර විස්තාතිය හා සම්බන්ධ කාරණයක් උත්පථිපාමි යන්නෙන් නො භැගවේ.

'ය, ර, ල, ව, ස, හ' යන අක්ෂර සංස්කෘතයේ ද පවති. එහි හකාරය ඇත්තේ සකාරයෙන් පසු ව ය. තවද 'ග, ඡ, ජ' යන අක්ෂර දෙකක් ද ඇතු. එම දෙක ඇත්තේ සකාරයට පූර්වයෙන් ය. එනම්, 'ය, ර, ල, ව, ග, ඡ, ස, හ' යනුවෙනි. මෙම අක්ෂරයන්ගේ පිළිවෙළ වෙවැක ගාලිදිකයන්ගේ මත අනුසාරයෙන් ඉතා සරල ව විසඳිය හැකි ය. එසේ විසඳීමේ දී ක්‍රිඩා තුන් නායාසයකරුවා පැවසු හකාරයේ උත්පථිකතාවක් පිළිබඳ වෙහෙසෙන්නට අවශ්‍ය නොවේ. ක්‍රිඩා තුන් නායාසයයෙහි ස්පර්ශාක්ෂරයන්ගෙන් / වර්ගාක්ෂරයන්ගෙන් අනු වූ අක්ෂර අවර්ගාක්ෂර ලෙස එක් කාණ්ඩයක් ලෙස ගත්ත ද වෙවැක ගාලිදිකයේ එසේ නො ගත්ත. ඔවුනු අස්පර්ගාක්ෂර අන්තස්සේල යැයි ද උග්‍රීම යැයි ද වර්ග කළහ.

ආපි ගලී ශික්ෂාවෙහි "ස්පර්ශාස්තරාන්තස්ථා උග්‍රීමාන්තස්ථා උග්‍රීමාන්තස්ථා දරුණිතා" ⁶⁶ යන්නෙන් පැහැදිලි වන්නේ ස්පර්ශාක්ෂරයන්ගෙන් පසු ව අන්තස්සේල ද එයින් ද පසු ව උග්‍රීමන් ද දැක්වූ බවයි. සාක් ප්‍රාතිභාෂ්‍ය ⁶⁷ සහ තෙතත්තරිය ප්‍රාතිභාෂ්‍ය අන්තස්සේලයන්ගෙන් පසු ව උග්‍රීමන්තස්ථා දැක්වෙන බව පැහැදිලි ව දක්වා ඇතු. මෙම වෙවැක ගාලිදිකයන්ගේ මත අනුව අවර්ගාක්ෂරයන්ගේ පථිපාව විවරණය කරන කළේහි ක්‍රිඩා තුන්

66. AS., 6.

67. "සරවා ගෙෂෙව් වත්තනානෙහාව තේෂාමධ්‍යා: ස්පර්ශා: පංච තේ පංචවිද්‍යා:

වතස්සේර්යාන්තස්සේල උත්තරේෂ්වා උග්‍රීමාන්තස්ථා: සප්ත තේෂාමස්සා:

68. "පරායෝග්‍යවත්තස්සේ අන්තස්සේල: පරේ මුඩ්‍රීමාන්තස්ථා:" TPr., Vol. ii., 1. 12.

නායාසයේ දැක්වෙන හකාරයේ උත්පටිපාටි සංකීරණතාව ඇති නො වේ. අන්තාස්ථේ අක්ෂර හතරකි. එනම් 'ය, ර, ල, ව' යනුයි. මෙයින් 'ය, ර, ල' යන අක්ෂර ඒකඡ වන අතර 'ව' අක්ෂරය ද්විජ වේ.* ඒකඡ අක්ෂර බහුල හෙයින් 'ය, ර, ල' යන අක්ෂර පළමු ව දක්වා, ඒවා ද උප්පත්තිස්ථාන පටිපාටිය අනුව තාලුප, මූර්ධන, දන්තජ යන පිළිවෙළුව තබා ඇත. වකාරය දන්තොශේයිජ හෙයින් අන්තාස්ථේ අවසාන අක්ෂරය වශයෙන් තබා ඇත.

මීගෙට සකවිණා කිරීමට ඇත්තේ උජ්මණාක්ෂර පිළිබඳ ය. සාක් ප්‍රාතිගාබ්‍ය “උත්තරේෂ්ටා උජ්මණා”⁶⁹ යනුවෙන් උජ්මණාක්ෂර අටක් ලෙස දක්වයි. සාක්ප්‍රාතිගාබ්‍යට විකාවක් කළ උවට “අන්තාස්ථේපාහා උත්තරේෂ්ටා උජ්මණායෝ” වේදිතවයා. උජ්මාවාපුස්තත්ප්‍රධානා වාරණා උජ්මාණායා. යථා හ ග ඕ ස අ ඵ ම ප අං ඉති.”⁷⁰ යනුවෙන් එම උජ්මණාක්ෂර දක්වයි. ආපිගලී ශික්ෂාව “හඩ්මණායෝ”⁷¹ යනුවෙන් උජ්මාක්ෂර හයක් බව දක්වයි. එනම්, ‘ජහ්වාමුලිය, ග, ඕ, ස, උපධිමානීය, හ’ යනුයි. තෙත්තරිය ප්‍රාතිගාබ්‍ය ද උජ්මණා හයක් බව දක්වයි.⁷² එහෙත් එහි පිළිවෙළ තෙත්තාපාරත්නයෙහි දැක්වෙන්නේ ආපිගලී ශික්ෂාවට සමාන ආකාරයෙන් නො ව, ‘ග ඕ ස හ ඵ ප’ වශයෙනි.⁷³ මෙතැන්හි දී සාක් ප්‍රාතිගාබ්‍යයේ උජ්මන් යටතේ අන්තර්ගත කළ අනුස්ථාරය සහ විසර්ගය පහසුවෙන් ම වෙන ම කාණ්ඩයක් ලෙස ඉවත් කළ හැකි ය. එය අයෝගවාහ නමින් ගාබඳිකයන් සාකච්ඡා කොට ඇත.⁷⁴ එසේ ඉවත් කිරීම ආපිගලී

* මෙහි තෙවන පරිච්ඡේදයේ 3.3 යටතේ කර ඇති විස්තරය බලන්න.

69. *RPr., Vol. ii.*, 1.12.

70. *ibid*, *Vol. ii.*, p.29.

71. *AS.*, 9.

72. *TPr.*, 1.9.

73. *ibid*, p.14.

74. *PS.*, 14.

සික්ෂාවටත්⁷⁵ පාණීනිය සික්ෂාවටත්⁷⁶ එකග වෙයි. එපමණකුදු නො ව, ගැහුරින් විමසන කළේහි සාක්පාතිඝාබ්‍යයට ද එකග වෙයි. එසේ පවසන්නේ සාක්පාතිඝාබ්‍ය කරනා ‘හ, ග, ම, ස’ යන අක්ෂර උප්පත්තිස්ථාන පටිපාටියට දක්වා, ‘අං, ඇ, ප, අං’ යන අක්ෂර නැවත උප්පත්තිස්ථාන පටිපාටියට දැක්වීමයි.⁷⁷

සාක්පාතිඝාබ්‍යයේ දී උජ්මන් අටහි පිළිවෙළ සැකකිමේ දී උජ්මණාක්ෂර සේෂ්ඨ-අසේෂ්ඨ වශයෙන් බෙදා ඇතේ. එහි දී ‘හ, ග, ම, ස, අං, ඇ, ප, අං’ යන අක්ෂර අතුරෙන් අවසන් හත අසේෂ්ඨ බවක් එහි කියවේ.⁷⁸ අසේෂ්ඨ අක්ෂර බහුල හෙයින් ඒවා මුලට පැමිණීමක් මෙහි දක්නට නැත. ‘හ, ග, ම, ස’ යන අක්ෂර කණ්ධිත, තාලුත, මුර්ධිත, දන්තත යන පටිපාටියට දක්වා ඇතේ. ‘අං’ යනු ඩුදෙකලා කොට ගත් කළේහි කණ්ධිත ය. ‘ඇ’ යනු ජේඩ්වාමුලිය ය. උජ්මණාක්ෂර අට ම එක් කාණ්ඩයක් ලෙස ම ගත්තේ නම්, විසරගය සහ ජේඩ්වාමුලියය භකාරයෙන් පෙරවුව ආ යුතු ය. ‘ප’ යනු ඕෂ්ඨිත වේ. එය ද රකාරයට පූර්වයෙන් ආ යුතු ය. එහෙත් එසේ නො වී ඇත්තේ, සාක්පාතිඝාබ්‍ය ද විසරග, ජේඩ්වාමුලිය, උපධිමානීය සහ අනුස්ථාරය උජ්මණාක්ෂර වුවත් වෙන ම කාණ්ඩයක් ලෙස හෝ වෙශේෂික ව සැලකිය යුතු සේ පිළිගැනීමයි. අනුස්ථාරය සහ විසරගය පූර්වස්වරාග්‍රිත වන අතර ජේඩ්වාමුලියය සහ උපධිමානීයය පරව්‍යක්ෂ්ඨනාග්‍රිත වේ. තෙත්තරීය පාතිඝාබ්‍යය ද ජේඩ්වාමුලිය සහ උපධිමානීයය උජ්මණාක්ෂර තුළ වෙන ම සලකා ඇති බවක් පෙනේ. ආපිඡලී සික්ෂාව එසේ නො සලකා උජ්මණාක්ෂර සේෂ්ඨ-අසේෂ්ඨ වශයෙන් බෙදා, අසේෂ්ඨ බහුල හෙයින් උජ්මන් අසේෂ්ඨ

75. AS., 9

76. පා.කි., 5.

77. RPr. Vol. ii., 1.10.

78. ibid, 1.12.

උප්පත්තිස්ථාන පටිපාටියට දක්වා, උප්පත්තා සෝජය අවසානයට දක්වා ඇත.⁷⁹ කාතන්තු ව්‍යාකරණය වන විට ජීඩ්වාමූලිය සහ උපධිමානීය වර්ණ මාලාවට නොගැනීමේ සම්ප්‍රදායය දක්නට ලැබේ. සිංහලයේ ද දක්නට ඇත්තේ කාතන්තු ව්‍යාකරණ සම්ප්‍රදායයේ වර්ණ මාලා කුමයයි. මේ අනුව 'ඁ, ඕ, ඔ, ස, හ' යනු එක් අක්ෂර කාණ්ඩයක් වශයෙන් පිළිගත යුතු වේ. එම අක්ෂර පටිපාටිය කිරීමේ දී සෝජ-අසෝජ වශයෙන් බෙදා ගෙන ඇති අතර අසෝජ බහුල හෙයින් පළමු ව දක්වා සෝජ අල්ප හෙයින් පසු ව දක්වා ඇත. ඒ අනුව 'ඁ, ඕ, ඔ, ස, හ' යනුවෙන් ලැබේ. මෙසේ පැහැදිලි කළ කළේහි හකාරයක උත්පටිපාටියක ගැටුවක් ඇති නො වේ. ජීඩ්වාමූලිය සහ උපධිමානීය අක්ෂරයන්හි පටිපාටිය ද ඉහත විස්තරයෙන් ම පැහැදිලි වේ.

ලොකික සංස්කෘත වර්ණ මාලාවේ අවසාන අක්ෂර වශයෙන් දැක්වෙන්නේ අනුස්ථාරය හා විසර්ගයයි. අනුස්ථාරය පාලි-සංස්කෘත භාෂාද්වයේ ම ඇති අතර විසර්ගය සංස්කෘතයේ පමණක් දැක්වේ. නිග්ගහිතය වර්ණ මාලාවේ අවසානයේ දැක්වීම සම්බන්ධයෙන් කවචායන නාජාසයේ "අස්සරන්තා අවගේන්තා සෝජාසෝජ විනිමිමුන්තන්තා" ව සබඳපවිෂ්මං කන්වා නිග්ගහිතං වුත්තන්ති ද්‍රියඩිබං"⁸⁰ යනුවෙන් දැක්වේ. එනම්, අස්වර හෙයින් හෙවත් පුරුව ස්වරාශ්‍රේය ව පමණක් භාවිත වීම, අවරග වීම, සෝජාසෝජ හේදයෙන් විනිරුමක්ත වීම (සංස්කෘතයේ අනුස්ථාරය සෝජ බව පැහැදිලි ව දැක්වේ) ආදි විශේෂතාවන් හේතුවෙන් අවසානයට දැක්වූ බවක් පැවසේ. මෙයින් අවධාරණය වන්නේ කිසියම් අක්ෂරයක් කිසියම් විශේෂතාවක් දරයි නම්, එය වර්ණ මාලාවේ අවසානයට ම එක් කරන බවකි. සංස්කෘතයේ විසර්ගය සම්බන්ධයෙන් ද මෙම මතය සැලකිය හැකි ය. ඒ හෙයින්

79. AS., 9.

80. මු.දී., 11 පිටුව.

අනුස්ථාරය සහ විසර්ගය වර්ණ මාලාවේ අවසානයට ම එයි.
(අනුස්ථාරයේ සහ විසර්ගයේ විශේෂත්වය තෙවන පරිවිශේදයේ දී විස්තර කොට ඇතේ)

අනුස්ථාරයේ සහ විසර්ගයේ අනුකූලය පිළිබඳ විමසීමේ දී සාක් ප්‍රාතිඝාබ්‍යය, ආපිශලි ඩික්ෂාව සහ කාතන්තු ව්‍යාකරණය යන කාති විසර්ගය පළමු වත් අනුස්ථාරය දෙවනුවත් දක්වා ඇත. විසර්ගය තනි ව ගත් කළේහි කණ්ඩා අසෝෂ අක්ෂරයක් වන අතර අනුස්ථාරය නාසිකා සෝෂ අක්ෂරයක් වේ. (මෙහි තෙවන පරිවිශේදයේ 3.2.8 විවරණය බලන්න.) උත්පන්ති ස්ථාන අනුකූලය වශයෙන් සැලකුව ද සෝෂ-අසෝෂ/ගරුක-ලහුක වශයෙන් සැලකුව ද විසර්ගය පළමු ව පැමිණිය යුතු ය. එසේ වතුදු මෙන්භාජාරන්න,⁸¹ පාණීනිය ඩික්ෂා⁸² ආදියෙහි අනුස්ථාරය පුරුව ව ද විසර්ගය අපර ව ද දැක්වෙයි. සිංහල අක්ෂර මාලාවේ ද ඇත්තේ එම පිළිවෙළිනි. මේ දෙකේ පිළිවෙළ වෙනස්වීම සම්බන්ධයෙන් බලගල්ලේ දක්වන්නේ "... භාජාවෙහි බහුල ප්‍රවලිත වූ අනුස්ථාරය මුළින් ද ඉතරය වූ විසර්ගය අගින් ද දී ඇතේ."⁸³ යනුවෙනි. එහෙන් මේ දෙකට පමණක් එවැනි පදනමක් අනුගමනය කළේ යැයි සිතිම අපහසු ය.

'අං, අං' යනුවෙන් විය යුතු අක්ෂර 'අං, අං' යනුවෙන් දැක්වීම සම්බන්ධයෙන් විමසීමේ දී අපට අදහස් දෙකක් වෙයි. ඉන් පළමු වැනින් නම් 'අං' යනු උග්මන් ගබ්දයකි. එය බොහෝ සෙයින් අනා උග්මන් අක්ෂරයක් බවට පත් වේ. පාණීනිය ඩික්ෂාවෙහි ඒ බව

81. *TPr.*, p. 8.

82. පා.භි., 5.

83. සි.භ.ලි., 69 පිටුව.

“මිනාවත් ව විවෘත්තින් ව ග ප සා රේ ඒව ව
ඡිහ්වාමූලමුපධිමා ව ගතිරූපවිධාන්මෙන්”,⁸⁴

යනුවෙන් දැක්වේ. මෙයට අනුව ‘උග්‍රූහ විසරගය’ ඔකාරය, විවෘතිය හෙවත් විරාමය, ග්, ඩ්, ස්, රේඥය. ඡිහ්වාමූලිය හා උපධිමානීය වගයෙන් අට අපුරකින් පෙනී සිටිය’ සාමාන්‍යයෙන් අක්ෂර මාලාව දැක්වීමේ දී ස්පර්ශ, අන්තස්ස්ථ්‍රී, උග්‍රූහ වගයෙන් උග්‍රූහ දැක්වූයේ අවසානයේ ය. අනුස්වාරය යනු මකාරය ප්‍රහව කොට ඇත්තකි. මේ පිළිබඳ වරායායේ රාඛුල නිමි “මෙහි කේවල අනුස්වාරය දන්තමුලය බව කියන ලදී. මකාරය ප්‍රහව කොට ඇති අනුස්වාරය පර වර්ණයන්ගේ ප්‍රහාවය අනුව වෙනස් වේ.”⁸⁵ යනුවෙන් දක්වයි. එම වෙනස්වීම නාරදීය ගික්ෂාවේ

“ආපධානත් මකාරෝ රේජීස්මේන්තු ප්‍රතායයෝජ්නුවනුස්වාරම් යලවේශූ පර සවර්ණ ස්පර්ශෙශූ වෝත්තමාපන්තිම්”,⁸⁶

“මකාරය, රේඥය සහ උග්‍රූහමන් පර කොට ඇති විට අනුස්වාරය බවට ද, ‘යේ වි ල්’ පර වන විට පර වර්ණය බවට ද, ස්පර්ශය පර වන විට ඒ හා සම අනුනාසිකය බවට ද පෙරමේ.” යනුවෙන් විස්තර වේ. මෙම විස්තරයෙන් පැහැදිලි වන්නේ අනුස්වාරය සම්බන්ධ වන්නේ මකාරය සමග බවත්, එය උග්‍රූහමණාක්ෂර වැනි වර්ණමාලාවේ අන්තයෙහි වූ අක්ෂරයක් බවට පත් නොවන බවත් ය. මේ හෙයින් ඉද්ධ උග්‍රූහමන් ගබ්දයක් වෙමින් වෙනත් උග්‍රූහ ගබ්දයක් බවට පරිවර්තනය වන්නා වූ විසරගයට පෙර මකාරය ප්‍රහව කොට ඇති අනුස්වාරය දැක්වීම යෝගය ද වෙයි.

84. පං.ගි., 14.

85. එම, 37 පිටුව.

86. ව්‍යුතනන්දන ගාස්ත්‍රී, නාරදීය ගික්ෂා, 4.4 (ප්‍රකාශන නගරය සඳහන් නො වේ: ශ්‍රී ලංකා මිබරා පිටිය සංස්කෘත පරිජ්‍ය, 1964) පිටුව 60.

අනුස්ථාරය මූලින් දැක්වීමේ දෙවැනි උපකල්පනය මෙසේ ය. අනුස්ථාරය සහ විසර්ගය යනු අයෝගවාහ යනුවෙන් සාකච්ඡා කළ අක්ෂර දෙකකි. ඒ දෙකින් අනුස්ථාරය ස්වර හෝ ව්‍යුත්තන හෝ විය හැකි බව සාක් ප්‍රාතිශාබ්‍ය දක්වයි. (මෙහි තෙවන පරිවිෂේදයේ 3.2.1 යටතේ මේ පිළිබඳ පූර්ණ විවරණයක් දැක්වේ.)

සාක් ප්‍රාතිශාබ්‍යකාර ගෞනකගේ අදහසට අනුව අනුස්ථාරය ස්වර ලක්ෂණ ද දරයි නම්, වර්ණ මාලාව සැකසීමේදී ස්වර පළමු ව දැක්වීමේ පදනම අනුව අනුස්ථාරය මූලින් දැක්වා විය හැකි ය. එහෙත් සාක් ප්‍රාතිශාබ්‍යයේ එසේ දක්වා නැත. හේතුව ඔහු අනුස්ථාරය සහ විසර්ගය ද උප්මාක්ෂර ගණයේ ම සලකා, උප්මාක්ෂර සේව්-අසේව් වශයෙන් ද නො බෙදා සියලු ම උප්මාක්ෂර උප්පත්තිස්ථාන අනුකුමය අනුව පෙළ ගැස්වීමයි.⁸⁷ එහෙත් සාක් ප්‍රාතිශාබ්‍යයේ ම 'අනුස්ථාරවිසර්ජනීය' යනුවෙන් අනුස්ථාරය මූලින් යොදා සාකච්ඡා කළ තැන් ඇති.⁸⁸ එයින් පෙනී යන්නේ අනුස්ථාරය මූලින් දැක්වීමේ සම්පූදායය ඒ වන විටත් ඇති ව තිබු බවයි.

වෙවිදික ගාබඳිකයන් වර්ණ මාලාව පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමේදී යම යනුවෙන් විශේෂයක් ද සාකච්ඡා කොට ඇත. එය අක්ෂර විස්තාතානුසාරයෙන් ඇති වන උච්චවරණ විශේෂතාවකි. ඒ සඳහා අක්ෂර සංකේත නැත. ඒ හෙයින් ඒ පිළිබඳ සාකච්ඡාව මෙහි දී වැදගත් නො වේ.

මාත්‍ර භාෂාගත වර්ණ මාලාවේ අනුකුමය පිළිබඳ සාකච්ඡාවේ දී මූර්ධන ලකාරය පිළිබඳ ද සාකච්ඡා කළ යුතු වෙයි.

87. RPr. Vol. ii., 1. 10.

88. ibid., 1. 15.

මෙය වූ කළේ වෙදික සංස්කෘතයේ පැවති අතර ලොකික සංස්කෘතයේ දී අභාවයට ගිය අක්ෂරයකි. එහෙත් එය පාලියේ පවත්වා ගෙන ඇති අතර ඒ අනුසාරයෙන් සිංහලයේ ද දක්නට ලැබෙන්නති. මෙහි ස්ථානය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමේ දී වෙදික ගාබඳිකයන්ගේ මත සහ පාලි ව්‍යාකරණයෙන්ගේ මත වැදගත් වෙයි.

ලොකික සංස්කෘතයෙන් මුර්ධන ලකාරය අභාවයට ගොස් ඇත්තේ, වෙදික සංස්කෘතයේ ලකාරස්ථානයේ ලොකික සංස්කෘතය බිකාරය භාවිත කිරීම හේතුවෙනි. “ලකාරං පන බිකාර විකාරං කත්වා සත්තවිදු පයන්ති”⁸⁹ යනුවෙන් කවිවායන න්‍යාසය දක්වන්නේ එයයි. මෙහි සත්තවිදු යනු සංස්කෘත ව්‍යාකරණයෙයා ය. ඇතැම් පාලි ව්‍යාකරණයෙකු ද ලකාරය බිකාර කොට ම සලකා පාලියේ අක්ෂර හත්තිසක් යැයි ද කියා ඇති අතර කිසියම් ආචාරය කෙනෙකු මුර්ධන ලකාරය පිළිගෙන ඇතා.⁹⁰ කවිවායන න්‍යාසය විස්තර කරන න්‍යායයන්ට අනුව මුර්ධන ලකාරය පැමිණිය යුත්තේ දත්තජ ලකාරයට මුලින් ය. ඒ බව “මුර්ධන හෙයින් ද සෙශ්ඨ හෙයින් ද රකාරයට පසු ව තැබිය යුතු වුව ද පසු කොට කියන ලද්දේ සි දැක්ක යුතු.”⁹¹ යන කවිවායන න්‍යාස විවරණයෙන් පැහැදිලි වේ. එසේ වුවත් එය පාලි වර්ණ මාලාවේ දැක්වෙන්නේ හකාරයට පර ව ය. ඒ සඳහා හේතු වශයෙන්

89. මු.ද., 11 පිටුව.

90. එ.ම

91. ඉඩ පන විංසුයේව පයිතං යුත්තකාරෝ පන තස්ස යානේ ලකාරමෙව. පයිති දිස්සති හි ‘යවමදනතරුවාගමා- දහස්සදේළ’ මිවිශේෂව මාදිසු යුත්ත වුත්තවිවාරුනුසාරේන්ව සක්කා විජ්ජාතාත්ති න කඟා ති දටියාබිං තස්ස පන තවියිනියන්තා. සද්ද සත්තේ පන බිකාරස්ස වුත්තප්පකාරමෙව සන්ධාය න තස්ස විසුං වුත්තං තං පන න සඩ්බි සඩ්බින්ප වේශරත්ති කේවි පන තස්ස යානේ ලකාර පයන්ති. කේවි බිකාරන්ති ඇදා පනන්ප් මුද්දජත්පා සෙසත්පාව රකාරානන්තරං වන්තබැබි පි පවිෂ්මං කන්වා වුත්තොත්ති දටියාබිං’ එම, 11 පිටුව.

කව්චායන තාතාසය දක්වන්නේ 'මූර්ධන ලකාරය වෙන ම දක්වන්නේ ද නැත හොත් ඩිකාර කොට ම දක්වන්නේ ද යන අවිනිශ්චිතතාවත් කව්චායනය 'උ, උ' අවිශ්චේයන් දැක්වීමත්' හේතුවෙන් මූර්ධන ලකාරය හකාරයෙන් පසු ව දක්වා ඇති බවයි. හකාරයෙන් පසු ව දක්වා ඇත්තේ, හකාරය සෝජ කණ්ඩිජ වන හෙයිනි.⁹²

මූර්ධන ලකාරයේ ස්ථානය කව්චායන තාතාසකරුවා /
 පාලි ව්‍යාකරණයෙන් ස්ථාපනය කොට ගත්තක් ද, නොඟීසේ
 නම්, එය වෙවැක ගාබිදිකයන්ගේ මතානුසාරයෙන් ම ස්ථාපනය
 කොට ගත්තක් ද, යන්න විෂයයෙහි ද අවධානය යොමු කිරීම
 මැත්ත්වී. ආපිඹලි ගික්ෂාවේ මූර්ධන ලකාරය සාකච්ඡා කොට
 ඇත්තේ විසරගානුස්වාර දෙකෙන් ද පසු ව ය. ඒ බව
 "...විසරගානුස්වාරලාංශ්වානුනාසික්‍රායා පණ්ඩ්ව වෙදිතායා"⁹³
 යන්නෙන් ද, "... විසරගෝනුස්වාරෝ ලේ නාසාපණ්ඩ්වකම්"⁹⁴
 යන්නෙන් ද පැහැදිලි වේ. මේ අනුසාරයෙන් පාලි
 ව්‍යාකරණයෙන් ද ලකාරය සෝජ මූර්ධන ව්‍යවත් අන්තර්ස්ථීප
 ගණයෙහි ලා නො ගෙන වෙන ම ස්ථාපනය කර ඇති බව පෙනේ.
 එනම්, අනුස්වාරයෙන්/නිග්‍රහීතයෙන් පෙර ය. මූර්ධන ලකාරය
 උහයාග්‍රේය ව්‍යක්ෂ්පතයක් හෙයින් ද, පාලියේ ද එය හොඳියේ
 පවත්වා ගත යුතු අක්ෂරයක් වූ හෙයින් ද පාලි ව්‍යාකරණකරුවන්
 ලකාරය නිග්‍රහීතයට මුලින් දැක්වීම වැදගත් ය. මෙහි දී සම්භාව්‍ය
 සංස්කෘතය වෙවැක සංස්කෘතයෙන් ලකාරය නොගත් හෙයින්
 සිංහල ව්‍යාකරණකරුවන් ලකාරයේ ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් පාලි
 වර්ණ මාලාව ගුරු කොට ගෙන ඇත. සිංහලයේ ද ලකාරය
 ඇත්තේ හකාරයෙන් පසු ව ය.

92. මු.ද., 11 පිටුව.

93. PS., 6.

94. ibid. 9.

මෙසේ සලකන කළේහි ලොකික සංස්කෘත වර්ණ මාලාවේ ඇති අක්ෂර හතලිස් නවයන්, වෙළඳීක සංස්කෘතයෙන් පාලි භාෂාව ලබා ගත් මුරධන ලකාරයන්, පාලි මෝග්ගල්ලායන සම්පූදායය අක්ෂර විස්තරයන්හා රැක්වූ නුස්ට්‍ර එ, ඔ දෙක ද සමග පාලි-සංස්කෘත භාෂාගත අක්ෂර ප්‍රමාණය පනස් දෙකක් වෙයි. එම දෙපනසෙහි පරිපාටිය පහත දැක්වෙන අයුරිනි.

අ ආ ඉ ර උ උ
 ස ස ප ප ප ඒ ඒ
 ගේ ම ඔ ඔ
 ක බ ග ස බ
 ව ජ ජ සු කු
 ච ය බ බ ණ
 ත එ ද බ න
 ප එ බ න ඡ
 ය ර ල ව
 ග ජ ස න ල
 (අ)ং (අ)ঃ

යනුවෙනි. මෙම අකුරු දෙපනසෙහි පරිපාටිය සැකසීමේ දී භාවිත කෙරුණු ත්‍යාය මෙසේ පිහු කොට ගත හැකි ය.

01. සමාන ලක්ෂණ අනුව වර්ග කිරීම
02. සප්‍රාණිකතාව සැලකීම
03. ලසුතාව (ලසු යන්නෙන් අසේෂ්‍ය භාවය ද සුවිත ය) සැලකීම
04. බහුතාව සැලකීම
05. උප්පත්තිස්ථාන අනුකුමය සැලකීම
06. අක්ෂරයේ විශේෂතාව සැලකීම වශයෙනි.

මෙහි දී මෙම නායායන් හය ඉහත පිළිවෙළින් ම බල සහිත ව ක්‍රියාත්මක විණැයි තොගත යුතු ය. යම් යම් අවස්ථාවන්හි දී මෙහි අනුපිළිවෙළ වෙනස් වෙයි. ඇතැම් විටෙක එක් නායායක් දුරටුව වී රෝගට දැක්වෙන නායාය ප්‍රබල වේ. සිංහලයේ අක්ෂර මාලාව සකසා ගෙන ඇත්තේ ද මෙම නායායන්ට අනුගත වන පරිදේදෙනි.

4.3 නුතන සිංහල වර්ණ මාලාවේ අක්ෂර පටිපාටිගත ක්‍රමවේදය

පාලි-සංස්කෘත භාෂාගත අක්ෂර පහස්දෙකට අමතර ව සිංහලයේ ඇති 'ඇ, ඇශ, ග, ජ, ඩ, ඩි, ඔ, ඔශ' යන අක්ෂර හයේ ස්ථාන අනුකූලය විමසිය යුතු වේ. සිංහලයේ ඇති අක්ෂර සියල්ල ම දැක්වෙන හෝඩිය නුතන සිංහල වර්ණ මාලාව හෙයින් මෙම සාකච්ඡාවේ දී එම වර්ණ මාලාව උපයෝගී කොට ගැනීමට සිදු වේ. නුතන සිංහල වර්ණ මාලාව යනු මෙම නිබන්ධයෙහි දෙවන පරිවිශේෂයේ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනික හෝඩිය යනුවෙන් සාකච්ඡා කොට ඇති වර්ණ මාලාවයි. නුතන සිංහල භාෂාවෙහි සම්මත ව ඇත්තේ එම හෝඩිය හෙයින් ද නුතනය වන තෙක් සිංහලයේ භාවිත වුණ සහ වන සියලු ම අක්ෂර එමගින් නියෝජනය කෙරෙන හෙයින් ද අපගේ සාකච්ඡාවට එය ම පමණක් උවිත වෙයි. මෙහි දී අපගේ අවධානය ගොමු වන්නේ අක්ෂර හැටක් වූ නුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ පටිපාටිය කෙසේ වන්නේ ද, එය මාතා භාෂාගත ක්‍රමයෙන් වෙනස් වන්නේ ද, වෙනස් වන්නේ නම, එහි දී භාවිත වී ඇති නායායන් කවරේ ද ආදි කරුණු කෙරෙහි ය. මෙම කරුණු ප්‍රවේශ දෙකක් යටතේ සාකච්ඡා කළ හැකි ය. එයින් පළමු වැන්න නම්, පාලි-සංස්කෘත භාෂාගත අක්ෂර මාලාව වශයෙන් ඉහත දැක්වූ අක්ෂර දෙපනස ම සිංහලයේ පවතින හෙයින් එම දෙපනසහි පිළිවෙළ සමාන

වන්නේ ද යන්නයි. දෙවැන්න නම් ඒම දෙපනසට අමතර ව සිංහලයේ දැකිය හැකි අක්ෂර එකතු වී ඇති ආකාරය කෙසේ ද යන්නයි. පළමු වැනි පිවිසුම යටතේ සාකච්ඡා කොට, දෙවැන්නට ඒම අපගේ පර්යේෂණය සූකර කෙරේ.

සිංහල භාෂාධායනය සම්බන්ධ තොයේක් ගුරුතුල ද විශ්වවිද්‍යාලය ද නියෝජනය වන පරිදි තෝරා ගත් කම්ටුවක් එකතු වී, සිංහල අක්ෂර මාලාව පිළිබඳ පැවති ගැටලු සාකච්ඡා කොට, සම්මතයකට පැමිණ 1989 දී ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය මගින් ප්‍රකාශිත, සිංහල ලේඛන රීතියේ තුළන සිංහල අක්ෂර මාලාව නමින් දැක්වෙන හෝඩිය මෙසේය.⁹⁵

95. සි.ඩේ.ඊ., 2 පිටුව.

1 ಅ	2 ಅಂ	3 ಅರ್	4 ಅರ್	5 ರ್	6 ರ್
7 ರ್	8 ರ್	9 ಸ್	10 ಸ್	11 ಪ್	12 ಪ್
13 ಲ್	14 ಲ್	15 ಲೆ	16 ಲೆ	17 ಲೀ	18 ಲೆ
19 (ಅ)೦	20 (ಅ)೧				
21 ಕ್	22 ಲ್	23 ಗ್	24 ಜ್	25 ಬ್	26 ಗ್
27 ಉ	28 ಉ	29 ಉ	30 ಕ್ಮ್	31 ಕ್ಮ್	32 ಉ
33 ಎ	34 ಎ	35 ಚ್	36 ಚ್	37 ಞ್	38 ಚ್
39 ನ್	40 ನ್	41 ದ್	42 ದ್	43 ನ್	44 ದ್
45 ಉ	46 ಉ	47 ಉ	48 ಹ್	49 ಮ್	50 ಉ
51 ಯ್	52 ರ್	53 ಲ್	54 ವ್		
55 ರ್	56 ಉ	57 ಜ್	58 ಹ್	59 ಉ	60 ಗ್

ಮೊಮ್ ವರ್ಣ ಮಾಲ್ಯಾವ ಶಾಹತಿನ್ ಅಪ ಸಾಕವಿಶ್ ಕಲ ಪಾಲಿ-ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾಗತ ವರ್ಣ ಮಾಲ್ಯಾವ ಸಂಗ ಸಂಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಿರಿಮೆ ದ್ವಿ ಅವಿಪಾರ್ಯ ಸಂಭಿನ್ದಯೆನ್ ವಿಸಂಧಾಗ ವನ ಲಕ್ ಅವಸ್ಪರ್ಯಾವಕ್ ವೆ. ಲನಾಮಿ, ಅನ್ವಸ್ವಾರದ್ಯೆ ಸಹ ವಿಸರ್ಗದ್ಯೆ ಅನ್ವತ್ತಮಯದಿ. ಪಾಲಿ-ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾಗತ ವರ್ಣ ಮಾಲಾವೆಹಿ ಅನ್ವಸ್ವಾರದ ಸಹ ವಿಸರ್ಗದ್ಯೆ ದ್ವಿಕ್ರಿಲೆನ್ನೆ ವಿಸಂಧಾನ್ನಿಯೆಹಿ ಯ. ಲಿಂಗಾನ್ ಲೆ ದೆಡಕ ಇತನ ಸಿಂಹಲ ಅಕ್ಷರ ಮಾಲಾವೆ ಸ್ವರ ಸಹ ವಿಸಂಧಾನ ಮಧ್ಯದ್ಯೆ ವೆನ ಮ ತೀರ್ವಿಕ 19 ಸಹ 20 ಯನ್ವಲೆನ್ ಅಂಕನಾಯ ದ್ವಿಕ್ರಿಲೆ ನಿಬೆ. ಲಿಂಗ

දැක්වීම එම අක්ෂර ද්වයෙහි ස්වර-ව්‍යුත්පන භාවය පිළිබඳ ඇති වූ වෙනසක් නො ව, පරිපාටිය දැක්වීමේ ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් ඇති වූ, පුරාණ සම්ප්‍රදායයක ප්‍රතිස්ථාපනයක් පමණි. (මේ පිළිබඳ වැඩි විස්තරයක් තෙවන පරිච්ඡේදයේ 3.2.1 යටතේ දැක්වේ.)

අනුස්ථානය සහ විසරගය ස්වරවලින් අනතුරු ව හෙවත් මාකාරයෙන් පසු ව කකාරයට පළමු ව දැක්වීමේ සම්ප්‍රදායය 1989 වර්ෂයේ දී ඇති වූවක් නො වේ. එය මහනුවර යුගයේ ද පැවති සම්ප්‍රදායයකි. ගණදෙවිභැළුල සහ වදන්කවි පොත යන යුත්මක ගුන්පයෙහි වදන්කවි පොත නම් උත්තර කාණ්ඩයෙහි දැක්වෙන වරණ මාලා විවරණයේ ද අනුස්ථාන-විසරග දෙක ඇත්තේ 'මා' ස්වරයෙන් පර ව සහ 'ක' ව්‍යුත්පනයෙන් පූර්ව ව ය. (මෙහි දෙවන පරිච්ඡේදයේ 2.3. සහ තෙවන පරිච්ඡේදයේ 3.2.1 යටතේ විවරණය වී ඇත.)

හික්කත්වා සුමංගල හිමියන් 1864 දී ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇති වරණරිතිය නම් කෘතියේ දී අනුස්ථානය සහ විසරගය දක්වා ඇත්තේ 'මා' ස්වරයෙන් පසු ව, ස්වර කාණ්ඩයෙහි ම ය.⁹⁶ ඒ පිළිබඳ උන්වහන්සේ කෙටි විවරණයක් ද කරති.

බින්දුව ය, බින්දු දෙක යයි ව්‍යවහාර කරන ලද අනුස්ථාන, විසරගනීය යන අක්ෂර දෙක ද, පූර්වයෙන් යෙදෙන ස්වරයක් සමඟ ම කියවෙන හෙයින් ද, අ යන ස්වරය පූර්වයෙන් යෙදු බැවින් අං ආ: දෙක ද ස්වර පෙළට යොදා ලියති. ඒ දෙකත් සමඟ ස්වර සොලෝසකැයි කියති⁹⁷ යනුවෙනි.

96. ව.ඩ., 14 පිටුව.

97. එම, 16 පිටුව.

අනුස්ථාරය සහ විසර්ගය ස්වරයන්ගේන් පසු ව ස්ථාපිත කිරීම සිංහලයේ පමණක් දක්නට ලැබෙන්නක් නො වේ. රාමකාශ්ණ ගෝපාල භාණ්ඩාරකර විසින් රචිත ව, 1864 දී ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇති ‘සංස්කෘත ප්‍රමාණ ප්‍රස්තකය’ නම් කාන්තියේ දී ද වර්ණ මාලාව දැක්වීමේදී අනුස්ථාරය සහ විසර්ගය ස්වර කාණ්ඩයෙහි ම ‘මූ’ ස්වරයන් පසු ව දක්වා ඇති.⁹⁸ විලියම ඩිවිට විටිනි 1879 වසරේ දී රචනා කොට ඇති ‘සංස්කෘත ව්‍යාකරණය’ නම් කාන්තියේ දී ද අනුස්ථාරය සහ විසර්ගය දක්වා ඇත්තේ, ස්වර සහ ව්‍යුෂ්ජන අතරෙහිය.⁹⁹

අනුස්ථාරයේ සහ විසර්ගයේ ස්ථානය එසේ වෙතත් මුනිදාස කුමාරතුනු ආදි වියතුන් මිගු සිංහල හෝඩිය නමින් සාකච්ඡා කළ වර්ණ මාලාවහි ඒ දෙක දක්වා ඇත්තේ අන්ත ව්‍යුෂ්ජන ලෙස ය.¹⁰⁰ එසේ දැක්වීම ප්‍රතිශාඛා-සික්ෂා ක්‍රමයට එකග ය. එහෙත් සිංහලයේ මැත කාලීන ව අන්ත ව්‍යුෂ්ජන ලෙස ස්ථාපිත කොට තිබූ අනුස්ථාරය සහ විසර්ගය තුළන සිංහල අක්ෂර මාලාවේදී ස්වර සහ ව්‍යුෂ්ජන අතරෙහි ස්ථාපනය කොට ඇත්තේ විරාගත අංකන සම්ප්‍රදායයට හා ගබ්දකේෂයන්හි වවන පටිපාටිගත කිරීමේ සම්ප්‍රදායයට එකග වීමක් වශයෙන් බව බලගල්ලේ දක්වයි.¹⁰¹

විරාගත අංකන සම්ප්‍රදායය වදන්කවී පොතෙහි
දැක්වෙන්නේ

98. රාමකාශ්ණ ගෝපාල භාණ්ඩාරකර, සංස්කෘත ප්‍රමාණ ප්‍රස්තකය, (පරි.) පරවානුර පස්ස්සානන්ද නිමි (කොළඹ: ලංකාණ්ඩාවේ මුදුණ, 1958), 1 පිටුව.

99. *SGr. p. 2.*

100. ව්‍යා.වී., 3 පිටුව.

101. සි.භා.ලි., 40 පිටුව.

“පනාසේක සොර සහ හස දෙ
ඒහි එක එක හසකුරු
සොලාසේක සොර ලු කල
නොව සැක පන්සිය සැට කුරු”¹⁰²
වහින්නේ
සදුමින්නේ
ගණනින්නේ
දන්නේ”¹⁰³

යනුවෙති. හසකුරු තිස්හතරට ස්වර දහසය යෙදීමෙන් (16x34 = 544) පන්සිය හතුලිස් හතරක් වන අතර එයට ස්වර දහසය ද ගත් කල්හි පන්සිය හැටක් වේ. අනුස්වාරය සහ විසරගය පුරව ස්වරයෙන් බව දැක්වීමට ගෙදු අකාරය ද අනුස්වාරයේ සහ විසරගයේ අංගයක් ලෙස ම ගෙන ඇති බවක් අංකන/ගණන් කිරීමේ රටාව විමසීමේ දී පෙනී යයි.

ඉඩකෝෂයන්හි දී සහ විශ්වකෝෂයන්හි දී වවන අකාරාදී ක්‍රමයට දැක්වීමේ දී අනුස්වාරය සහ විසරගය දක්වා ඇත්තේ ස්වරයන්ගෙන් පසු ව ය.¹⁰³ එහි දී අනුස්වාරයට සහ විසරගයට පෙර යෙදෙන අකාරය අනුස්වාරයේ සහ විසරගයේ අංගයක් ලෙස ගෙන නැතු. ඉඩකෝෂයන්හි සහ විශ්වකෝෂයන්හි අක්ෂර පටිපාටිය විමසීමෙන් ඒ බව මැනවින් පැහැදිලි වේ. රාජකීය ආසියාතික සම්නිය මගින් ප්‍රාරඛි වූ සිංහල-සිංහල ඉඩ කෝෂයෙහි සහ සිංහල විශ්වකෝෂයෙහි පළමු කාණ්ඩයෙහි අක්ෂර අනුක්‍රමය දැක්වීමේ දී අනුස්වාරය සහ විසරගය දී ඇත්තේ (අ), (ඇ): වශයෙනි. එනම්, පුරව ස්වරාග්‍රීය භාවය සූචිත අකාරය වරහන් කුළ ය. හරිශ්වන්ද විජයතුංග අකාරයෙන් තොර ව ‘,’, ‘’ වශයෙන් දී ඇතු.¹⁰⁴ භාජාවක කෝෂ ග්‍රන්ථයක වවන දැක්වීමේ පිළිවෙළත්, අක්ෂර මාලාවේ පිළිවෙළත් එකක් වීම මැනවි. නොඑසේ නම් ඉඩකෝෂයක් සඳහා අකාරාදීය

102. ග. ඩැ. ව. පො., 11 පිටුව.

103. ඩී. ඩී. හෙටිචාර්චරි (ප්‍රධාන කර්තා) සිංහල විශ්වකෝෂය, (කොළඹ: සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව, 1967) xv පිටුව.

104. හරිශ්වන්ද විජයතුංග, තුනන සිංහල පාරිභාෂික ඉඩකෝෂය (කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහයෝදරයේ, 2001), පිටු අංකයක් සඳහන් නො වේ.

වැනි වචනයක් ද යෙදිය නොහැකි ය. මේ හේතු සලකා ගෙන අනුස්ථාර, විසර්ග දෙක සිංහලයේ ස්වරයන්ගෙන් පසු ව දක්වා ඇතේ. තව ද, අනුස්ථාරය සහ විසර්ගය පූර්වස්ථාරාග්‍රෑය පමණක් වීම, පිළි යෙදිය නොහැකි වීම ආදි කරුණු හෙයින් සුවිශේෂී අක්ෂර දෙකක් වේ. සුවිශේෂී අක්ෂර සුවිශේෂන්වය පදනම් කොට ගෙන ම අදාළ අක්ෂර කාණ්ඩයේ ආරම්භයේ හෝ අවසානයේ හෝ දැක්විය හැකි ය. ජාත්‍යන්තර යුතිකෝෂී හෝ ඩී අනුස්ථාරය සහ විසර්ගය දක්වා ඇත්තේ ආරම්භයෙහි දී ම ය. එහෙත් අනුස්ථාරය සහ විසර්ගය ව්‍යක්ෂණ දෙකකි; මූලින් ව්‍යක්ෂණ දක්වා, ර්ලගට ස්වර දක්වා, නැවතත් ව්‍යක්ෂණ දැක්වීම නොමැති. අනුස්ථාරය සහ විසර්ගය දැක්විය යුතු සුදුසු ම ස්ථානය නම් ව්‍යක්ෂණයන්ගේ ආරම්භය හෝ අවසානයයි. විරාගත අංකන සම්පූදායයට ද, ගබ්දකෝෂ/විශ්වකෝෂ ග්‍රන්ථයන්හි වචන පටිපාටියට ද අනුගත වන පරිදීදෙන් සුවිශේෂන්වය ද පදනම් කොට ගෙන දැනට එම අක්ෂර දෙක ස්ථාපිත කොට ගෙන ඇත්තේ ර්ව සුදුසු ම ස්ථානයේ ය. එනම්, ආරම්භක ව්‍යක්ෂණ දෙක ලෙස ය.

නුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ අනුස්ථාරයේ සහ විසර්ගයේ අනුතුමය හැරුණු කොට අනෙක් අක්ෂර පනසේ අනුතුමය පාලි-සිංහ්කාත භාෂාගත අනුතුමයට සමාන වේ. ඒ හෙයින් එහි අනුතුමය මෙහි දී නො විමසේ.

පාලි-සිංහ්කාත භාෂාගත ව අක්ෂර ලැබෙනුයේ පනස්දෙකකි. එහෙත් නුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ අක්ෂර හැටකි. එහි වැඩියෙන් දක්නට ඇත්තේ, 'අැ, අැ' යන ස්වර දෙකන් 'ග, ජ, බ, ද, ඔ' යන අරධානුතාසිකන්, දන්තෝෂ්යිජ අසෝෂ්ය උෂ්ම ගබ්දය සඳහා සම්මත කොට ගත් 'ඡ' අක්ෂරයන් පමණි. මෙහි දී 'අැ, අැ, ග, ජ, බ, ද, ඔ, ඔ, ග' යන අක්ෂරයන් ස්ථානය කිරීම සම්බන්ධයෙන් විමසීම දෙවන ප්‍රවේශයයි.

‘අඟ, අඟ’ දෙක ස්ථාපනය කොට ගෙන ඇත්තේ, අවර්ණයෙන් පසු ව ය. එනම්, ‘අ, ආ, ඇ, ඇ’ වගයෙනි. මෙම අකුරු මාතා භාෂාවන්හි හෝ දුව්ච භාෂාවහි දක්නට නොලැබෙන හෙයින¹⁰⁵ මෙහි ස්ථාන අනුකූලය සකසා ගැනීම සිංහල භාෂායෙන්ට ම පැවරිය යුතු වෙයි. සිංහල වර්ණ මාලාවක් ප්‍රථමයෙන් විද්‍යාමාන වන සිදන්සිගරාවහි ‘අඟ, අඟ’ දෙක වර්ණ මාලාවට ගෙන නැත. එසේ වුවත් ‘අඟ, අඟ’ දෙකේ ස්ථානය තීරණය කර ගැනීමේ දී සිදන්සිගරා කතුවරයාගේ අදහස ඉවත ලිය නොහැකි ය. සිදන් කතුවරයා ‘අඟ, අඟ’ දෙක අකාරයේ ම මානාවඩ්ධියක් සේ සලකයි. රැකිය වගයෙන් ද එය අකාරයට සමාන ය. ‘අඟ, අඟ’ දෙක අවර්ණයෙන් පසු ව යෙදීමට මේ හේතු යම් ආකාරකට බලපාන්නට ඇත.

‘අ, ආ’ දෙක අවර්ණයෙන් පසු ව යෙදු අවස්ථාවක් මූලින් ම හමුවන්නේ කොට්ටේ යුගයේ වැඩ විසු විදාගම හිමිගේ කවිලකුණු මිණිමලෙනි. එහි

“ අ ආ ඇ ඇ බරකුර
යුවුල යුවුලින් සං ඇම
ඇදි නමකුර දී අකරට
බල් තීම් කොටු ගණන්නේ”¹⁰⁶

යනුවෙන් දැක්වේ. මේ අනුව කොට්ටේ යුගය වන විට ‘අඟ, අඟ’ දෙක අකාරයෙන් පසු ව දැක්වීමේ සම්ප්‍රදායය ආරම්භ ව පැවතිණියි නිගමනය කළ යුතු වෙයි.

කවිචායන නායාසය විස්තර කරන අක්ෂර පටිපාටිගත

105. භා.ස., 105 පිටුව.

106. කා.ල.ම්., 38 පිටුව.

නායාය මේ අක්ෂර දෙක සඳහා අදාළ කර ගත නොත්, කිනම් ස්ථානයක් ලැබිය යුතු ද යන්නත් විමසීම වලී. කවිචායන නායාස මතයට අනුව ස්වර පරිපාටිය සැකසීමේ දී ප්‍රථමයෙන් ම ස්වර ඒකඡ-ද්විජ වශයෙන් බෙදිය යුතු වෙයි. ඒ අනුව ‘අ, අ’ දෙක් ස්ථානය තීරණය වන්නේ එහි උප්පත්ති ස්ථානය අනුව ය. මෙහි දී අපි එහි උප්පත්ති ස්ථානය වශයෙන් කණ්ඩාය සලකමු. (අ, අ දෙක් උප්පත්ති ස්ථානය පිළිබඳ තෙවන පරිවශේදයේ 3.2.4 යටතේ ඇති විවරණය බලන්න.) ඒ හෙයින් මෙම අක්ෂර දෙක එකඡ ගණයට යා යුතු අතර ඒ අතර ද කණ්ඩාය අක්ෂර ගණයට යා යුතු ය. සිංහලයෙහි ඇති කණ්ඩාය ස්වර නම්, අ, ආ, අ, අ යනුයි. මෙහි දී වටහා ගත යුතු කාරණය නම්, ‘අ ආ, අ අ’ යන යුගල දෙකින් කවර යුගලයක් ස්ථාන අනුකූලයෙන් පළමු ව පිහිටයි ද යන්න ය. කුමාරතුංගගේ මතයට අනුව ‘අ ආ’ යුගලය පූර්ව කණ්ඩායෙහි (ලුගුරෙහි ඇතුළු දොර) වන අතර ‘අ අ’ යුගලය උත්තර කණ්ඩායෙහි (ලුගුරෙහි පිටි දොර) වේ. වාග්විද්‍යාත්මක මතයන්ට අනුව ද ‘අ ආ’ යුගලය අපර හෝ මධ්‍ය වන අතර ‘අ අ’ යුගලය පූර්ව වෙයි. ඒ හෙයින් ‘අ ආ’ යුගලය පළමු ව දක්වා ‘අ අ’ යුගලය දෙවනුව දක්වීම සුදුසු ම කුමය වේ. (කුමාරතුංග ඇතුළු හෙළ හවුලේ කිහිප දෙනෙක් ද, වැළිවිටයේ සේරත හිමි ද මෙහි දී වෙනත් අදහසක් දක්වති. ඒ පිළිබඳ මත්වට විස්තර කෙරේ.)

වැළිවිටයේ සේරත හිමිට සහ තිඡිරිවැවේ සුමනසාර හිමිට අනුව ‘අ, අ’ දෙක කණ්ඩායාලුජ වේ.¹⁰⁷ ඉදින් එසේ වී නම්, ‘අ. අ’ දෙක පැමිණිය යුත්තේ, කණ්ඩායාලුජ ද්විජ වූ ‘එ, ඒ’ දෙක සම්පයේ ය. සේරත හිමි “ උප්පත්තිස්ථාන අනුව යොදනාත් ‘එ’ යන්න ලග යෙදිය යුතු ය. ‘අ’ යන්න ‘එ’ යන්න මෙන් ම ද්විජක්ෂරයක් හෙයිනි.... ”¹⁰⁸ යනුවන් දක්වන්නේ එයයි.

107. සු.ඁ.කොළ., ඇකාර විවරණය; සිං.හා.ව්‍යාක., 132 පිටුව.

108. සු.ඁ.කොළ., ඇකාර විවරණය.

මිළගට විමසීමට ඇත්තේ, 'ග, ජ, ඔ, ද, ඔ' යන අර්ධානුනාසිකයා අක්ෂරයන්ගේ පරිපාලය ය. මෙම අක්ෂර ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනික හෝඩිය දක්වා, හෝඩියෙන් බැහැර ව සාකච්ඡා කළ අක්ෂර විශේෂයකි. සඳුදුකු අක්ෂර යනු සංයුත්ත අක්ෂර විශේෂයක් නො ව, සංහත ගබඳීම විශේෂයක්¹⁰⁹ යන්න පිළිගැනීම මත 1989 දී සම්මතයකින් එම ගබඳීම හෝඩියට ඇතුළත් වී ඇත. එම අක්ෂර ස්ථාපිත අක්ෂර වන හෙයින්* වර්ග ව්‍යක්ෂණයන්ට අන්තර්ගත කළ හැකි නිසා ඒ ඒ වර්ගය තියෝජනය කරන සඳුදුකු අක්ෂරය, ඒ ඒ වර්ගයේ අවසානයේ ස්ථාපිත කර ඇත. එම අක්ෂර සේෂ හෙයින් ද වර්ගාන්තානුනාසිකාක්ෂරයන්ගේ අර්ධ උච්චාරණයක් එකතු වීමෙන් සැකසෙන හෙයින් ද වර්ගාන්තානුනාසිකයන්ට පසු ව දැක්වීම උච්චාරණය.

අසේෂ් දන්තොෂ්ථ්‍යිත උහයාග්‍රේය උජ්මන්ත් ව්‍යක්ෂණ ගබඳයක් වූ 'ඡ' අක්ෂරය ස්ථාපිත කිරීමේ දී වර්ණ මාලාවට අලුතෙන් එකතු කර ගන්නා වූ උහයාග්‍රේය ව්‍යක්ෂණ උහයාග්‍රේය ව්‍යක්ෂණයන්ගෙන් අන්තයට එක් කර ගැනීමේ යෝගතාව සලකා ඇත.¹¹⁰ ඒ අනුව එය නුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ අන්ත ව්‍යක්ෂණය ලෙස ස්ථාපිත ව ඇත. කවිවායන නයාස විවරණයන්ට සහ වෙදික ගාබඳිකයන්ගේ මතයන්ට අනුව 'ඡ' අක්ෂරයට ලැබිය යුත්තේ කවර ස්ථානයක් ද යන්න ද විමසීම යෝග වේ. 'ඡ' ගබඳය අස්ථාපනයකි; උජ්මන් අක්ෂරයකි. ඒ හෙයින් එය 'ඡ, ජ, ඔ, ද, ඔ' යන උජ්මන් කාණ්ඩයෙහි ඇතුළත් විය යුතු ය. තව ද එය අසේෂ්යයක් වන හෙයින් සේෂ භකාරයට පෙර පැමිණිය යුතු ය. ද්වීතීය දන්තොෂ්ථ්‍යිත හෙයින් දන්තප සකාරයෙන්

109. සි.භ.ලි., 127-157 පිටු.

* මෙහි තෙවන පරිවිශේෂයේ 3.2.9 යටතේ කර ඇති විස්තරය බලන්න.

110. සි.භ.ලි., 40 පිටුව.

පසු ව එනම්, 'ග, ජ, ඒ, ස, ග, ඩ' වගයෙන් පැමිණිය යුතු වේ. බලගල්ලේ ද ඒ බව “එහි උත්පන්ති ලක්ෂණ අනුව තම් ස්ථානගත කළ යුතු ව තිබුණේ ‘අසෝෂ දන්තජ සර්ඡය’ වූ සකාරයෙන් අනතුරු වය.”¹¹¹ යනුවෙන් පැහැදිලි කොට ඇත.

4.4 සිංහල අක්ෂර මාලාවේ පරිපාටිය සම්බන්ධීත අනාශ මත

සිංහල අක්ෂර මාලාවේ පරිපාටිය සම්බන්ධීත අනාශ මත යන්නෙන් නුතන සිංහල අක්ෂර මාලාවේ ක්‍රමයට හෙවත් ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනික හෝඩියේ ක්‍රමයට ප්‍රතිච්‍රියා මත අදහස් කෙරෙන අතර ඒ අතරේ කුමාරතුංග මුනිදාසගේ මත සැලකිය යුතු ස්වභාවයක පවතී. මෙහි දී විශේෂයෙන් ම ඔහුගේ අදහස් සාකච්ඡාවට භාජනය කෙරෙන අතර විශේෂයෙන් සාකච්ඡා කළ යුතු වෙනත් අයෙකුගේ මතයක් වෙතොත් එය ද සාකච්ඡා කෙරේ.

පාලි-සිංහ්කංත භාෂාගත වර්ණ මාලා සහ සිද්ධ්සගරා හෝඩිය ආදි කොට ඇති සිංහල වර්ණ මාලා සාමාන්‍යයෙන් ආරම්භ වනුයේ අකාරයෙනි. මේ දෙක ඉක්මවන අවස්ථා දෙකක් ලෙස ජාත්‍යන්තර යුතිකොට්ඨ හෝඩිය¹¹² සහ කුමාරතුංග මුනිදාසගේ තරු අකුරුවැල¹¹³ දැක්විය හැකි ය. ජාත්‍යන්තර යුතිකොට්ඨ හෝඩිය පටන් ගන්නේ අනුස්ථාරයෙන් සහ විසරගයෙනි. එය, අනුස්ථාරය සහ විසරගය පූර්වස්ථාජ්‍යය ව පමණක් භාවිත වීමේ හේතුව මත හෝඩියේ ආරම්භයේ දී ම දැක්වූ අවස්ථාවකි.¹¹⁴ තරු අකුරුවැල පටන් ගන්නේ සංවෘත අකාරයෙනි. සංවෘත අකාරය වූ කළේ ගුද්ධ ස්වරය හෙයින් ද උප්පන්තිස්ථාන

111. සි.භ.ල., 79 පිටුව.

112. අ.වි., 218, 252 පිටු.

113. සි.අ., 45-68 පිටු.

114. අ.වි., 218, 252 පිටු.

වගයෙන් හඳුය ආගුය කරන හෙයින් ද මූලින් දැක්විය යුතු බව කුමාරතුංගගේ අදහසයි. අලවි ඉසි සැබුහෙල ද එසේ තරක කොට ඇත. (මේ පිළිබඳ අපගේ විවරණය මතුවට විස්තර කෙරේ.)

ඉහත කරුණු දෙකට වඩා අපගේ අවධානය යොමු වන කරුණ නම්, සිංහල වරණමාලාව ඇකාරයෙන් පටන් ගත යුතු ය යනුවෙන් දක්වා ඇති අදහසයි. මෙම අදහස කුමාරතුංග විසින් ඉදිරිපත් කරන ලදුව, අලවි ඉසි සැබුහෙල විසින් ද විවරණය කරන ලදුව්, හේමසිරි කුමාරණතුංග විසින් ද විවරණය කරන ලද්දකි.¹¹⁵ ඒ හෙයින් එය බැඳු බැල්මට හෙළහවුලේ මතය වගයෙන් ද පෙනී යයි. එහෙත් එය කුමාරතුංගගේ ව්‍යාකරණ විවරණයෙන් ඉස්මතු නොවූ හෙයින් සහ වැලිවිධේ සෝරත හිමි¹¹⁶ ද දැරු හෙයින් හෙළහවුලේ මතය යැයි ඉදුරා කිව නොහැකි හෙයින් එය පුද්ගල මතයක් වගයෙන් ම සැලකීම යෝගා වේ.

1984 දී හෙළහවුලේ ආරාධනාවකින් හේමසිරි කුමාරණතුංග විසින් ලියන ලද සිංහල අකුර නම කානියේ දැක්වෙන සටහනක් මෙම මතයේ ආරම්භය පිළිබඳ අනාවරණය කරයි.

“‘අ’ යනු නො වේ ‘ඇ’ යනු යැ හෝ ‘චියෙහි	මුල
කියමින් කිවිසුරෙහි ඔබ හඩ නාගන	කල
වියරු වැ දොඩ්වනු යි සිතමින් දිව	පැකිල
විය වී බලා සිටියා ද සිහළ පඩි	කැල

කුමරතුගු මුනිදසුන් ගේ අවැමෙන් දින
නමයකට පසු (1944 මාර්තු 11) ‘සිංහල බලය’

115. සි.අ., 38 පිටුව.

116. සු.ඇ.කොළ., අකාර විවරණය සහ ඇකාර විවරණය.

පුවත්තට මූලාර්ථා කවියාණනි' යන මැයෙන් වතුරෝගම කිවියා ලියු පැදි වැළෙහි එන සයටුනී පැදිය සි ඒ. ... මේ අසම වියතාණන් විසින් පළ කරන ලද තව මතයෙකි, ඉහත කි පැදියේ මුල් පියෙන් කියුවෙනුයේ. ... ඒත් පසු කලෙක ගුරු දෙවියන් ගේ මැ සැසියකු වූ අලවි ඉසි සැබුහෙල වියතාණන් ගේ ලිපි එකතුවක් කියවත්තට ලැබුණු දා ඇ යන්න හෝඩියේ මුලට ගන්නට නිසි වූ කරුණු නොඅඩු වැ දැකී, අපේ විස්මය වෙන අතකට හැරුණේ යැ....”¹¹⁷

මෙම සහනට අනුව ඇකාරය අදි අක්ෂරය විය යුතු ය යන්න කුමාරතුංගගේ අදහසකි. පසු ව අලවි ඉසි සැබුහෙල විස්තර කරනුයේ එම අදහසයි. මහුගේ විස්තර කිරීම් මෙසේ ය.

“ ‘ඉ, උ, එ, ඔ’ යන මේ අකුරු නොනැමි, නැමි; නොනැමි, නැමි යන පිළිවෙළට නො වේ ද, පෙළ-ගැසී තිබෙන්නේ ? ඉතින්, ‘ඉ, එ, ඔ’ යන අකුරුත් එසේ මැ පෙළ-ගැසුවා ම නරක ද? ... ‘අඟ, එ, අ, ඉ, උ, එ, ඔ’ මෙන්න, ඒ අයුරින් පෙළ ගැහැණු විටැ පණ හඩ වැල සිටුනා හැරී. මේ පෙළ ගැස්ම දෙලෙසකින් විදුග්‍රුරු යැ. එක් ලෙසක් නම්, අකුරු උපදනා තැන් අනුව සකස් වීම සි. හෙළ කටෙහි මහ බලයක් පවත්වන නොනැමි, නැමි පිළිවෙළට එකැශි වැ ගැලුපි-සිටීමයි අනෙක් ලෙස නම්.”¹¹⁸

117. සිං.අ., 38-39 පිටු.

118. අලවි ඉසි සැබුහෙල, රුවන් පබද (කොළඹ: ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, 1961), 120 පිටුව.

මෙම විවරණයෙන් සිංහලයට ආවේණික වූ අක්ෂර පටිපාටි කුමයක් ඇතැයි සූචනය වෙයි. එනම්, මූලින් අනමා ස්වරය ද අනතුරු ව එහි නමා ස්වරය ද දැක්වීමයි. (මුතිදාස කුමාරතුංග ව්‍යාකරණ විවරණයේ දී එසේ දක්වා නැත.) එවැනි කුමයකට වඩා සිංහලයේ ද ඇත්තේ මාත්‍ර හාජාගත කුමය ම බව ඉහත විවරණයෙන් පැහැදිලි වෙයි. ‘අඟු, අ’ ලෙස දැක්වීම කුම දෙකකින් ගාස්ත්‍රිය ලෙස සැබෑහෙළ (හෙළහවුල ?) දකියි. පළමු අයුර නම්, තොනැමි - නැමි පිළිවෙළයි. දෙවැනි අයුර නම්, උප්පත්තිස්ථ්‍රාන පිළිවෙළයි. කුමාරතුංගට අනුව ඇකාරය උත්තර කණ්ඩිප්ප ද,¹¹⁹ සංචාර අකාරය හඳුදැය ද,¹²⁰ විංච අකාරය පූර්ව කණ්ඩිප්ප ද¹²¹ වෙයි. හෙළහවුලේ මතයන්ට ම අනුව එහි ඇති උප්පත්තිස්ථ්‍රාන පිළිවෙළක් නැත.

කුමාරතුංග ව්‍යාකරණ විවරණයේ දී අක්ෂර මාලාව දැක්වීමේ දී ‘ය, ර, ල, ල, ව’ වශයෙන් දක්වා ඇත.¹²² එය තාරකික සහ ගාස්ත්‍රිය පදනම් සහිත දැක්වීමයි. එයට හේතුව මූර්ධන ලකාරය ද අන්තස්ස්ථ්‍රා සේ ගෙන,¹²³ එය අන්තස්ස්ථ්‍රා අතුරෙහි ම උප්පත්තිස්ථ්‍රාන අනුක්‍රමය අනුව පෙළ ගැස්වීමයි. කුමාරතුංග මෙසේ කිරීමට පෙර, ලකාරයේ ස්ථ්‍රානය එසේ විය යුතු බවත්, එහෙත් එය අන්තයෙහි කිසියම් කරුණක් සඳහා දක්වන බවත් කවිවායන න්‍යාසය “කේවි බිකාරන්ති ක්‍රාපනත්ත් මුද්ධත්ත්පා සේසත්ථ්‍රාව රකාරුනාන්තරං වත්තවිනේ පි පවිත්මං කත්වා වුත්තෙන්ති ද්‍රවියබිං”¹²⁴ යනුවෙන් දක්වා ඇත. (මේ පිළිබඳ විවරණයක් 4.2.2 විවරණයේ අවසානයට දැක්වේ)

119. ව්‍යාච., 19 පිටුව.

120. එම. 15 පිටුව.

121. එම. 18 පිටුව.

122. එම. 3 පිටුව.

123. එම. 20 පිටුව.

124. මු.දි., 10 පිටුව.

මූත්‍රිදාස කුමාරතුංග 'o, : ' දෙක් පටිපාටිය ':, o' ලෙස දක්වා ඇත.¹²⁵ කවිවායන නායාසය විවරණය කරන නායායන්ට අනුව එසේ විය යුතු වෙයි. සාක් ප්‍රාතිශාබ්‍යයේ එසේ දක්වා ද ඇත.¹²⁶ එහෙත් කුමාරතුංගගේ වෙනස් කිරීම කවිවායන නායාසයේ විවරණ අනුව හෝ සාක් ප්‍රාතිශාබ්‍යයේ තරම් ගාස්ත්‍රිය පදනමකින් කළ දෙයක් ලෙස සැලකිය නොහැකි ය. විසරගය අනුස්ථාරයෙන් මුලට ගැනීම විෂයයෙහි කුමාරතුංග පෙළඳවු කාරණය නම්, විසරගය උෂ්ම්මාණාක්ෂරයක් වීමයි. උෂ්ම්මාණාක්ෂර එක් තීරුවක දැක්වීම කෙරෙහි පමණක් මහුගේ අවධානය යොමු වූ සේ ය.¹²⁷ නොඑසේ නම්, විසරගය පැමිණිය යුත්තේ ගකාරයට ද පෙරටු ව ය. විසරගය උෂ්මයක් වුවත් එසේ නො කොට වෙන ම දැක්වීමේ යෝග්‍යතාව අතිතයේ සිට ම වෙළඳික ගාබඳිකයන් වටහා ගෙන සිටි කරුණකි.

ඩේ. ඩීසානායක සක්සේක ජ්‍යෙෂ්ඨ ජ්‍යෙෂ්ඨ ස්ථානයේ 'ඇ' සංපුර්ක්තය යොදයි.¹²⁸ එසේ කොට ඇත්තේ, මහු 'ඇ' සංපුර්ක්තය ගාබඳිමයක් ලෙස පිළිගත් හෙයින් භා 'ඡ' අක්ෂරය හෝ ඩියේ පවත්වා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවක් නැති බවට අදහසක් කළ හෙයිනි. 'ඇ' යනු සංපුර්ක්තයක් යනු අපගේ පිළිගැනීම (මෙහි පළමු පරිවිශේෂයේ 1.3 විස්තරය බලන්න.) හෙයින් එය වර්ණ මාලාවේ තියෝගනය කළ ස්ථානයක් පිළිබඳ සාකච්ඡා කළ නොහැකි ය. තව ද මහු 'ඇ, ඡ' දෙක 'ය, ර, ල, ව' යන අන්තස්සේප් අවසානයේ දක්වා ඇත. එහෙත් එය නොමැතිවි. හේතුව නම් ගික්ෂා වර්ණ මාලාවේ පටිපාටිය සැකසීමේ දී ස්වර, ස්පර්ශ, අන්තස්සේප්, උෂ්මන් ආදි වශයෙන් කාණ්ඩ කොට, ඒ ඒ කාණ්ඩ මිශ්‍රණය නො කර දැක්වීමේ සම්ප්‍රදායයක් පවතින හෙයිනි. මහු එසේ දක්වන්නට

125. ව්‍යාච., 5 පිටුව.

126. RPr. Vol. ii p 19.

127. ව්‍යාච., 3 පිටුව.

128. අ.ච., 203 පිටුව.

අැත්තේ වර්ණ මාලාවේ ආකෘතික සම්බන්ධාව යක ගැනීමක් වශයෙනි.

ශ්‍රීනාත් ගණේචත්ත අක්ෂර ශික්ෂාව නම් කාතියේදී 'ය, ව, ර, ල, ල' ලෙස අක්ෂර පටිපාටිය දක්වයි.¹²⁹ 'ය, ර, ල, ව' යන අක්ෂර 'ය, ව, ර, ල' ලෙස ඔහු දක්වා ඇත්තේ 'ඉ, උ, සා, ප්' යන ස්වර පිළිවෙළම අනුගත කිරීමට ය. සාරාස්වත ව්‍යාකරණයේදී එන ප්‍රත්‍යාභාරයේ දී ද එසේ දක්වා ඇතේ. ඇතැම් විට ශ්‍රීනාත් ගණේචත්තට එහි බලපූරුෂක් වන්නට ඇතේ. එහෙත් අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණ මාලාවක දී මේ දෙක අනුරුප කළ නොහැකි ය. ප්‍රත්‍යාභාර කුමයේ දී අනුරුප කොට ඇත්තේ, ප්‍රත්‍යාභාරය යනු පද සාධන විධීන්හි දී අක්ෂර සංක්ෂේපයෙන් ගත යුතු හෙයිනි. සූත්‍ර දැක්වීමේ දී ඒ ඒ ස්වරයට අදාළ ව ආදේශ වන අත්තස්ථේ පිළිවෙළින් දැක්වීය යුතු හෙයින් එසේ දැක්වීමට සිදු වේ. එහි ගැටුවක් නැත. සිංහලයේ ඇත්තේ අක්ෂර ශික්ෂා වර්ණ මාලාවක් හෙයින් 'ඉ, උ, සා, ප්' යන ස්වර පටිපාටියෙහි භා 'ය, ර, ල, ව' යන තැන් දෙකක් පටිපාටි පදනම දෙකකි. (මේ කාතියෙහි එය පැහැදිලි කොට ඇත.) කිසි සේත් 'ය, ර, ල, ව' යන්න 'ය, ව, ර, ල' ලෙස දැක්වීය නොහැකි ය. මූර්ඛ ලකාරය අත්තස්ථේ අක්ෂර ගණයට ගැනීම තාර්කික ය. එහෙත් එය දැක්වීය යුතු වන්නේ ගණේචත්තයන් දක්වන ආකාරයට නො ව, කුමාරතුංගයන් දක්වූ 'ය, ර, ල, ව' යන ආකාරයට ය.

මෙහි දෙවන පරිවිෂ්දය අවසානයේ දී නව සිංහල හෝඩිය නම් හෝඩියක් සාකච්ඡා කෙරිණි. එහි හෝඩියේ පටිපාටිය සම්බන්ධයෙන් වෙනස්කම දෙකක් දක්නට ලැබේ. එකක් නම් මූර්ඛ ලකාරය දන්තජ ලකාරයෙන් පෙර දැක්වීමයි. එයට අදාළ

129. ශ්‍රීනාත් ගණේචත්ත, අක්ෂර ශික්ෂාව, (කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයේ, 2003), 2-3 පිටු.

විවරණ මේ වන විට මෙහි දී කෙරි ඇත. අනෙකු වෙනස්කම නම් උජ්මාක්ෂර වර්ගාක්ෂරයන්ගේ තිරස් අන්තයට ගැනීමයි. එසේ ගැනීමට හේතු වන්නට ඇත්තේ උච්චාරණ ස්ථාන සැලකීමයි. ඒ ඒ වර්ගයේ උප්පත්ති ස්ථානයට අයන් උජ්මාක්ෂර පහක් ඇත. හකාරය කණ්ධිත ද, ගකාරය තාලුප් ද, ඡකාරය මූර්ධන ද, සකාරය දන්තජ ද, ගකාරය ඕන්ධිත ද වේ. මේ බව සලකමින් කණ්ධිජාක්ෂර අන්තර්ගත වී ඇති කවර්ගාන්තයට හකාරය ද, තාලුජාක්ෂර අන්තර්ගත වී ඇත වර්ගාන්තයට ගකාරය ද, මූර්ධජාක්ෂර අන්තර්ගත වටර්ගාන්තයට ඡකාරය ද, දන්තජාක්ෂර අන්තර්ගත තවර්ගාන්තයට සකාරය හා වවච කාරය ද, ඕන්ධිජාක්ෂර අන්තර්ගත පවර්ගාන්තයට ගකාරය ද ගෙන ඇත.

නව සිංහල හෝඩියේ සම්පාදකයන් වරදා ගෙන ඇත්තේ වර්ගාක්ෂර යනු උප්පත්ති ස්ථාන අනුව තොට ගත් වෙන් කිරීමක් යනුවෙන් වටහා ගැනීම හේතුවෙනි. එය එසේ නො වේ. වර්ගාක්ෂර යන නාමය පසු ව හාවිත වුවකි. ව්‍යුද්ධන අක්ෂර ප්‍රථමයෙන් ස්පර්ශ-අස්පර්ශ ලෙස බෙදා ඇත. වර්ගාක්ෂර ලෙස ඇත්තේ ස්පර්ශ වන අතර අන්තස්ස්ථ සහ උජ්ම යනු අස්පර්ගාක්ෂර වේ. අස්පර්ගාක්ෂර වන උජ්මාක්ෂර ස්පර්ගාක්ෂර වර්ගයට ගෙන එම වරදි. අනෙකු ස්පර්ගාක්ෂ දැක්වීමේ දී ද මුළින් අසේෂ දක්වා පසු ව සේව්ප දැක්වීමේ විධිමත් කුමයක් අනුගමනය තොට ඇත. එය හෝඩිය පුරාවට ම අනුගමනය කළ න්‍යායකි. උජ්මාක්ෂර වර්ගාක්ෂරයන්ගේ/ස්පර්ගාක්ෂරයන්ගේ අන්තයට ගැනීමෙන් එම විධිමත් න්‍යාය බිඳ වැවේ. එවිට කවර්ගයේ හැර අනෙකුත් ඒ ඒ වර්ගයන්ගේ අක්ෂර පිහිටන්නේ අසේෂ, සේව්ප, අසේෂ යන කුමයට ය. ඒ හෙයින් එම දැක්වීම විධිමත් නො වේ; අභ්‍යාස්ත්‍රීය වේ. එම හෝඩිය සැකසීම සඳහා විමල් ජී. බලගල්ලේ වැනි සාම්ප්‍රදායික අක්ෂර මාලාවේ විධිමත් ව්‍යුහය මැනවින් දත් අයෙකු පවා සම්බන්ධ වී සිරිය ද සරල ව

පවසන්නට ඇත්තේ පවතින කුමයේ ගැටුවක් නැති තැන් වෙනස් කිරීමට යාම අනවශ්‍ය ගැටු සමූහයක් ඇති කිරීමට හේතුවක් වන බවයි.

4.5 සිංහල අක්ෂර මාලාවට යෝජිත අක්ෂරයන්ගේ පටිපාටිය

වර්ණ මාලාවට එකතු විය යුතු යැයි යෝජනා මට්ටමේ පවතින අක්ෂරයන්ගේ පටිපාටිය සම්බන්ධයෙන් ද විමසීම, එම අක්ෂර කිසියම් දිනෙක හෝ ඩියෙන් එකතු කර ගන්නේ නම්, එසේ එකතු කර ගැනීමේ දී එහි ස්ථානය තීරණය කර ගැනීමට වැදගත් වනු ඇත. අකාරයේ සංවහන ප්‍රස්ථාරය හේදය සඳහා අක්ෂර දෙකක් ද,¹³⁰ දත්තජ සේෂ්‍ය උෂ්මන් (Z) ගබඳය¹³¹ සඳහා අක්ෂරයක් ද¹³² සිංහල අක්ෂර මාලාවට අවශ්‍ය යැයි යෝජනා මට්ටමේ පවති. ඇතැම් ආචාර්ය කෙනෙකු ඒ සඳහා සංකේත ද ඉදිරිපත් කොට, පටිපාටි ස්ථාන ද නම් කොට ඇත. මෙහි දී එම අක්ෂරයන්ගේ පටිපාටිය සම්බන්ධයෙන් පමණක් සාකච්ඡා කෙරේ. (එම අක්ෂර හෝ ඩියෙන් ඇතුළු විය යුතු ද යන්න පිළිබඳ අපගේ අදහස් පළමු පරිව්‍යේදය අවසානයේ දැක්වේ.)

අකාරයේ සංවහන ප්‍රස්ථාරය උව්‍යාරණ සඳහා 'අ', 'ඇ' යනුවන් අක්ෂර දෙකක් දක්වන ලදී. ඩීස්‍යානායක ඒ දෙක ස්ථාපිත කොට ඇත්තේ ස්වරාවසානයේ ය.¹³³ එහි දී ඔහු අවසානයට එකතු වන අක්ෂර අවසානයට ස්ථාපිත කිරීම සුදුසු ය යන අදහසේ සිට අකාරයේ සංවහන ප්‍රස්ථාරය දෙක

130. සි.භ.ල., 113-114 පිටු.

131. එම, 141 පිටුව.

132. අජ්න තිලකසේන, නව සිංහල අකුරු (කොළඹ: ගාස්ථි ප්‍රඛිතිය, 2011), පිටුව 123; ජ.ම.භ.ඇ., 76 පිටුව.

133. අ.වි., 202 පිටුව.

ස්වරාචසානයේ ස්ථාපිත කළා විය හැකි ය. මෙහි දී අප අදහස් වන්නේ අක්ෂර දෙකක් වශයෙන් සංචාත භූස්ව-දීර්ස දෙක අප්‍රත් ව්‍යව ද, ගබඳ දෙකක් වශයෙන් පැරණි හෙයින් ස්වරාචසානයේ තො දක්වා, රට සුදුසු වෙනත් ස්ථානයක් සොයා ගැනීම යුතු බවයි. කුමාරතුංග සංචාත අවර්ණය හෘදයජ අක්ෂරයක් වශයෙන් සලකා¹³⁴ අකාරයට පෙර යොදයි.¹³⁵ භූස්ව අකාරයේ සංචාතනාව සහ විවෘතතාව සහ එහි උච්චාරණ කාලය පිළිබඳ සංස්කෘත ගාබඳිකයන් අතර මතභේදයක් පැවතිය ද එහි උච්චාරණ ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් මතභේදයක් නැතු.¹³⁶ සංස්කෘත ගාබඳිකයන්ට අනුව සංචාත අකාරය විවෘත අකාරයෙන් වෙනස් වන්නේ ප්‍රයත්න වශයෙනි. ස්ථාන වශයෙන් ඒ දෙක සමාන ය.¹³⁷ අෂ්ට්‍රාධ්‍යායී සූත්‍රපායයෙහි “අ අ” යන සූත්‍රය විස්තර කරන සිද්ධාන්ත කොමුදිය “විවෘතමුනුදා සංචාතේන්න විධියතේ”¹³⁸ යනුවෙන් විවෘත අකාර ස්ථානයෙහි සංචාත අකාරය ලැබෙන බවත්, “ආදෙළු විවෘත ද්විතීයස්ත්‍ර සංචාතස්ත්‍රඟාහ”,¹³⁹ යනුවෙන් පළමු අකාරය විවෘත බවත්, දෙවන අකාරය සංචාත බවත් දක්වයි. මේ අනුව විවෘත අකාරයෙන් පසු ව සංචාත අකාරය කීම පාණීනිගේ සම්ප්‍රදායයට අනුගත බව පෙනෙයි. බලගල්ලේ දක්වන ගබඳවිචාර විද්‍යාගාර පරීක්ෂණ සටහන් අනුව විවෘත අකාරය අපර ස්වර වන අතර සංචාත අකාරය මධ්‍ය ස්වර වේ.¹⁴⁰ මෙසේ සලකන කළ සිංහල වර්ණ මාලාවට සංචාත අවර්ණයක් ඇතුළු කර ගන්නේ නම්, එය වාග්චිද්‍යාන්මක පර්යේෂණ අනුව ද පාණීනිගේ මත අනුව ද යම්න් විවෘත අවර්ණයට පසු ව දැක්වීම යොගා වේ.

134. ව්‍ය.වි., 15 පිටුව.

135. මුත්‍රිදාස ක්මාරණතුංග, “තරු අකුරු වැළ”, සූබස, 1940 දෙවන වෙළම, 45-46 පිටු.

136. සි.හා.ලි., 86 පිටුව.

137. එම.

138. සිද්ධාන්ත කොමුදි, (සංස්.) ව්‍යුප්පේද්ව ගර්මන (බොම්බාය: නිර්ණය සාගර මූල්‍යණාලය, 1826), 5 පිටුව.

139. එම.

140. සි.හා.ලි., 98-102 පිටු.

දත්තර සේම උප්මන් (Z) ගබඳය සඳහා සම්මත කර ගන්නා අක්ෂරයක් හෝචියට ඇතුළ කර ගන්නේ නම්, එය වෙදික ගාබැඩිකයන්ගේ මතයන්ට අනුව හකාරයට පසු ව දැක්විය යුතු ය. එහෙත් එම ගබඳය ද අක්ෂරය ද අලුතෙන් ම භාෂාවට එක් කර ගන්නා වූ ගබඳයක් සහ අක්ෂරයක් හෙයින් එය වරණ මාලාවේ අවසානයට ම ස්ථාපිත කිරීම උතු ය.

මෙම පරිව්‍යේදයේ දී කළ විවරණය අනුව වෙදික ගාබැඩිකයන් ඉසියම අපුරින් අක්ෂර පිළිබඳ අධ්‍යයන කර ඇති බවත්, එම අධ්‍යයන වෙදික ගාබැඩිකයාගෙන් ගාබැඩිකයාට ඇතැමි විට සමාන වන අතර ඇතැමි විට අසමාන වන බවත් පැහැදිලි වේ. කෙසේ වෙතත් ලොකික සංස්කෘතයට එන විට සංස්කෘත අක්ෂර මාලාව සංඛ්‍යාත්මක ව හතලිස් නවයක් වී, අක්ෂර මාලාවේ පටිපාටිය සම්බන්ධයෙන් ද කිසියම් ආකාරයක පොයු පිළිගැනීමක තන්ත්වයකට පත් ව ඇති බවක් ද පෙනේ. ‘අං, අෂ’ දෙක් අනුකුමය පිළිබඳ උපකල්පන කිහිපයක් දැක්වීමට සිදු වුවත්, අනෙක් අක්ෂරයන්ගේ අනුකුමය සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි නිශ්චිත පදනමක් ද දැක්විය හැකි වෙයි. පාලියේ ද මූලික වශයෙන් ඇත්තේ වෙදික සංස්කෘත ප්‍රාතිශාඛය - ගික්ෂා මතානුසාරයෙන් ගොඩ නැගුණ අක්ෂර පටිපාටි කුමය ම ය. එය වෙනස් වන්නේ මූර්ජ ලකාරය අනුස්ථාරයට පෙර දැක්වීම මත ය. සිංහලයේ ද වන්නේ අක්ෂර ගික්ෂා වරණ මාලාවේ අනුකුමය ම ය. එය වෙනස් වන්නේ අනුස්ථාරය සහ විසරගය ආරම්භක ව්‍යක්ෂණ ලෙස ස්ථාපිත කර තිබේ. පාලි-සංස්කෘත භාෂාවන්හි නැති අක්ෂර කිහිපයක් ද සිංහල වරණ මාලාවේ ඇති අතර එම වරණ ස්ථාපිත කොට ගෙන ඇත්තේ එම වරණ ස්ථාපිත කිරීමට සුදුසු ම ස්ථානයන්හි ය. මූතිදාස කුමාරතුංග, වැලිවිටියේ සොරත නිමි ආදි උගතුන් කිහිප දෙනෙක් වෙතත් පැහැදිලි කිරීම කර ඇත්ත් එම පැහැදිලි කිරීම සිංහල අක්ෂර මාලාවේ පටිපාටිය වෙනස් කිරීමට

ତରମ ବଳ ସମିପନ୍ତିର ଶି ନାହିଁ. ଯେଁତନା ମରିଥାଏ ଆଜି ଅକ୍ଷେତ୍ର
ପିଲିବାର ଦି ସାକାଶରେ କେରିଣ. ଲିଖି ଦି ଅପରେ ଅଧିଷ୍ଠତ୍ ହେଲେ. କେବଳ
ଦିଲ୍ଲୀରେ ଅଧିଷ୍ଠତ୍ ହୁ ମୁନିଦୀର କୁମାରନ୍ତିର ଦିଲ୍ଲୀରେ
ଅଧିଷ୍ଠତ୍ ହେଲେ କେବଳ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଅଧିଷ୍ଠତ୍ ହେଲେ.

මූලාශ්‍රයාවලිය

ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය

එශ්‍රුසඳැස් ලකුණ, (සංස්.) වැළිවිටයේ සේරත හිමි, ගල්කිස්ස: අභය ප්‍රකාශකයෝ, 1969.

කච්චාවායන ව්‍යාකරණය, (සංස්.) වැළගම පියරතන හිමි, කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩිගේ සහ සහෝදරයෝ, 1995.

කාච්ච ලක්ෂණ මිණිමාලාව හෙවත් කච්ච ලකුණු මිණ, ර. තෙන්නකේර්න්, කොළඹ: ගුණසේන සහ සමාගම, 1980.

කාච්චගේබර මහාකාච්චය, (සංස්.) රත්මලානේ ධර්මාරාම හිමි, කැලණීය: විද්‍යාලංකාර විශ්වවිද්‍යාල මුද්‍රණාලය, 1966.

ගණදෙවිභැල්ල සහ වදන්කවී පොත. කොළඹ: අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව, 1979.

ඩම්පියා අටුවා ගැටපදය, (සංස්.) ඩී.රු. හෙට්ටිආරච්චි, පේරාදෙණීය: ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රකාශන මණ්ඩලය, 1974.

නාරදීය ශික්ෂා, ව්‍යුතන්දින ගාස්ත්‍රී, ප්‍රකාශන ස්ථානය සඳහන් නො වේ: ශ්‍රී පිතාමිඛරාපිය සංස්කෘත පරිශ්‍යය, 1964.

පාණීනීය ශික්ෂා: ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාලංකාර විශ්වවිද්‍යාලයේ ගාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය. කාණ්ඩ I. වරයායේ රාජුල හිමි, කැලණීය: ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාලංකාර විශ්ව-විද්‍යාලය, 1972.

බාලාවතාර විකා, බලංගොඩ සේවීත හිමි, හා ආරියදාස සෙනෙවිරත්න, කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 1994.

බාලාවතොධනය, (සංස්.) සි.ඒ.හිලස්කන්ද හිමි, අලුත්ගම: සද්ධරම ප්‍රකාශ යන්ත්‍රාලය, 1924.

මහාරුපසිද්ධි: විකාසමේතා, (සංස්.) කළුකොද්‍යාවේ පසුකුළුසේබර හිමි, කොළඹ: ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, 1964.

මහාරුපසිද්ධිය: සන්දේහවිසාතනී, (සංස්.) බද්ධේගම ධම්මරතන හිමි, වැලිගම: සත්මීණ යන්ත්‍රාලය, 1934.

මහා රුපසිද්ධි සන්නය, බද්ධේගම ධම්මරතන හිමි, පැලියගොඩ: සත්‍යසම්විචාර යන්ත්‍රාලය, 1926.

මහාව්‍යසය, (සංස්.) පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත හිමි, කොළඹ: සිමාසහිත ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, 1959.

මූලමත්තදීපතී. (සංස්.) වැලිතොට ධම්මරතන හිමි, කොළඹ: රාජ්‍ය මූල්‍ය යන්ත්‍රාලය, බු.ව. 2454.

රුවන්මල් නිස්සේඩුව, (සංස්.) ඩී.පී. ද අල්විස් විජයසේකර, කොළඹ: බ්ලිලිව්.රු. බැස්ටියන් සහ සමාගම, 1914.

සන්න සහිත මූලමත්තදීපතීය. (මූල් කොළ කිහිපය විනාග වී ඇත.)

සාරස්වතාර්ථ ව්‍යාඛනව, කහවේ සුමඩිගල රතනසාර හිමි කොළඹ: ජ්‍යෙෂ්ඨාලය, 1957.

සිද්ධාන්ත කොමුදී, (සංස්.) වාසුදේව ගර්මන, බොම්බාය: නිර්ණය සාගර මූලණාලය, 1826.

Primary sources

Atharva-veda pratisakhaya, (ed.) William D. Whitney,
Delhi: parimal publication, 1994.

Epigraphia Zeylanica Vol. 1, (ed.) D.M.D. Z.
Wickramasinghe, New Delhi: Asian
Educational Services, 1994.

Epigraphia Zeylanica Vol. VII., Saddhamangala
karunarathna, Sri Lanka: Department of
Government printing, 1984.

Epigraphia Zeylanica. Vol. V., S. Paranavitana and C. E.
Godakumbura, Ceylon: Archaeolo
Department, 1966.

Inscriptins of Ceylon vol. I, S. Paranavitana, Ceylon:
Department of Archaeology, 1970.

*Rgveda-Pratisakhya With The Commentary Of Uvata -
Vol.ii.*, (ed.) Mangal Deva Sastri,
Allahabad: The Indian press Limited,
931.

*Taittiriya Pratisakhya : with the commentary The
Tribhashyaratna.* (ed.) William D.
Whitney, (n.p.) 1868.

Vajasaneyi Pratiskhya, (ed.) S. N. Ghosal, Calcutta: Indian
Studies past & present, 1964.

ද්‍රව්‍යීයක මූලාශ්‍යය

අරංගල, රත්නයිරි. සිංහල භාෂාවේ ඉතිහාසය භා ණ ල එ භාවිතය. කොළඹ: 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2010.

කරුණාතිලක, බ්‍ලිලිච්.එස්., එතිහාසික වාග්චිද්‍යා ප්‍රවේශය. කොළඹ: 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2006.

-
- භාෂා සම්ක්ෂා. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2006.

-
- සිංහල භාෂා ව්‍යාකරණය, කොළඹ: ඇම්.චී. ගුණසේන සහ සමාගම, 2011.

කැන්ටර, ඔස්ට්‍රියා. හෙළ බස් රුකුල. කොළඹ: ඇම්.චී. ගුණසේන සහ සමාගම, 1959.

කුමාරණතුංග, මූනිදාස. "තරු අකුරු වැළ" සුබස, 1940 දෙවන වෙළුම.

-
- සිදන් සගරා විවරණය. කොළඹ: කේ.එ්. ආරියදාස සහ සමාගම, 1965.

-
- ව්‍යාකරණ විවරණය. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2000.

-
- මහෝපාධ්‍යාය විල්හෙල්ම ගෙගරයන් ගේ සිංහල ව්‍යාකරණය. බොරල්සේමුව: විසිදුනු ප්‍රකාශන, 2001.

කුමාරණතුංග, හේමසිරි. සිංහල අකුර. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2009.

කුලසුරිය, ආනත්ද. “අටුවා නම් කිම? හෙවත් අටුවා හෙල්ව්‍ය පවත”, විදෙශ්‍ය සමාජ විද්‍යා සංග්‍රහය මඟාවාරය විමල් ජී. බලගල්ලේ උපහාර කළාපය. ජයවර්ධනපුර: ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයීය ප්‍රකාශනයකි, 1989.

කෝනාර, බුද්ධික “මෙරට මුදුණ ඉතිහාසයට නව පරිච්ඡේදයක්” 2014 නොවැම්බර 13 දිනයින වටමත්ල අතිරේකය.

ගණේවත්ත, ශ්‍රීනාත්. අක්ෂර ගික්ෂාව, කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. 2003.

ගුණවර්ධන, බඩිලිව්.එං. සිද්ධාන්ත පරික්ෂණය. කොළඹ: ලංකාවේ සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවාත්ත්ති පත්‍ර සමාගම, 1959.

ගුණසේකර, බන්දසේන. සිංහල වාශ්විද්‍යා මූලධර්ම 1. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 1990.

- සිංහල අක්ෂර සම්භවය හා එහි විකාශනය. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 1996.

- තුවන් 01 වෙළුම. 10 කළාපය. (සංස්.) එම්.ඩී.රී. නවරත්න. කොළඹ: අධ්‍යාපන හා උසස් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, 1999.

වන්දසේන, එච්.ඩී. “විෂයාගමනයට පෙර ලංකාව”, රසවාහිනී 1963 දෙසැම්බර් කළාපය,

ඇශ්‍යානාලෝක හිමි, කොදාගොඩ. සිද්ධ්‍යාගරා පුරාණ සන්නය. වැලිගම: හේමන්දු වී. ගුණසේකර, 1971.

- (සංස්.) පයෝගසිද්ධි. කොළඹ: ශ්‍රී ලංකා සංස්කෘතික මණ්ඩලය, 1974.

චයස්, මාලිනී හා කේ.ඩී.ඩී. එක්මන්ඩ්. (සිංස්.) සද්ධාමංගල කරුණාරත්න අභිස්ථව ගුන්ථය. කොළඹ: පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව 2002.

තිලකසේන, අර්ත්. නව ලේඛන රිතිය. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2002.

- නව සිංහලය නව අකුරු. කොළඹ 10: ගාස්ට් පබිලිජන් (පුසිවට්) ලිමිටඩ්, 2011.

ද සිල්වා, සයිමොන්. ගබඩානුගාසනය. කොළඹ: රත්න පොත් ප්‍රකාශකයෝ, 2005.

ද සිල්වා, සුගතපාල. විශ්වාස්ථාන වාග්චිද්‍යාව. කොළඹ 5: රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව, 1963.

දැරණියගල, එස්.සි. “ප්‍රාග් එළිභාසික ජනාධාස”, අපේ සංස්කෘතික උරුමය ප්‍රථම කාණ්ඩය. කොළඹ: සංස්කෘතික හා ආගමික කටයුතු අමාත්‍යාංශය හා මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල, 1995.

- “සබරගමුවෙන් මතු වූ ප්‍රාග් එළිභාසික බලංගොඩ මානවයාගේ සංස්කෘතිය”, සබරගමු උදාන: නිදහස් ස්වර්ණ ජයන්ති පුදරුණනය සමරු සංග්‍රහය. (සිංස්.). අගෝක අතුරුගිරිය. ප්‍රකාශනයක් සඳහන් නො වේ, 1998.

- විරන්තන එළිභාසික අධ්‍යයන සගරාව - අංක 4. (පරි.) නිමල් පෙරේරා, (සිංස්.). ධම්මිකා මනත්‍යාග සහුණුදික මුලන්කුලම. රද්දෙළාඩ්ව: රී.එම.අයි.පී. ඒකනායක 74 එ/51 සෞන්ටුල් ගාර්ඩ්න්ස්, 2000.

දිස්සානායක, මේ.ඩී. තුනන සිංහල ව්‍යාකරණය. කොළඹ: සිමාසහිත ලේක්ඛවුස් ඉන්වෙස්ට්‍රීමන්ටිස් සමාගම, 1990.

- සමකාලීන සිංහල ව්‍යාකරණය: 1 ව්‍යාකරණ ප්‍රවේශය. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 1997.

- බසක මහිම: 2 අකුරු හා පිලි. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2000.

සිංහල අක්ෂර විවාරය. කජලබෝවිල: සුමිත ප්‍රකාශන, 2006.

සිංහල රිතිය 1, ප්‍රකාශන ස්ථානය සඳහන් නො වේ. සුමිත ප්‍රකාශකයෝ, 2013.

බමුරතන හිමි, හිස්සැල්ලේලේ. සිංහලයේ ද්‍රව්‍ය බලපෑම්. කොළඹ 10: අනුල මූල්‍යණාලය, 1963.

ධරමදාස, කේ.එන්.මි. භාෂාවේ සම්හවය හා සංස්කෘතික මූල්‍යාච්‍යාවර. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2009.

ධරමරත්න, එම්. ඒ., වෙළදාහිදානය, කොළඹ: ජේශ්. ගොන්සේකා සහ පුතුයෝ, 1890.

ධරමරාම හිමි, රත්මලානේ (සංස්.) සිදන්සගරා විස්තර සන්නය. කැලණීය: විද්‍යාලංකාර පීරිවෙන් ප්‍රකාශනයකි, 1947.

පණ්ඩිකාසාර හිමි, මක්කම්පිටියේ. සිංහල අක්ෂර රුප විකාසය හා භාරතීය ආභාසය. කර්තා ප්‍රකාශන, 2007.

- සිදන්සගරා විමසුම. කර්තා ප්‍රකාශන, 2004.

පරණවිතාන, කේ.ඩී. “මූලක්බර විකාසනී හෙවත් සෝඩ සන්නය”, සාහිත්‍යය 2001 විශේෂ කළාපය. (සංස්.) අනුර විකුමසිංහ ඇතුළු පිරිස, කොළඹ: සාහිත්‍යය අනුමණ්ඩලය, 2001.

පරණවිතාන, සෙනරත්න. “සිද්ධ්‍යාචාරා කතුවරයා”, පියවර විසිවන කළාපය. 1968-1969. (සංස්.). විමල කාරියවසම් සහ බලිඩී. කරුණාතිලක, ශ්‍රී ලංකා විශ්වවිද්‍යාලයිය සිංහල සංගමයේ ප්‍රකාශනයකි, 1969.

පියරතන හිමි, වැශම, නාබිරිත්තන්කවර ඇඟිරතන හිමි, නෙමුවේ සුම්නව්‍යස හිමි, පිටිගල විෂ්ත හිමි නා මකුරුප්පේ දමමානන්ද හිමි. විදෙශ්දය ධම් ගාස්ත්‍රිය සංග්‍රහය: 130 වන සංවත්සර සමරු කළාපය. කොළඹ 10: විදෙශ්දය පිරිවෙනේ ආදිගිෂ්‍ය සංගමය, 2003.

ප්‍රංශී බණ්ඩාර, වේරගම. පද නීතිය. කොළඹ: පී.කේ. සිරිවර්ධන, 1988.

පෙරේරා, ජී.කේ. සුබස් මාලය. කොළඹ: ගුණසේන සමාගම, 1961.

පෙරේරා, තියබෝරු ජී. සිංහල භාෂාව. කොළඹ: ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම, 1981.

ප්‍රයුරාම හිමි, යක්කඩුවේ. (සංස්.). මේස්සිම නිකාය පයම භාග්‍ය සමන්නේසනා. කැලණීය: විද්‍යාලංකාර ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය.

ප්‍රයුසාර හිමි, කිරිවත්තුවූවේ, එඟ වියරන හෙවත් පදවිතිස, කොළඹ 10: රත්න පොත් ප්‍රකාශකයේ, 2006.

ප්‍රනාත්ම්, ඩී.ඊ.ඊ. (පරි.) තිස්ස කාරියවසම්. සිංහල අක්ෂරමාලාවේ සම්භවය හා විකාසනය. බන්තරමුල්ල: ශ්‍රී ලංකා ජාතික ගුන්ප සංවර්ධන මණ්ඩලය, 2008.

බලගල්ලේ, විමල් පි. "සිංහල සාහිත්‍ය ඉතිහාසය හා අන්තරාලීන ලිඛාලිපි" සංස්කෘති තෙතු මාස් ක සගරාව, 17 කලාපය. 3 සගරාව. (සංස්.). ඇස්.ඩී. සමරසිංහ ඇතුළු පිරිස, කොළඹ: සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අමාත්‍යාංශය, 1983.

- භාෂා අධ්‍යයනය හා සිංහල ව්‍යවහාරය. කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 1995.

- සිංහල භාෂාධායන ලිපි-1. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2004.

- සිංහල භාෂාවේ සම්භවය හා පරිණාමය. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2006.

- "'සාක්ෂර දික්ෂණය' කාතිය පිළිබඳ ඇගයීම් දේශනය" අංකෙකිලුබෑවිල්ලේ ධම්මරතන නිමිසාක්ෂර දික්ෂණය. කඩවත: සරණ බෙඟ්ද පදනම, 2007.

බලගල්ලේ, විමල් ජ්., ජ්.එස්.ඩී. සේනානායක, සුවරිත ගම්ලත්, සිර තිලකසිර, කරුණාරත්න අමරසිංහ, නව සිංහල හෝඩිය හා විනිස, කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, 2003.

හාණේඩ්පත්, රාමකෘෂ්ණ ගෝපාල. සංස්කෘත ප්‍රයම පූස්තකය
පරවාහැර පක්ෂීයානන්ද නිමි. (පරි.). කොළඹ:
ලංකාණ්ඩුවේ මුද්‍රණ, 1958.

හාජා ගාස්තු අධ්‍යයන පර්ශ්‍යය. ජන මාධ්‍ය සඳහා ඩාජා අත්පොත.
කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙළරයෝ,
2009.

රාජපක්ෂ, ආර්.එම්.ච්‍රි. ඩාජානු සිංහල ව්‍යක්ෂ්‍යන ගබඳ. කැලණීය:
සම්භාවන ප්‍රකාශන, 1993.

විජේත්‍යාග, රත්න හා ආර්.එම්.ච්‍රිලිවි. රාජපක්ෂ. වාග්චිද්‍යා
ප්‍රවේශය. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ
සහෙළරයෝ, 2004.

විජයත්‍යාග, හරිශ්වන්දු. තුතන සිංහල පාරිභාෂික ගබඳකෝෂය.
කොළඹ: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෙළරයෝ,
1978.

විජයත්‍යාග, හරිශ්වන්දු. ප්‍රායෝගික සිංහල ගබඳකෝෂය. කොළඹ:
සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය,
1982.

විජයග්‍රිවර්ධන, විභාවී. සිංහල ඩාජාධ්‍යයන සම්ප්‍රදාය හා පායිය
ග්‍රන්ථ. කොළඹ 10: ඇස්. ගොඩගේ සහ
සහෙළරයෝ, 2000.

විජයසුරිය, විමල. සිංහල හෝඩියේ පිළි හා අක්ෂර. (සංස්.)
නන්දසේන ගමාව්චිගේ සහ සිරිපාල
තිලකසේන. තුගේගොඩ: දිපානි ප්‍රකාශන,
1987.

විජයසුරිය, විමල. "හෙළවුවා සහ පෙළවුවා," සාහිත්‍යය 1968 - 1
කලාපය, (සංස්.). ලිල් ගුණසේකර සහ

ඩී.ඩී. සන්නස්ගල. කොළඹ: සිංහල සාහිතය
අනුමණ්ඩලය සංස්කෘතික කටයුතු
දෙපාර්තමේන්තුව, 1968.

විමලබුද්ධි හිමි, බලගල්ලේ. “බුදුදහම හා හෙළ’ටුවා” රසවාහිනී,
පූජි. 1964.

විමලානන්ද, තෙන්නකේර්න්. පැරණි ලංකාව හා කිලා ලිපි.
කොළඹ: සීමාසහිත ඇමු.චී. ගුණසේන සහ
සමාගම, 1957.

සන්නස්ගල, උපුල් ගාන්ත, අලුත් හෝඩය, නුගේගොඩ: සංඛිද
මුද්‍රණ හා ප්‍රකාශන, 2013.

සැබෑහෙළ, අලවි ඉසි. රුවන් පබද. කොළඹ: ඇමු.චී. ගුණසේන සහ
සමාගම, 1961.

සිංහලයේ අක්ෂර වින්‍යාසය, බත්තරමුල්ල: ශ්‍රී ලංකා ජාතික ගුන්ථ
සංවර්ධන මණ්ඩලය, 2011.

සිංහල ලේඛන රිතිය, මහරගම: ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය,
2001.

සුමංගල හිමි, හික්කඩුවේ. වරණ රිතිය. කොළඹ: සමයවර්ධන
පොත්හළ සහ සමාගම, 2012.

සුමනජ්‍යිත හිමි, පල්ලත්තර, වැයිහේනේ පක්ෂ්‍යාලෝක හිමි,
වාග්වීද්‍යාත්මක සිංහල ව්‍යාකරණය, කොළඹ
10: ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයේ, 1999.

සුමනසාර හිමි, තිඹිරිවැව. සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය. පුංචි
බොරුල්ල: විශේෂුරය ගුන්ථ කේන්ද්‍රය, 2007.

සේමසිරි, ගුණදාස. “රාවණ රජුගේ වෙදකම්”, රසවාහිනී 1963
අගෝස්තු කළාපය.

සෙනෙවිරත්න, නාගොඩ ආරියදාස. ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය රාජධානිය සහ සිංහල පුරාණය. නුගේගොඩ: සම්මා දිවියී ප්‍රකාශකයේ, 2003.

හෙච්චිජාරච්චි, ඩී.එ. (ප්‍රධාන කර්තා), සිංහල විශ්වකෝෂය I කාණ්ඩය. තෙක්ෂණ මූල්‍ය: සංස්කංතික දෙපාර්තමේන්තුව, 1963.

හෙළ හෙළිය 1. (සංස්.) කමරතුගු සමරු කමිටුව, කොළඹ: අනුල මුද්‍රණාලය, 1961.

Secondary sources

Allen. W.S. *Phonetics in Ancient India*. New York: Oxford University press, 1953.

Eggeling, Julius. (ed.) *Tha Katantra with the Commentary of Durgasimha*. Calcutta: Stephen Austin and Sons, 1874.

Ghosh, Manomohan. (ed.) *Paniniya Siksa*. Calcutta: University of Colcutta, 1938.

Gunasekara, Abraham Mendis. *Comprehensive Grammar of the Sinhalese Language*, Colombo 07: Sri Lanka Sahitiya Mandalaya, 1962.

Jones, Daniel. *An Outline of English Phonetics*. Cambridge: W. Heffer & Sons LTD, 1957.

Muller, Edward. *Ancient Inscriptions in Ceylon*. London: trubner, 1883.

Paranavitana , S., *Sigiri graffiti vol. I.* London: Oxford University press, 1956.

Seligman, C.G. and Brenda Z. Seligman. **THE VEDDAS.** Cambridge: The University press, 1911.

Electronic Sources

Chatta Sangayana CD Rom; Vipassana Research institute India, 1999.

http://www.peterffreund.com/shiksha/apishali_shiksha.htm

[http://www.phys.unsw.edu.au/jw/voice.html.](http://www.phys.unsw.edu.au/jw/voice.html)

[http://nslpphonetics.blogspot.com.](http://nslpphonetics.blogspot.com)

<http://moodle.schoolnet.lk/mod/resource/view.php>

[http://users.ox.ac.uk/pemb3753/media/Saraswati.Sanskrit.Prize2012.pdf.](http://users.ox.ac.uk/pemb3753/media/Saraswati.Sanskrit.Prize2012.pdf)

ucsc.cmb.ac.lk/ltrl/publications/uni_sin.pdf

සූචිය

- ගුන්ථ නාම අනුත්මණිකා** බාලාවතාර 97, 103, 104, 105, 107, 108
- අප්පවන් ප්‍රාතිගාබඝ 112, 121, 156, 157 මහාවංස 10, 11, 12, 23
- අෂ්ට්‍රාධ්‍යායී 144, 145, 148, 151, 152, 153, 158, 195 මුඛමත්තදීපනී 150, 161
- ආපිගලී ශික්ෂා 100, 101, 151, 157, 158, 159, 160, 167, 168, 169, 171, 172 මූලක්ඛර විකාසනී 48, 50, 51
- සාක් ප්‍රාතිගාබඝය 05, 51, 54, 55, 97, 99, 101, 112, 132, 151, 152, 156, 157, 167, 171, 173 රැපසිද්ධී 96, 105, 166
- කව්චායන තාජාසය 91, 103, 150, 154, 155, 161, 163, 174, 184, 190, 191 ලේඛන රිතිය 28, 60, 61
- කව්ලකුණු මිණිමල 43, 94, 184 වදන්කවි පොත 48, 50, 51, 52, 53, 94, 105, 180
- ගණදෙවී හැල්ල 48, 50, 52 වර්ණරිතිය 53, 63, 95, 180
- තෙතත්තරීය ප්‍රාතිගාබඝ 111, 112, 126, 132, 135, 152, 153, 156, 157, 158, 167, 168, 169 වාජසන්සී ප්‍රාතිගාබඝ 112, 132, 156
- නව ලේඛන රිතිය 28, 68 වෙබද්‍යාතිදානය 63
- නාරදීය ශික්ෂා 172 ගබ්දානුසාසනය 95
- පාණිනී ශික්ෂා 88, 90, 126, 146, 147, 148, 157, 159, 169, 171 සාරාස්වත 54, 105, 106, 126, 146, 192
- සිදන්සගරාව 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 42, 92, 93, 105, 107 සිද්ධාන්තප්‍රදීප 92

- පුද්ගල නාම අනුකූලණීකා දැරණියගල, තිරාත් 08, 12
දිසානායක, ජේ. ඩී. 26, 76, 101,
ලපාසක්, සී. එස්. 14
කරුණාතිලක, බ්ලිලියු.එස්. 101,
108, 109, 112, 113, 114, 115, 119,
122, 129, 158
කරුණාරත්න, සද්ධාමංගල 16,
කුමාරණතුංග, හේමසිරි 188
කුමාරතුංග, මුනිදාස 39, 40, 58,
73, 78, 83, 95, 103, 107, 108,
109, 110, 121, 122, 123, 129, 134,
157, 181, 185, 187, 188, 189, 190,
191, 192, 195, 196, 197
කෙත්නාර, බුද්ධික 49, 50, 63
ගණේචත්ත, ශ්‍රීනාත් 192
ගුණවර්ධන බ්ලිලිට්.එල්. 111,
115
ගුණසේකර, මැන්දිස් 56, 62
පෝත්ස්, බැනියල් 100, 118,
122,
කුදාණාලෝක හිමි,
කෙත්දාගොඩ 33, 40, 92, 93,
තිලකසේන, අර්ත් 28, 64, 68,
70, 71, 72
ද සිල්වා, සයිමොන් 57, 95
ද සිල්වා, සුගතපාල 103, 106,
118
118
- දැරණියගල, තිරාත් 08, 12
දිසානායක, ජේ. ඩී. 26, 76, 101,
112, 113, 115, 119, 122, 123, 191,
194, 197
ධම්මාලංකාර හිමි, පරගොඩ
40, 109
ධර්මාරාම හිමි, රත්මලානේ 40,
පඟුජාසාර හිමි,
මක්කම්පිටියේ 14, 20, 21
පරණවිතාන, සෙනරත් 13, 16,
36, 110, 116
පාණිනි 92, 144, 157, 195
පුසුවිල සේච්‍රර, වේරගම 57
පෙරේරා, තියොච්චර්. ජී. 58,
95
ප්‍රජාරාම හිමි, යක්කඩුවේ 22
ප්‍රනාත්දු, පී.රී.රී. 14, 16
බලගල්ලේ, විමල් ජී. 17, 18, 19,
20, 21, 27, 29, 59, 73, 74, 104,
106, 115, 118, 119, 121, 123, 126,
128, 134, 157, 171, 181, 187, 193,
195
මිගස්කුමුර, පී.ඩී. 41
මුෂලර්, එඩිවඩි 16,
රාජපක්ෂ, ආර්.එම්.බ්ලිලියු. 114,
130, 132
විශේෂතුංග, හරිජ්වන්දු 61

විටති, විලියම ඩී. 111, 115, 122,
125, 156, 181

විමලානන්ද, තෙන්නකෝන්න් 16
සන්නස්ගල, උපුල් ගාන්ත 65,
74, 75, 77, 78

සුමංගල හිමි, හික්කඩුවේ 47,
53, 63, 95, 144, 179

සුමනසාර හිමි, තිඹිරිවැවේ 103,
109, 119, 123, 185
සෙයරත හිමි, වැලිවිටියේ 109,
185, 188

